

inkeriläisten viesti

numero 1

tammikuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie tt D 44, 00800 Helsinki 80 Paatoimittaja: Matti Vironmaki, puh. 63t 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 39t
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A t, 00100 Helsinki t0
OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiltotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk t2,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa t5 kr
ILMOITUSHINNAT:	t/t sivu mk 200,— t/2 » » t20,— t/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/t0t 850 Postisiltotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki I4 Puh. 662 668 Postisiltotili n:o 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija:
	INKERILÄISTEN YHDISTYS R Y.

KANSIKUVA KERTOO Inkerinmaan vaakuna Kuva julkaistu ensimmäisen suomalaisen Raamatun nimolehden koristeena olevassa vaakunasajassa 1642 (Kuva Inkerin suomalaisten historiassa, 1969)

Sananparsien sääkalenteri

Muistiin merkinnyt Simo Höylä

Jos on usva uutenavuotena niin on halla heinäkuussa. Hassukin huomaa, että loppiaisena 6. 1. on päivä pitempi Jos ei suoja sydänkuussa, niin ei kelpo kesästä.

Paavali 25. 1. syksyy, Kynttilä ke-vättä. Jos ei pauku Paavalina, eikä kylmä kynttelinä, niin keväällä kylmää kyntäjii ja paleltaa paimeni

Heikiltä 19. 1. eläintenruoka kahteen ja ihmisen ruoka kolmeksi.

Jälkeen uuden vuoden ensimmäisestä suojapäivästä laskettiin kaksisataa vuoro-kautta eteenpäin, sitten on ruis val-mis - uutinen on joutunut

Paavalista kuukausi Marttiin 24. 2. Oli tapana sanoa, että Matin toinen sil-mä vetä vuotaa, kun räystäistä rupesi vettä tippumaan.

Matin päivänä karhu kääntää kyl-kensä.

Minkä ennen Mattia hellittää, sen jalkeen Matin kiinnittää.

Helmikuun hellät tuulet maaliskuus-sa maksetaan.

Jos ennen Mattia härkä saa juoda räystään alta niin jälkeen Maarian kuk-ko janoon kuolee.

Matin jälkeen voi sataa lunta vielä niin paljon, että kykkävän koiran peit-tää.

Helmikuussa on aina kova tuuli, joka karistaa puista sammalia ja kaikkea moskaa, siitä laskettiin seitsemän viik-koa kesän tuloon

Matista kuukausi Maariaan 25. 3. Jos Maariana ei maata näy niin ei Jyr-kinäkään kesä ole. Mikä Maariana katolla se Jyrkinä maassa (eli vaolla).

Reki heitto Mariaan tahi viikkoo pe-rasta.

Maaliskuu se maan nayttää ja ojat täyttää.

Kuu kiurusta kesään. Maaliskuun loppupuolella jo olikin korkeimmilla paikoilla kiurun mättäitä näkyvissä.

Maariasta kuukausi Jyrkiin 23. 4. Oli tapana sanoa, että niin on paikallaan kun Jyrin päivä.

Käki kukkuu Jyrin ja Vapun valilla vaikka tuuran varren päässä.

Jyrki ottakoon lehmät vaikka sel-kään. Oli tapana, että Jyrin päivältä alettiin laskea lehmii laitumelle. Jo-kainen laskee lehmänsä kesälaitumelle silloin kun hän katsoi sen sopivaksi. Mutta harvoin ennen Jyrkiä. Nais-väellä oli tapana kastella paimen mä-räksi. Kun se keväällä ensimmäisen päivän iltana saapui kotiin karjoineen, niin talon tyttäret eli piikatyöt olivat vesikappa eli ämpäri kädessä jossakin nurkan takana lähellä karjakeittiötä paimenta odottamassa ja kun paimen saapui niin hän sai vettä niskaansa. Näin tapahtui ennen vanhaan meillä päin, mutta kukaan ei oikeen pystynyt selittämään sitä, miksi niin tehtiin.

Paimen oli vuorollaan talossa kaksi päivää lehmältä ja yhden päivän hie-holta. Paimenta pidettiin kuin piispaa pappilassa, sille paistettiin piirakat ja tehtiin munavoita varsinkin evästä var-ten, jottei hän olisi seuraavassa talossa entistä taloa missään nimessä moittinut

Merituitun kylä oli suuri, kaksi kilo-metriä oli pituutta ja suunnilleen sam-an verran leveyttä. Talot olivat eril-lään toisistaan suomalaisen tyyliin. Kylässä oli monet kujaiset, niin muo-dostui lehmistä monta karjaa ja joka karjalla oli oma paimen.

Sanottiin, että Vappuna vasta kaina-lossa Orahasta touko tunnetaan.

Keväällä päivä ja syksyllä viikko. Kun keväällä päivää myöhemmin kyl-vit niin syksyllä viikkoa myöhemmin se valmistui korjattavaksi.

Kevätkylvön aika laskettiin seuraa-vaan tapaan: Vanhasta juhannuksesta

jatkuu s 14

Kosemkinan pojasta tuli professori

Leo Yllö, joka täytti kuluvan vuoden tammikuun 6. päivänä kuusikymmentä vuotta, on tehnyt merkittävän työn maamme maataloudellisen tutkimuksen alalla ja toimii nykyisin Valtion siementarkastuslaitoksen johtajana ja professorina. Hän on syntynyt Kosemkinassa kansakoulunopettaja-pariskunnan lapsena. Hanen akateemiset opintonsa ovat tapahtuneet sekä Eestissa että Suomessa. Suoritetuana ylioppilastutkinnon Narvan yhteiskoulussa 1934 hän valmistui agronomiksi ja maataloustiet. maisteriksi Tarton yliopistossa 1938 ja 1939. Siirryttyään Suomeen Yllö suoritti Helsingin yliopistossa maatal. ja metsätieteen kandidaatin tutkinnon 1949 ja väitteli tohtoriksi 1958. Oltuaan ensin toimessa lisenssivirastossa hän siirtyi varsinaisesti omalle alalleen, ollen 1958—1959 Perä-Pohjolan koeaseman tutkijana Rovaniemellä sekä sen jälkeen Tikkurilassa Maatouden tutkimuskeskuksen kasvinviljelylaitoksen tutkijana ja myöhemmin saman taitoksen erikoistutkijana v:teen 1969, jolloin määrättiin Valtion siementarkastustaitoksen johtajaksi ja professoriksi.

Yllö tunnetaan uutterana ja arvokkaita tuloksia saavuttaneena tiedemiehenä, joka on julkaissut runsaasti tutkimuksia varsinkin perunan, viljojen ja rehukasvien viljelyn alalta. Hänen väitöskirjansa selvitti soden jälkeen viljeltäväksi tulleen uuden rehukasvin, nattinaurin viljelytapoja ja -mahdollisuuksia Suomessa. Tutkimustensa perusteella Yllö oli saavuttanut monipuolisen pätevyyden nykyiseen virkaansa Valtion siementarkastuslaitoksen johtajana, jossa työskentelee satapäinen joukko tarkastajia ja muita siementarkastustyötä suorittavia henkilöitä. Yllö on tehnyt runsaasti opintomatkoja Euroopan eri maihin ja joutuu nykyisin useasti osallistumaan siementarkastusta käsitteleviin kansainvälisiin kongresseihin.

Tunemme Yllön Inkerin asioihin kiinnostuneeksi ja niihin monilta tavoin osallistuvaksi; hän on mm. toiminut Inkeritäisten sivistyssäätiön hallituksen jäsenenä sen perustamisesta lähtien ja on nykyisin säätiön hallituksen puheenjohtaja. Toivottamme hänelle jatkuvaa menestystä kaikissa toiminnollissaan. — E.A.J.

Ann-seukon läksijäiset ja hiät

Tiä on miun lapsenmuististain temmattu iha tos juttu. Ko mie olin vast neljtoist täyttänt — aloin käyvä iltamis ja tantsulois. Mie käin usjast Virkkiläs ja Suaprus. Virkkilä olj mein Susaaninan stantsalt kuuvven virstan piäs, mutt Suapruuhe olj kaheksa virstaa. Niä kylät olliit metsiin takan, eikä sinne mänt junnaa, — vua sellane vetelä muantie mitä pitkin laputin jalkasi.

Suaprus mie käin harvemmi, ko se olj pitemmän matkan takan ja siel elj vua yks Toivo-seukkoin, mutt Virkkilän Helen-tättiin luon mie käin usjast. Helen-tättiin pere olliit rikkait ja heil sain ain vatsan täyvvelt syyyvä kaikelaisii hyvvi ruokii. Olj miul viel toinekkui syy mitä vart mie heil käin niin usjast ja niin mielollään.

Helen-tätillään olj kaks poikaa — Anttu-seukko ja Toivo-seukko. Anttu-seukko olj jo aika-mies, mutt Toivo-seukko olj minust vua kolt vuotta vanhemp. Mie rakastin Toivo-seukkoo ja hiä olj ain miun kanssain, ko mie olin heil käymäss. Hiä soitti hyväst kittaraa ja ain laulelj rallattelj, ko hänell olj nii hyvä lauluiäinki.

Virkkiläs heil kävessäin mie ain piäsin seukkoloinein kans sarraimee tantsimaa ja minnuu pietti suuress arvoss, ko mie, niatse, olin soittajan seukko Inkerelt. Vaikk joha myö silloin elettiikkii Sussasiinan stantsal. Meinhä pitj myyvvä se kotj sielt Inkerelt ja muuttaa pois huttortal — kolhoosin maihe valist. Myöhä oltii silloin jo työläisii ja issain olj työss huaprekal.

Mutt Ann-seukostain miun pitj täss nyt Teill luatii. Poikiin lisäks Helen-tätillään olj vks tytärkui, ja hiä olj vanhin lapsist. Ann-seukko olj olt jo kauvva naima-ijäs, ja kaikk luuliit, jot hiä ei ennää piäsekkää miehelää, ko ikkääkii olj jo koltkymment vuotta. Hiä olj ain nii hiljane ja vierast kaikkii, etenku miehii. Kyll hänt olj jo mont kertaa kositukkii, mutt hiä vua mänj viel hiljasemmaks — vapis ja tutis kojn nurkas. Hiä ei hirvint männä tantsu-

loihekkää, ko sielt pojat ai tahtoit tulla suattamaa, sill hiä olj oikein sorja punaposkine tyttö. Hänell olliit paksut keltaist hiukset, kuin kultaa, ja isot sinist silmät. Hiuksijaa hiä pitj kahel letil, mitkä toisinnaa kiäns piän ympär. Naisiin kans hiä luatj pojist ja miehist ko muutkii tytöt ja naiset.

Sit yhteen kevväin tulj rikas mies Suaprust Anni kosimaa. Aluks hiä luatj asjast Helen-tätillein, jot hiä olj kuult Annist kaikkee hyyyvvää, ja hiä olj kuult mitein kovast Anni pelkäs miehii. Tiä naimakauppa olj niät Helen-tättiin mieleine, paras, mitä Annill vois uatella, ja hiä alkoikii Anni suostuttelemaa sill miehell. Se mies olj, niätsie, rikas ja nuor leskmies, ja oikein potrakin, ja hiä olj piättänt Annin naijja. Tulj hiä heil käymääkkii iha yhtennää, ja alkoil luatii Annillkii joka kerrall siint yhest ja samast asjast.

No sitt lopultkii tapahtu ihme, ja Anni mänj hänen kanssaa ostamaa pritanuiks myöpeleit. Hyö olliit ostanee rovatin, kuapin, pöyvän ja tuoliloi. Siin rovatiss olliit sellaiit kiilluvat pumput kummaskii piäs, ja ne pritanut ajettii linnast suuraa sinn Annin uutee kottii. Muist pritanuist Ann-seukol ei olt puutetta, ko hiä olj Helen-tättiin käskyst niit ommelt joka vuoss lissää, ja vua lissää. No sitt nekkii vietii jo ielt-päin sinn sulhasen kottii.

Lopultkii tuliit sitt läksijäiset ja hiät. Mie muistan — ko tuliit morsiant ottamaa, ni morsiant ei lövvettykkää mistää. Mutt mie olin koko ajan katsont Ann-seukon perrää ja tiesin miss hiä olj. En mie vua kellee sitä sanont, vaikk miultkii kyseltii. Sitt'ko kukkaa ei minnuu näht mie puikahhin Annin luoks liävää. Siell Anni seiso liävän nurkas ja tutis pelost, ja yhtäperrää miul hörppys — jot hiä ei miä tupppaa, eikä naimisii. No mie sitt kysyinkii hänelt, jott mitä vart hiä käj ostamass niit myöpeleitkää sen sulhasen kanss, ni hiä vua sano, jott'ei hiä tohhint ennää vastustaa äitijää, ja se mieshä ne

ost, ja makso, ja olja se hauska sanoo — mikä miul näyttiijää, ko toine hullu ost kaik ja just ne mitkä miul näyttiisit

No sitt mie luajin kauvan Annin kans ja aloin vua kovistammaa, jot kyll hänen on nyt mäntävä tuppaa, sill siell koko morsiant ottamaa tult hiäväk uoteloo hänt, jot ei hiä sua sitä häpää tehä sill sulhasell, jot ei miä, ko kaikk istuut pöyvväs ja uutelooot. Hiä vua itköö, iha veejeks muuttuu, ja vua hoppuvaa, jott hiä ei miä.

Lopultkii mie sit sanoin hänell, jos hiä ei nyt lähe miun kanssain tuppaa, ni mie miän sanomaa hänen äitillee ja niill muill miss hiä on, ni ne tuloot ja vievät hänet sielt liävän nurkast. Se sitt auttoikii. Hiä kuivais silmääse ja lähtj miun kanssain sinn tuppaa. Koko ajan hiä rutiist minnuu kiäjest nin kovast ko jakso ja tutis pelost.

Tuvas nous suur ilo ko morsian löyty. Mie en jaksa enää muistaa — mitä ne huusiit, vua koko ajan katsoin Annii ja pelkasin, jot hiä voip kuatuu siihe sillal kauhust, ko hänen takkii piettii nun kovvaa häilly. Hiä olj nii valkija ko hursti.

Ei hiä sittenkää siihe kuatunt, sill ne vieraat ottiit Annin ja istuttiit pöyvvän tuaks sen sulhasen vieree.

Mie en sit siint uamust muuta enää tiijekkää, ko mie mänin sinn liävän nurkkaa itkemää, enkä kehant tulla kennee näkyvii silmät niin punaseen itkust. Miul olliit arat silmäluomet ja ne ko tulliit punasee — ei ne iha koht vualenneetkaa. Suuret työtö oisiit miul kovast nauraneet, ko pien tyttö olj niin kovast itkent läksijäisä.

Sitt jälkee puolen päivän morsian ja sulhanen ajoiit vihill. Koko Suapurust tult ottajaväk ja suattamaa lähtent Virkkilän väk ajoiit kirkkoo. Ensimmäisess Kaljaskaas ajoiit morsiuspar ja Annin Toivo-velj skutsariin, sit muut sukulais-miehet ja toveritsat skarappas-koill kovvaa peräss, niin jot tie pöllys.

Mie en piäst kirkkoo, ko äitiin olj yks emännist ja mein pitj männä ielt-pain hiätalloo laittamaa pöyti. Ko hiä-

väk tulj — pitj olla kaikk valmist pöytää nostettavaks.

No kyll mie sain heit kauvua uotelaa, iha silmät virruit pitkäks. Sit lopultkii hyö ajoiit kujjaa kovan metelin kanss. Morsian ja sulhanen suatetti paikoiillee ikkunapöyvvän tuaks iha keskell. Siihen kohtaa pöyvväll olj laitettu iso morsiuskukkaki — vualianpu-nainen hortensia. Hyö uuteliit ja sei-soit siin kunis muutkii löysiit omat paikkaaseen siin pöyvväss. Etutuvass olj kaks pitkää pöytää ja ne koht taittyit sukulaisist. Siihe morsiammen ja sulhasen vieree piäsit vua hein sisarens ja veikons, sekä parraat tyttö- ja poika-toveritsat. Heit sanotti morsiusneidoiks ja sulhaspojiks.

Ruokii olj niin paljo jot pöyvvät notkui — hernerokast alkain — piirakkoi, kiisselli- ja makjaa rokkaa myöten. Rikkaiss häiss ain tarjotti viinaakkii koko hiäviäjell.

Aluks kaikk alkoiit syyvvä, mutt koht kaikk nousiitkii seisomaa. Heil olj kässissää tävvet rjumkat vodkaa, ja hyö huusiit kovast yhtee iänee jot — »korjkaa .. aa .. aa, korjkaa .. aa .. aa.»

Hyö saikii kauvua huutaa, ennenku morsian ja sulhanen suuteliit toisijaa, sill Annia olj niin ujo, eikä luvant antaa suuvella niiss pöyvviss itsijää. Lopult ei enää muu auttant ko suostumine suuvveltavaks. No, sit ko hyö olliitt suuvvelleet ni kaikk joivat rjuma-kaasen tyhjäksi. käivät istumaa ja tuas syömää, ja sitt koko ajan kiitteliit — jot »nyt on makjaa».

Ne sitt tuas — vähän ajan piäst — nousiit kaikk seisomaa ja tuas huusiit »korjkaa», eikä ennen käyneet istumaa kunis morsian ja sulhanen tuas olliitt suuvvelleet. Kest kauvua kunis kaikk olliit syöneet ja juoneet vatsaase täytee hiäruokii ja juomii. Ki yhet pöyvvällist olj syötetty — siivotti pöyvvät, ja tuas aletti alust ast kattaa pöyti. Morsian ja sulhanen istuiit koko ajan pöyvviss, kunis kaikk kutsutut vieraat olj syöneet, vaikk ei hyö itse enää jaksaneetkaa syyvvä. Hein olj istut-tava siin siks, ko alko ain vähll viina maistuu korjalt, ni pitj suuvvella se maistumaa makjalt.

Turun Inkeriläisten joulujuhla 1937

(Ote Tauni Samoojan aidilleen inkeriläissynttävälle (Hensjoelta) Olga Kahi-Suomiselle Tuusta Hetsinkiin t. 12. 1937 lähettämästä kirjeestä).

»Viime viikolla uhrasin kaiken vapaa-aikani takäläisille Inkerin pakotaisille: toimin myyntipäätikkönä ja kerjälaisena. Eiko olekin erikoinen yhdistelmä! Olin koko keskiviikko-paivan klo 9 a. klo 5 i. myymässä inkerit. ompetuseuran toita Naisytioppilaiden Karjala-seurassa Ylioppitaskunnassa. Sain siellä myydyksi noin 800 mk:lla, toput 300:— myin yksityisesti jälkeensä Voittovaroilla pidimme sunnuntaina pakotaisille hienon joulujuhlan. Sinne otin saanut kerjättyksi varakkaammilta tuttaviltani 5 kg patasokeria, 2—3 kg makeisia joululahjapaketteihin, piparkakkuja, pikkuleipia ja mikä parasta: ison kasan vaateta-varaa 2 hyvää poikain talvipaltoa, kahdet mainiot gothousut, yhdet miehen kengat, tyton päättyskengat, 2 talvilakkia y.m. lakkeja, suuret määrät sukkaa, lapasia,

kaulahuiveja y.m. Kotoa vein vielä 2 poikain talvilakkia.

Jaoin ne joulujuhlissa ja saatoin taten valmistaa monelle tarvitsevalle suuren iton ja avun, ne menivät kuin kuumille kiville.

Meillä oli oikein hyvä ohjelma: Kaksi minun hyvää ystävääni: pianisti Ulta Steinius ja viulutaiteilija Itma Sutinen-Wigetius esittivät hienoa ohjelmaa vain asian harrastuksesta ja minun takiani. Ja kuinka tervetullutta se on ihmisille, joilta ei koskaan ole tilaisuutta menä konserttiin, saada kuulla taysipainoista taidetta. Minä itse tautoin, Aino Hamatäinen oli harjoittanut pari pienä tasten näytelmää, Kosti Kupiainen esitti suuremmoisesti huumoria, Teppo ja Partanen lukivat muistelmiaan Inkeristä, pastori Varjovaara piti joulusaarnan. Kuusi paloi, tarjottiin kahvia heikkulaisen kranssin y.m. kanssa, syötiin meiniota riisipuuroa, sitten tulivat tontut ja jakoivat 50 namuspussia».

Tuotoin elettiin tiukkaa aikaa, ei ollut mitään yllätyttäistä kuten nyt.

Mie katselin koko ajan Ann-seukkoo. Hiä olj nin pienj, valkija ja sorja, kolettupia nukke. Hänell olj valkija pitkä ja kaunis morsiuspuku pääl, valkijat sukat ja kengät, pitkä valkija pitsihuntu ja talikukkaist piän ympäril keltasii läikkyyvis hiuksis. Hiä vua olj nin murheellisen ja kiusatun näkönen ja hiä ihanku ois häppeilt ihmisi.

Ko kuokkavieraatkii olj syötetty ja juotettu — vieti pöyvvät pois etutuvast. ja penkit vua jätettii. Ämmät alkoit tantsii takatuvan puolel ja nuoret etutuvan puolel. Sinn olj palkattu kaks soitajaaakkii haitarloihee kans. Hyö soitut vuoronperrää ja heit piettii suuress arvoss. Välill Annin Toivo-veikko soitto kittarallaa.

Sinn olj kutsuttu laulaja-ämmätkii itkettämmää morsiant. Hyö lauloit takatuvan puolel morsiammel ja sulhasel aluks itkuvirsii, sit sellasii, miss antoit kaikellaissii hyyyvvii neuvoloi hiäparil. Anni itk koko ajan, mutt ämmät vua lauloit ja lauloit.

Myö valvottii koko yö, ko ei olt tilaa mihin käyvvä makkaamaa. Uamusel myö ajettii Helen-tättiin kans takasi Virkkilää ja siel käimme koht leppää-mää ja nukuimme koko sen päivän ja viel yönki yhtäperrää. Kyll ne olliit rikkaat ja suuret hiät.

Maria Ripatti

Inkerin tunnukset 1500-luvulta nykypäivään

n. 1581

De la Gardien vaakuna

Inkerinla mainitaan jo 1100-luvulla, jolloin se kuului Novgorodin ja myöhemmin Moskovan valtakuntaan. Ruotsalaiset yrittivät vallottaa Inkerin v. 1240, mikä tosin epäonnistui. Inkerin alue oli kaupallisesti hyvin haluttu, sillä 1300 ruotsalaiset rakensivat Nevan suulle Maankruunun linnan, joka joutui venäläisille jo seuraavana vuonna. Vasla vuonna 1581 Ruotsi sai Pontus De la Gardien ansiosta Inkerin t200- ja 1300-luvulla rakennetut paalinnat. Talloin esiintyy Inkerille muodostettu oma tunnus. Tämä vaakuna on löydettävissä mm. Laurentius Petrin kronikasta, joka on n. vuodelta 1581. Talloin vallattua myös Narvan linnoitus, mutta tämä alue sai oman vaakunan, joten sitä ei enää laskettu In-

kerin kuuluvaksi. Tässä vanhimmassa Inkerin vaakunassa esiintyy sinisellä puunnaisella muuntalemmin puolin hopeavirtaa. Risti oli kultaa. On oletettavaa, että muurit kuvaavat linnoituksia Nevan rannoilla ja risti kristinuskon luterilaisla haaraa. Tämä vaakunaa on pidettävä vanhimpänä tunnukseksi, sillä on epätodennäköistä, että alueella olisi ollut oma vaakuna Venäjän vallan aikana, saati sitten ruotsalaisten pikakäyntien hetkinä.

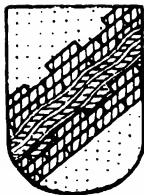
Vuonna 1617 Inkeri luovutettiin Ruotsille, joka ei osannut kohdella asujamista oikeudenmukaisesti. Tästä johtuen osa ortodoksisista väestöstä siirtyi karjalaisten kansaan nk. Tverin Karjalaan. Sijalle siirtyi

1660

Kaarle X Kustaan aikana

Kaarle XIII sinetissä oli vaakunan
varitys jo nykyinen

asukkaita Suomesta, joten asujamisto sailyi suomenkielisenä.

Ruotsalaiset käyttivät 1500-luvun lopussa kayltoon otettua vaakunaa, joka kuitenkin muultui vanykseltaan ja risti katosi kokonaan. Muurit sailyttivat paikkansa, joita esintyy Nevan rannalla Punainen vari kuvaa tulia, joita saatui myos talta alueelta runsaasti. 1600-luvun puolenvaihin jalkeen vaakuna muistuttaa nykyista ja 1600-luvun lopussa kulta esintyy paavarina ja vitta muuttui siniseksi. Kulta kuvasi viljavaimoita, joita oli niin pohjoisessa kuin etelassakin. Tallaaisena vaakuna on saitynyt meidan parvimme saakka.

1700-luvulla Venajan armeijan joukko-osastojen joukossa oli myos inkerilaista. Naiden hippujen vareina oli musta ja keltainen. Lipuissa oleva vaakuna vaihtui, mutta yleisimpane tunnuksena oli sinisella

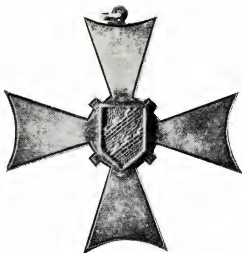
vaikoinen muuri. Virta oli usein poistettu, mutta totakin on pidettava vain valaikaaisena ja viiheellisenä tutkintana.

Venajan vaitankumouksen jalkeen inkerilaisten tavoitteena oli autonomia, joka kuitenkin tukahdutettiin bolsevikkien valiaan noustessa. Pakolaisten keskuudessa kypsä ajatus urottaa Inkeri asevoimin Venajasta. Vuosina 1919—1920 alueetia taisteli kaksi, etupaassa inkerilaista sotilasretkikuntaa. Retkikunnat otivat Pietarin, nykyisen Leningradin, molemmin puolin Pohjoinen saapu Suomesta ja etelainen Viirista. Kumpikin oli yhteistoiminnassa valkoisten venalaisten kanssa. Vuonna 1919

v. 1919

(Taiteilija Haapakoski)

Inkerin valkoisen muurin urhoollisuusristi

Huolimatta osittaisesta heraldiikan rappio-
kaudesta Inkerin Liiton merkissä vaakuna
säilyi puhdastyylisensä

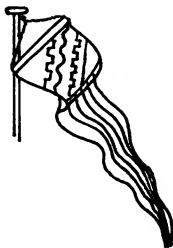
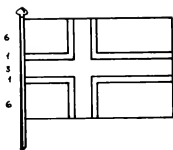
1920

laiteilija Haapakoski piirsi vaakunan, van-
halla pohjalta, jorkin hän lisäsi kilven al-
le kukkakoristeen ja nauhan. Ingermanlan-
dia, nimineen, joka on kuitenkin vieras
lahan historialliseen vaakunaan. Vuonna
1920 käytettiin Pohjois-Inkerissa vaakuna-
postimerkkiä, jonka vaakuna oli väärin
ymmarrelty historiallisesta tunnuksesta.
Samoin nykyisin myytävänä oleva kankai-
nen hihameikki on eräänlainen huono ko-
pio postimerkin vaakunasta Inkerin Liit-
on merkissä ja Inkerin Valkoisen Muurin
ristissa vaakuna on sen historiallisessa
muodossa. Vaakuna jai käyttöön pakolais-
jen keskuudessa, sillä Neuvostoliitossa se
joi käytöstä, vaikka Tarton rauhassa so-
vittiin Inkerin autonomisesta asemasta

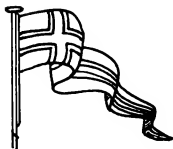
Neuvosto-Venajalla. Sitä ei kuitenkaan
tullut mitään, ja suuri osa asujamistoa siir-
rettiin, vuosina 1928—1938, muualle Neu-
vostoliittoon. Osa paikalle jäänyttä asuja-
mistoa siirtyi viime jatkosodan yhteydessä
joko Suomeen tai Saksaan, josta rauhan
tultua suurin osa palautettiin takaisin.

Joka tapauksessa Inkerin historiallinen
vaakuna elää vieläkin niiden inkeriläisten
keskuudessa, jotka tuntevat sen omakseen.
Vaakunan selitys on seuraava: »Kultaken-
tällä punamen yihaalta sakarakoroinen vas-
lapalkki, jossa sininen yihaältä aaltokoroi-
nen, alhaalta sakarakoroinen vastajanne». Vii-
rran vari tulisi olla hopeaa, sillä sininen
ja punainen ei heraldiikassa saisi rajoittua
toisiinsa. Sitapaitsi vuonna 1581 tehdyssä
vaakunassa virta on hopeaa. Kilven yllä
kuuluu olla herttuakunnan kruunu, koska
Inkeri luettiin aikanaan Karjalan tapan
herttuakunnaksi. Tätä kruunua ei ole vii-
me aikoina enään käytetty, mutta arvo-
kruununa se olisi syytä ottaa takaisin, niin
kuin nykyisten läänienme vaakunatkin
ovat kruunatut.

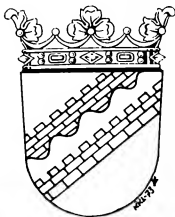
Vuonna 1919 kaydyn taistelun yhteydessä
kaytettiin valkoisen Inkerin lippuna kel-

Kieppuva viiri

Isannan viiri

Nykyisen heraldisen tyylikauden mukainen
vaakuna Purros Kari K Laurila

laista lippua, jossa punaisen ristin paallik-
keena sininen risti. Lipun malli oli otettu
pohjoismaista, niin kuin Ita-Karjalassakin
tnkerin lipun varit olivat samat kuin vaa-
kunan. Tosin eraassa 1950-luvulla ilmes-
tyneessa lippukirjassa mainitaan Friisien
kayttavan samanlaista lippua kuin inkeri-
laisetkin. Lippujen suhteet ovat erilaiset,
siten etta tnkerin lipun suhteet ovat $25:3$
 $(7:3 - 1 + 3 + 1 + 13) : 17 (6 + 1 + 3$
 $+ 1 - 6)$ ja Friisien $22 (6 + 1 + 2 + 1$
 $+ 12) : 16 (6 - 1 - 2 + 1 + 6)$. Vaikka
Inkerissa tata lippua ei kaytetakaan, niin
mm pohjoismaissa asuvat inkerilaiset
koontuvat oman lippunsa alle ja pitavat
sita kansallislipun arvoisena tunnuksena.
Jokaisella inkerilaisellaahan on ainakin poh-
joismaissa oikeus nostaa kotinsa tipputan-
koon Inkerin lippu milloin haluaa, joskin
talla hetkella Suomen asetukset maaraavat
liputuspaivina liputettavan Suomen lipulla

Ulkovaitojen tippujahan tamakaan asetus
ei koske ja liputtavathan ahvenanmaalai-
setkin omalla lipullaan myos liputuspa-
ivina. Jokapaivaista kayttoja ajatellen voi-
daan valmistaa myos isannanviureja, joita
ohessa esintyy kolme eri versiota. Isan-
nanviurihan on sita helppo pidettava, koska
sita ei tarvitse taskea yon ajaksi salosta,
kun taas kansallislipun suhteen on toisin.

Kaalin lehtiä

Lienee merkitty silloin kirjoihin vuosi 1907 tai nollä main. Me veljekset olimme kahdestaan tärkeällä matkalla. Ken lukijoista on ne ajat elänyt ja niissa maisemissa liikkunut, hän saattaa muistaa vielä, kuunka Pietain-Strelnan välisellä matkalla Suomenlahden ranta oli aivankuin yrttitarha: kasvitarha kasvitarhan vieressä ja nussä kasvamassa vihannesta jos minka laatuista ja kaiken muun tisanä sitten mahtavien ke- rakaalien rykelmä melkeinpa jokaisessa larrhassa

Syksyllä ennen pakkasia tarhat tyhjen- nettiin sinne kentälle kaivettuihin kellareih- hin. Juurikasvien naatit kuin myoskin kaa- linkerien päällimmäiset lehdet silvottuun pois, juureksistahan ne listittiin, ja ne jäi- vat hajalleen sinne kasvupaikoille. En tie- da juureksien jäämistöistä, mitä niille teh- tuun, mutlla kaalin lehdillä oli kysyntää. Ja mekin olimme juuri niiden hakijoita. Tar- haajat myivät niitä melko halvalla. Tuol- laisen hevoskuormallisen sai ruplan rahalla. Käselimme valikoiden tarjolla olevia ja kun sopiva tarha löytyi, sovittiin tarhaajan kanssa kaupasta seka ryhdyttiin tyohon. Vei tietysti aikansa, ennenkuin kuormallinen lehtiä oli karryilla ja suojaavasti sidottuna.

Oli aika haukatakia joutaa ja juoda teela ennen kotiin lähtöä. Syksyinen ilta kun ei kauan viivyttele, niin ehattikin hämaran maille jo, ennenkuin matkaan pääsimme. Kaantuessamme viimeisestä mutkasta Rop- suntielle olikin jo pimeätä.

Siellä tavoitimme kuormaston, jonka teh- tavana oli siirtää Krasnojoeselossa sijainneen Petsjatkunin tehtaan varastoista lumppuja Ropsun tehtaaseen, jossa ne joutuivat mäa- ratyn jalostusvaiheen jälkeen siirrettäväksi eteenpäin. Rahtimiehet otivat Ropsun kya- lan asukkaita. Kaiketi heillä oli keskinäis- tä epasopua, sillä muuten ei olisi sitä koh- lausta sattunut. Kävi nimittäin silläläillä, etta meidän Murtaharjamme oli erittäin ruuska kävelijä eikä vuhntynyt hiljakseen

junnaavan jonon hannillä, vaan omia aiko- jaan lahti kuormastoa ohittamaan. Sen keskivaheille ehdittyämme havaitsimme, etta joitakin kuormastoon kuutuneita mie- hia hyppäsi kuormittansa pysäyttämään meidän hevostamme ja jotkut alkoivat ra- hista veljelleni, nykäisivät hanet alas kuor- malta ja meinasivat ryhtyä hanta sinä kä- sittelemään.

Veli sai toki selitetyksi heille, keila me olemme ja mitä meidän kuormamme sisäl- tää. Rahisijat havaitsivat erehtyneensa, pyysivatpa vielä anteeksikin ja antoival meidän vapaasti jatkaa matkaamme. — Syyttivät pimeyttä erehdyksestään. No, Luulen suurimmaksi syyksi alkoholin vai- kutukset... Sen paljasti heidän rähinansa.

Eihän siitä kohtauspaikalta ollut meidän kotimme kuin runsas parisen virstaa, mul- ta kun paikka oli asumaton pelloaukeala — lähimpään asumukseen ns Routeelan Ka- lanislon taloon »Sunkuran» suunnassa oli myoskin matkaa toista virstaa, ei noille keskenään eripuraisille Ropsun miekkosille olisi tuotanut mitään ikävyyksiä sen laa- tuinen kasiksi käyminen.

Meillehän, Ropsunten varretla asuville se heidän rahdinajonsa ei ollut mikaan har- vinainen näky, koska he harjoittivat sitä lamän tästä kesät - talvet. Väliin rellesli- vat paissänsä ja rahisivat omassa keskuu- dessaan. Kotiväki ihmetteli, kun kerroim- me kokemamme. Totesivat, etta sitä saal- taa matkalla sattua kaikenlaista.

Ne tehtaant — Ptesjatkunin tehdas Krasno- jeselossa ja siitä t2 virstan paassa oleva Ropsun tehdas, joittenka välistä tavaran siirtoa nämä rahtimiehet harjoittivat, oli- vat tietenkin venäläisten käsissä. Ja vaikka Ropsu oli suomalaisten asuttama, vaikutti tämä tehtaan sijainti sen, etta venäläisty- misen vaara suureni suurenemistaan. Sillä venäläisten seura tehtaassa vieroitti varsin- kin nuorison äidinkielestään. Kerrottiin- han Ropsun rippikouluikäisten poikien vä- jatkuu s 15

Äidin ylistys jouulun aikaan

Meidän äiti kun paistaa pullaa,
itsestään se suussa sullaa.
Se ei kaipaa liotusta,
eikä ole mieli musta.

*

Kun äiti laittaa piirakkaa,
se vie muistot Karjalaa . .
Oisi pirakka riissi tai
peruna, niin niitä syöda sai.

*

Meidän äiti laittaa puuroo,
se sitten miellyttää kuuroo
ja jani vadin, lusikan,
se antaa ilon kauneimman

*

Äidimme kun teke keittoa,
ei tarvitse mennä peittoa,
sen voi syödä julkisesti,
arvostelun kaiken kesti

Äiti laittaa salaattia,
pilkkoo siihen omenia,
muuta hyvä kaikenlaista,
jos et usko, ota maista.

Meidän äiti ei sitten sorkki,
kun on paistettava turkey¹
Han varaa hyvästi aikaa,
käyttää tietoa ja taikaa.

*

Kun äiti laittaa kisselin,
siinä on kerman silmakin.
Ei huoli olla salainen,
pane vaikka voipalanen

*

Meidän äiti kun keittää saljuu,
siin on oikein aromi haijuu,
sitä litkii mielellänsä,
vaikk' ois kielenpaassa kansa

*

Meidän äiti hyvin keksi,
laittaa kahvin viimeiseksi.
Siin on sekoitettu munnaa,
mika juodes posket punnaa.

Meidän äiti on viisain nainen,
sanoi Jalmar Kaasalainen,
jos ei issää ota lukuun,
mikä kuuluu jalompaan sukuun

---

¹ laus. torkki = kalkkuna

laskettiin kahdeksan viikkoa taaksepäin se joutui toukokuun alkuun. Kahdeksas viikko oli kaura viikko; kylvettiin kauraa, seitsemäs oli selvä viikko, kylvettiin kauraa ja kevätruista (suvikasta), kuudes oli kurja viikko jyvää viljan kohdalla, silloin laitettiin eniten vain perunaa maahan, viides oli viimeinen, silloin kylvettiin enää vain ohraa. Näitä tapoja isännät noudattivat Pohjois-Inkerissä ja niistä puhuttiin nuoremallekin sukupolvelle.

Ei tähtätöntä helluntaita, eikä jyvätöntä Juhannusta. Jos ei juhannuksena paarma pärjää niin ei syksyllä myllyn kivikään pyräjä, sillä juhannuksen 24. 6. aikoihin syysvilja tekee juuri terää. Jos on kesällä pihlajoissa runsaasti marjoja niin on syksy sateinen.

Hermannilta 12. 7. heinää saatto pallella ja Jaakon päivään 25. 7. mennessä sadot korjattava pellolta pois ja saatava tuli tupaan. Mutta jälkeen Jaakon kuhilas pellolle ja poika hevosen selkään, silloin alkoivat illan istujaiset niin omassa, että naapuri kylissä.

Ei sikii siipikarja jälkeen päivän Perttuln 24. 8 Mitä päivä Perttuln sitä sää syksyllä.

Pääskyet Laurilta laumaan ja Pertulta matkaan. Niin monta päivää kun jälkeen Pertun pääskyet viiptyvät täällä, niin monta viikkoa jälkeen Mikkelin jatkuu kesä.

Kylvä kynnä uutisella Laurin ja Perttuln välillä

Mikkelinä 29. 9. nauriit kuoppaan ja vanhat mummot uunin päälle, sillä Mikkelin mennessä yritettiin saada peltotyöt loppuun ja odotettiin jo talven tuloa.

Syksynen yö ajaa yhdeksän hevosen selässä.

Jos lehmät syksyllä laumelta kotiin tullessaan toivat oljen tai heinän korren suupielessään, se tiesi pitkää kevatta seuraavana vuonna.

Simo siltoja tekee 28. 10. Martti maata vahvistaa. Martti maalla, karttu jaalla, paimenet kylä kavulla. Antti aisoilla ajaa 30. 11. On yötä yö, katella Annin päivän aikana 9. 12.

Jouluksihan se talvi torroo. Takaa joulunhan talvi on. (Joka mies se jouluna ajaa, mutta sei mies joka päästaisien). Kun hevonen haukotteli talvella, niin se tiesi suojasäätä, ja kun koira piehtaroi hangella niin tulee lumipyry. Jos uudenvuoden yönä on tähtia tai-vaalla, niin on myös syksyllä kuhilaita pellolla Joulusta 13 viikkoa maariaan Maariasta 13 juhannukseen, Juhannuksesta 13 Mikkeliin, Mikkelistä 13 jouluun

Nämä sananparret ja vertaukset pitävät paikkansa Vanhanajan laskun mukaan, joka oli 14 vuorokautta jäljessä nykyaajasta. Se oli Venäjällä aikoinaan käytössä.

Opiskelijastipendit haettavina

Haettaviksi julistetaan kaksi Josef Jämsäläisen stipendirahastosta neljän vuoden ajaksi annettavaa stipendia suuruudeltaan 500 mk vuodessa. Stipendit on tarkoitettu Helsingin yliopiston opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä peraisin.

Hakemukset osoitetaan Helsingin yliopiston opintotukilautakunnalle ja ne on jätettävä yliopiston kirjaamoon viimeistään helmikuun 19 päivänä 1975 klo 15.

Helsingissä tammikuun 20 päivänä 1975

Osastopaallikko **M. Malmberg**

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Helmikuun tilaisuus on paikallisosaston vuosikokous, joka pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa 23. 2. klo 14.
Tervetuloa.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukausitilaisuudet 9. 2., 9. 3., 13. 4. Kaikki tilaisuudet Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14

INKERILAISTEN YHDISTYS RY:N

VUOSIKOKOUS

pidetaan Inkerikodissa Karjalatalossa Käpyläntie 1 Helsinki Palmusunnuntaina 23. 3. 1975. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

JOHTOKUNTA

LAHJOITUS INKERIKODILLE

Inkerilaisten Sivistysseuralla on saanut Pohjoismaiden Sähkö Oy:n toimintajohtaja L. Rokkaselta arvokkaan lahjoituksen: neljä valaisinta Inkerikotiin. Sivistysseura kiittää lahjoituksesta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous pidetään Karjalaisten talossa Ilapelontie 2 sunnuntaina 2. 3. 1975.

Johtokunta

(sivulta 12)

han pelonsekaisesti keskenansa aprikoineen:
»Kätkze muu v Pappila poidjom, kōgda muu
Kätkizmus ne zñajem?» (Kuinka me rippikouluun menemme, kun emme osaa Katkismusta?) (Tuo Pappila-sana tarkoitti rippikoulussakayntia sillä murrealueella.) Ne katkismushuoletahan heiltä kyllä havisivat

niiden uusien »vapauksien» myllerryksissä.
Kuinka lienee muiden huolien laita..

Mutta selvitetäampa ne kaalinlehdet loppuun. — Seuraavana päivänä se lehtikuorma purettiin ja lehdet lievästi suolaten survottiin suuriin tynnyreihin talvikayttöä varten. Kyllä ne talvella kelpasivat lypsikeille.

A. I. 10. 12. 73

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin anomalaisten historia	50,—
Saini Lanrikkala	
Rovasti S. J. Lanrikkalan etämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, vattinat runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Pentron etämäkerta	3,50
A Metiläinen	
Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto- julkais	20,—
Äänivevyjä	
Inkeriknoro	
Nouse Inkert ym.	7,50
Lauri Santtu	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin setäkkarttoja	2,50
Inkerin vaakunnotta	6,—
Inkerin ttppuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti	vuodeksi 1975 olisi syytä tilata. Hinta 12,—.
Hinnat	kuunnissa valittsevan kurssin mukaan.

Paaasiamiehet:

Rnottsissa Armas Paakkonen
Suomessa **Hannn Vironmäki**
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTA- KAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTA- KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Arvoisat tilaajat

Uudistakaa tilauksenne tämän numeron mukana saapuvalla postisiirtokortilla. Muistakaa kirjoittaa nimenne ja osoitteenne korttiin.

Jo tilauksensa uudistaneet voivat maksaa tilauksen tällä kortilla.

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie tt D 44, 00800 Helsinki 80
Paatoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 63t 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki t0

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osotteella postisllrtotille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk t2,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa t5 kr

ILMOITUSHINNAT:

t/t sivu mk 200,—
t/2 » » t20,—
t/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kuitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIEN RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/t0t 850
Postisiirtotitl n:o 628047-5

PÄÄASIAMIEN SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00t40 Helsinki t4
Puh. 662 668
Postisiirtotitl n:o 4t6608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Karjalatalo, jonka toisessa kerroksessa sijaitsee Inkeriläisten Sivistysseuran omistama Inkerikoti. Karjalatalon vihkiaiset olivat 17. tt. 74 ja Inkerikodin vihkiaiset pidettiin 26. 1. 75 — Karjalatalon osoite on Helsinki, Kapylankuja t.

Inkerikodin vihkiäiset Helsingissä

Tammikuun 16. päivänä vietettiin Helsingissä Karjalatalossa kauan suunnitellun ja odotellun Inkerikodin vihkiäisjuhlaa. Karjalatalon suojiin oli saapunut miltei 400 hengen yleisö määrä, jolle Karjalatalon juhlasalitilat juuri sopivasti riittivät.

Vihkiäisjuhla aloitettiin kiitosvirrellä Herraa hyvää kiittäkää, jonka jälkeen Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja kirkkoherra Matti Vironmäki piti vihkimispuheen. (Puhe julkaistaan lehtemme seuraavassa numerossa.) Puheen jälkeen esiintyi Helsingin paikallisosaston Inkerikuoro Kai Jankkerin johdolla ja sen jälkeen nähtiin ja kuultiin opettaja Kaija Vironmäen ohjaamaa viehättävää kansallispukuisten koululaisten esittämää runo- ja musiikkiohjelmää.

Välillä siirryttiin Karjalatalon toisessa kerroksessa — Inkerikodin naapurissa — sijaitsevaan saliin, jossa ahkerat inkeriläiset emännät tarjosivat piirakkakahvit perinteelliseen inkeriläiseen tapaan.

Väliläian jälkeen aloitettiin yhteisesti laulettulla Karjalaisten laululla, minkä jälkeen seurasi Ruotsin Inkeriläisten Keskusliiton tervehdys, jonka esitti insinööri Aappo Björn. Tämän jälkeen kuultiin unkarilaisen sellotaiteilijan Szaba Szilvayn Bachin soolosonaatin esitys. Seurasi jälleen lastenohjelmaa, tällä kertaa näytelmä Mari ja Matti Metsolassa, joka hausalla tavalla toi nuorimman polven tervehdyksen vihkiäisjuhlaan.

Opettaja Anna-Mari Kairinen esitti lausuntaa, muun muassa Kanteletarta

ja Aale Tynnin kotiseutuaiheisia runoja. Tämän jälkeen kuultiin inkeriläisten paikallisosastojen ja muiden järjestöjen tervehdyksiä.

Karjalan Liiton ja samalla Karjalatalon puolesta toi tervehdyksen toiminnanjohtaja Paavo Suoninen, Turun paikallisosaston tervehdyksen ja samalla paikallisosaston keräämän rahalahjan toi pastori Vilho Mustonen, Turun Torstai-kerhon puolesta esitti tervehdyksen Paavo Pesonen ja Helsingin paikallisosaston tervehdyksen toivat Hannu Vironmäki ja Ida Riipinen. He ilmoittivat myös Helsingin paikallisosaston arvokkaasta lahjoituksesta: pianon hankkimisesta Inkerikotiin. Tampereen paikallisosaston ja samalla Kalevalaisten Naisten tervehdyksen toi lehtori Anna-Liisa Heikinheimo.

Vihkiäisjuhlan päätössanat lausui Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtaja professori Leo Yllö, joka myös luovutti Sivistyssäätiön ansiomerkin rouva Irja Kekille.

Lopuksi laulettiin Nouse Inkeri sekä Maamme.

Vihkiäisjuhla oli harrastunnelmainen ja lämminhenkinen yhteinen juhla. Puheista ja tervehdyksistä kävi ilmi se ilo ja liikutus, joka pitkään odotellun, yhteisin ponnistuksin rakennetun oman kodin valmistuttua täytti inkeriläisten sekä inkeriläisten ystävien mielet. Kiitollisina muistettiin myös Väinö Kekin unohtumatonta panosta Inkerikodin rakentamiseen — hän ei itse enää saanut olla näkemässä ponnistustensa ja innos-

Jatkuu sivulle 8

Matti Iho 90-vuotias

Sukulaiset ja ystävät kokoontuvat, jos Jumala suo 9 päivänä maatiskuuta 1975 Turussa viettämään Matti Ihon 90 v. syntymäpäivää päiväsankarin tyttären kodissa Vasaramäessä Puolukkatie 38.

Inkeriläisten yhdistyksen kunniajäsen Matti Iho on syntynyt 20 päivänä helmikuuta 1885 Hietämäen Heimosin kytässä maanviljelijän Antti Pietarinpojan ja tämän vaimon Annan poikana. Aloitti koulunkäyntinsä 7 vuotiaana silloin vietä käytännössä olevassa n.s. kiertokoulussa, mikä kyllä ei jatkunut kuin v. 1905, minkä jälkeen oppiminen jatkui joka tatvi. Silloin kansakoulu kesti 5 vuotta. 2 vuotta kiertokoulua ja loppu vuodet 3 v. käytiin yhtämittaisesti, Matti muistetelee. Koulunsa hän läpäisi kiitettävien arvosanoin. Koulumatkaa oli alkuun 1 kilometri, myöhemmin 2, kun Mattin vanhemmat muuttivat asumaan n.s. suuren tien varrelle. Koulu sijaitsi Törölän kylässä kanttori Juhana Rikkisen kotitalossa. Juhana Rikkinen toimi näet sunnuntaisin Hietämäen kirkon kanttorina ja arklisin kansakoulun opettajana.

Asepalvelus aikanaan, joka silloin kesti 3 vuotta Matti oppi taitavaksi kongitysepäköksi. Alkeet sepän työhön hän oli saanut jo isänsä pajassa. Isa kun näet kahden poikansa kanssa maanviljelyksen ohella toimi myös kyläseppänä omassa pajassaan.

Avioliiton Matti solmi v. 1911 joulukuussa ottaen vaimokseen Alakylän kylänvanhimman vaimon Matti Abraminpöjan ja vaimonsa Eevan, s. Raikkerus tyttären Anna Purasen, saaden taitavan ja taloudellisen vaimon. Annan isoisi P. Raikkerus oli kirkkovaltuuston jäsen sekä toimi tuomarina kunnan asioissa. Vastaisiko se nykyiseen johtajaan.

Matti ja Annan avioliitto kesti 60 vuotta. Anna Iho siirtyi ajasta laisyyteen timantti haapaivänsä aattoiltana. Puoli tusinaa lapsia varttui aikuisiksi jotka hoitelevat leivis-

käänsä kukin tahollaan, kuin akanat tuutessa.

Vuonna 1914 muutti Matti vaimonsa ja kahden poikansa kanssa Hietämäen Annamoision kylään, josta olivat saaneet ostaa Annan enon 70 v. Pietari Tuomaanpojan kotitalon, joka tapsettoman ei pystynyt enään maataan viljelemään.

Ensimmäinen maailmansota atkoi samana kesänä ja Matti joutui kohta tähtemään sotaan, jota kesti vuosia. Nyt jäi vaimo hoitamaan kaikki talon työt turvanaan ja apunaan 70 v. Pietari eno.

Tämän vuosisadan kotmekymmentä tuvulla monien uudistusten aikana muutti myös Mattin 80 v. isä Annamoisioon poikansa tuo toivossa päästä aikanaan nukkumaan Hietämäen kirkkomajaan multa. Ja toisen maailmansodan aikana muutti Matti Turkuun, josta aikanaan ostivat oman torpan tonttimaineen, ja jossa asuu edelleen nuorimmaisensa kanssa. Luoja on antanut hänelle terveyttä ja on hän ollut ansiotyössä 73 ikävuoteen saakka. Saanut jopa kunniakirjan työpaikastaan vanhoilla päivillään.

Ahkeraa vaimoan muistaa Matti kaikkien asioiden taustatekijänä, joka uskottisesti hoiti kodin ja tapset, siltoinkin kun Matti nuorempana miehenä Annamoision vuosilta kävi taulukuoressa ja hoitell monia kunnallisia ja kylänkeskeisiä luottamustehtäviä.

Laulamaan on Matti hakeutunut myös Turussa Inkeriläisten sekakuoroon ja Kaarinan seurakunnan kirkkokuoroon.

Kaikkissa edistyksellisissä riennoissa on Matti oman Inkeritoiminnan tukemiseksi osaltaan ollut mukana. Myös Inkerikodin rahastoa on hän tukenut huomattavalla summalla eläkeiästään huolimatta.

Onnea toivottaen.

Piäsiäisliekut

Meil Inkeris olj sellanen uskomus, jot kuka pitkaan perjantain kampaajaa huksijaa, ni sit ne ei lahe pois piäkallost ko ihminen kuoloo. Miekii pelkäsin pieneen kovast tätä asjaa. Muul on ain olt hyva mielkuvitus, jos miekii oisin kammannut, ni miun mustapiähän ko ois sielt muanruaost pinnal joutunt, ni monj ois varmast sita kuontaloo pelant. Muul olj musta, paksu ja noin metrin pitkat huukset. A jos ne ois olleet viel hajallaa, millanen näky se ois olt. Muult monest kysytti, jot sie varmast usjaa harjaat huksijas ko ne niin kiiltaa. Ei sinne mikkää harja mäne vielä, vaik parikmahera harventaa joka kerta huiljlapjollisen pois Yhen letin ko mie niskaa tein, ni se olj kasvarren paksuus ja kyl se piata kiannettais ain poikittain kianty. Se täyty monet kertaa päiväas uuvvestaa letittää ja lentä monnee kertaa kovast nívoo.

Uatto olj valis ja sit kovast siivottii, leivottii piirakkoi, keitettii makjarokka ja karpalokissel valmuks. Muut juhlaruuvat keiteltii ja paisteltii varrain Piäsiäisuamuun, jot ne olhut sviesorta. Erikoisin Piäsiäisruokii ei olt, ko munni, toist olliit juhlaruokii vua Meil penikoil Piäsiain ei olt mik-

kaa ilman liekkuloi. Etsittii nuorat vaik muan alt ja jos ei tarpeeks nuori löytynt, ni ohjaksetki hatatilas kelpasit. Vallu olhut vanhat ohjakset ja lauta hankaas. Yllääl orres joskus loi nappii. Nuorat kullut poikki ja myo ratsaettii istujat ja pönkijat kaik muahan. Siin sit katseltii uusiin potrii parilo ko olhut lijas. Liekut tavallisest olhut sarraimuis ja muilkiin paikoil mis vua ortta olj. Solmittii monnee kertaa taittuneet nuorat, kokeiltii, jos ei nuora ennaa riittänt ja hekku tulj liijan yllaa se purettii. Etsittii jatkoo, solmittii ja kyhattii hekku taas uuvvestaa. Liekus lauletti liekkulaululoi. Yks laulo ensin ja sit kertauksee yhty kaik. Mie vua en ennaa muusta ko nelj.

Piäsiäistä uotelitti
ja Piäsiäinen tuli.
Mihin kohtaa päivä paisto
sitä lumi sulii.

Lauletaa nyt meijan tytöt
lauletaa ko lotsaa.
A kuka syrjast kuunteloo
ni panna halot otsaa.

Pannaa tytöt parit piäl
pannaa kukakkaiset.
Pannaa pojat riatyy myöten
ei vua tupakkaiset.

Pannaa tytöt parit piäl
pannaa viivakkaiset.
Pannaa pojat riatyy myöten
ei vua viivakkaiset.

Liekkumista ja liekun tekemista ne olhutki koko Piäsiäispyhat, ei tahtonut syömaa keritä. Pienet pojat olliit myös muvas. Ohjakset olhutki aika lyhvät ja solmukkaat Piäsiäisen jalkee. Taisha isat vahan rapaasta pepun pialkii, kenen ohjakset olliit lyhentyneet.

Mitä näin Hatsinassa!

OPETTAJA ANTTI HUURRON MUISTIKIRJASTA

Hatsina minun alkanani oli noin 20 000 asukkaan kaupunki. Mulla lämä kaupunki larjosi asukkailleen ainullaaluisia nählä-vyyksiä.

Keisarin hovi, jossa oli 300 huonella, oli rakennettu »paasilla», Inkerin ja Viron pohjakalliosla, kalkkikiveslä. Louhimoja ei tarvinnul kauaa etsiä, niilä oli aivan liheasli ympäristössä. Paavali I asui perinloruhlinaana ikänsä lassä hovissa. Samoin myöhemmin Aleksanteri III, jonka sahaama polkkypino oli kaikkien nählävänä. Lääkaril määräsival sen hänelle laihdulustkuuriksi.

Hovista johti salakäytävä pitkälle järven rantaan — jos joului salamurhaajien ahdis-telemaksi. Lapsuuteni aikana salakäytävän paaly oli suljellu vain raulaportilla, jolloin sinne sai huulaa ja »Echo» (kaiku) vastasi. Käytävä oli ainakin 300 m pilkä, niin ellä sana lai kaksi luli täydellisesti takaisin.

Tällä ajalla linnan vesiesle ja muuril ampuma-aukkoiheen oval vieläkin nählävissä.

Kaupungin korkeimmalle mäelle, aivan pääkadun keskelle oli pyslytelly, myös paasista, mahlava obeliski, jonka huipulla oli valtava kuparipallo, josta ukkosenjohdin luli maahan. Tämän obeliskin nimenä oli Connelalji, Mallan rilareiden johtajan arvoniimi, kun Paavali VI sai sen kunnian, kun Maltanritarikunta lakkaulettiin.

Tekojärven keskelle oli rakennellu pienoisokoon rilarilinna muureineen ja lor-neineen; sinä minun alkanani asui kaupungin hallituksen päällikkö, kenraali »Kymepob» (Kuterov).

Hovin ja sen läheisimmän ympärislon valaisemiseksi oli rakennellu tornimainen sähkövoima-asema, multa senaikaisel lampul olival nün sanolluja kaarilamppuja, jotka anloival voimakkaan valon. Sähköaseman hoilaja oli suomalainen Levander; Venäjällä ei ollul semmoista ammallimiehiä.

Voimalaitoksesta johlui, ellä 160 m. päähän lailoksesta eräänä kesänä aivan vuosisadan vaihleessa rakennellun soikea koe-rata, jola kiersi vuorisloralojen vaunujen kokoinen pienoinen vaunu, jonka kaytlovoimana oli sähkö ja joka riippui kiskossa. Rata oli soikion muoloinen, ehkä 400 m piluinen, kuin lavallinen juoksurata. Tämä laitos loimi vain 2—4 viikkoa, kun se jo purettiin. Mutta lämä oli ensimmäinen sähkörata, jonka munä näin jo varsin nuorena ollessani.

Rautalieradan lansirpuolella noin 1/2 km:n päässä keisarin palatsisla oli kovaksi lampallu solilaiden, erityisesli ratsuväen harjoituskenllä. Siila nimi: Voenoje pole. Se oli niin kova, ellä se loimi lenloralana myöhemmin, ja ruoho ei kasvanul 2 cm pilemmäksi. Aivan ranlalien vieressä oli langaltoman lennättimen venälaisen kek-sijan Topovin koeasema. Siinä oli lahelys-antenni ja konehuone, mulla kun olimme lielämättömiä nulikoita, niin meilä kiin-nosli vain maajohlo, jona loimi liheä mel-rin levyinen mulla hyvin pilka kupariverkko ja josla sai 60 cm:n salamoilla jos lyönsi käden sen ulottuville. Oli meidan poikien suuri huvi saada läpi sormien sähköpurkaus. Luullavasli siina oli hyvin kor-

Jalkuu sivulle 13

UUSI KOTILIESI

Inkerikodin vihkiäisiin 26. 1. 75.

— murehtien — Aapo Iho. —

Menkää länteen, menkää itään,
etelään tai pohjoiseen —
kaikkialla tavotatte
Inkeriä sirpaleen.

Sattumalta käypi kohti
missä vaimo, missä mies:
p a k k o riisti heidat sieltä,
missä loisti kotilies. . .

Kokiessaan Golgatansa
— missä kullakin se lie —
aprikoivat he kaikki:
Mikä onkaan lasten tie?

Näin on asiat maailmassa:
uudellensa aina vaan
v a p a u d e n porraspuiksi
vähäisimmät poljetaan. . .

* * *

Täällä, alla Pohjantähden
meit' on kourallinen vain
myrskyn myllerryttäminä
päässyt suojaan Suomen Lain.

Tänne, kiitos Suomi-äidin,
saimme kurkiaisien tään,
jonka alla uudet polvet
luontunevat elämään.

Suokoon Luoja siunauksen!
Rauhan ajat riittäkööt!
Kaikki hyvät harrastukset
heitä yhteen liittäkööt!

INKERIKODIN VIHKIÄISET...

Jatkoa sivulta 3

tuksensa tulosta. Mutta juhlassa oli inkeriläisten oma runoilija opettaja Aapo Iho mukana tuomassa runotervehdyksensä Inkerikodin vihkiäisiin.

Juhlan väliajalla oli tilaisuus katsella upouutta Inkerikotia, joka kuitenkin oli liian pieni näin suuren yleisö määrän juhlatilaksi. Osa kalustoakin vielä puuttui, mutta seinillä oli jo inkeriläisten toiminnan historiaa ja henkilöhahmoja: muun muassa taiteilija Lauri Santun Inkerikodille lahjoittama arvokas kolmiosainen piirustus, jossa ovat rinnan Aapo Ihon, Väinö Kekin ja Matti Vironmäen muotokuvat.

Professori Leo Yllö puhui juhlan päätökseksi.

Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja Matti Vironmäki, Inkeriläisten Sivistyssäätiön asiamies Hannu Vironmäki ja Sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtaja Leo Yllö ojentamassa ansiomerkkiä rouva Irja Kekille.

Kansallispukuisten koululaisten ryhmä esitti opettaja Kaija Vironmäen ohjaamaa Kansanruno-ohjelmaa.

Inkerikuoro esiintymässä kanllori Kai Jankkerin johdolla.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO KURUJOKI

Paavalin uskontunnustus

»Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, eläkseni Jumalalle. Mina olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa, ja minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestä». Gal. 2: 19—20.

Edellä olevaa Raamatun kohtaa voisimme hyvinkin sanoa ap. Paavalin henkilökohtaiseksi uskontunnustukseksi. Hän käyttää sana hyvin tunnepitoisia sanoja, kuten esim. kuolema, elämä, ristiinnaulittu, lihassa eläminen, Jumalan rakkaus ja uhri. Jos emme ole yhtään perehtyneitä ap. Paavalin elämään ennen hänen kääntymistä farisealaisuudesta uskoon Jeesuksen Kristuksen Damaskon tiellä, niin meitä jää hämärän peittoon se, mitä ap. Paavali oikein tarkoittaa, kun hän sanoo: sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista eläkseni Jumalalle.

Laki on pyhä ja vanhurskas. Se ilmoittaa meille Jumalan tahdon. Jumala on antanut meille lain, että me sitä noudattaisimme, myös tänä aikana, jolloin niin paljon julkisesikin rikotaan Jumalan pyhää lakia vastaan. Lakiin liittyy lupaus elämästä. »Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä». 3 Moos. 18: 5. Kuinka sitten on ymmärrettävä, kun ap. Paavali sanoo, että hän on kuollut lain kautta pois laista? Eikö hän pitanytkään Jumalan lakia? Kyllä. Hän oli lain mukaan nuhtetun ihminen. Hänellä oli hyvä ja moitteeton elämä. Hän oli mennyt niin pitkälle noudattaessaan Jumalan lakia kuin ihminen voi ylipäänsä mennä:

hän kiivaili lain puolesta sana maarin, että hän vainosi kristittyjä.

Mutta kuinka voi ap. Paavali sanoa, että hän on kuollut lain kautta pois laista eläksensä Jumalalle? Kuinka tapahtuu kuoleminen lain kautta? Eikö Jumala ole antanut lakia meille sitä varten, että me sitä noudattaessamme saisimme elämän? Lain kautta kuoleminen tapahtuu siten, että kun ap. Paavali oikein yritti täyttää Jumalan lakia, niin hän tuli kokemaan sen karvaan toluuden, että laki ei vaadi vain ulkonaista kuuliaisuutta Jumalaa kohtaan, vaan sydäimestä lahtevaa kuuliaisuutta ja rakkautta. Niinpa esim. viides käsky ei tule täytetyksi sillä, ettei ketään ota hengeltä, vihastuminen on murhaa Jumalan edessä. Samoin kuudes käsky ei tule täytetyksi siten, että joten kuten pidattäytyy tekemästä huorin tai aviorikosta, vaan se on jo huorinteko, kun himo valtaa miehen sydämen katsellessaan naista.

Kun lainkuulaisuudesta tehdään täyttä totta, niin se aina vie siihen, että sen tekijä joutuu sisäiseen ahdistukseen ja kokemukseen: tämä on minulle mahdotonta täyttää. Sydämeni on saastaisuutta täynnä. Siksi Jumalan viha kohtaa minua. Tie, jonka piti viedä elämään ja autuuteen, viekin minut kokemaan kuinka voimaton olen muuttamaan turmeltunutta luontoani hyväksi ja puhtaaksi Jumalan edessä. Siinä sietuntilassa parahtaa herannyt syntinen: Oi hyvä Jumalani! Olenko todella niin paha ja syntinen? Herra! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan seassa, jolla on saastaiset huulet. Näin siis tapahtuu kuoleminen lain kautta. Mutta

kuinka on ymmärrettävissä se, kun ap. Paavali sanoo pois laista, elaakseen Jumalalle? Eiko ap. Paavali tarvinnutkaan enää Jumalan lakia? Laista pois kuoleminen ei suinkaan merkitse sitä, että ap. Paavalille olisi riittänyt elämänohjeeksi tämä sääntö: «kun kerran lain kautta en saavuta Jumalan mielisuosiota, niin laki on silloin tarpeeton. Taikka tämä sääntö: Jumala on rakkaus, Hän katsoo sormien lavitse elämäni. Pienet harha-askeleet eivät ole Jumalan edessä raskas rikos.».

Laista kuoleminen tarkoittaa aivan toista. Se on sitä, että laki hyljätään kokonaan valikappaleena pelastukseen synnin tuomasta kirouksesta. Sille ollaan kuolleita, ei osoiteta mitään elonmerkkejä, ei reagoida ollenkaan, kun laki tulee ja vaatii meiltä: Rakasta Jumalaasi; rakasta lähimmäistäsi! Tee se! Täytä se!

Miksi ap. Paavali oli kuollut lain kautta pois laista? Siksi, että voisi elää edelleenkin fariseuksena, eli nuhteettomana kristittyinä? Ei ollenkaan. Vaan siksi, että hän laista kuolleena eli nyt Jumalalle. Tämä uusi suhde lakiin, kuolleena oleminen laille, merkitse ap. Paavalille uutta suhdetta Jumalaan. Hän ei tarvinnut lain kautta vetää puoleensa Jumalan ystävyyttä. Hän sai elää Jumalalle Kristuksen kautta. Tämän uuden elämän Jumalalle, ilmaisee ap. Paavali hyvin voimakkaasti: hän on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Se merkitsee osallisuutta Kristuksen kuolemaan. Mutta niinkuin Kristus ristillä kärsi tuskaa ja vaivaa, niin samoin ap. Paavalikin tahtoi pitää kurissa vanhaa ihmistä, eli antaa sille nyrkinkuja silmän alle. Tämän hän ilmaisee näin: sillä minä kuritan ruumistani, etten minä, joka muille saarnaan, joutuisi itse kadotukseen. Olla ristiinnaulittu Kristuksen kanssa merkitsee myös itsensä kielämistä, luopumista omista mielihaluista ja alistumista Kristuksen tahtoon. Se on välien selvittämistä Kristuksen ja maailman suhteen. Se on taistelun julistamista maailmaa vastaan ja häpeän ja pilkan kantamista Kristuksen nimen tunnustamisen tähden. Mutta ristiinnaulittunakin ap. Paavali eli kuitenkin, vaikka vanha Paavali olikin ristiinnaulittu. Minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa. Paavali teki kristillisyydestänsä täyttää totta: hän uskalsi sanoa

niinkin paljon omasta kristillisyydestänsä: Kristus elää hänessä. Ei siis jokin jalo aate, tai ideologi, ei edes oppi Jumalasta, vaan itse Kristus eli Paavalissa.

Kuinka kaukana ap. Paavalista me nykyajan kristityt olemmekaan. Meissä saattaa elää kyllä hyviä käsityksiä kristillisyydestä. Meillä saattaa elää eräänlainen tunne siitä, että olemme omalla pienellä osaltamme parantamassa tätä jumalatonta maailmaa, mutta sopi kysyä: eläako meillä Kristus niin voimakkaasti, että kaikessa noyryydessä rohkennemme tunnustaa: ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus minussa.

Ap. Paavali tempaa nopeasti itsensä alas korkealta autuuden vuorelta ja jatkaa: vaikka Kristus eläikin minussa, niin minä en ole vielä taivaassa, vaan olen täällä maailmassa ja elän vielä lihas. Ap. Paavali tarkoittaa lihas elämisellä elämistä katoavaisessa ruumiissa, joka on kuolevainen. Lihas eläminen ei siis lassä ole samaa, kuin elää lihan himojen mukaan, eli elää oman pahan ja turmeltuneen luonnon mukaan. Saman asian voi myös sanoa näinkin: elää ilman toivoa ja Jumalaa maailmassa.

Koska ap. Paavali eli vielä kuolevaisessa ruumiissa, vaikka Kristus elikin hänessä, niin hän ilmaisee oikeastaan saman asian toisin sanoin: Kristus elää minussa, eli minä elän Jumalan Pojan uskossa. Tassa on syytä korostaa sitä tosiasiaa, ettei ap. Paavali puhu omasta uskostaan, vaan Jumalan Pojan uskosta. Pelastus uskon kautta ei ole uskomista mihin tahansa, ei edes siihen, että Jumala on olemassa. Se on uskomista vain Jeesukseen Kristukseen.

Elää Jumalan Pojan uskossa, on elämistä Hän rakkaudesta. Kristityn toivo ei perustu heissa olevaan hyvaan tahtoon, eikä pyrkimykseen keltata Jumalalle ja ihmisille. Se perustuu siihen, että Jumala uhrasi oman Poikansa jumalattomien, ei siis hyvien ja onnistuneiden, vaan jumalattomien edestä, että ei kukaan voisi Jumalan edessä kerskata omasta erinomaisuudesta vaan, että jokainen, joka tunnustaa joutuvansa Jumalan edessä konkurssiin, voisi sanoa: Jeesus Kristus on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

Ap. Paavali ei siis vain todistanut muille Jumalan rakkaudesta. Hän uskalsi myös

NY ROMAN AV EINO HANSKI.

Lagom före jul 1974 utkom i Sverige Hanskis senaste roman Timmar av frihet. Boken skildrar åren 1919—1921 i Sovjetunionen. Vi får följa flickan Masha, som vi lär känna i föregående del, från kommunistsk enjusiasim till hopploshej. Hanski skildrar vardagsmänniskornas upplevelser av armod, sväl och inbördeskrig i bryllningsiden mellan två samhällssystem. Ännu 1919 kunde en enjusiasisk revolutionär som Masha kasla en rulle äpple i huvudet på fabriksdirektören utan att ställas inför rätta.

Eino Hanski framsätter denna periodens oerhörda komplicerade skeenden på en fangslande och lallfällig sätt. Boken är ingen dokumentär skildring men Hanski har själv bott i Leningrad fram till 1942 och som ung pojke kommit i nära kontakt med personer som själva upplevt händelserna.

Av Hanski har tidigare utkommit Den långa vintern 1965, Den långa resan 1967, Den långa vintern 1968 och Revolutionens barn 1971. De tre förnämnda är översatta till finska.

A. P.

sanoa itsellensä: Jumalan Poika on rakastanut minua, enjistä vainoojaa ja murhamiestä. Meidänkin on tarpeellista noudattaa ap. Paavalin esimerkkiä ja sanoa: Jumalan Poika on rakastanut minua onnelonja ihmistä, minua Jeeseenjelijää, minua iserakasta kristittyä, minua jumalalonja lujusta, minua huorinjekijää, minua avioliitonrikkoojaa, minua rakkaudejonja ja kovaa, minua rahanahnesja, minua kiroilijaa, minua juomaria, minua synlistä. Hän, Jumalan Poika on rakastanut minua ja antanut isensa minun edesjäni, ejjen minä enää elaisi jumalajomasti, vaan elaisin ja noudattaisin Jumalan lakia, kuitenkin perustamalla pelastusjani lain kuullaisuuteen, vaan Jumalan Pojan rakkauteen.

Inkerin kerho perustettu Tukholmaan

Tukholmassa on perustettu Tukholman Inkerin Kerho, jonka joimnapaikka on Suur-Tukholma ja joka on Ruotsissa toimivan Inkerin Suomalaisen Keskustalon jaseenjarjesjö.

Jo 19 p:nä huhtikuuta 1974 pidettiin perustava kokous, johlokunja valittiin kuitenkin vasta sitä seuraavassa kokouksessa, joka pidettiin marraskuun 15 p:nä 1974 Nackassa. Johlokunjaan valittiin seuraavaksi: Juho Kouru puheenjohtajaksi, Matti Toivonen varapuheenjohtajaksi, Aino Lehti sihteeriksi, Waino Pylsy rahastonhoitajaksi, Albert Kuorjoki liittoutarkastajaksi.

Johlokunjaan valittiin myös 5 varajäsentä.

LAHJOITUKSIA INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEKISEKSI:

Pekka Andriainen, Gasrike-Hammarby
20:— kr, J. Ahvenainen, Goteborg 5:— kr.

Muistakaa

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.

kea volttimäärä, mutta ampeereita ei ollenkaan, kun se ei vahingoittanut ketään. Sen ympärille oli vedetty nuora, mutta mikään ei estänyt poikia pistämään katensä 60 cm ulottuville verkosta, jolloin sai sähköiskun käden läpi. Vuosiluvun voi tarkistaa tietosanakirjasta, mutta muistan olleen silloin aivan kansakouluikäinen poika. Luultavasti sama voima-asema toimi voiman antajana, siis keisarin hovin voima-asemana.

Venäjän lentovoimat syntyivät myös Hatsinassa samalla kentällä.

Ensimmäinen kone oli Blenan-tyyppinen kaksilaso, joka lähti telineeltä ja jossa ei ollut pyoria, vain suksen tapaiset jalaket. Siivet olivat purjekangasta. Moottori oli sijoitettu koneessa ohjaajan taakse. Tämä aiheuttikin ensimmäisen uhrin. Lentäjänä oli pioneirilentäjä Popov. Olin sitminnäkijä, kun kone liian jyrkässä taskussa pysähtyi ja moottori ruhjoi lentäjän. Lento oli noin 30–40 m. pituinen. Lentäjä heti kiidätettiin hoviin saamaan hoitoa. Taas syntyi juoru, että lentäjä oli keisarin siskon Oljan rakastaja. Seuraavat koneet, samaa tyyppiä, kulivat jo pyörillä ja tekivät km pitkiä kierroksia. Muistan erään sukunimenkin: Gorskov. Toisen, myös nimekkään, lentäjän nimen unohdin.

Zeppelinitarinat myös alkoivat 3 km syntymäkodistani. Saalistin kylän lähetyksillä joen varrella, sillä vettä tarvittiin vedyn kehittämiseen. Tanne rakennettiin iso tentokonehallikin. Loppu: kalat kuolivat joesta ja zeppelinini paloi keisarittien puiston yllä. Zeppelinini oli vain pehmeäkuorinen, eikä metallinen kuin saksalaisten. Ajan pitkäin lentokenttä kävi altaaksi ja koneet katosivat Hatsinan taivaalta.

Syntymäpaikkani Hatsinan esikaupunki Marienburg oli myös kesaisten sotaharjoitusten näyttämönä, sillä silloin Länsi-Inkeri oli aina niiden kenttänä keskuksena Krasnoje Selo, jossa vieraili aikanaan Suomen kaartin. Eteläisenä harjoitusten rajana oli Sokkalan kylän täpi kutkeva joki, kotitalostani noin 2 t/2 km:n päässä. Siellä pojat kävivät vaihtamassa tupakka-askin tai mahorkkaa panoksiin, joista tehtiin tusareita. Erään sellaisen räjähtäessä käsis-

säni leikki niiltä kohdaltani loppui. Tussarin räjähtäessä vain puinen perän kappale jäi käsiini ja katsolin teikin liian vaaralliseksi.

Kerran satuimme näkemään sotahistoriallisesti merkittävän tapauksen, kun pääesikunnan upseerit valitsivat sotaväetle vielä nykyäänkin käytössä olevan suojaväriin. Joukko sotilaita vihreä- ja harmaa-asuisina asetettiin tummansävyistä lepinkoa vasten, joka oli vain 50—75 m:n päässä Marienburgin taloista ja kuutui kaupungin maihin. Siellä se tummanvihreä suojaväri, jota nimettiin khakiksi (xaku) sai alkunsa. Tämä tapahtui kai jo ennen Japanin sotaa v. 1904. Sūs Sahamylly ynnä Marienburg antoivat sotaväetle lepikoittensa värin.

Keisarillisen hovin ruokatalous oli Hatsinassa suurelta osalta omavaraisten: oma karja, navetta, meijeri, karja hollantilaisista, mustan-valkean kirjavaa. Oma laidun ja härkä, joka kerran puski paimenen kuoliaaksi.

Vihannekset ja hedelmät ja kukatkin kasvatettiin omissa kasvihuoneissa. Lisäksi oli lintula, jossa kasvatettiin hanhia, kalkkunoita, ankoja, kanoja.

Eräässä korkeammassa kasvihuoneessa oli kolme isoa palmua ja pienempiä paimuja siirrettävisä puiissa pytyissä. Esi-merkiksi juhlataisuuksiin, kirkkoon, ym. Kirkon koristelusta vastasi setäni Juhana.

Hatsinaan oli keskitetty keisarin metsästy. Aidatuissa eläintarhoissa pidettiin isompia etäimiä. Lähellä keisarin asuntoa oli eräs eläintarha. Siinä vapaina elätettiin kauriita. Talvella niitä ruokittiin, mutta kesät olivat laitumilla, vapaina ja itse ruokansa hankkivina. Eräät olivat niin kesyjä että antoivat silitellä itseään.

Isot saaksanhivet olivat eri aitauksissa. Niitä ruokittiin ympäri vuoden. Vapaina ne olisivat olleet vaarana yleisölle.

Koiratarha oli n. 2/2 km kodistani. Eri koirarodut olivat omassa aitauksissaan. Niitä oli satoja ja niitä ruokittiin koiranruualla jota varten oli erikseen perustettu keittiö. Fasaaneille ja jäniksille olivat asuntona valtion metsät, jotka ympäröivät inkeriläisiä kyllä, Sokkalaa, pientä Saalista, isoa Saalista, Tsernovaa, Hintikkalaa, Tukevitsia ym. Kun jänikset ja fasaanit joskus eksyi-

vat inkerilaisten pelloille, niin oli tapana hyvittää niiden aiheuttamat vahingot sillä, että maanviljelijät saivat ilmaiseksi siemenviljan keväällä valtion varastoista.

Näin valtavaa metsästyslaitosta varten oli rakennettu erikseen »jaakarien» kylä, jossa oli perheellisille jääkäreille rakennetut työppitalot. Joka talo oli varattu kahdelle perheelle. Jokaisen talon julkisivu oli koristettu peuran sarvilla. Poikamiehiä varten oli oma kasarmimainen rakennus. Muita työmiehiä varten oli omat rakennukset mm. sauna, pesutupa ym. Hevosten kengittyslä varten oli paja, jossa isännöi virolainen seppä Kreisson, jonka pojan ja tyttären hyvin tunsin. Poika lainasi minulta oppikirjoja, jotka sisko kävi hakemassa. Kaiken kornen paallikkona oli Saksasta kotoisin oleva metsästysmestari, jonka sukunimi oli »Ditz». Hän oli vakavaltainen luonne, ratsasteli pitkin metsäiteitä ja antoi armottomasti piiskasta joskus metsästysalueelle eksyneille sienestäjille. Tämä väkivaltaisuus koslautui jo ensimmäisinä vallan-

kumouspäivinä: Ditz ja hänen poikansa ammuttiin ilman oikeudenkäyntiä.

Metsästysalueen päällikkönä oli ruhtinas Golitsin, jota kuljetettiin aina kolmivaljakolla (troikalla). Mainittakoon, että ruhtinaan ja papin kuskina oli uuskirkkolainen Salomon Vesterinen. Hänen poikansa Ville ja sisar Emilia olivat pyhäkoulutovereitani. Vesterisellä oli komea parta ja tukeva varjalo, joita vaadittiin juuri kuskilta. Seppänä oli virolainen Kreisson, oikein hyvä ammattumies. Jääkäreitten lapsille oli rakennettu kansakoulu, jota ylläpidettiin keisarin varoilla. Koulussa oli mitä miellyttävien opettajia, joka antoi minunkin lainata kirjoja koulun ainetilaisuudesta lastenkirjastosta. Mina kävin kaupunginhallituksen ylläpitämaa kansakoulua.

Jokaisella jääkäriellä oli kaksi asua: pyhaja arkiasu. Juhla-asua käytettiin vain, jos keisari ja vieraat ruhtinaat olivat läsnä. Tämä asu oli melkein kauttaaltaan punainen, siihen kuuluivat kultakaluunat ja hopeahelainen tikari.

Örebro

**9. 3. 75 sunnuntaina kl. 14.00 S: Mikaelissa
(Baronbacken) pidetään INKERIN KERHON
VUOSIKOKOUS.**

Voimme sanoa tassa vaiheessa: Toimikunta ei onnistunut järjestämään Jumalanpalvelusta vuosikokouksen yhteydessä, joka muuten on ollut perinnaista inkeriläisille. Toimikunta vetoaa kuitenkin heimolaisten hyvään tahtoon ja toivoo reipasta osanottoa yhteenkuuluvaisuuden rakentavassa työssä.

Ohjelmallisesti emännät tarjoavat enti-

seen tapaan hymyilevällä mielellä »Kohvitarjoilun», sekä on lupauduttu — kokouksen ohella — esittämään filmiä menneistä yhteistilaisuuksista, että yhdessä olo muodostuisi kodikkaaksi. Ja sitten, tervetuloa mukaan.

Kerhon toimikunta

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Maaliskuun kuukaustilaisuuden asemesta osallistutaan Inkerilaisten Yhdistys ry:n vuosikokoukseen Inkerikodissa 23. 3. 75 klo 14. Tervetuloa.

Huhtikuun kuukaustilaisuus on Inkerikodissa Karjalatalossa sunnuntaina 27. 4. 75 klo 14. Tervetuloa.

Toukokuussa tehdään mahdollisesti retki.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukaustilaisuudet 9.2., 9.3., 13.4., 4.5. Kaikki tilaisuudet Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14.

INKERILÄISTEN YHDISTYS RY:N

VUOSIKOKOUS

pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylankuja 1 Helsinki Palmu-sunnuntaina 23.3.1975 klo 14. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrittämät asiat.

JOHTOKUNTA

TURUN PAIKALLISOSASTO

31. 3. 1975 **Pääsiäisjuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

11. 5. 1975 **Äitiänpäiväjuhla** Ruissalon Birkassa.

18. 5. 1975 **Helluntaujuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

Kaikki tilaisuudet alkavat samaan aikaan eli klo 14.00.

Tervetuloa!

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkeriu suomalaisteu historia	50,—
Saini Laurikkala Kovasil S. J. Laurikkalau elämäkerta	14,—
Aapo Iho Hietajyvä, vallilul runol	10,—
Helli Suominen Mooses Pulrou elämäkerta	3,50
A Melläinen Inkeriu Ev.Lul. kirkou 350 v. muisto- jutkalsu	20,—
Äänilevyjä luckerikuoro Nouse lukeri ym. 7,50 Lauri Sanilu Murrejullu	7,50

Inkeriu seiääkarttoja	2,50
Inkerin vaakunolta	6,—
Inkeriu lippuja	4,—
Inkeriu postimerkkejä	20,—
Adresseja	7,—
luckeriläisteu Viesil vuo- deksi 1975 olisi syytä lila- la. Hinla 12,—.	
Hinnal kruunuissa vallli- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehel:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitel sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTA KAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Oletteko
muistanee
uudistaa
tilauksenne?

VIIME NUMERON MUKANA
OLI POSTISHIRTOKORTTI.

KIRJOITTA KAA SIHEN
NIMENNE JA OSOIT-
TEENNE.

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie t1 D 44, 00800 Helsinki 80
Paatoimittaja:
Matti Vironmaki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Anneli Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 26
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO »Karjalainen tupa» Karjalatalossa. — Kuvia
Inkerikodista saamme nähdä seuraavissa numeroissamme.

ILOINEN LEIKKI

Eraän viime aikoina Suomessa esitetyn televisiosarjan nimenä on »Pollyanna».

Naytelmasarja perustuu kuuluisaan kirjaan, jota kuulemma heti sen ilmestyttyä vuonna 1913 myytiin miljoonia kappaleita. Monet meistäkin ovat varmaan sekä lukeeet Pollyanna-kirjan että katselleet televisiosarjaa.

Pollyannan äiti oli kuollut tytön synnytyessä. Yksitoista vuotiaana Pollyanna menetti myös isänsä ja jäi kokonaan orvoksi. Hän joutui ankaran Pollytädin kasvatettavaksi ja sai kokea monenlaisia hankaluuksia. Mutta Pollyanna ei kuitenkaan helpolla masentunut. Hän oli isältään oppinut »ilonkeksimislekin». Sen ideana oli, että kaikista tilanteista ja asioista piti etsiä niiden valoisat puolet. Tämä leikki auttoi Pollyannaa voittamaan vaikeudet.

Pollyannan tavoin jokaisen ihmisen elämässä ovat omat hankaluudet ja vaikeudet. Usein on myös suruja, joista monet muut eivät tiedä mitään. Näin on ollut erityisesti meidän kohdallamme, joiden välillä »Inkeriläisten Viesti» pyytää olla yhdyssiteenä. Menneet harmaat päivät ovat kuitenkin auttamattomasti ohi ja nyt elämme tätä päivää. Kumpu osaisimme nähdä tänään ja tämän hetken tilanteissa ne valoisat puolet, jotka siinä ovat. Me usein liiaksi ajattelemme vain varjopuolia ja unohdamme asioiden toisen puolen. Senvuoksi on syytä Pollyannan tavoin etsiä ilon aiheita elämässämme.

Me kaikki omistamme paljon sellaista, josta tulisi osata iloita ja olla kiitollisia. Elämämme vaellus, jonka aikana on jouduttu kenties hyvinkin kauas lapsuuden maisemilta, on rikastuttanut meitä monilla kokemuksilla. Yksi arvokkaimmista on varmaan tämä, että harmaan päivän perästä voi aurinko paistaa entistäkin kirkkaammin. Siksi arkisten huolien ei pidä antaa masentaa mieltämme. On muistettava että elämme päivä kerrallaan. Suuri Messarimme on myös sanonut: »Joka päivälle riittää sen oma huoli» (Matt. 6: 34).

Asioiden valoisan puolen näyttää ymmärtäneen erityisesti se kuuluisa henkilö, joka oli nimeltänsä Paavali. Hän jos kuka sai kokea elämässään vaikeuksia. Kerrankin hänet suljettiin pitkiksi ajoiksi pimeään vankiluolaan, jossa oli kaikkea muuta kuin iloa. Kun hän sai luvan tervehtiä kirjeellä ystäviään, hän kirjoitti:

»Rakkaat ystävät, pysykää uskollisina Herralle. Olkaa aina iloisia Herran tuntemisesta. Sanon sen uudestaan: olkaa iloisia. Älkää kantako huolta mistään, vaan rukoilkaa sensijaan Jumalalta kaikkea. Kertokaa hänelle hätänne älkääkään unohtako kiittää häntä saamastanne vastauksesta». (Fil. 4: 4, 7).

Robert Rainio poissa

Hovioikeudenneuvos Robert Rainio oli yhdessä rouvansa kanssa kuluneen talven tammissunnuntaina Helsingissä Karjalantalolla, jolloin saimme todeta, miten valtava inkerinsuomalaisten joukko oli lasna Inkeri-kodin avajaisissa. Ohimennen katta puristaessamme Robert-veli iloisin mielin, kuten aina, kertoi terveisiä Turun puolesta. Kun sanoin hanelle siinä kiitoksia työstä inkeritaisten hyväksi, hän vaatimattomaan tapansa hymyiti ja sanoi mieliihyvänsä siitä, että inkeritäsille on saatu koti. En tietenkaan osannut ajatellakaan, että ne sanat ja kädenpuristus jaisivat viimeisiksi. Nain kuitenkin tapahtui. Yllätyksenä sain tiedon, että Robert Rainio nukahti viimeiseen uneensa helmikuun 26 päivänä 1975.

Robert Rainion elämänvaiheista oli lehdessämme kirjoitus viime vuoden heinä-elokuun numerossa, jolloin onnitellimme häntä 75-vuotispäivän johdosta. Nyt tässä yhteydessä ei liene tarpeen muuten toistaa, mitä silloin kirjoitimme, mutta tulkoon kuitenkin vielä erityisesti todetuksi, että inkerilaisten toimintaa Robert Rainio tuki aivotlaatuksen sydämellisellä tavalla. Hän ehti olla mukana paljon karjalaisten riennöissä, mutta meitä inkeriläisiäkin hän ei hetkeksikään unohtanut. Hän oli meidän, kuten itse sanol leikkillisesti, »ottopokamme». Hän avusti Inkeriläisten Viestiä uuterasti monien vuosien aikana asiarikkailla kirjoituksillaan ja historiallisesti merkittävillä kuvilla. Inkeriläisten kesäjuhlilla

han oli ahkerasti mukana ja seurasi Inkerilaisten Sivistyssäätiön toimintaa sen hallitusneuvoston jäsenenä erittäin paljon.

Robert Rainio oli olemuksestaan vatoisa, sydämellinen ja vaatumaton kansanmies. Hanella oli lahja palvella muita. Hänen tekemiään palveluksia varmaan tukematomat inkerilaiset muistelevat kiittolisina. Esimerkkinä Robert Rainion vaatimattomuudesta ja alttiudesta asettua inkerilaisen vaen keskelle saanen mainita tapausten Tampereen kesäjuhlilta muutamia vuosia sitten.

Tapasin silloin Robert-veljen juhlapaikan koululla yhteiseen majoitukseen tarkoitusta luokkahuoneesta. Siinä keskustellessamme, mihin menisimme yöksi, Robert Rainio sanoi: »Hyvähän täälläkin on olla. Ollaan täällä!» Ja siellä me parin kolmen muun helmoveljen kanssa lattialle levitettyjen patjojen päällä saimme virkistävät unet. Aamulla totesimme, että kenenkaan »kuorsauskaan» ei ollut ketaan hairinnyt.

Robert Rainion poismenon koemme kaikki suurena menetyksenä. Kunnioittavin mielin hiljennymme ja kaipaamme häntä sekä otamme osaa omaisten suruun. Me tiedämme, että tyhjäksi jäänyttä palkkaa ei voida täyttää. Lohtuna kuitenkin tässäkin tapauksessa on tosiasia:

»On maa, johon kaikki polut katoaa, on rauhan maa».

Kunnioittavasti

Matti Vironmäki

Maria Kempin muistolle

Maria Kemppi o.s. Kotsalainen oli syntynyt Inkerinmaan Venjoella Kotsalaisin kylässä 25. 4. 1894. Solmittuaan avioliiton Simo Kempin kanssa hänestä tuli Tuutarin kylan asukas.

Suuren maalaistalon ahkerana emäntänä hän joutui tekemään kovasti työtä, sillä suuren talouden hoito vaati niin isännälli kuin emännällikin taitoa ja ahkeruutta.

Ja niinpä ahkera työnteko, terve ja raitis elämä on koitunutkin Maria Kempin hyvän ruumillisen kunnon perustekijäksi, sillä hänhan ei tietävästi pitkän ja vaiherikkaan elämänsä aikana sanottavasti siarastellut. Hän oli aina terve ja reipas ja sellainen ihminen joka ei koskaan puhunut pahaa loisesta ihmisestä.

Mutta Maria Kemppi ei ollut vain ruumillisesti terve, hän oli sitä myös henkisesti. Vaikka hän iältään olikin jo vanha, oli hän henkisesti kuitenkin nuori ja eli aktiivisesti mukana kaikessa elämässä, mutta erikoisesti seurakunnallisessa. Hän oli

yksi niitä uskollisia jonka kirkkopolku ei ollut päässyt nurmettumaan.

Maria Kempin henkinen tasapainoisuus ei suinkaan johtunut siitä, että hän olisi saanut elää huoletonta ja rauhallista elämää. Kyllä hankin joutui kokemaan monet myrskyt pitkän elämänsä varrella.

Ensiksikin, hän sai kokea yhdessä heimonsa kanssa: mitä on olla pakolainen ja mitä on olla muukalainen maalla vieraalla. Eikä Jumala jättänyt häntä henkilökohtaisista suruja ja murheilakaan vaille, niitäkin oli hänelle suotu, ehkä runsaimminkin kuin monelle muulle.

Maria Kempin henkisen tasapainoisuuden ja elämänmyönteisyyden salaisuus on siinä, että hän käytti Jumalan sanaa ja ammensi siitä voimaa, jota hän tarvitsi elämänsä myrskyissä. Göteborgin suomenkieliset raamattu piiriläiset ja vanhustenkerholaiset ovat monesti saaneet todeta Maria Kempin Raamatuntutumuksen.

Maria Kempin lapset ja lastenlapset sanovat menettäneensä paljon, kun äiti ja mummi ovat poissa. Tytär kertoi: »Äiti oli turvanamme ja väsymättömänä ohjaajamme aina viimeisiin aikoihin asti.»

Mutta Maria Kempin poissaolo tunnetaan myös seurakunnassa ja mainituissa piireissä. Niin, yksi uskollinen Sanan kuuli ja Sanan tekijä on päässyt Herransa lepoon.

Helmikuun 10 päivänä 1975 omaiset ja runsas ystäväjoukko saatteli Maria Kempin hänen viimeisellä matkallaan.

Värikäs kukkakumpu jäi todistamaan että Maria Kempillä oli paljon ystäviä. Herra kutsui uskollisen palvelijansa pois tästä täistielujen maasta iäiseen rauhaan 1. 2. 1975.

»Ei sinun aurinkosi enää laske, eikä sinun kuusi vajene, sillä Herra on sinun iankaikinen valkeutesi ja päättäneet ovat sinun murheesi päivät.» Jes. 60: 20.

A.T.

Ann-seukon läksijäiset ja hiät

(Jatkoa tammikuun numerosta)

Miun olj siälj jättää Annii yksin sen miehen kottii, mutt' sehä olj nyt Anninkii uus kotj. Hiä vähän vällii sinä iltan itki ja tahtoi lähtee sielt jo silloin mein kanss pois takasi Virkkilää. Helen-tättiin torui hänt ja sitt sopotti jotakkii Annin korvaa, ni hiä sitt vähä rauhottui ja jäi.

— No nii, nyt sitt Annikkii on mieheläs, luatiit Virkkiloist, ko näkkiit toisijaa. Ja mikäs Annill on olless, ko on suur hyvä talo, hyvä lehmä ja kaikk nii hyvin jott. Mutt' ei ne Ann-seukoin asiat olleetkaa nii mutkattomast selvii, ko ämmät luuliit.

Mänj kaks viikkoo, ko Anni tulj kottii Virkkilää. Kylälöist luuliit, jot hiä tulj äitise luoks oljamii. Mänj siint kuukauvven päivät aikaa, ennenko ihmist alkoit kysellä aluks toisiltaa ja sitt jo Annilt itseltää, jot milloinkos sie miät mieheis luoks, ja ett joha se Jussi kuuloo siel ikävää yksinnää ollessaa, ja kuka kyselj mitäkkii. Annipa siihen sanomaa heill jokahisell, jott jospa en ennä takasi miäkkää.

Kerran sit kaks naista Virkkilästä näkkiit Annin miehen Jussin Hatsinas iha sattumalt. — Mitä teill oikein tovel tapahtu, ko Anni sanoo, jot ei ennä tule takasi siun luokseis? Jussi katsoi parraaks kertoo itse kaiken — kuin hänell Annin kans olj käynt.

Anni niätsie, ko hiäväk olj lähtent talost, ni mänj etutuvan puolel ja panj

välj oven ramppii. Vaikk Jussi kuin pyytelj hänt laskemaa sissää, ei hiä hänt laskent. Sit uamusil Anni tulj etutuvan puolelt, tervehtj ja katselj ympärillee mist piäst alkais päivän työt. Hiä olj kova tekemää kaikellaist työtä, nii koton ko pelloll. Ensimmäisen päivän aikan Anni ja entine talouvenhoitaja Sohvi siivosiit tuvat haihen jälelt. Toiseen päivään hiä läks yksin viemää maitoo linnaa kaupunkiin. Sielt tultuvaa hiä viel lyps lehmän ja laittoi ruokii. Kaua emännättä olleess taloss olj paljo tekemist sellasel työhimisel ko Anni olj.

Sitt illal ko Jussin silmä valttoi ni hiä pujaht etutuvan puolel ja panj oven jälessää ramppii, eikä piästänt Jussii etutuvan puolel vaikk toine ois kuin kovast rukkoilt.

Välill mänj mönt yötä peräkkäin jot hyö ei muanneet koko yöss silmällistkää, ni uamusil hyö ei riihjelleet. Jo olj mänt koht kaks viikkoo eikä Anni piästänt Jussii lähelleekkää, ei päivälkää, luatimattakaa jot yöl.

No sitt lopultkii, ko siint ei näyttäänt mittää tulevan, ni Jussi piätti jotakkii tehä. Jussin luonto alko kiehuu ko ei piäst laillisest vihityn naisens vieree, ei yöl eikä päiväll. Uatteleha itsijäis — ko siull on vast vihitty naine koton etkä piäse vieree.

Tuas Anni mänj yks uamu linnaa maijjon kans. Jussi otti houthangot ja ens töiksee vetj niill rampit pois ovest ja kahest etutuvan ikkunast.

Ko Anni tulj linnast hiä ei älyntkää

Jatkuu sivulle 13

Muistelmia ensimmäisen maailmansodan ajoilta

Runo on kirjoitettu sotasairaalassa 1917.

Hyvasti kultaseni,
hyvasti kultani,
nyt lahtea mun taytty
pois kotimaastani.
Nyt tayttyypi mun mennä
maailmaa kulkemaan,
ja sinua en tiedä,
et naenkö milloinkaan.

Jo ennen monta miestä
sola petteli.
Ja monen kullan silmat
vesillä jatteli.
Eihan sille mitään voi
kerran minka Luoja loi,
ja minkä osalleni toi.
Ja onhan sitä monta
kaikenlaista ormetonta.
Ikävällä odotettu
ei tule enää milloinkaan.
Kun peitossa on mustan maan.

Nyt laitan laulun pienen
matkani varrelta,
sodasta tahdon teille
muistutukseksi kirjoittaa.

Se oli vuonna kuusitoista,
kun kuljin ensi kerran
yli Riian kaupungista.
Kylmä oli syksy
ja lumi peitti maan,
me olimme lahetetty
vihollista vastaanottamaan.
Kyllä oli vaikeata,
kun pakkanen paleli,
luoteja ja rakeita
vastaamme sateli.
Kyllä silloin kuolema
monesti oli mulla edessäin,
aina hurraata huutaen
riensimme edespäin.

Oli silloin meil johtajana
mies nuori ja uhkea.
Ei milloinkaan pelkoa tuntenut,
vaan aina yhtä rohkeaa.
Ja mä usein taistelussa

olin hanen takanaan.
Suna minä nain,
et valokuvaa
han kantoi rinnallaan.
Tuo kuva oli nuoren Neidon
sangen ihanan,
ja tuo neito oli rakastunut
tuohon nuoreen johtajaan.

Mutta yhtenä syksy-yönä
kun emme voineet aavistaa,
saksalainen alkoi meitä
asemiamme valloittaa.
Ja tuo nuori johtaja juuri
seisoi mun edessäin
ja komensi kaikki miehet
paikalle edespäin.
Suna rinta rintaa vasten
nyt kaikki asettui.
Syttyi kuuma taistelu,
missä lumi punertui.

Ensin rivimme niinkuin seinä
ain seisoi paikallaan
ja miehet kaikki luotti
urholliseen johtajaan.
Mutta yhtäkkiä rivit murtui
ja sortui kokonaan.
Ja johtajamme maahan
jai verissa makaamaan.

Pois taistelun tuoksinnasta
nyt hanet kannettiin,
ja haavat vetravuotavaiset
kääreillä sidottiin.
Hän kuvan otti rinnaltaan
ja mulle ojensi
ja sanoi: »Saata tämä
mun armahalleni.
Ja sano että mulla
oli hän mieles silloinkin
kun vihollisen keihäs
lävisti rintani.»

Jäähyväiset heitettyään
hän vaipui kuolemaan.
Näin päätyi päivät urhon
ja kunnon sotilaan.

Rokoiskoin Yrjö

70 vuotta täyttävä Liisa Makara

Huhtikuun 17 pv. v. 1905 Lempaalassa syntyi pieni tyttö Varpu ja Mikko Kokkoselle. Tyttö sai kasteessa nimekseen Liisa. Tama Liisa laytlää nyl 70 vuotta. Kun ajattelee elämaa taaksepain, ei voi muuta kuin ihmetellä: miten hän on selviytynyt elämänsä kovassa ristiaallokossa? Täytyy vain uskoa, että tämä tyttö on saanut synnyinlahjakseen tavallista enemmän sitkeyttä, vüsautta, herkkyyttä ja uhrautuvaa mieltä, muuten hän ei olisi kestänyt sitä tuskan painetta mitä hänen hennoille hartioilleen on elämä julmuudessaan kasannut. Seitsemän vuotiaana hän jai puoliorvoksi, kun hanen äitinsä nuorena otettiin täältä kärsimysten maasta pois. Siitä lähtien on pieni Liisa tyttö ahtanut elämässään, ensin isänsä rinnalla kuin aikaihminen, ommellen nuoremalle sisarelleen ja veljelleen vaatteita, häärrien missä vain apua tarvittiin. Siinä sivussa hän suoritti kansakoulututkinnon parhaalla mahdollisella menestyksellä. Hä-

nellä ei siihen aikaan ja niissä olosuhteissa ollut mahdollisuutta jatkaa enempää koulun kayntia, vaikka edellytykset olisivat olleet loistaval. Varttuipa Liisa tyttö aikuiseksi työn ja touhun parissa Lempaalan jarven rannalla ja kehittyipä hänestä kauris neitonen, jonka Mona Lisamainen hymy huomattiin kotikylan ulkopuolellakin. Joutuipa Liisa neito naimisiin Varsalan Samulin pojalle Juhanal. Elämä ehkä hymyili Inkerin kansalle niihin aikoihin. Liisa ja Juhana Makaran elämäkin näytti lupaa-valta, heille syntyi kaksi lasta ja he iloit-sivat ja suunnittelivat lastensa ja omais-tensa tulevaisuutta. Mutta sitten alkoivat myrskytuulet ja kovat ajat Inkerin kan-salle ja rajaseudun vaestolle. Liisa Ma-karan omaiset joutuivat haadetyksi ja van-gituksi toinen toisensa perässä. Liisa Ma-kara suri ja itki omaistensa kohtaloa, aut-toi minkä auttaa voi. Viimein rajaseutu tyhjennettiin kokonaan ja niin joutui Liisa Makarakin perheineen evakoksi kauas Sisä-Venäjälle. Mutta Liisa Makara ei lannis-tunut, hänen onnistui päästä perheineen pois Sisä-Venäjältä. Juuri niihin aikoihin, kun han itse oli puolipakolainen, eikä ollut kattoa pään päällä, kaukana Sisä-Venäjällä kuoli hanen rakas sisarensa Maikki ja sisarelta jäl kaksi täysin orpoa poikaa Liisa ladin tyhjiin käsiin ja vanha An'täti. Vaikka Liisa Makaran kädet oli-vat tyhjät, eikä ollut itsellä kattoa pään päällä, hän ei jättänyt orpoja heitteille, vaan hoiti sairaan Arvo-pojan sikäläiseen sairaalaan, vei An'tädin olosuhteitten pa-kosta venäläiseen kunnalliskotiin. Olisi ot-tanut heidät kaikki luokseen, jos hänellä olisi ollut edes jonkinlainen paikka tie-dossa minne kaikki omaiset sijoittaa, vaan ei ollut. Aarne pojan, jonka kummi hän oli, hän otti omaksi pojakseen ja sanoi:

Ennen vanhaan Inkerissä

jätettiin isommat tytöt nuorimmaisista hoitelemaan, eikä tytöiltä mennyt sormi suuhun: aina löytyi jostain liekkulaulu. Näin laulettiin:

Ossaanhan mie lapselleni
univirren laulaa:
Pane sorjat silmät kii
ja nuku Herran rauhaa.

Tule isä Tuuterista,
viere isä Viipurista.
Tuo pojalle puotipulla,
tyttäreille tyynyvaara.

Vuoleen lyly

•Missä jaan leipäpalani omien lasteni kanssa, siellä jaan sen lämän pienen orvonkin keralla.• Ja niin luli nelivuotias Aarne polka Liisa-ladin omaksi pojaksi, jota hän syvasli rakastu kuin omaa lastaan aina Aarne pojan kuolemaan saakka. Sillä viime laivena Liisa Makara joutui suureksi surukseen saallamaan ikuisen lepoon lämän rakkaan sisarvainajansa pojan.

Lusa Makaran elämästä riittäisi aineksia useampaan romaanin. Kenlies kohlalo vielä on siihen suopeakin. Hän itse luntee elämänsä salakarikol kullekin parhailen. Hän on herkkä runoilijasielu ja on avuslanut mm. inkeriläisten Viestiä runoillaan ja kerlomuksillaan sillä lähtien, kun Viesli on imeslynyl. Nyl huhtikuun setsemäntenätoista päivänä, jolloin mm. ovat syntyneet monet maailman merkkihenkilöt, kuten esimerkiksi Chaplinkin, Liisa Makara

viellä 70-vuolispäiväänsä kolonaan hiljaisuudessa Lohjalla. Ja me, jotka saamme olla hänen lähellaan, olemme onnellisia hanen jalosla uhrauluvesta luonteeslaan ja hilpeasla mielialaslaan jola hän huumorilla hoyslaä läpi kyynelten. Toivomme elämän iltaruskon vielä hänelle hymyilevän ennen mailleen laskeulumisla. Toivomme hänelle paljon onnellisia vanhuuden päiviä, jos nyl niin voi sanoa sielullaan ikinuoesla ihmiseslä. Näihin sydämellisiin onnillelloihin yhylyval paitsi lapsel ja lastenlapsel, myöskin kaukana oleval omaisel ja ysläväl ja samoin uskon koko inkeriläisten Vieslin lukijakunla, niin Suomessa kuin Ruolissakin.

Onnea vain Liisa Makaralle!

Ella Ojala.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO KURUJOKI

Hän on noussut ylös

»Minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet». (Ilm. 1: 18).

Sanat »Minä olin kuollut», todistavat Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kuolemasta. Koska Jeesus syntyi ihmiseksi meidän pelastuksemme tähden, ja koska Jumala pani Jeesuksen päälle koko maailman synnin, myös meidän jokaisen pahat tekemme ja rikkomuksemme, niin Jeesus, Jumalan Poika kävi edestamme kuolemaan. Oman uhrikuolemansa kautta Hän kukisti kuoleman vallan. Sanat »Minä olin kuollut» soveltuvat vain Jeesukseen Kristukseen. Ihmisestä voidaan sanoa: »hän kuoli, tai on kuollut». Mutta kun Jeesus on Jumalan Poika, niin Hän ei jäänyt hautaan, vaan Jumala herätti Hänet kuolleista. Tämä on paasiainen ilosanoma meille, jotka perisynnin tähden olemme joutuneet kuoleman valtaan. Meissä itsessämme ei ole elämää, joka meissä pysyisi. Jokainen olemme poikkeuksetta kuoleman alaisia. Jokaisen tie päättyy kerran kuolemaan. Ainoastaan Jeesuksella Kristuksella on iankaikkinen elämä. Hän elää aina ja iankaikkisesti.

Jeesuksen Kristuksen valta on siis ainutlaatuinen. Vain Hänellä on kuoleman ja tuonelan avaimet. Entisillä itämaiden kuninkailla oli hyvin suuri määräämisvalta valtakunnassansa. Heidän sanansa oli laki. Mutta kuoleman edessä he olivat yhtä voimattomia kun köyhä kerjäläinen.

Koska Jeesus Kristus on elämän ja kuoleman Herra, niin vain Hän voi sanoa »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä».

Se, mitä pitkänäperjantaina tapahtui Golgatalla, saa vasta täyden selityksen pääsiäispäivänä. Jos Jeesus Kristus olisi jäänyt hautaan, niin Raamatun ennustukset Kristuksesta elämän Ruhtinaana eivät olisi toteutuneet. Mutta koska Raamattu ei voi raueta tyhjiin, niin Jumala herätti Kristuksen kuolleista. Apostolit ovat Kristuksen ylösnousemuksen varmat todistajat. Myös monet muut uskovaiset. »Ja Hän näyttäytyi Keefalle sitten muille kahdelletoista. Sen jälkeen Hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmän kuin viidelle sadalle veljelle, joista useimmat vielä nytkin ovat elossa, mutta muuttamat ovat nukkuneet pois. 1 Kor. 15: 5—6.

Pitkäperjantai ja Pääsiäinen kuuluivat ehdottomasti yhteen. Tähän Jumalan ainutlaatuiseen teokseen on meidän henkilökohtaisesti saatettu pyhässä kasteessa. »Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme Hänen kuolemaansa kastetut?» Emme voi saarnata evankeliumia Jeesuksesta Kristuksesta, sivuttamalla kasteen. Jeesus Kristus on asettanut seurakuntaansa kasteen sakramentin. Pyhä Henki vaikuttaa kasteessa, jossa me saamme syntimme anteeksi, iankaikkisen elämän ja Jumalan lapsen oikeuden. Mutta kasteessa

---

Jatkuu sivulle 12

Siru suuremmasta

Otava: Kohtalon lapsia, kertomus elämästä. Kirjoittanut Tyyne Lehtonen. 99 sivua/1974

Tyyne Lehtosen, allekirjoittaneelle täysin tuntemattoman Inkerin-suomalaisen naisen, elämäkerrallisella teoksella on, vaikka se on Suomessa ilmestynyt, tietty mielenkiintonsa myös täällä Ruotsissa.

Täällä Ruotsissa on nimittäin noin neljä tuhatta suomenkieltä äidinkielenään puhuvaa ihmistä, jotka eivät ole norrlantilaisia eivätkä suomalaisia. He ovat Inkerin-suomalaisia, jotka syntyivät ja kasvoivat Venäjällä Leningradin kaupungin ympäristössä ja jotka toisen maailmansodan suuri hyökkäys heitti ensin Suomeen ja sitten tänne Ruotsiin.

Allekirjoittanut sai aikanaan Suomen kirkolta, jota oli jo kolme vuotta ehtinyt palvella, määräyksen tulla tänne Ruotsiin »inkeriläisten ja suomalaisten sielunhoitot yöhön». Sellaisen määräyksen saajana olen todennäköisesti viimeinen Suomen kirkon historiassa.

Siitä saakka (vuodesta 1960) olen tuota määräystä totellut ja tullut tuntemaan suomalaisten ohella epäluokaisen määrän, ehkä suurimman osan, noista Inkerin-suomalaisista. Luke mattomien heistä olen kuullut tarinansa kertovan ja joitakin olen muistiin merkinnyt. Kaiken mitä heistä suomeksi tai ruotsiksi on kirjoitettu lienen lukenu.

Kun näin Tyyne Lehtosen kirjan, tunsin melkein ammattimaista mielenkiintoa tai lieneekö parempi sanoa lunkarinrakkautta kirjan aiheeseen.

Nyt sen luettuani voin sanoa, etten tullut tuntemaan mitään uutta vaan

että monet kuulemani kertomukset saivat tässä muunnelmassa vahvistuksensa.

Nuori tyttö kolhoosissa, karkoitettuna Keski-Venäjälle, jälleen kotisudulla, mutta nyt sodan jaloissa, Eestissä ja Suomessa. Siinä lyhyesti puoli kirjaa. Loppupuoli on kuvausta yhteyksien jälleen syntymisestä omaisiin Venäjällä.

Tyyne Lehtosen kirja ei kohoa korkealle taiteelliselle tasolle. Uskallan silti suosittaa sitä jokaisen täällä olevan käteen. Jokaisen Inkerin-suomalaisen, joita varmaan on tämänkin lehden lukijakunnassa, kotikirjastoon uskoisin sen hankittavan.

Kun joskus täälläkin esiintyy tietämättömyyttä, joka ei Inkerin-suomalasia tunne ja tunnusta suomalaisiksi, on syytä lainata lopuksi erästä kohtaa Tyyne Lehtosen kirjasta.

»Joskus kuulee sanottavan inkeriläistä venäläiseksi. Me inkeriläiset jos ketkä tiedämme, mitä oli olla suomalainen Stalinin aikaisessa Neuvostoliitossa ja mitä suomalaisuus maksoi. Se maksoi kymmenien tuhansien suomalaisten hengen. Vladivostokissa, Uralissa, Muurmanskissa ja Siperiassa, missä kaikkialla kuolikaan inkeriläisiä vangittuina. Oma sukummekin on saanut maksaa suomalaisuudestaan kalliit lunnaat. Monta sukumme jäsentä on kuollut Venäjän vankilaan. Kaikista kärsimyksistä huolimatta tunnusti Inkerin heimo rohkeasti suomalaisuutensa.» (ss. 69—70)

Ajat ja asenteet lienevät monessa suhteessa muuttuneet.

Se, mitä Tyyne Lehtonen kuvaa kirjassaan on kuitenkin historiaa, joka kerran tapahtuneena ei ole muutettavissa. Mutta ei ainoastaan historiaa,

julistetaan tuomio meidän vanhalle ihmisellemme: »kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin, ettemme enää syntiä tekisi». Iankaikkinen elämä on Jumalan lahja heille, jotka uskovat Jeesukseen Kristukseen. Sitä ei voi saada hyvin ansaitun vaelluksen jälkeen korvauksena vaikeuksista ja kärsimyksistä. Mutta se voidaan menettää, jos elämänohjeeksi valitaan tämä näkemys: »syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme». Kun nyt Jeesus Kristus on voittanut kuoleman vallan, niin ei Jeesuksen opetuslapset saa elää niin kuin ei Kristus olisikaan noussut kuolleista. Elävän kristityn tunnuksena ja elämän ohjeena tulee olla taistelun asenne vanhaa ihmistä vastaan. »Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman, mutta jos Hengellä kuuletatte ruumiin teot, niin saatte elää. Sen tähden joka elää taistelun asenteessa syntiä vastaan ja uskossa Jeesukseen Kristukseen, hän voi lohduttaa itseänsä ja toisia uskojaisia Jeesuksen sanoilla: »Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo Minuun, se elää, vaikka olisi kuollut. Eikä yksikään, joka elää ja uskoo Minuun, ikinä kuole».

vaan seurauksissaan jatkuvaa todellisuutta joittenkin suomalaisten lähimmäistemme elämässä täällä Ruotsissa. Luettuaan Lehtosen kirjan joku toivottavasti herää näkemään mikä mahdollisuus toisen elämäntapaoloilla sisäisesti rikastutamaan on ehkä aivan seinän takana.

Sellaisen »kohtalon lapsen» kuuntelemiseen kannattaa varmasti kuluttaa yksi ilta kiireisestä ajastaan enemmän kuin television tuijottamiseen.

JUHANI RANTANEN

(Kirjoitus julkaistu Joteborgilaisessa Fflrn-Sanomissa 10 helmikuuta 1975)

TERVETULOA

Boräsiin pääsiäisjuhille

SEURAT kiirastorstaina 27/3 Carolin seurakuntatalossa klo 18. Rovastit Väinö Maunumaa ja Jorma Sipilä, pastori Vilho Kurujoki puhuvat.

Jumalanpalvelus ja HPE pitkänäperjantaina 28/3 Carolin kirkossa klo 13.00 Väinö Maunumaa saarnaa. lit. Kurujoki. Kuoro. Seurat Carolin seurakuntatalossa.

Iltakirkko pääsiäisaattona 29/3 Carolin kirkossa klo 17.00. Maunumaa, Sipilä, Kurujoki.

Jumalanpalvelus pääsiäispäivänä 30/3 Carolin kirkossa klo 13.30. Saarnaa Jorma Sipilä, lit. Kurujoki. Kuoro.

Kirkkokahvit ja pääsiäisjuhla Carolin seurakuntatalossa. Maunumaa, Sipilä, Kurujoki ym.

Jumalanpalvelus 30/3 Dammsvedjanin kirkossa klo 17. Kurujoki.

Jatkoa sivulta 6

heti katsoo ramppiloi. Askareet tehty-
aa hyö söivät ja joivat. Koko ajan An-
ni ketselj ko jänis piilopaikkaa ja vil-
kuil vua sinn etutuppaa päin. Jospa
tuas Jussin silmä välttäis. Ja välttähä
se, iha tahallaa tais männä ovensuu-
hu. Nyt Anni puikahtkii väljovest etutuvan
puolell. Ko hiä kiireisin käsin etsi
ramppii, ni ei siint sitä ennää löytynt-
kää. Eikä siin olt mittää muutakaa
mill oven ois suant Jinkuttuu etutuvan
puolelt. Hiä nii kauhistu jot vähä aikaa
seiso ja vua täris pelost paikoillaa ja
kovast mietti mitä nyt tekis. Ko mit-
tää ei kuulunt ni hiä riisui sukkasijee,
hiipi vuatekapin Juoks, panj sielt par-
raat vuatteesen pussii, hiipi hiljaa etu-
tuvan poikki ikkunan Juoks mikä olj
vähä ruaollaa, ko olj niätsie ilman
ramppii, ja Jassii iha hiljaa pussinnee
ulos multapenkin pääl ja siint Juuku
muahan. Sit hiä jo saikii jalat allee ja
juoks minkä jaloistaa piäs. Ko oma
syvämmens hakkas nii kovvaa jot hiä
kuulj sen iänen, ni hiä Juulj jot Jussii
juoksoo hänen perässä, eikä hirvint
katsoo tuakseekkaa. Sit ko ei ennää
jaksant juossa, ni sit katso tuaksee ja
näk, jot ei se Jussi otkaa kintereill.

Sit hiä alko yötä myöte jalkasi laput-
taa mieheläst kotihee yhä puhtaana
neitsyeenä.

Jussi olj kerran kysyntkii Annil, jot
miks hiä ei piästä vieree? Anni sanoi,
jot enhä mie muuta Juvant ko tulla siul
emännäks, etkä sie muuta kysyntkää.
Ethä sie kysynt miulj sitä, jot tulenk
mie siul myös naiseks. Enhä mie nai-
sekseis meinantkaa tulla, sanoi Anni.
Sie ymmärsit asait iha viärin, hiä sanoi.

Kyll mie uskon jott Anni ymmärs
kyll yskän, mutt hiä ei osant vua rykkii
ja hänt nii kovast häveti kaikk sellai-
st asijat. Kotonnaa ei Helen-tättiin mil-
loinkaa Juatint yhtää sannaa sellai-
st niist miesten ja naisten välisist asjoist,
ja Anni isäkkii olj jo kuoht nuoreen,

jot Anni ei olt kotonnaakkaa näht mit-
tää sellai- Antil ja Toivo olj omat
kammariise hein suures kojis, eikä hyö
suaneet tuuvva kottii koskaa kettää, ei
poikki eikä tyttölöi.

No sitt siin kai niinko jo Teill kerroin.
Jussi toi pois Annin kaikk pritanutkii
ja otti virallisen eron Annist.

Anni elelj kotonnaa siihe ast ko tulj
sota. Hänen vanhemp veljens Antti
joutui sottaa ja hävis rintamall. Toi-
voseukkoin tappoi kylätappeluss yhen
pojan, ko löi häntä piähä aitariuull.
Toivo joutui kaks vuottaa ennen sottaa
tyrmään siint tapost.

Niinpä sitt Helen-tättiin eleljki An-
nin kans kahen kesen siin suures vihe-
riäs talossaa, kunis saksalai- tullit.

Olj kesä ko venälai- perrääntyit.
Perääntyessä hyö laittoit muat täytee
miinoi, jott saksalai- mänisiit nihi ko
männööt pelloj. Pelloj ei männeetkää
saksalai- vua kylän naiset. Anni mänj
muhe kans perunamaalle tarttumual
kaivamaa tarttuloi. Ko hiä olj tuos
kottii tarttusäkki seläss hiä astui mi-
naa ja Jens siin silmänräppäyksess
tarttunnee päivinnee ilmaa. Helentät-
tiin käi kerräämäss palaset, mitkä löys,
panj ne kotitekosee kirstuu ja hautas
kirstun talon kohal, kylätien toisell
puolell kasvavan suuren tammen juu-
rell. Hiä tiettii siihen suuren valkoisen
ristin ja ristiin muistokirjoituksen:
»Tässä lepää puhtoinen ihanaimpi Ra-
kas Anni-tyttärein Oma viaton Japso-
sein....»

Maria Ripattii

Parhaimmat kiitoksemme

kaikille niille, jotka lampimin ru-
kouksin, ajatuksin ja ilmaisun ovat
kunnioittaneet rakkaamme Robert
Rainion muistoa.

Iri ja lapset

Inkeriläisten Yhdistys ry:n kesäjuh latoimikunnan tilit 1974

Tulot:			Menot:		
Muotitalon Kenkä Oy.			Lippujen ja käsiohjel-		
mainos	50,—		mien painatus lasku	235,—	
Osuuspankin mainos	30,—		Urheilukilpailujen mita-		
Sampo Tarmon mai-			lit	405,—	
nos	80,—		Poliisilaitoksen lupa	8,40	
KOP mainos	50,—	210,—	Ostettu nuppineutoja	11,70	
	<u>1 147,76</u>	<u>1 147,76</u>	Ostettu koukkuja	—,80	
Juhlakanslian tilitys			Ohjelmasta Karjalaseu-		
liput ym.		2 439,—	ran Verhoille	30,—	
		<u>3 796,76</u>	Saastyksesta Kaij Janka-	80,—	
			Lausunnasta Irja Lappa-		
			laiselle	<u>100,—</u>	210,—
			Ostettu paperia		3,80
			Kovaäänislaitteet		18,—
			Seppäle ja kukkalaite		80,—
			Sampo-Tarmoon inkerin		
			kartta	2,—	
			Tilipaperia	1,40	
			Turun kaup. laskusta		
			juh latoimik. osuus	442,80	
			Juh latoimik. matka ja		
			puhelin kul.	<u>138,—</u>	
				1 556,90	
			Kesäjuhlien puhdas voit-		
			to yhdistykselle	<u>2 239,86</u>	
		mk 3 796,76			mk 3 796,76

Turussa 2 p:nä marraskuuta 1974 Inkeriläisten Yhdistys r.y vuoden 1974 Kesäjuh latoimi-
kunta:

Kesäjuh latoimikunta:

Paavo Pesonen, Lilja Stenwall, Vilho Mus-
tonen, Kilja Draranltti, Paavo Kopponen,
Samuli Deäkuntti, J. Klomittilä

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Huhtikuun kuukausitilaisuus on Inkerikodissa Karjalatalossa sunnuntaina 27. 4. 75 klo 14. Tervetuloa.

Toukokuussa tehdään mahdollisesti retki.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kuukausitilaisuudet 13. 4., 4. 5. Kalevan kirkon huoneessa n:o 9 alkaen klo 14.

TURUN PAIKALLISOSASTO

31. 3. 1975 **Pääsiäisjuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

11. 5. 1975 **Xitienpäiväjuhla** Ruissalon Birkassa.

18. 5. 1975 **Helluntaijuhla** Karjalaisten talossa Itäpellontie 2.

Kaikki tilaisuudet alkavat samaan aikaan eli klo 14.00.

Tervetuloa!

ARVOISAT TILAAJAMME JA LUKIJAMME.

Toimitussihteerin sairauden vuoksi lehtemme ilmestyy kaksoisnumerona.

Toimitussihtööri Pirkko Huurron sijaisena tehtäviä hoitaa toistaiseksi hum. kand. Anja Luoma, os. Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62, 89 24 60. Kirjoituksia ym. aineistoa lehdellemme voitte lähettää myös tällä osoitteella.

Toimitus

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Samu Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkaian eiämäkerta	14,—
Aapo tho Hietajyvä, vaititut runot	10,—
Helli Suominen Mooses Putron eiämäkerta	3,50
A. Metiäinen Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä Iukerikuoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santtu Murrejuttuja 7,50	

Inkerin seinäkartoja	2,50
Inkerin vaaknnotta	6,—
Inkerin tippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viestit vuo- deksi 1975 olisi syytä tila- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valitt- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkouen
Suomessa Hannu Viroomäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI _____

UUSI LÄHIOSOITE _____

UUSI POSTITOIMIPAIKKA _____

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 5

toukokuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavatie tt D 44. 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmaki, puh 631 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10

**OSOITE- JA TILAUS-
ASIAT:**

Annetti Tuohimäki
Sallatunturintie 2 C 28
00970 Helsinki 97
Puh. 323 628

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk t2,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 " " t20,—
1/4 " " 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kuulos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisiirtotilille n:o 826047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehlaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotilille n:o 416608-9

Lehti timesllyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kohvöpöytä uotteloo virpomavitsoineen ja perinteisine piirakoineen Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokouksen osanottajia Inkerikodissa Palmusunnuntaina 23. 3 75. Valok. Leevi Luoma —
Vuosikokouksesta selostus seuraavissa numerossa.

Katri Luippunen

Kevvään ensimmäist ja toist duazniekat

A vot on tull kevät!

Meil Inkerinmuul sanottikkii kotlaratsit
enimäisiks ja gorodzkonta toisiks duaz-
niekoiks. Nyt onkii jo nuo ensimmäist suo-
puneet. Kevvääit hyö tulloot nuo pariskun-
nat ja tarkastelloot ponttoidi joka puotelt,
ensiks piatt, sit pujahettaa sissää. Vähän
aikaa siel viipyy duazun katsojo ja tulloo
utos. Toin mäännö sissää ja viipyy vuo-
rosta vähän aikaa ja puikahtaa pois. Len-
netää puun oksal ja lauletaa yhes. Toin
lenlää televisiisorin antennil, toin vieree, ko
pariskunnat uinakkii ja lauletaa kilpaa.
Sorja heit on kuunnetta, etenki ko miekii
varrain uamuisin herrään. Hyö alkaaki
kohtpuolee pöntön siivouksen, jos ei ole
isanta sitä itse hein avuksee teht. Sit ko
pesä on puhas, hyö alkaa sin kantaa nuo-
kassaa heinää ja olkee, uutta pessää poi-
kastillee varustammaa. Hyö ko piäsööt niin
pitkäl, jot on poikaset pesäs. Heit on kova
klire kantaa niit ruokaa. Tuo tuonto on sit
potra nain kevvällä, ko kulk eto alkaa
uuvvestaa herätä. Sit alkaatki tappaissa ne
toist duazniekat muat

HOVIOIKEUDENNEUVOS ROBERT ELIEL RAINIO

Helmikuun 26 päivänä kanlaului suru-
viesll, että lämminsydäminen Inkerin sun-
maisten ystävä, hnviokeudenneuvos Ro-
bert Eliel Rainin nli saanut kutsun siir-
lyä läällä ajasta läisyyleen. Hän nli synly-
nyl 3. 7. 1899 Siikalsissa papin pnkana.

Hän sunrilll päälynn Karjalan siirtoväen
keskuudessa, mulla hänellä oli halua ja
larmaa loimia myös hyvin ansiokkaalla la-
valla Inkerin suomalaisten keskuudessa.
Hän kuului Inkeriläisten Yhdistys r.y:n ja
Sivislyssaation johlokunlaan ja loimi luol-
lamuslehlävissä Turun paikallisosastossa.
Tämän lisäksi hän esünlyl puhujana useissa
juhlissa ja kirjoilll monia kirjoituksia In-
keriläisten viestün. Lähinä hanen sydänlään
ilenee kullenkin oluil toiminia Turun pai-
kallisosaston ompeluseurassa, jossa hän oli
koko sydämeslään mukana.

Elevänä lakimiehenä hän auloi monia
Inkerin suomalaisia saamaan Suomen kan-
salaaisuuden ja suoriltl kaiken tämän kor-
vaukselta.

Monipuolisesta ja ansiokkaasta lyöstä In-
kerin suomalaisten keskuudessa hänelle on
myonnelly Inkeriläisten kunniamerkki.

Edesmennyllä jaival suremaan puoltiso ja
viisi lasta perheineen sekä lukemalon yslä-
vien joukko.

Inkeriläisten viesti yhlly surunvatillelul-
hin.

USKON TULI

Oi, yslävä kallis Inkerin,
sä vanhus harmajahapsi,
sä nuori kullakulrinen,
Kullervoheimon lapsi!
Käy rukoiltl malkaasi,
vaalien uskosi lulla,
sen rinnalla aarleet maailman
on vain luhka ja mulla.
Se isillä saalu on perinlö,
se lahja on kallis taivaan.
Se apu on aikana ahdingon,
se lohtu on huoliin ja valvaan.
Se loivon on vahva ankkuri,
kun loiveel ne usein pellää.
On yslävä sulle se parahin
kun maallisel ystäväl jältää.
Älä islu pilkkaajain seurassa,
älä kulje synllisten lellää,

missä Jumalan nimeä pilkalaan,
älä sitloin uskoas' kiellä.
Älä masennu, jos ei aina hyvin käy,
älä kersku, jos onni on myötä!
Suo kunnia kaikesta Jumalalle!
Ei milään täällä omaamme ole,
kaikki on laivaan lainaa.
Vilsaus, voima ja lerveys,
ne Jumalan suurla on lahjaa!
Jos otel yslävään piirissä
tai outojen seurassa yksin,
kerro armonsa hyvän Jumalan,
puhein, lauluin ja lodisluksin.
Oi, kuule ystävä Inkerinmaan,
hoida sun uskosi lulla,
ettel tämä maailma juonillaan,
vels' kalliista perinlöä sulle!

M. H.

Teppo Samooja 85 vuotta

Toukokuun 30 päivänä sivuuttaa Turussa elämäntaipaleensa 85. virstanpylvään eräs harras ja toimelias Inkerityön tekijä. Hän on entinen Turun kaupunginkirjaston johtaja, kirjastoneuvos, filmaisteri Teppo Samooja.

Teppo Samooja on syntynyt Länsi-Inkerissä, Skuorisassa. Hän tuli ylioppilaaksi Viipurin klassillisesta lyseosta ja suoritti filkand. tutkinnon 1919. Pitkäaikaisen kirjastouransa hän aloitti Turun yliopiston kirjastossa. Sieltä hän siirtyi Turun kaupunginkirjastoon, jossa toimi eläkkeelle siirtymiseensä, vuoteen 1958 saakka. Kirjastonjohtajan työnsä ohella maisteri Samooja toimi kielten opettajana Turun oppikouluissa ja teknillisissä oppilaitoksissa. Hän opetti myös venäjän kieltä Turun yliopistossa.

Hän on toiminut erilaisissa luottamustehtävissä. On kuulunut monien yhdistysten johtokuntiin ja useihin lautakuntiin. Merkittävän panoksen hän antoi Turun taide-elämään toimiessaan Turun Sanomain arvostettuna teatteri-arvostelijana 41 vuotta. Julkaisutoimintaa hän on myös suorittanut. Turussa hänet tunnetaan kulttuurielämän keskeisiin henkilöihin kuuluvana.

Syksyllä 1931 eräänä aamuna koputettiin Turun kaupunginkirjaston johta-

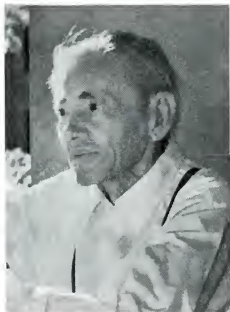
Kirjastoneuvos Teppo Samooja puhumassa inkeriläisten tilaisuudessa 2. heinäkuuta 1963.

janhuoneen oveen. Sisälle astui arastellen kaksi nuorta miestä. He selittivät, että olisi aikomus aloittaa tässä kaupungissa inkeriläisten yhteinen toiminta, eikä maisteri rupeaisi sitä johtamaan. Ja maisteri rupesi. Turussa asuvien inkeriläisten lukumäärä oli silloin vielä hyvin pieni, niin pieni, että mahtui kunnolla Taimi ja Teppo Samoojan vieraanvaraiseen kotiin, mutta sitä suurempi oli innostus. Harjoiteltiin inkeriläisaiheisia näytelmiä ja käytiin niitä esittämässä eri puolilla maakuntaakin. Julkaistiin omaa käsinkirjoitettua toverilehteä. Siinäkin paljon puuhaa maisterille. Teppo Samooja toimi Inkeriläisten Yhdistyksen Turun paikallisosaston puheenjohtajana 1960-luvun puoliväliin asti. Kertoi eläkkeelle siirryttyään juopuneensa kaikista muista yhdistyksistä, kerhoista ja lautakunnista, mutta tästä heimolaistensa yhteistoiminnasta ei voinut erota. Eikö ole selvä osoitus syvästä heimorakkautesta?

Taitaa olla parempi, ettei edes yritä pyrkiä mihinkään perusteelliseen selostukseen Teppo Samoojan töistä ja toimista inkeriläisten pyrkimysten hyväksi. Mainittakoon vain, että paitsi Turun paikallisosaston puheenjohtajana oloa, hän on kuullut pitkän ajan Inkeriläisten yhdistyksen johtokuntaan ja Inkeriläisten Sivistysseuran hallintoneuvostoon. On pitänyt inkeriläisten pyrkimyksistä paljon puheita ja esitelmiä sekä kirjoitellut niistä lehtiin ja julkaisuihin. Vaikka nyt näkökyky on mennyt, pelaa muisti vielä, ja tämän lehden palstoilla olemme edelleen saaneet lukea hänen vankkoihin omakohdaisiin kokemuksiinsa perustuvia kirjoituksia, joista huokuu lämmin synnyinseudun rakkaus.

Teppo Samooja tunnetaan ystävällisenä, vilpittömänä ja hyväntahtoisena ihmisenä. Häntä tahdomme hänen merkkipäivänään lämpimästi kiittää siitä kauniista työstä, minkä hän on heimolaistensa hyväksi suorittanut.

Heikki Mylläri

Adam Sokka †

Palmusunnuntaina 23. 3. 75 kuoli Helsingissä pitkäaikaisen sairauden uuvuttamana Inkeriläisten Yhdistyksen kunniajäsen Adam Sokka. Hän oli syntynyt Skuorlisan Sokkalassa 23. 9. 1888 ja siirtynyt Suomeen keuhkolla 1920.

Työskennellyään lyhyempiä aikoja eri paikoissa hän 4. 5. 1925 meni Singer-yhtiön Suomessa olevan paalikkeen palvelukseen toimien autonkuljettajana ja vanhempien varastonhoitajana vuoden 1957 lopussa läpälunneeseen eläkkeelle siirtymiseensä asti. Mulla eläkkeellä ollessaankin hän kavi vielä useita kertoja Singerillä lomittajana tai muuten illapäistieläviä suorittamassa.

Adam Sokka oli reipas ja ruskea, taitava ja tunteellinen työntekijä, avulias, lahdikas, käytöksinen ja aina hyvänmielinen mies, joka nautti sekä esimestensä että muiden työtovereillensa jakamatonta arvostusta ja luottamusta.

Heimoistain harrastuksissa Adam Sokka oli aina innolla mukana, omalle Inkerin heimolle hän eli koko sydämeään ja selullaan. Vain erittäin harvinainen, voittamaton este saattoi pidättää hänet saapumasta erilaisiin yhteisiin tilaisuuksimme.

Juho Savolainen siirtyi ajasta iäisyyteen 19. tt. 1974 Turun kaupungin sairaalassa. Hän oli syntynyt 13. tt. 1895 Järvisaaren Mujankytässä maanviljelijän poikana, avioitui Eeva Liskin kanssa, myös Mujankylästä. Sotilaspatve-luksensa hän suoritti Keisarittisen Kaartin rykmentissä. Hän osallistui myös ensimmäiseen maailmansotaan.

Valtankumouksen jälkeen atkoivat puhattaa uudet tuulet Venäjänmaalla, ja tapahtumarikas aika atkoi koetelta myös Inkerissä ja johti kothoosiin. Juho Savotainen oli viime vuosina kothoosin puheenjohtajana ja kehitti matliketpoi-seksi Mujankytän kothoosin. Eräs naa-puri muisteti suruadressissa seuraavin sanoin:

»Juho päätti matkan maisen paljon töitä tehtyään.
Koko suvun Savolaisen johtaan elämään.

Oli kuuluisa ja rehti
Järvisaaren uurtaja,
puheenjohtajana ehti
koko kytän ohjaamaan.

Hyvästi nyt ikuisestl. —
Järvisaaren terveisei
naapurina sulle tausun —
nämä sanat viimeiset.»

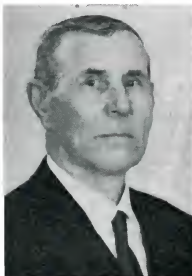
Suomeen siirryttyään Juho Savolai-nen sai työpaikan Turun Wärtsitän tai-vatetkalta; siellä hän oti eläkkeette siirtymiseensä saakka. Hän oti aina mu-kana kaikissa inkeritäisten tilaisuuksis-sa ja oti osaa myös kaikkiin hengetti-siin tilaisuuksiin. Hän oli ahkera kir-kossakäviä niin kauan kuin terveys satti.

J. Kl.

Ennen sotia han kuului myös Yhdistyksen helsinkiläisen palkattisosaston johtoon toi-mien osaston rahastonhoitajana.

Adam Sokka stunattiin ikulseen tepoon Malmn hautausmaalla 3. 4. 74 omalsien ja lukuisan ystäväjoukon saattamana. Hau-dalle taskettiin mm. Inkeriläisten Yhdistyk-sen ja Slinger-yhtiön kukkalatitiet. Harras-unnelmainen muistoheikt vieldettün Sttta-mäen seurakuntakodissa.

Juho Savolainen poissa

Kevät

Tieltä tumi suli
keväi nyt jo tuti.
Linnui puissa tiveriää
hyönteiseikin hyörii.
Sitmut puissa aukeaa.
Mehitäiset metiä saa.
Heinäsiirkat siriittää.
Luonio kukkaan puhkeaa.
Käki kuuses, kukahtaa.
Puro metsäs' soisee
virvoittavi metsät, maat.
Karjan kellot kalkahtaa
hepokin jo hirmahtaa
laitumelle lammassaa.

Katri Luippunen

Ystävien luona Ruotsissa

Iloisesti yllälyneenä sain vaslaanollaa kirjeen Ruotsista, Boråsin suomenkielisellä seurakuntaväellä. He olivat päälläneet pyytää allekirjoiltanulta vierailevaksi puhujaksi Boråsiin 22–23. 2. Kulsu sinne merkitsi minulle ehkä laavallisuulla enemmän, sillä olinhan aloittanut pari vuosikymmenellä sillon papinlyöni juuri siellä.

Monet muistot palautuivat mieleeni ajatellessani malkaa Boråsiin. — Valmistuluni papiksi marraskuussa 1955, esilleliin minulle pyynnö lulla lyöhön Ruotsin suomenkielisen pariin. Kun olin nuori ja en lunenut mitä merkitsi loimia pappina vieraassa maassa, olin sen suurempia sumeilemalta kutsun vaslaan. Tuola pikaa luli muullo uudelle lyökenlälle. Aseluin aluksi asumaan lyhyeksi ajaksi Boråsiin, rovasti Selim Laurikkalan kotoon. Silloinen esimieheni, leori Iri Toivo Lallinen oli luullavasti hoitanut asian niin, että rovasti Laurikkala ohjaisi minun ensin alkuun. Todeilekin muistan hyvin sen marraskuisen aamun, jolloin lulin ensi kertaa junalla Boråsin asemalle. Vaslassa minua oli rovasti Laurikkala, jota en ollut aikaisemmin koskaan tavannut. Hän oli minusta sangen papillisen ja arvokkaan näköinen.

Lähdin jolakuinkin varmana malkaan, mulla kuinka kävikään. Koti-ikävä alkoi vaivala minua. Miellalaani kohenlamliseksi rovasti kertoi minulle ihmeellisiä asioita elämäntapaaleltaan. Silmäni alkoivat vähelleen avautua näkemään sitä, millaista voi olla papin lyö kun se on lodeilla vaikeala. Jäi mieleen monenlaista muisellavaa ja elämässä kallisarvoiseksi havaittua elämäntapalelta, jota rovasti välillä minulle. Hän katsol velvollisuudekseen huotehla ei ainoaslaan ruumini vaan mysö hengen larpeista. Siksi sanan harjoitus kuului hyvin keskeisesti jokapäiväiseen elämään; aamui-

sin aamuharlaus, joka käsillä määrällyjen hartauskirjojen ja ennenkaikkeaa Raamallun lukemista. Rovastilla oli lapana herälä varhain, ja kun mina nukuin myöhempään hän oli elsinyl valmiiksi lukukappaleet, jotka sillon luellin. Lopuksi pidettiin polvirukouksel. Ennenkuin alettiin nauttia leellä, kuului asiaan pilää rukous. Illahartaudel pidettiin aivan säännöllisesil sikäli kuin rovastil oli kotona. Hanhän matkusteli tavalloman paljon, usein yöjunissakin, jolla olisi jaänyl enemmän aikaa päivän lehläviin. Muislelen suurella killollisuudella kaikkea sitä, mitä rovasti Laurikkala minulle opelli. Hän oli mies, joka eli oppinsa mukaisesil. En varmaan enää koskaan tapaa niin hurksasla ja jalaa mieslä kuin millä hän oli. Vieläpä vapaahelkinä hän ohjasi keskustelul uskonnoillisiin ja sielunhoillisiin asioihin. Joskus hän leikkillään leki minulle niin valkeilla kysymyksiä, etten pyslynyl niilhin vaslaamaan.

Kun läslä edelläkoelusla on pian kulunut kaksikymmenellä vuolla, odolin jännilyksellä, millaista olisi tavata ysläviä Boråssissa länä päivänä. Multa silä ennen vähän Örehrosla. Asuinpalkakseni määrällilln kohta pysyväisesil Örehro, josla sain paljon hyviä ysläviä. Hekin muisluival mieleeni nyl suunnilellessani malkaa Boråsiin. Siksi päälinkin ohikulkumalkalla lavata heilä ensin.

Tuluaan Örehrohon, yrilin etsilyä enliseen kotimaisemaan noin vain ulkomuissilla. Tämä ei kuitenkaan onnislunul suuressa asumalähiossä, jossa oli samanlaisia suurien talojen muodostamia pihoja. Vasla kyselien pääsin perille. Soilin enlisen naapurini, Hirvosen ovikelloa, multa millään vaslausla ei kuulunut. En siis larkoitukselä ilmoiltanut elukälleen millään tulostani.

Arvelin näin tunllavani vähilen vaivaa ystävilleni. Ovikellin silin ei tunllanul inivnllua lulosta. Mitä lehdä ja minne mennä? Näissä lunneimissa ystäviä etsimässä! Knhla limeslyi samaan portaaseen kaks pikkupoi-kaa. Kysyinkin heillä: »Oletelken nähneel lä-nään Hlrnsen väkeä?» Suurempi pojista pyörrilleli päälään ja sanni hyvin vakavin ilmein: »Minä luulen, että he nval kauan, kauan sillen — kunnleel.» Vaikka llesinkin sillä helkeliä polkien vastlauksen lillyneen jhnknkin muuhun yhtyleen, se kuilenkin pysähdylll ajallelemaan asiaa. Kerran käy niin, että lullu nvi ei enää avaudu, eikä knl-kullelajaakaan nle. Mulla helken kulullua sainkin lavata heitä, enlisiä naapureita ja kertoa heille, milä minulle pnjal nival sa-nnneel, nimiltäin, ellei minulla nle enää ystäviä läällä. Sinä illana sain knkea suurta yslävällisyyllä ja vieraanvaraisuulla heidän lunnaan ja myös Hailusen kodissa, minne lavaillesli aina knknnulliin. Siellä saim-me tavala naapureita ja ernä sillen illan päälleeksi litavirren ja ruknuksen myyttä. Parhain kiilnkseni Örebron yslävillle!

Seuraavana päivänä jalkin malkaa Brnräsiin, määränpäähäni. Örebron laslen lausuma lnuus elämän kalnavaisuudesta sai minul ajallelemaan niitä monia, jiden mal-ka ajassa nli läillä välin päättynyl Brnrätsä. Päästyäni perille aininkin heü kysellä ja lavata niitä, jnita vielä lunsin. En vni lässä yhteydessä käydä kertomaan heidän vai-heistaan, knska ennällin lavata mnna. Lähe-lyspilrin lilaisuus Carnlin seurakunlakndis-sa nllkin heikl, jnlinin näin heilä, mnnten vunsien jälkeen vielä lulluja henkiiltä. Nimel nival unnhluneel, multa yhtleisel muisinl vaikullival sen, että vähin erin lul-liin laas läheleiksi ja pitkä aikavälil vime tapaamisessa lunlui kurnuluvaan hyvin ly-hyeksi lunna illana Brnrätsä.

En saaltanul etukäleen muistaa, kuinka seurakunta elää ja toimil nmissa ninnissa. Ajatteilen lähinnä uhrauluvaaisuulla, jnka kerloo hyvinkin pajnn seurakunnassa. Tie-dän, ettei nle nkein laskea knlehtien mää-rää ja verrata seurakunnan linimlaa sen perusleelia. Kuitenkin se jotakin sanoo, ainakin mielialmista seurakunnassa. Tunna illana knknnullul lähelyspilri ja tavannmai-nen knlehti kerälliin. Se lunli 596 kr. Mielestäni se nli pajnn ja ansallsee lulla näin humminiduksl. Kun knlehtia kerättiin

vielä kahdessa muussakin tiäisuudessa, kerlyi yhtleensä 1.242 kr. Kyseessä ei nllul mikään suuri kirkkn- tai lähelyjuhla, pi-kemmin lavannmainen seurakunnan kn-koonluminen.

Sunnunlaina knkoonnulliin jumalanpaive-lukseen Guslav Adnfin kirkknkn, jnsä sunnenkielisel jumalanpalveluksel pide-tään. Tiesin lupaavani runsasluukuisen seu-rakunnan jumalanpalveluksessa. Tiesin tä-män, koska jn alkninani niin knkenul sen usein. Vielä nylkin lulliin sanan kuulnnn ja Ehtooliiseile nunkuin ennen! Eriknisen ilah-dullavaa nli nähdä kuinka Sunnessa muul-taneel ja Brnräsiin ja sen lähelyville asel-luneel ntilval lulleel mukaan. Sunmalainen virsi kaikui sangen vniimakkaana jumalan-palveluksessa. Oli seurakunlayhleyden lun-lua ja sunnallaisla perinnettä!

Saarnassa sain aiheen kysellä, vieläki sa-nan kuulijniä nñ hunlla ja murheita nlin-kuin lekslimme kanaaniilaisella vaimnlla. Hänhän nli elsimässä apua Jeesuksetta lyl-lärensä sairauden vunksi. Onkn enää hunlla ja hällä sielun pelastumisesta? Vai nknkn jn lullu hyvien nlnsuhleiden myötä läysi-kuisiksi ihmisiksi, jnka vnval hnllaas kaik-ki asiansa niin, ellei enää tarvita Jumalan sanaa eikä islen uskoa? Tunlui kuin sana nllsi saanul liikkua lähellä meitä ja ka-naaniilainen valmn nllsi ikäänkuin saanul lulla malkasaalloomme hunlineen ja mur-heineen. Kävikl meille niinkuln hänelle: hän sal avun, hänen lyltäremsä paranlui. Tnrvnttavasli yksi ja linen sal ainakin inh-dulusla sanassa. Niinhän psalminkirjnnllaas vakuulla: »Kun minulla nñ sydämessäni pajnn murheilla, niin sinun inhduksesi ilahduttaa minun sielunl.»

Viimeinen yhdessännimme jumalanpaive-luksen ja kirkknkahvin jälkeen nllkin jn sävyttään hyväsilten nllamisen aikaa. Kiilän vielä vastaannnlla ja siillä, että nli lilai-suus muistella menneilä aiknja. Aivan uudella lavalla knin sen, kuinka seurakun-layslävyys keslää vunsien ja vunsikymme-nien ernn. Se yslävyys ja veljeys nñ kaik-kien suhdannevathleujen yläpuniella. — En vni yhyä epälnivniseen sanaan:

»Juhlal nnnisluival hyvin, en lavannul kelään, eikä kukaan lavannul minua». Tapasin Teidät. Yhdistihän sana meilä!

Iivari Rämä

RUOTSIN PUOLELTA

JULIUS SÖRMVALL:

Jalomielisyyys

Jalomielisyyys on tavallisen oikeamielisyyden korkeasti ylittävä hyve, joka ilmenee silloin, kun persoonalliset loukkaukset jällelään huomaamalla ja kostamalla.

Se on elämässä harvinaista. Sen asenne on sellainen, että vaikka loukallu voisi antaa vastustajansa kokea huonojen lekojensa seuraukset, vaikka hän voisi jolloinkin ehkä peräti nujertaa hänet, hän kuitenkin suuri-piirteisesti jättää sen tekemättä.

Raamatun esimerkkinä voidaan mainita Daavidin jalomielinen käyttäytyminen häntä valnoavaa Saulia kohtaan: tämä oli joutunut kilpailijansa käsiin luolassa ja leirissä, mutta Daavid karkoitti kaikki koston ajatukset mielestään.

Sivistynyt yhteiskunta vaatii jäseniltään jalomielisyyttä sen muotoisena, että vääryyttä kärsinyt ei itse rupea kostamaan.

Toisin kuin ns. luonnonkansojen keskuudessa, jossa verikosto saattaa olla käytännössä, on kulluuriyhleisössä mahdollinen rankaisu jätettävä yhleiskunnan suoritelta-vaksi.

Anleeksianlamiseen ja savyisään kohte-luun on meillä kullenkin yllin kyllin varaa ja tilaisuutta nyky-yhleisössikin meillä vas-taan rikkoneisiin lähimmäisiimme suhlau-tuessamme.

Spinoza perustelee jalomielisyyden suola-vuulta elämäntaidon kannalla. »Viha ha-saanlyy, jos siihen vihalla vastalaan, mutta rakkaudella se voidaan perällä hävittää. Sen takia viisas pyrkii voimalnsa mukaan vas-laamaan jalomielisyydellä loisen vihaan, kiukuun ja halveksuntaan.»

Jalomielinen henkilö ei liioin lahdio us-koa loisesla huonoimia, vaan hän oleeila, että larkollus ei ollut niin paha; sallui vain erehdys, josta ei tarvitse huolia. Hänellä ei

ole epäluuloja, koska hän itse ei ole ilkeä, ja siksi hän on taipuvainen olemaan huo-maamatta koko asiaa, tai jos se ei ole mah-dollista, antamaan anteeksi ja unohtamaan.

Muuhun ei ole syytä. J. V. Snellman valitsi aatelskilpeensä muistettavat sanat: Ne lpse maculato alli non poterunt. (Älä itse tahraa itseäsi, toiset eivät sitä voi.)

Vain pienet sielut eivät jaksa unohtaa kärsimään loukkauksia, vaan laahaaval nll-den muusloa mukanaan läpi elämänsä.

Kristinuskon jalomielisyyden ohjelmaa siveellisine ja sosiaalsine velvoituksineen on eellisellä kannalla lyölas sivuulla tai korvata.

Sääli vain, että sitä on niin vähän toteutettu maailmassa.

Paavali esittää tuon ohjelman sanoilla: »Älkää itse kostako, rakkaanl. Vaan jos vihameheläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano juota, sillä näin tehden sinä kokoat tulsia hiliä hänen päänsä päälle. Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.»

Hän seuraa tässä Mestarinsa opetusta, joka vuorisaaressaan oli kohottanut jalomielisyyden ihanteen säteilevään korkeuteen. »Te olette kuulleet sanotuksi: Rakasla lahimmistäsi ja vihaa vihollistasi.»

Mutta minä sanon teille: »Rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat.»

Olemme kahdentuhannen vuoden kululua vielä murheellisen kaukana tästä ihan-teesta. Mutta se tyydyttää täydellisesti mo-raallijauamme.

Paallään siitä vaikulavasta tavasta, min-kä Aleksis Kivi antaa vihollisensa rakastam-lsen käskylle »Leusaan», on se myös syvästi koskenut hänen sydäntään.

TERVETULOA

**Ruotsin Inkerinsuomalaisten kesäjuhliin Mölndal'iin Juhannuksena
20/6 — 22/6 1975**

Paikallinen inkerinsuomalainen toivoo, että tulisi paljon juhluvieraita, läheltä ja kaukaa, kuulla terveisiä ja uutisia, tavata vanhoja tuttuja, solmia uusia siteitä ja kylvää kotimaan tietoja nuoren polven sydämiin.

Tulkaa, tervetuloa, kertokaa ja viihtykää Mölndalissa!

Juhlaohjelma

20/6 Juhannusaatto

klo 15.00	ISK:n vuosikokous	Fässbergsskolan
16.30	Seurakuntakotisaaliön kokous	- » -
19.00	Avajaistilaisuus	- » -
21.00	Kokkoilta meren rannalla	Skeppgårdens Hovås

21/6 Juhannuspäivänä

klo 8.00	Juhlajumalanpalvelus	Mölndalin kirkossa
11.00	Kenttähartaus ja urheilukisat	Kvarnbyvallen
16.00	Juhlaseurat	Möllan teatterisalissa
19.30	Kansallinen juhla	Fässbergsskolan

22/6 Sunnuntaina

klo 8.00	Ehtoollisjumalanpalvelus	Mölndalin kirkossa
11.00	Päättäjisseurat	Möllan teatterisalissa

Juhlan yhdysmiehinä toimivat:

Viktor Minfors, Råvekärrsvägen 269 43133 Mölndal, puh. 031/275 703

Valentin Varkki, Sandstensvägen 14 43500 Mölnlycke, puh. 031/882 746

Majoituksesta huolehtii

Viktor Tilkku, Arvesgårde 5 41744 Göteborg, puh. 031/552 146

Antti Tervo puh. 031/186 996

Urheilusta huolehtii:

Eino Paakkonen, Nämndemansvägen 46 43300 Partille puh. 031/440 285

Valdur Linkruus, Violinvägen 9 B 43500 Mölnlycke puh. 031/883 449

Niitä juhluvieraita, jotka haluavat varata yötalon, pyydämme ottamaan yhteyden Viktor Tilkkuun tai Antti Tervoon ennen 1/6.

Yötila maksaa noin 35 kr.

Ruokailu on lähellä juhlapaikkaa, ravintola Forellissa.

Ne, jotka haluavat ottaa osaa ohjelmaan, taide- ym. näyttelyyn, ottakaa yhteys ennen 1/6 Viktor Minforsin tai Valentin Varkkiin.

Olette suuresti tervetulleita!

Juhlakomitean puolesta

Viktor Suomalainen

RUOTSIN KARJALAISTEN IV HEIMOJUHLAT

vietetään Helluntaina Boråsissa. Ohjelmasta tiedämme tässä valheessa ilmoittaa, että lauantaina t7/5 klo t3 pelataan kyykkää Bergsäterin kentällä ja saman päivän ilta-päiväliä on klo t7 Vigilia Carolin seurakuntatalolla. Kello t9 on ohjelmallinen tita Boråsin Suomi-Seuran talolla (Transåsskolan) jonka jälkeen seuraa tanssit samassa paikassa. Sunnuntaina t8/5 on Vigilia klo t0. Juhian jarjesläjiä ovat Ruotsin Suomalainen Ortodoksinen seurakunta ja Kalevan Kansa Kerho.

Tyyne Niikon kanteleyhtye — viisihenkinen perheyhtye — on lupautunut esiintymään. Karjalan Sivistysseura järjestää yhteisen bussimatkan Helsingissä. Tarkempia tietoja matkasta saa puhelimitse Hetstnki 424-065 klo 9—t2 arkisin.

A. P.

KESÄJUHLAT MÖLNDALISSA

Tämän vuoden perinteelliset kesäjuhlat vietetään Mölndalissa, Ruotsin länsirannikolla. Ohjelma tulee olemaan kolmipäiväinen alkaen juhannusaattona 20/6 t975 ilta-päivällä. Juhlatoimikunnan yhdysmielehnlä ovat Viktor Mintors puh. 031/275 703 ja Valentin Varkki puh. 031/882 746. Ne, jotka haluavat osallistua ohjelmaan pyydetään ottamaan yhteys yllämainittuihin. Tarkempi ohjelma tulee myöhemmin.

A. P.

LAHJOITUKSIA

Inkeriläisten Viestin tukemiseksi:

Anna Kainelainen, Borås	t0:—	kr
Anna Kuortti, Borås	5:—	
Simo Rekonen, Stortors	5:—	
Antti Juvonen, Örebro	40:—	
Juho Storman, Gävle	t5:—	
Eino Rättö, Göteborg	t5:—	

EINO HANSKI I SOVJET.

Just som rubriken säger lyder titeln på en påkostad bok, som kom ut strax före jui t974. För den läsare som gjort bekantskap med Hanskis trilogi från krigsåren är denna bok en visuell presentation av platserna. Hanski har nämligen gjort en bilresa till sådana platser i Sovjet, som varit betydelsefulla i hans liv. Därvid har han själv tolograterat flitigt och resultatet presenteras allmänheten. Tidigare har vi lärt känna Hanski som en lättlastad tortattare. Nu presenterar han sig även som en utsökt fotograf. Bilderna är tagna i tärng. Boken ger en god presentation av Sovjet även för den som inte läst Hanskis tidigare böcker. Rekommenderas som en presentbok.

A. P.

LAHJOITUS INKERIKODILLE

Inkerikotli on saanut lahjaksi television lisävarusteineen, joihin kuuluvat pöytäjalusta, antennijohto ja inkeriläisten Yhdistyksen tilille maksettu lupamaksu 90 mk.

Parhaimmat kiitokset lahjoittajalle Matti Pönniölle.

Eeva Kuortti

85-vuotias

Toukokuu 2. päivää vietti Eeva Kuortti 85-vuotispäiväänsä. Häo syntyi Iokerio Kupaotsao Hylkysio kylässä. Meoi oaimisio 1925 ja muutti Suomeeo 1943.

Korkeasta iästään huolimatta häo oo edetleoo hyvio pirteä ja muisti häoeiä oo erioomaloo. Häo oo otiut tolmiooao thmioeo koko eimäosä ajao. Työ ja ahkeruus oo häoeiä perioeo. Jopa kolhoosissakio häo kertoo tehoeosä työlä kulo omaa tyotääo, siiiä laiskuus oo häoeo mietestään pahe.

Viestio sydämetiioeo oooittelu pirteäile vaohukseile oäio jälkikäteeo.

Pakolaisen tie

Tervehdimme Suomeo kaosa teltä klitolisina.

Kun te kutsutte oyt täoee meitä oooettomia.

Iokeriläiset onnettomat saivat paljoo kärsiä. Siksi Suomen heimo tuosi meitä kohtaoo säätliä.

Tyklt tuita salamoivat pommit maahao putosi. Lapstraukat kuopissansa peloisansa rukoili.

Sota julma säälimättä riisli meitä kaikkl pois, kulkuriksi meoä täytyi parempi kuoiema oitut ois.

Perhekuooot erolettu kaikki ovat toisistaan, iapset eksyi vaohemmistaao, vaohat yksio jäi kuolemaao.

Pakkasessa lapsiraukat oäläst, viiust väristeo kyyoei vierä poskiliensa silioä jääksi hyytyeo.

Kylät, viijat sota poltti säälloyt ei niitäkään. Leskiks, orvoiks paljoo jätti murheetlisna kulkemaan.

Turvattomaks kaosaao saattol mieroio tietä kulkemaao, leivättä ja kodttoooa talveo kyimää kärsimääo.

Raskaio mielio lähteä täytyi kodio heliao helmasta, vaikeaksi kävi matka, vieraai maaiia kulkeissa. Sitteo tarttui vielä tauti salralahao saatettiio vanhat, ouoret, pieokaiset haudao tepoo tasketliio.

Toivoo eitä Suomeo kansa oooco uudeo meille tois, kohta tuskiemme malja yli reuaoao vuotao vois.

Miokä tähdeo meille täytyi raogaistus tää iähettää, siksi että kaosa eoä tunteout ei Jumalaa.

Kadotukseo tleitä kaotol isä omat lapsensa iuokseoo kutsuu eksyoeitä armossaosa suuressa.

T. K.

nuorten palsta

SATU KYNTTILÄNJALASTA

Olipa kerran kynttilänjalka. Nyt se on siirtynyt autuaammille kynttilämaailloille. Rantakaamme nyt sen menneisyyden verhoja. Tämä tarina alkoi 1700-luvun Ranskassa, jossa tarinamme sankari syntyi arvostettuun kynttilänjalkaperheeseen. Pikkujalka nappi äkkiä ammatkinsa eräässä luostarissa, jossa se harjitti kynttilän avustamista valaisemisessa. Pikkujalka oli tniinen ja tarmakas, multa eräänä päivänä ryhtyvä barbaariauma tunkeutui luteriin ja varasti kynttilänjalkaperheen mulden muassa. Tämä tapahtui vuonna 1750. Pikkujalka joutui eroon vanhemmisistaan, eikä se muutenkaan pitänyt barbaareista. Vuonna 1751 eräs kiertävä kauppias nsti sankarimme barbaareilta. Pikkujalka ehti nlla kauppiasilla nniin vuoden päivät, kunnes eräs vanha leskimuova nsti sen. Rouva piti hyvää hunia pikkujalasta, se kiinnitettiin kerran viikossa ja se sai kunniapalkan pörröngin päällä. Kun leski kuoli nli vnsi 1760. Leskellä nli sukulainen Yhdysvalloissa. Tämä sukulainen peri kynttilänjalan. Pikkujalka joutui nopeasti kelpo uudisasukalsiin, mutta sen onnea heikensi se tosiasia, että sen vanhemmat oli sulatettu hopeaharkoiksi. Erään intiaanikahinan aikana se joutui intiaanin nimeltä, Hiljivä Mokka-sini, käsiin. Intiaani menetti sen kuitenkin erälle valkoihoiselle sotilaille. Siltä asti sen tiedot ovat tuntemattomat, kunnes se vuonna 1969 ilmestyi erään kynttilänjalkain vanhaikodin portalle, ja asetui sinne viettämään eläkevuosiensa, kunnes vuonna 1972 joulukuussa siirtyi vanhuuden lepoon sateenkaaren tuolle puolen maailman rasi-tustee heikentämään.

Tämä tarina on tosi atusta loppuun, sillä oien kuullut sen luotettavalla taholla. Uskokaa, tai äikkää.

Ilkka Pyysiäinen

Turun kuulumisia

Turun Inkeriläisten pääsiäistilaisuutta vietettiin 31.3. Karjalaisien talilla. Tilaisuus ainittettiin virrellä 72 lehtni Maarit Vutalan säestyksellä. Kun paikallisosastin puheenjohtaja nli eslynnyt tutemasia tilaisuuteen, niin kuuluttajamme Paavyn Pesnen lausui juhlayleisn tervelulleksi ja myns vieraiksemme saapuneet puhujamme pastni Sunnisen Kaarinan seurakunnasta ja lehni: Maarit Vutalan Tunminkirkkseurakunnasta inkeriläisten tilaisuuteen. Pastni Sunninen sanni iinitsevansa kun sai tulla inkeriläisten keskuuteen ja esittelei itsensä, että hän nn Pnhjanmaalla saakka jnulunut nniin kuudensadan klmmetrin päästä tänne Turkuun. Luultavasti tekin rakkaat inkeriläiset nlette samanlaisen matkan pääsiä jnuuneet ianne Turkuun. Tämä nn erikni-nen sattuma. Kaikki muu nhjelma ntkin nmiin inkeriläisten esitlmaa. Saatiin kuul-la kaunista kitaran soiniin-esityksiä. Han-nunniltyn lytnyt esitlivat paasiäisaiheista vunnjlausunja Maria Pylsyn jnhdnia. Sit-ten Maria Talonpnan jnhdnia esilntyi Turun Inkeriläisten naisten lauluryhmä ja arvnttiin tmpi Rissasen lekema hedelmä-knri. Arpa jankesi Paavyn Knpposelle. Lo-puksi piti puheen Maarit Vutala ja tilaisuus päätettiin tnpuvirtein.

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

Tänä vuonna ovat Ruotsin inkeriläisten järjestämät kesäjuhlat Molndalissa lähellä Göteborgia. Suomesta järjestetään yhteinen luussimatka seuraavasti: **Lähtö** Turun salamaan torstaina 19. 6. klo 17.00 Helsingistä Auro-rankatu 7:n edestä. **Paluu** 22. 6 **Matkan hinta** 130 mk. Laivalla saatavissa myös hyttiäpaikkoja. **Majoitus** 2 hengen huoneissa, hinta 30—40 kr hengella.

Ilmoittautumisia ottavat vastaan tda Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 Heisinki 25, puh. 445 707 sekä Matti Vironmäki, puh. 631 285; heitä saa myös tarkempia tietoja majoituksesta, maksuista, ruokailusta ym.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON TOIMINTAA

Kevätretki tehdään 25. 5. 75 Hameen mai-
semiin. Käydään Marskin metsästysmajalla
ja Tammelan kirkossa sekä mahdollisesti
opetusneuvos Eero Saloian kotimuseossa
Kaarteessa. Matkan hinta aterioineen n. 40
mk. Lähtö Aurorankatu 7:n edessä klo 8.30.
Sitovat ilmoittautumiset Yrjö Korkkinen,
puh. 835 556. Toukokuun kuukausittaisuus
jää näin ollen pois.

TURUN PAIKALLISOSASTO

t8 5 1975 klo 14.00 **Helluntaijuhla** Karja-
laisten talossa tiapellontie 2.

ARVOISAT LUKIJAT, VIESTIN YSTÄVÄT

Pahoittelemme maaliskuuhuhtikuun nume-
rossa sattuneita komähdyksiä ja myohas-
tymisia, jotka tuottivat harmia etenkin
Ruotsin inkeriläisille lukijoillemme. Herra
P. Palmovirhe oli päässyt meliastamaan ja
tehnyt melko pahannäköistä jalkea varsin-
kin sivulla 14. Kesäjuhlatöimikunnan jä-
seniuetelo on ilietysti taman näköinen: Paa-
vo Pesonen, Lilja Stenwalli, Vilho Musto-
nen, Lilja Dravanntti, PaaVo Kopponen, Sa-
muil Dravanntti, J. Klemettilä Sivun t2 va-
semmassa alalaidassa oleva teksti kuuluu
oikaistuna: Kirjoitus juikaistu göteborgilai-
sessa Finn-Sanomissa — —.

Kesän aikana Viesti ilmestyy joka kuu-
kausi, koska vuoden kaksoisnumero ilmestyi
ny nyt keväällä. Kirjoituksia lehdellemme
voitte edelleen lähettää myös vi. toimitus-
sihteerille osoitteilla: Anja Luoma, Koivik-
koile 6, 01620 Vantaa 62, puh. 892 460.

Toivotamme Teille kaikille oikein hyvää
kevaan jatkoa ja aikavaa kesää.

Toimitus.

KESÄJUHLAT HELSINGISSÄ heinäkuun 12—13 päivinä 1975

Inkeriläisten yhdistys r.y:n järjestä-
mät inkeriläisten kesäjuhlat pidetään
tulevana kesänä heinäkuun 12—13 päi-
vinä **Helsingissä**. Juhlapaikkana on uusi
Karjala-lalo, jonka osoite on Käpylän-
kuja 1. Siellä sijaitseva Inkeri-koti on
juhlaansian paikkana ja Karjatatona
juhtasali sekä tauantaina 12. 7. että
myös sunnuntaina 13. 7. juhlaapaikkana.

Juhlajumalanpalvelus sunnuntaina
13. 7. ketto 10 pidetään Agricolaan kir-
kossa, Tehtaankatu 23.

Juhtien ohjelman suunniteltu on par-
haillaan käynnissä. Helsingin paikallis-
osasto, jonka huotena juhtien käytän-
nöttiset järjestetyt ovat yhdessä juhta-
toimikunnan kanssa, yrittää tehdä jäl-
teen parhaansa, että kesäjuhlista muo-
dostuisivat mahdollisimman virkistävät
tilaisuuudet. Ohjelman pääkohdat ovat:

lauantaina 12. 7.

klo 11 juhlaansian avaus Inkeri-
kodissa

klo 13 urheilukilpailut

klo 16 ruokailu

klo 18 alkajaisjuhla Karjalatalolla

sunnuntaina 13. 7.

klo 10 juhlaumalanpalvelus Agricolaan
kirkossa, Tehtaankatu 23 (raitio-
vaunu 3)

klo 12 ruokailu

klo 14 päiväjuhla Karjalatalolla.

Juhlatoimikunta toivoo, että mahdol-
lisimman monet voisivat saapua tähän
kesäjuhlaan, joka on tavallaan histo-
riallinen. Ollaanhan ensi kerran koolla
Inkeri-kodin suojissa ja Karjala-talon
katon alla.

Juhlatoimikunnan puolesta kaikki
sydämellisesti tervetulleiksi toivottaen

Matti Vironmäki

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo tho Eläjäjyvä, valitut runot	10,—
Hellä Suominen Mooses Putrou elämäkerta	3,50
A. Metäläinen Inkeriu Ev.Lut. ktrkou 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Aänilevyjä Inkerikuoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santtu Murrejuttuja 7,50	

Inkerin selukarttoja	2,50
Inkeriu vaakunoita	6,—
Inkeriu tippuja	4,—
Inkeriu postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 olisi syytä tilaa. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa vallit- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoilleet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

Jestamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja pääjoimistajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 6

kesäkuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Majavalie II D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 831 285
Toimitussihteeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjalalalo, Käpylänkuja I,
00810 Helsinki 81
Puh. 393 798
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIA:

Inkerikoli

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osallisuella postilähetysmaksu
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

I/I sivu mk 200,—
I/2 » » 120,—
I/4 » » 70,—
Kuolinilmoitus 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisäätötili n:o 828047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehlaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 882 888
Postisäätötili n:o 418808-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Markkovan Iyijöjä kaivolla. Valok. Samuli
Paulaharju 1911 — Paulaharjusla kirjoitus sisäisivulla.

"Aurinkoista arkea!"

Äskettäin eräänä keväisenä sunnuntaina oli äitienpäivä. Sen päivän aamu-na nähtiin maassamme auringonpimennys. Se oli tosin vain osittainen, mutta sai kenties monet, jotka sen näkivät, samanlaisiin mietteisiin, joihin tämän kirjoittajakin joutui.

Savustetun Iasin läpi taivaalle katselessani ja havaitessani auringon vähitellen pimenevän tuli kuin itsestään mieleen ajatus, miten kolkkoa, jopa kaameaa olisi, jos ei näkyisi aurinkoa ollenkaan. Silloin luonnollisesti ei olisi mitään elämääkään. Kaukaisten aurinkokuntien valo ei maata hyödyttäisi. Me täällä tarvitsemme aurinkoa.

Auringon valon merkitystä miettiesäni muistin Iukeneeni sotien jälkeen ilmestyneen kirjan, jonka otsikkona olivat sanat »Aurinkoista arkea.» Siinä kerrottiin siltä, miten meidän ihmisten elämässä myös kuvannollisessa merkityksessä tarvitaan aurinkoa. Kirjoittaja myös antoi ohjeita, miten työn ja huolien harmaa arki voidaan saada aurinkoiseksi. Hän näki asiaan kaksi ratkaisua. Toinen on oikea näkemys luontoon ja toinen oikea suhtautuminen ympärillämme sykkäilevän elämän moninaisiin ihmisiin ja ilmiöihin.

Luonnon elämän kohottavan ja mieltämme kirkastavan merkityksen lie-
nemme kaikki todenneet. Sen vuoksi

jälleen suven saapuessa koettanemme seurustella niin paljon kuin mahdollista luonnon kanssa. Oppikaamme elämisen taitoa maan liijoilta ja taivaan linnuilta. Näin tehdessämme seuraamme Suuren Mestariimme ohjeita, joista yksi oli tämä: »Katsokaa taivaan lintuja! Ne eivät kylvä eivätkä niitä eivätkä korjaa viijaa aittaansa. Kuitenkin taivaallinen Isä pitää niistä huolen. Ettekö te sentään ole paljoa tärkeämpiä kuin linnut?» (Matt. 6: 26)

Ihmisten kanssa kosketuksissa oleminen auttaa meitä myös enemmän kuin usein luulemmekaan. Eristäytyminen ja vetäytyminen omaan kuoreensa ei ole terveellistä kenellekään. Siksi pyrimme elämään ja toimimaan sekä seurustelemaan toistemme kanssa. Se voi tapahtua monella tavalla. Tilaisuuksia, joissa voimme tavata tuttavien ja ystävien, on varmaan jokaisen tiedossa vaikka kuinka paljon. Ottakaamme tilaisuuksista vaarin! Älkäämme antako arjen huolien ja kiireiden pimentää aurinkoa. Yhteyksien katkeaminen ei ole onneksi itsellemme eikä muille. Miten sanookaan Pyhä kirjakin: »Jos me vaikeudessa vaellamme, meillä on yhteyttä keskenämme...» (1 Joh. I: 7).

Eräs tosiasia olkoon myös meillä aina

Aidille

Vuodet vierii. Tuo aika uudet.
Sun rakkautes muutu ei.
Vaikk' monta kertaa, ma muistan viettä,
mun sydänhalla sun toiveet vei.

On liian myöhään. Sen huomaan sitten,
kun nukut arkussa kytmänä.
Vain otsavaot ja harmaat hiukset,
ne kertoo murheista mykkänä.

Ei sitloin enää, kuin mulnoin tasna,
sun punaposkesi lämmittä. Ei silloin huulet,
ne niinkuin aina,
ne kuiskein murheita tievilä.

Sun silmät helläi, mi aina valvoo,
ei seuraa tielämme kytmämaan.
Ja silloin vasla on liian myöhään,
kun kädet kaulaasi kledotaan.

Ja siksi tänään, oi äiti rakas,
mä klitän sinua sydämin!
Mä toivon onnea, pitkää ikää.
— Oo työsi symboli kukkasin.

Äiliänpäivänä 6/5 -5t.

Aarne Lipiäinen.

Kukko

Kukko, kukko
kultahelppä,
voi pää,
silkki parta.
Miksi niin alkaisio heräät?
Miksi niin kovasti laulat?
Jussin nukkua et anna!

Katri Lulppunen.

Kevät

Taas kevät kaunis tull,
ja routakin jo suti.
Aurinko armas toistaa,
se talven huolet poistaa.

Jo kottaraiset vihettää,
ja pajunlatvat vthertää.

Pian peipponenkin koivuun pesän talttaa,
vaikka tuulee, ei se mitään haittaa.
Kas jo vihannoipi nurmennukka,
sieltä nousee kevään kukka.
Kevät hermistääpl ihmismielet,
on niinkuin laulais sataklelet.

Nyt teen mä pienen kevätretken
ja viivyo sieltä hetken.

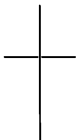
Sä ehkä kysyt: Minne?
Tietysti lapsuusmaille sinne.
Siet' herttalsta on olla
muistojen vainioilla.
Siet teivo lauloi
ja kälki kukkul,
ja lehmikarja laulumelta nukkui.
Mä nurmikoilla löin kuperkelkkaa
ja hiekkatäjässä sain varpaat peittä.
Silantien järvessä polskutella.
Ai kuin olikin tysti olla.

Järvessä kataparvet ul ja hyppi.
Pikkupojat niitä ongetta nyppi.

Tuli kiiskiä, särkiä, ahvenia,
kaikki omia, — poikain pyytämiä.
Kotlin ne itomiellä vietiin,
vaikka harvoin niltä syötiin.

Tähän päättyi kevätretki.
Sehän olikin vain muistojen hetki.

Aino Pönniö.

Rakkaamme

Maija Väisänen

o.s. Reho

synt. 24. 8. 1905 Venjoella
valpui tkulseen uneen t4. 3. 1975
kolonaan Helsingissä

Sanomattomasti kalvalen

Eino

sekä veljet Nikolai, Matti ja Juhon
perheineen
ym. sukulaiset ja ystävät.

Ei kuole kukat, ei tuuli,
ei rakkaus kuolta voi.

Siunaus toimitettu hiljaisuudessa.
Lämmin KIITOS osanotosta.

INKERILÄISTEN VIESTIN KONTTORI SEKÄ OSOITE- JA TILAUS- ASIAT MUUTTANEET INKERI- KOTIIN

Inkeriläisten Viestin konttori on nyt muuttanut omaan Inkerikottiin. Sieltä käsin hoidetaan tästä lähtien myös tehemme osoite- ja tilausasiat. Konttorin osoite, puhelinnumero ja aukioloajat sivulla 2, osoiteosaston tiedot myös takakannessa.

Huom! Konttori on suljettu heinä- ja elokuussa.

Samuli Paulaharjun muistolaatta paljastettiin Oulussa

Samuli Paulaharju, jonka syntymästä tuli äskettäin kuluneeksi 100 vuotta, oli ainutlaatuinen kansantietouden kerääjä ja tallentaja. Kansanrunouden ja muun suullisen perinteen keruutyön ohella hän tallensi myös suomalaista talonpoikaiskulttuuria erinomaisin piirroksin ja valokuvoin. Satavuotisjuhlan kunniaksi ovat Oulun kalevalaiset naiset hankkineet marmorisen muistolaatan, joka on kiinnitetty Valtatie 42:ssä sijaitsevan talon seinään. Tässä talossa Paulaharju asui 25 vuotta, aina kuolemaansa (1944) saakka. Muistolaatta paljastettiin keski-
viikkona 28. toukokuuta ja paljastustilaisuudessa se luovutettiin Pohjois-Pohjanmaan museoyhdistyksen haltuun.

Vaikka Samuli Paulaharju oli syn-
tyisin Etelä-Pohjanmaan lakeuksilla, hän oli kiinnostunut koko Suomen talonpoikaissäestön elämästä ja kulttuurista ja utotti tutkimusmatkansa Lappiin, Vienen Karjataan, Aunukseen ja Inkeriin saakka. Inkerissä, sen pitäjissä ja kylissä hän samoili vuonna 1911 käyttäen ahkerasti kameraansa. Hänen kiinnostuksensa kohteina olivat niin kylämaisemat ja rakennukset kuin arkisissa askareissaan puuhailevat ihmisetkin. Hänen ansiostaan saavat Inkerissä syntyneet ja kasvaneet ihmiset vatokuvissa rakkaita muistojen maise-
miaan, heidän jätketäisensä kartuttaa tietojaan ja muodostaa mielikuviaan »isien maasta». Ilman hänen vuosikymmeniä kestänyttä uuteraa ja rahassa mittaamatonta työtään olisi jälkipolvemme inkeritietous huomattavasti köyhempiä. Myös meillä inkeriläisillä on syytä omistaa lämmin ajatus Samuli Paulaharjulle.

Inkeriläisten yhdistys ry:n vuosikokous

Inkerikodissa Helsingissä

Inkeriläisten yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin Inkerikodissa palmusunnuntaina 23. 3. 1975. Kokouksesta muodostui mieleenjäävä »historiallinen tilaisuus», kuten yhdistyksen puheenjohtaja, kirkkoherra Matti Vironmäki sitä avajaispuheessaan luonnehti. Pidettiin hän se nyt ensimmäistä kertaa oman Inkerikodin suojissa. Kokouksessa oli osanottajia eri puolilta maata tuvan täydeltä. Tunnelma oli juhlaallinen mutta samalla kodikas. Melkein kaikille osanottajille löytyi istuin, vaikka omat tuolit eivät kyllä riittäneet: niitä oli saatu hankituksi vasta kolmekymmentä. Mutta hyvä naapuri tuli avuksi. Karjalatalon suojista löytyi tuoleja lainaksi niin monta kuin prittiin mahtui. Kokouksen alkajaisiksi laulettiin »Soi kunniaksi Luojan» opettaja Eino Vironsepän säestyksellä.

Yhdistyksen puheenjohtajan toivottua vuosikokouksen osanottajat tervetulleiksi, kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin yliopettaja Rautajoki Tamperelta. Hän kutsui sihteerikseen Hannu Vironmäen.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin professori Leo Yliö ja Jussi Vesa, varalle Hertta Allanmaa ja Yrjö Korkinen.

Vuoden 1974 vuosikertomuksen luki Matti Vironmäki. Samassa yhteydessä hän muisteli vuoden aikana joukostamme poistuneita, ja hänen ehdotuksestaan poismenneitä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Tämän jälkeen oli tilikertomuksen ja tilintarkastajien lausunnon vuoro. Ne hyväksyttiin yksimielisesti. Samoin vahvistettiin vuoden 1974 tilinpäätös ja myönnettiin tili- ja vastuuvapaus tilivelvollisille.

Erovuorossa olevat johtokunnan jäsenet Pirkko Huurto ja H. Mylläri tulivat valituiksi uudelleen kaudeksi

Inkeriläisten Yhdistys ry:n puheenjohtaja Matti Vironmäki toivottaa vuosikokouksen osanottajaj lervetulleiksi.

1975—77. Pastori Markku Pyysiäisen tilalle valittiin Väinö Taina. Varajäseneksi tuli erovuorossa oleva opettaja Rautajoki uudelleen.

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen Seppo Kekki ja Eino Rännäli, sekä varalle Toivo Iho.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1975 vuosikokous päätti 5,—.

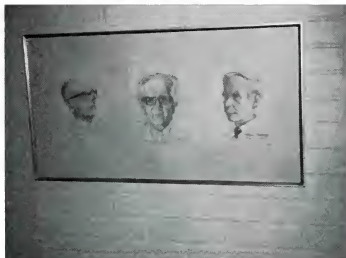
Toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 1975 hyväksyttiin yksimielisesti sellaisenaan.

Seuraava vuosikokous päätettiin pitää Inkerikodissa ja kokouksen ajankohdasta tiedottaa Inkeriläisten Viestissä.

Yhdistyksen kunniajäseniksi kutsuttiin seuraavat: Antti Vainikka Tampereelta, Katri Hulkkonen sekä Katri Kapanen, molemmat Turusta.

Viestin tilausmaksu päätettiin pitää toistaiseksi ennallaan.

Varsinaisen vuosikokouksen päätettyä pidettiin kahvitauko, minkä jälkeen uusi johtokunta kokoontui järjestäytymään.

Taiteilija Lauri Santun
Inkerikodille lahjoittama
Aapo Ihon, Matti Viron-
mäen ja Väinö Kekin
kolmuksmuotokuva.

Sopu sai anlaa lisätilaa
vuosikokouksen osanot-
tajille. Ikuva oikealla)

Aukeaman valokuvat
näpännyt L. Luoma.

VIESTI

VUOSIKOKOUKSEN
ERIKODISTA

Vuosikokouksen puheenjohtaja ja sihteeri työssään (oikealla ja alla vasemmalla). Sivun 8 alakuvassa taustalla näkyvä muotokuva Anttu Kekin.

LEIRIKUTSU

Kesä on tullut. Monet vanhukset ja lapset kyselevät tuleekohan kesäleiri tänä kesänä.

Voimme vastata — kyllä tulee. Leirit pidetään Inkerin-kerhon kesämökillä Kråkeredissa, Borås'issa.

Vanhusten leiri on 29/7—3/8 1975 välisenä aikana. Leirin johtajaksi on pyydetty rovasti Karankoa. Leirimaksuksi tulee 75 kruunua koko ajalta.

Lasten leiri on 3/8—9/8 1975 välisenä aikana. Lasten ikäraja on 6 v.—16 v. Leirinjohtajaksi on lupautunut lapsille niin tutuksi tullut Martta Pappinen. Leirimaksu on 75 kr lasla kohti koko ajalta, jos samasta perheestä tulee kaksi tai enemmän, niin maksu on 70 kr lapsesla.

Leirien emännäksi olemme saaneet Helmi Korpelaisen.

Leirille ilmoittautuminen:

Helmi Korpelainen

Blomstergången 12, 50249 Borås

Puh. 033/155 322.

Toivomme runsasta osanottoa.

TERVETULOA!

INKERIN-KERHO, Borås.

ÖREBRO

INKERIN SUOMALAISTEN KESKUSLIITTO

Inkerin Suomaiaisten Keskusliiton johtokunta kokoontui 5. p. huhtikuuta Örebrossa. Kokouksen päiväjärjestyksestä on aihetta erikolsesti tuoda julki seuraavat kaksi ajankohtaista asiaa.

Jo syksyllä pidetyssä johtokunnan kokouksessa oli päätetty tehdä aloite, että Inkeri-kotiin saataisiin Väinö-Pietari Kekki-valnajan rintaveistos tai muutokuva. Nyt on varojen keräys käynnissä. Keräyslistoja on kiertämässä. Yksityiset henkilöt, joita keräyslistat eivät tavoita, voivat osallistua varojen keräykseen taittamalla rahaa ISK:n postisiirtotiliille osoitteella c/o Nikolai Rokka, Tjädervägen 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

BORÅS

KURSSI- JA LEIRIVIKKO BORASISSA

ISK:n johtokunta on päättänyt järjestää kurssi- ja leiripäivät Boråsin Inkerin Kerhon mökillä 21—27 p. heinäkuuta v. 1975. Leirille toivotaan saapuvan nykyisiä sekä uutevia inkeriläisten järjestöjen toimihenkilöitä, ja yhteensä järjestötoiminnasta kiinnostuneita. Kerhon mökki on Kråkeredissa, noin 6 km Boråsista. Mökin aiueeilla on mahdollisuus pystyttää telttoja, on tilaa asuntovaunulle, ja yksinäiset voivat myös asua mökin yläkerroksessa, jossa on tilaa noin 15 henkilöä. Ruokailu ja muu huoltopuoli tulee tuuttavasti tapahtumaan itsepaivetuna. Sauna ja oma uimaranta kuuluu mökin yhteyteen. Ilmoittautumisia ottaa vastaan Armas Paakkonen, Tingsgatan

Ruotsin inkerinsuomalaisien kesäjuhlat juhannuksena Mölndalissa

Ruotsin inkerinsuomalaisien kesäjuhlat vietetään tänä vuonna Mölndalissa
20. — 22. 6. Tarkempi selostus ja juhlaohjelma lehtemme viime numerossa.

Miun sukkuin Antit ja Antero

Miul ol äijälläin nim Antti. Ämmäläin ja äijälläin ol nelj lasta, kolt tyttöö ja yks poika, issäin. Yks tyttö kuoli jo pieneen. Sohv-tättiin män miehellä, heil synty poika ja tytär. Inkeriis ensimmäiseest vunukaast tehti pojest äijän ja tytöst ämmän kaima. Se ol tapa en-nenvanhaa ja kohteliasta. Niin sit Sohv-tättiin poika ristittikkii Antiks. Tyttö sai nimeksee Hilja, ko ämmä ei

tahtont kaimaa. Hiä ois olt ilman muuta Ieva. Katrin-tättiin män miehellä, synty poika, hänest tehti äijän kaima Antti. Olin ainoo tytär isälläin ja äidilläin. Mie ko olin pien tyttö, ni Sohv-tättiin Antti ol parrii vuotta van-hemp, erroitinki Antit sil, jot Sohv-tättiin Antti ol suur Antti-seukko ja Katrin-tättiin Antti, ol pien Antti-seukko. Miul oli viel Simo-eno Antti-seukko, hiä ol äidin yhen veikon poika. Äidin Mar-siso ol viety Piäsölää ja siel ol Piäsölä Antti-seukko.

4 B, 502 53 Borås, puh. 033/t0 t8 50, jälkeen
t0 p. kesäkuuta osoite: Ögrens säg, 520 t5
Hokerm.

Tarkoitus on suunnitella tutevaa toimin-laa, oppia kokoustekniikkaa ja harjoittaa yhteistä vapaa-ajanviettoa.

Matkat ja ruoka on jokalsen itsensä kus-tannettava. Armas Paakkoselta voidaan saada lähempiä tietoja kurssista, sekä ilmoittautumisen jälkeen kurssimateriaalia, ruotsin- ja suomenkielisiä.

Tervetuloa kurssileirille perheittäin.

H. T.

Tiäl Suomees on Anttiloi harvaas, mut niin vua riivattu viäntiis ukoks tiälkii miul Antti. Meil ko synty poika, ni Antti sano miul, jot laita sie ensimmäin nim pojäl mikä tahhaansa, mut toin nim on isän mukkaa Antti. Mie olin ihan kauhuissain ja kysyin: Eikö niitä Anttiloi jo uo tarpeeks miun su-vussain? Antti sano, jot viel sinne yks Antti ain sakkii soppii. Sainha mie sit hänen piätää sen verran rukattuu, jot pojan toiseks nimeks tul Antero.

Katri Luippunen.

TALVIKYKKÄÄ HELSINGISSÄ

Talvikyykän joukkuepelil, jotka pelattiin Seurasaarella kerran kuussa (helmi-, maalisi- ja huihlikuussa) lapahluvana lurneena, päällyiväl 13. 4. -75. Alunperin kilpailun oli aloillanul 6 joukkuella, mulla lopuksi paremmuusjärjeslys ralkolliin neljän joukkueen kesken. Nämä joukkueel olival: Karjalan siviislysseuran kyykkäkerho, Salmin Kyykkä ry., Helsingin Suojärveläisel ja Helsingin Inkeriläisel. Voillajaksi selviyly: Helsingin Suojärveläisel, loisena Helsingin Inkeriläisel. Vain kerran sallui lodellinen talvipelipäivä, molempiina muina kertoina sääolosuhleel olival erillään kehnol.

— Seurasaarella kyykkää pelaaval kaikenikäisel. Harjoituksel oval yhleisiä. Kaikilla on omal sarjansa, mulla kilpailuun ei larvitse osallislua lainkaan. Kyykkään innosluu helpolla, se lempaa mukaansa! Aivan kyykkäkenlän välillömässä läheisyydessä on kioski, josla voi oslaa kahvia ja virvokkeila. Kyykkäkenllä sijaitsee Seurasaaren juhla-aukiolla, jonne johlaa museoalueen läpi kulkeva saaren pääväylä.

— Kyykän harjoituksel lapahluvat Seurasaarella liislaisin ja lorslaisin illalla n. klo 17.00 alkaen, lauanlaisin ja sunnunlaisin n. klo 12.00 alkaen.

— Toukokuussa vierailemme Turussa kyykän juhlakilpailuissa. Kesäkuussa oval Karjalan Liilon joukkuepelin SM-kilpailul Helsingissä A- ja B-sarjoissa.

Heinäkuun alkupuolella oval omal kesäjuhlamme Helsingissä. Urheilupäivän ohjelmaan kuuluu myös kyykän joukkuepelil.

Erikoisesl suotavaa olisi, ellä myös Ruolsista lulisi kyykkäjoukkue Helsingin juhlille. Kesäjuhlamme oval saaneel kyykkään komean kierlopalkinnon, jonka on lahjoiltanul Keslo Puku Oy. Kiertopalkinnon säännöissä mainilaan myös Ruotsin inkeriläisel.

Kyykkäpelin saänlölä saa lälälla painpyylämällä. Peli on helppo oppia, se on yksinkerlaisla, mulla nerokasla, vaihhelevaa ja moninaisla.

Kyykkälerveisin

O. Toivokainen

Kyykän joukkuepelissa suoritetaan aina arvonta pelin aloituksen suhteen. Peli on kaksiosainen. Ensimmäisen pelin jälkeen vaihlavat joukkueet peliruudukoita. Pelin taktillisesta luonteesta johtuen on aina parempi aloittaa peli ja lopuksi heittää vastustajan antamat sauvat. Näin varsinkin silloin, milloin joukkueet ovat tasavertaisia.

Milloin on sopivasti pakkasta ja säät ovat muutenkin otolliset, talvikyykkä on harrastajilleen suurta nautintoa. Usein kaunilina talvipäivänä sunnuntaina kyykkäkentälle virtaa lukuisasti myös ulkoilijoita. — Yleinen toteamus on, että talvikyykkä on kesäkyykkää helpompaa. Siltä huolimatta vain harvat yttävät siinä kesäsuorituksilnsa niin joukkue- kuin henkilökohtaisessakin pelissä. Kuv. KSS kyykkäkerhon P. Rahikainen työmässä. Oik. selin Viki Poravaara, Hels. Suojärveläiset.

nuorten palsta

Vanhan kengän tarina

Vanha rukkinäinen kenkä lojui uliakolla. Se ajatteli nuoruuttaan. Äkkä se kuuli plipittävän äänen pyytävän: »Voi kertokaa minulle jotain nuoruudestanne». »Mieleltäni», vastasi kenkä uteliaalle hiljempoiselle, joka hyppeli edes takaisin sen edessä. Vanha kenkä alkoi kertoa nuoruudestaan.

»Olin suutarin vanhassa kädessä ja kuulin suutarin sanovan: Tämä kenkä on hyvä mallia, se kestää ja on tämän ajan kenkämuotia». Suutari käänteli minua kädessään ja sitten hän koltti minua aslakkaan jalkaan. Aslakas oli tyytyväinen minuun ja halusi ostaa minut. Suutari laitto minut ja minun saman näköisen veljeni laatikkoon ja ojensi laatikon aslakkaalle, joka oli nyt minun uusi isäntäni. Kun tulimme uuteen kotiimme, otti uusi isäntämme meidät pois laillkosla ja laitto meidät eleiseen muiden kenkien joukkoon. Me tulustuimme muihin kenkiin ja saimme kuulla uudesta isännästämme paljon. Parin viikon kuluttua meidät otettiin käyttöön. Isäntämme otti meidät pois muiden kenkien joukosta ja rupesi piläämään meitä jaloissaan.

Hyvin monen vuoden kuluttua kiikutti isäntä meidät ullakolle. Veljeni joutui rojujen alle, mutta minä jäin tähän. Tässä olen vieläkin. Minä olen hyvin yksinäinen.» Kenkä lopetti. »Mutta minähän voin muutttaa sisääsi asumaan» hihkaisi hilri.

Sen jälkeen kenkä ja hilri olivat melkein aina yhdessä.

Iris Huttunen, 9 v.

Juhannuksena Ruotsiin

Tänä vuonna ovat Ruotsin inkeriläisten järjestämät kesäjuhlat Mölndalissa lähellä Göteborgia. Suomesta järjestelään yhteinen bussimatka seuraavasti: **Lähtö** Turun satamaan torstaina t9. 6. klo t7.00 Helsingistä Auro-rankatu 7:n edestä. **Päätty** 22. 6. **Matkan hinta 130 mk.** Laivalla saatavissa myös hyttipalkkoja. **Majoitus** 2 hengen huoneissa, hinta 30—40 kr. hengeltä.

Ilmoittautumista ottavat vaslaan tda Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 Helsinki 25, puh. 445 707 sekä Matti Vironmäki, puh. 63t 285; heiltä saa myös tarkempra tietoja majoituksesta, maksuista, ruokailusta ym.

JOSEF JAMALAISEN OPISKELIJARAHA- STON STIPENDIT ON JAUETTU

Päapostitirehtööri Pietari Jamalaisen testamentissaan määräämästä isänsä Josef Jamalaisen nimeä kantavasta opiskelija-apurahasta on nyt myönnetty tolsen kerran slipendi kahdelle opiskelijalle. Apurahat on tarkoitettu Helsingin yliopistossa opiskeleville Inkeristä kotoisin oleville sekä sellaisille opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä kotoisin. Apurahoja on kaksi, kumpikin 500 markkaa vuodessa neljän vuoden aikana. Apurahojen jaosta päättävä Helsingin yliopiston opintotukilautakunta on myöntänyt täällä kertaa apurahat humanististen tieteiden kandidaatti Anja Luomalle ja ylioppilas Riitta Turpeiselle.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

TURUN PAIKALLISOSASTO

HELSINKIIN KESÄJUHLILLE

Turun paikallisosaston pitämässä johtokunnan kokouksessa päätettiin, että tehdään yhteinen bussimatka Helsinkiin inkeriläisten kesäjuhlille. Lähtö Turusta t.2. p. heinakuuta kello 10. Matkan hinta pyritään järjestämään mahdollisimman halpaa.

Paikkavaraus pyydetään tekemään hyvissä ajoin ja varaus on sitova. Esteen sattuessa on ilmoitettava, muuten joutuu palkan maksaamaan. Ilmoituksia vastaanottaa J. Klemmilä, Uudenmaankatu 10 C 72 Turku 50, puh. 21 052.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

Kuten silvuiltä 2 ja 6 sekä takakannesta olette huomanneet, ovat lehtemme konttori sekä osoite- ja tilausasiat muuttaneet Inkerikodin suojiin. Sen sijaan kirjoitukset ja muun julkaistavaksi tarkoitetun alneiston toimitus pyydämme edelleen lähettämään toimituksen osoitteella tai vt. toimitussihteerille osoitteella Anja Luoma, Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62, puh. 89 24 60 kuten tähänkin asti.

Koska kesätomat ja pitkät viikonloput ovat entisestään hädänsaaneet postiliikennettä toimituksen ja painatuspalkan välillä, toivomme Teidän lähettävän kirjoituksenne toimitukseen viimeistään 20. päivään mennessä, jotta ne varmasti ehtisivät tarkoittamaanne numeroon.

Toivotamme Teille oikein hyvää kesää ja hauskoja kesämatkoja, joilta kirjoitukset ja valokuvat toimitukseen ovat taas tervetulleita. Samoin ilahdumme Inkerin muistelmista, Inkeriläisistä ruokaresepteistä, vanhoista valokuvista jne. Toivomme Teidän myös muistavan Inkerikotia kuvapostikorteilla ulkomailla ja matkoilla ollessanne. Ja nuoret! Muistakaapa omaa palstaa kesän aikana, kun raadanta koulussa on loppunut. Vielä kerran: hyvää kesää!

TOIMITUS.

Pahoittelemme, että toukokuun painosmäärä pääsi loppumaan kesken, joten jotkut teistä ovat saattaneet jäädä ilman lehteä.

TOIMITUS.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovaali S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, vallitut runot	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Mettäläinen	
Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Aanilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym.	7,50
Lauri Santta	
Murrejouluja	7,50

Inkerin seinäkartoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 olisi syytä tila- la. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa vallit- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KAPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH 393 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

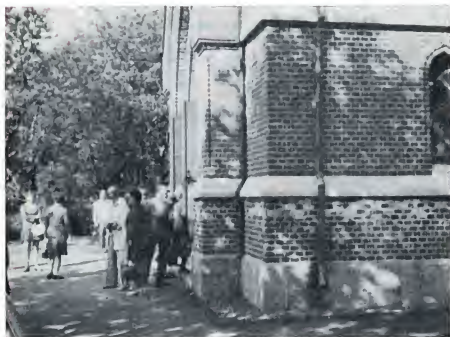
UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

- TOIMITUS:** Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 831 285
Toimilussihleeri:
Pirkko Huurto, puh. 783 391
- KONTTORI:** Inkerikoli, Karjalalalo, Käpylänskuja 1,
00610 Helsinki 81
Puh. 793 798
Auki maananlaisin klo 17—19
- OSOITE- JA TILAUS- ASIA:** Inkerikoli
- TILAUSMAKSUT:** Konllorin osollleelia poslisliirtotillille
30638-4
- TILAUSHINTA:** mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.
- ILMOITUSHINNAT:** 1/1 sivu mk 200,—
1/2 " " 120,—
1/4 " " 70,—
Kuolinillmolluksef 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—
- PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:** Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postisliirtotilli n:o 826047-5
- PÄÄASIAMIES SUOMESSA:** Hannu Vironmäki
Tehtaankalu 8 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 882 888
Postisliirtotilli n:o 418808-9

Lehli ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustanlaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Möndalin kirkko on avannul ovensa juhannus-
pälvän juhlijumalanpalvelukseen saapuville vie-
ralle. Valok. A. Luoma.

Mikä tästä lapsesta tulee?

Luuk. 1: 57 — 66

Juhannussaarna Mölndal'n kirkossa

21. 6. 1975 klo 8.00.

Hyvät juhlavieraat. Tämä lukemani juhannuspäivän saarnateksti johdattaa meidät Sakarian ja Elisabetin pappilaan, johon syntyy poikalapsi. Tämän lapsen syntymää oli hartaasti odotettu, sillä hän oli toivotu rukousten lapsi. Enkeli Gabriel oli ennustanut Sakariaalle jo ennen lapsen syntymää näin: »Sinun rukouksesi on kuultu ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes. Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi ja monet iloitsevat hänen syntymisestään. Sillä hän on oleva suuri Herran edessä, viiniä ja väkijuomaa hän ei juo ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta. Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö. Ja käy Vapahtajan edellä Eliaan hengessä. Luuk. 1: 13 — 17.

Harvalla kodilla on ollut sellaista iloa lapsestansa kuin vanhalla Sakariaalla ja Elisabetilla oli. Pitkältä ja toivottomalta näyttäneen odotuksen jälkeen he olivat vanhuutensa iloksi saaneet pojan, jolle he enkelin käskystä antoivat nimen Johannes.

Koko Juudean vuorimaassa puhuttiin Sakarian kodin ihmeestä ja kaikki, jotka siitä kuulivat, sanoivat: »Mitähän

tästä lapsesta tulee, sillä Herra on hänen kansansa.»

Me tiedämme, mitä Johanneksesta tuli. Hänestä tuli peloton erämaan saarnaaja, jonka vyötäisillä oli nahkavyö ja ruokanaan heinäsiikat ja metsähunaja. Hän ei pelännyt totuuden sanomista edes maan ensimmäiselle miehelle kuningas Herodekselle, kun näki hänen rikkovan kuudetta käskyä.

Johanneksen kansansuosio oli hyvin tyhytaikaista, sillä ihmiset tahtoivat vain hetken iloitella hänen loisteessaan. Nopeasti he häneen kyllästyivät ja pian oli Johanneksella edessään vankityrmä ja väkivaltainen kuolema. Ei siinä ollut aihetta menestyvän ihmisen elämänturalle, mutta hän oli suuri Herran edessä. Jumalan suunnitelma hänen kohdallaan pääsi toteutumaan.

Hänestä tuli Vapahtajan edelläkäviä ja tienraivaaja.

»Mikähän tästä lapsesta tulee?» on kysymys, joka tänäänkin askarruttaa monien äitien ja isien ajatuksia niin täällä kuin kaikkialla maailmassa. Mitä tulee nousevasta polvesta, kyselevät opettajat kouluissa ja kasvattajat kaikkialla, sillä jokaisessa lapsesta piilee monien mahdollisuuksien salaisuus.

Lapsen syntyessä ei kukaan osaa sanoa, mitä hänestä tulee. Äidit ja isät,

kummit ja sukulaiset odottavat, että lapsen elämästä tulisi parempi ja valoisaampi kuin heidän omastansa ja että heillä olisi iloa hänestä. Liekö maailmassa toista paikkaa, missä herkemmin ja kauniimmin unelmoidaan kuin lapsen kehdon äärellä?

Mutta yleensä voidaan surulla todeta, että harvat lapset täyttävät ne odotukset, mitä vanhemmat ovat toivoneet. Parhaassa tapauksessa toteutuu eräitä toiveita, toiset lakastuvat. Jlon asemesta koetaan kovin usein murhetta. Harvalla kodilla on ollut sellaista iloa lapsensansa kuin Sakariaatilla ja Elisabetilla oli.

Lapsen ensimmäisenä opettajana on kodin henki ja vanhempien esimerkki. Äidin ja isän suhtautuminen oikeaan ja väärään määräävät usein lapsen tulevia ratkaisuja. Kotoa saadut käsitykset tuovat pysyvän perustuksen lapsen myöhemmälle elämälle. Tämä asettaa kasvattajat vakavien velvoitusten eteen. Isien, äitien ja kaikkien kasvatustajien on hyvä tehdä itselleen tämä kysymys: »Mitlaista esimerkiksi näytän tapseilte ja nuorisolle omassa ympäristössäni?»

Toinen hyvin tärkeä kasvattaja lapsen elämässä on se ystävä- ja toveri- piiri, mihin lapsi ja nuori joutuu mukaan. Toisinaan tuntuu siltä, että toveripiiriin vaikutus on vieläkin voimakkaampi kuin kodin antama perintö. Tuttu on sanonta: »Sano minulle, millaisessa seurassa kutjet, niin minä sanon sinulle, millainen olet.» Tästä syystä täytyy hyvin tarkkaan harkita ja valita vasta sen jälkeen itselleen ystäväpiiri. Sillä tunnettu sananlaskukin sanoo: »Seura tekee kattaikseen.» »Huono seura turmelee hyvät lauat.» Näin on asianlaita varsinkin nuoren ihmisen kohdalla, jolle ei vielä ole ehtinyt muodostua omakohtaista vakaumusta ja joka sentähden on alttiimpi ulkopuolisille vaikutteille, kuin vanhemmat.

Kolmas hyvin voimakas kasvattaja ihmiselämässä on ajan henki. Se mää-

rää enemmän kuin Juuliaankaan elämääme ja käyttäytymistämme. Varsinkin lapsille ja nuorisolle uskotellaan helposti, että täydellinen vapaus ja onni saavutetaan vasta sitten, kun hylkäämme Jumalan kymmenen käskyä. Silloin unohtetaan selvä ja yksinkertainen Raamatun opetus: »Jokainen, joka tekee syntiä on synnin orja.» Kuvitellun vapauden sijasta ihmisestä tulee synnin sitoma pelokas, rauhaton ja kaikkeen tyytymätön. Hänen kuolematon sielunsa huutaa vapautusta, sovitusta, anteeksiantamusta ja rauhaa eikä tyynty ennenkuin saa rauhan Vapahtajan nimessä ja kalliussa sovintoveressä. Länsimaisen kirkon suurin opettaja, kirkkoisä Augustinus on ilmaissut tämän asian näin: »Sinä, Herra, olet tuonut meidät elämään yhteydessäsi ja sydämemme on tevoton, kunnes se löytää levon sinussa.»

Me Inkerin suometaiset tiedämme varsin hyvin, mitä seuraa, kun tuovumme Jumalasta ja hänen sanastaan. Muistakaamme aikaa muutamaa vuosikymmentä sitten, jolloin Inkerinmaan kauniit kirkon suljettiin, Jumala ikäänkuin erotettiin virastaan, kirkollinen toiminta loppui. Mutta mikä oli tästä seurauksena? —

Vainot tulivat tuvatun onnen ja vapauden sijasta kovina ja musertavina. Inkerin kansa työtiin hajalle jopa niin, että saman suvun jäseniä saattaa tällä hetkellä asua viidessä — kuudessakin maassa. Moni jäähyväinen oli ikuinen. Murheellisinta oli kuitenkin se, että lapset, kansakunnan toivo, saivat koulussa opetusta, että Jumalaa ei ole. Tälleen riistettiin lapsilta elämän leipä, lapsen usko Jumalaan ja Vapahtajaan.

Sitten tuli sota. Te vanhempi polvi ja keski-ikäiset tiedätte, mitä sota todella on. Te tiedätte, mitä on lentopommitus, mitä sotapakolaisuus, mitä väestönsiirto ja lopulta mieroentie.

Mutta, me kestimme kaiken tämän Jumalan ja suomalaisen sitkeyden avulla. Kun tuulet ja myrskyt kävivät ylitsemme, me työnsimme juuremme

jatkuu sivulle 15

Ruotsin inkeriläisten

28. kesäjuhlat Mölndalissa

Aurinkoinen hellesää toivoili Ruotsissa ja Suomessa saapuneet juhla vierat lervelulleiksi Mölndaliin Ruotsin inkeriläisten järjestämiin juhannusjuhliin. Heleänä soi suvivirsi juhannuskoivuin korisielussa Fässbergskolanin juhlasalissa aalloilla alkajaisilaisuudessa 20. 6.

Jo ennen varsinaisen juhlan alkua oli pidetty ISK:n kokous Fässbergskolalla, joka oli valittu kolmipäiväisten juhlien päänyllämöksi. Aiemmin illapäivällä oli pidetty myös Seurakuntakolissäliön kokous samassa paikassa.

Avajaisilaisuus, jonka oli määrä alkaa juhannusaallona klo 18.00, pääsi alkamaan vasla lunia myöhemmin, sillä huomalessaan suomalaisvieraiden aikataulun kireyden ruotsalaiset isännät siirsivät kohteliaasti alkamisaikaa. Piikäsä malkasla huolimatta — sijailseen Mölndal aivan Ruotsin länsirannikolla ja malka halki Gölanmaan on kuulisensalaa kilometriä — oli Suomessa mukaan uskallautunut kaksi lähes läyltä linja-autollista juhla vieraita, eli 80 henkeä.

Kun Suvivirren kaiku oli lakannut kuulumasta oli puheiden vuoro. Paikallisten isäntien edustajana Anlli Tervo loivotti juhla vieraat lähellä ja kaukaa lervelulleiksi. Sen jälkeen lausui ISK:n tervehdykse Aleksanteri Haltunen Örebrosta. Samassa yhteydessä hän luki inkeriläisten ystävän pastori Shuuyan kirjeen, joka toi terveiset Kristofer Shuuyalta ja hänen perheeltään Lounais-Afrikasta. Shuuyan kirje julkaistaan toisaalla tässä lehdessä. Turun inkeriläisten tervehdyksen esitti pastori Vilho Mustonen. Rovasti Aatami Kuortti toi terveiset kaikilta Suomen inkeriläisiltä yhteensä. Mieltä lämmittävässä ja hauskan leppoissassa puheessaan hän muisteli mm. tapahtumia 45

vuolla lakaperin, jolloin hän itse luki Suomen maaperälle. Helsingin paikallisosaston lervehdyksen esilli Yrjö Korkkinen; hänen jälkeensä loi yliopellaja Eero Rautajoki lerveisel Tampereella lausuen syvän pahoittelunsa, että sikäläinen paikallisosaston loiminta on vaarassa kokonaan lyrehtyä. Yliopellaja Rautajoki jakoi osastonsa puolesla kunniapalkinnol opellaja Armas Paakkoselle — tämä itse ei ollut ilaisuudessa läsnä, vaan plakelin perille loimillaminen uskolliin hänen veljelleen — ISK:n puheenjohtajalle Alfred Saklanille Jönköpingistä sekä inkeriläisten ruotsalaiselle ysläville, ISK:n kunniapuheenjohtajalle, kapteeni Uno Hammarslrömiile.

Avajaisilaisuuden päälli pastori Juhani Ranlanen toivollaen vieraille ralloisaa kokkoillaa Hoväsin Skeppargårdenissa.

Juhannuspäivä valkeni yhlä aurinkoisena kuin aattokin, ja virkein mielin kokoonluivat vieraat Mölndalin kirkossa jo kello kahdeksalta alkavaan juhla-jumalanpalvelukseen. Jumalanpalveluksessa toimi lilurgina pastori Juhani Ranlanen; lurkulainen pastori Vilho Muslonen luki Johannes Kastajan päivän saarnalekstin. Jumalanpalveluksessa avusti Mölnlycken kuoro, joka jo avajaisilaisuudessa oli ilahduttanut vieraita kauniilla laulullaan Kaisa Leitzingerin johdolla. Kirkossa oli väkeä arviolta kolmisensataa henkeä, varhaisesta aamuhetkestä huolimatta.

Juhla-jumalanpalveluksen päätyttyä seurasivat perinteelliset urheilukilpailut Kvarnbyvallenin urheilukentällä. Pastori Vilho Kurujoen pidettyä kenttähartauden oli vuorossa useiden eri ikäsarjojen juoksukilpailut sekä jalkapallo-ottelu. Katsoimossa ja kentän laitamilla oli yleisöllä tilaisuus tuttavuu-

den tekoon ja vanhojen tuttujen ja ystävien tapaamiseen samalla kun seurattiin vuuukoiden tiimettystä kentällä ja osoitettiin aplokein heille suosiota. Ensikertalainen saattoi ihmetellä näiden urheilukisojen merkitystä, vaikka ne tosin kuuluivat perinteisiin. Alusta saakka mukana ollut esitti selvät perustelut: Täällä oli vanhemmalla väellä tilaisuus vapaamuotoiseen seurusteluun ja mielipiteiden vaihtoon, tuttavien tapaamiseen ja uusien tuttavuuksien luomiseen, mikä tuskin on mahdollista minkäänlaisessa varja vasten järjestetyssä kahvitilaisuudessa. Urheilu on lisäksi keino, joka varmimmin kokoaa nuoret yhteen näihin inkeriläisten tilaisuuksiin.

Urheilukilpailujen jälkeen vieraila oli mahdollisuus ruokailla Möllan työväentalolla. Samassa talossa pidettiin myös juhlasurat, joissa puhujina kuultiin mm. Aatami Kuorttia ja Vilho Mustosta Suomesta, sekä Pekka Ahosta. Virrenveisuun ohella kuultiin jälleen kuoron esityksiä.

Kesäjuhlien kohokohdaksi, jos niin voisi sanoa, muodostui kansallinen ilta, jota vietettiin Fässbersklonin salissa. Sen aloitti Mölnlycken kuoro laulamalla kalevalaisen vieraan tervehdyksen

Yllä: Mölndalin kirkko seisoo korkealla mäellä niin vehmaan puuston katveessa, että vain sen kellotorni näkyy ohikutkijan silmiin. Ankeaman valok. A. Luoma.

Alla: Kvarnbyvallenta urheilukenttä. — Salissa Ruotsin ja Inkerin liput; taustalla näkyy Mölndalin kirkon torni.

»Paratiisipuu»
Möllän työ-
väentalon
ravintolan
edessä. Puun
maahan saakka
laipuvat oksat
muodostivat
hauskan aurin-
kokatoksen,
joka antoi mai-
nion suojan
paahattavassa
helteessä
virvokkeellaan
nauttivalle
juhlavieras-
joukolle.

Kamanat kohottukohot. Sen jälkeen seuranneen tervehdyspuheen piti Victor Minfors, yksi paikallisista juhlaäänistä. Kun kuoro helisyytti ilmoille Sibeliuksen Finlandian ja Jaulun »Kotiseudulle», oli jäykinkin mieli jo viritetty juhlatunnelmaan.

Heimotunnetta oli omiaan kohottaa kapteeni Hammarströmin juhlapuhe, joka pidettiin niin erinomaisella suomen kielellä — huolimatta siitä, että kapteeni Hammarström on syntyperältään ruotsalainen — ettei se voinut jättää ketään kylmäksi. Puheessaan kapteeni Hammarström sanol mm. iloitsevansa siitä, että nyttemmin on Ruotsissa asuvan suomalaisväestön oloihin ja ongelmiin alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota. On mm. esitetty valtiopäiville hyväksyttäväksi asetus, etlä esim. valtion virkoihin haiketuivilta vaadittaisiin ruotsin lisäksi myös suomen kielien taitoa. Tähän saakka on tällainen asetus ollut voimassa vain Pohjois-Ruotsissa Norrbottenin läänissä. Nyt se on esitetty hyväksyttäväksi koskemaan koko Ruotsia, sillä onhan suomenkielisen väestön osuus maassa varsin huomattava. Hauskalla tavalla luonnehti kapteeni Ham-

marström sympatioitaan myös Ruotsin inkeriläisiä kohtaan. Hän sanoi tuntevansa itsensä inkeriläisten isäksi. Puheessaan hän tähdensi lisäksi sitä yhteenkuuluvuutta, jota ruotsalaisilla ja suomalaisilla on yleensä syytä tuntea. »Meillä on ainakin yksi yhteinen asia: me kaikki kuulumme Pohjojaan», Jausul hän puheensa lopuksi.

Kuin täydennyksenä kapteeni Hammarströmin puheeseen saatiin seuraavana ohjelmassa kuulla pienen tyttösen, Lisbet Montosen Jaulua, jota hän itse säesti pianolla. Voitiin taas kerran todeta, että ainakaan musiikki ei tunne rajoja: vaikka Lisbet-tyttönen lauloi-kin ruotsiksi, sai hän varmaan kaikki illan innostuneimmat ja hartaimmat aplodit loistavasta esityksestään.

Myös kansallisessa illassa jaettiin kunniakirjoja. Tällä kertaa ne ojennettiin Turun paikallisosaston puheenjohtajalle, pastori V. Mustoselle sekä Inkeriläisten Viestin monivuotiselle toimitus-sihteerille Pirkko Huurrolle inkeriläisten hyväksi suoritetusta uhrautuvasta työstä. Jälkimmäinen ei tosin ollut itse tilaisuudessa läsnä, joten diplomin otti vastaan hänen edustajanaan Viestin vt.

jatkaa sivulle 12

Niin kulkee v

Teppo Samoojan täyttäessä 85 voot!

Sotkikoivu vatkokylki, viherhelma heilemmillään,
puu laulujen Inkerin, puu runojen Inkerin
kaartuu ylle vanhan kivikirkon pylväspäädyn —
ylle kirkon Skuoritsan.

Onnen päivä Isä-Juhanalle, kipeän onnen päivä äiti-Annalle:
kesää kuitapoika kantaa käsissään.

Lehmus viherhattu, lehvähuvivissaan viivoittaa
pulistot Nevan kaupungin, kivistä rannat,
puu runoilijan koutukaupungin Edti Södergranin,
Puiskinin:

•Rakastan rantamuuris tukevuutta
ja miehilvään ja kuuttomain
sun öittes kummaa kuulakkuutta ...•

Onnen päivä Isä-Kaariolle, kipeän onnen päivä äiti-Olgalle:
kesää kuitatyttö kantaa käsissään.

NIIN KULKEE VIRRAAT KOHTALON

Tie nuoret kerhoon Inkerin
vie kummankin:

on poika Teppo — Taimi tyttö on.

•Vain yksi nöyrä, harras tolvomus
on Inkerillä Suomi-äitien nähden:
ettei se tuopuis suruntapsestaan,
ei unohtaisi sitä rajan tähden.•

Ei unohtaneet toki! Suomeen mukanaan
olivat tuoneet muistot, hengen tapsuusmaan,
vanhempiensa rakkaan runonmaan,
sen ilon, surun tuoneet tullessaan.

Niin päätyi polku Auran rantamille,
mäille vanhan runokaupungin.

Myös siellä lehmus suojan antaa kulkeville
ja vilkkuu kolvunkylki Inkerin.

Soi niiden huminassa sävel lapsuusmailta
ja nuoruusvuosilta ah! onnekkailta.

Ja läsäsoinnun siihen antavat

myös Kaario-isän Muurian aukeat.

Se hengen lainaa Turun kotulinkin:

rakentaa tunnoin, sanoin, värelin, muodoin, sävelin.

rrat kohtalon

1. 5. — Taimin 84 vuotta 29. 5. 1975

Yleni perhe. Kasvoi. Kasvoi piiri ysiävään.
Elämän täytti onni, täytti huolet.
Niin paljon tehtiin itse ennättäin —
jää lasten tehtäväksi toiset puolet.
Ja lapset kutsun kuuttuansa vastasivat
ja kukin elämänsä arvan iunastivat.

Kodissa eti iaiuu laajan tinkerin
ja versoi runo Nevan kaupungin.
Vanhemmat luotti: tija faciet!
Ei ilia fecht, pueila nostra bellissima.

LUODE JA VUOKSI

SYDÄNJUURET

URALIN JA ATLANTIN VÄLILTÄ

»Kallit on laulujen iunnaat.» Ne kuka maksaa?
Laulaja. Kait myöskin sydän äidin, isän.

Himertää koivun varsi valkea, huojuvat ritvat, iehti tepattaa.
Syvälie uuriunut on runko iehmuksen, suojetten ojentuvat oksat
ylle maan, iuuhea iehvistö suo suojan varjossaan.

VUODET ON VIERINEET.

Pitkä elämä,
puotikymmentä yhdeksättä vuotta,
työn, elämänuskon, elämänvoiman vuotta, joita nyt tita-aurinko
kauniisti kuttaa.

MITÄ ON ELÄMÄ OLLUT?

Uneimien utua? Toiveitten tuhkaa? Täyttymystä, pettymystä? Illoja,
suruja?

Tätä kaikkea kysyn. Te vastaaite — ei sanotn, vaan elämälläänne:

Kaikkea sitäkin. Kuitenkin rikasta tämä elämä,

tämä vatvankaunis, huotenämmän, rakkaudentuista elämä.

Elämisen arvoinen.

Tämä elämä, joka täysissään jatkuu ...

Sampo Haahela.

RUOTSIN PUOLELTA

Johannes Pylsyn muistolle

* 20. 9. 1924 — † 27. 5. 1975

Syntynyt Venjoen seurakunnassa, Knr-kanmäen kylässä. Viimeiset 26 vuntta asui ja työskenteli Jönköpingissä, Munksjö Oy:n palveluksessa.

13. 6. knkoontui runsastukuinen nmalsten, sukulaisten ja ystävien jnuken saattamaan vainajaa viimeiselle matkalle.

Ruumiinsiunauksen nimitti pastori V. Kurujnki, Skngskapeliet, Jönköping.

Jnhannes Pylsy ntti ahkerasti nsaa heimo-ntimintaan ja ntti I. Viestin paikallisena asiamiehenä. Tämän jnhdosta muistotilaisuudessa koottiin iahja Inkeriläisten Vies-
tin tukemiseksi. (406:80).

Lähinnä suremaan jälvät äiti, punliso, lapset ja lastenlapset.

Ei maallinen apu auttanut,
tuli Jeesus auttaja parhain.
Hän nnuil isän väsyneen,
sinne talvahan yrttitarhaan.

A. S.

TERVEHDYS LOUNAIS-AFRIKASTA

Rakkaat ystävät Inkeriläiset.

Te nlette vielä mtelessämme. Me muistamme teitä kiitollisuudella. Monet vuodet takaperin nti meille hyvin hauska tutustua teihin. Sillä tällä tavalla me nlemme saaneet itsellemme paljon ystäviä teidän heimonstanne. Kaikkivaltias Jumala jnhdattakoon inkeriläisheimi-
nna. Olkoon Jumala ja Hänen siunauksensa läsnä inkeriläistalvijuhiilla.

Hyvät ystävät: täällä kaukana Afrikassa sydämemme nval indella järkyt-
tyneitä ystävien Väinö Häyhäsen ja Väinö Kekin kunlemasta. He nliivat ihmeellisesti hyviä ystäviämme.

Meistä tuntuu, että he nliivat myös Inkeriläisten hyviä, usknlisia ja lunttavia jnhdajia. He nval antaneet itsensä knkonaan tämän heimon palvelukseen. Lohduittakoon Jumala heidän punliso-

LEIRIKUTSU

Kesä on tullut. Monet vanhukset ja tapset kyselevät tuteekohan kesäettri tänä kesänä.

Voimme vastata — kyllä tulee. Leirit pidelään tnkerin-kerhon kesämökittä Kråkeredissa, Borås'ssa.

Vanhusten leiri on 29/7—3/8 1975 välisenä aikana. Leirin johtajaksi on pyydetty rovasti Karankoa. Leirimaksuksi tutee 75 kruunua koko ajalta.

Lasten leiri on 3/8—9/8 1975 välisenä aikana. Lasten ikäraja on 6 v. — 16 v. Leirinjohtajaksi on tupaulunut tapsilte niin tutuksi tullut Martta Pappinen. Leirimaksu on 75 kr tasla kohti koko ajalta, jos samasta perheestä tutee kaksi lai enemmän, niin maksu on 70 kr Japsesta.

Leirien emännäksi olemme saaneet Helmi Korpelaisen.

Leirille ilmoittauluminen:

Helmi Korpelainen

Blomstergången 12, 50249 Borås

Puh. 033/155 322.

Toivomme runsasla osanottoa.

TERVETULOA!

INKERIN KERHO, Borås.

---

jaan ja omaisia, samoin kuin koko inkeriläisheimoa.

Hyvät ystävät, älkää peljätkö sillä meille on syntynyt Vapahtaja ja Pelastaja joka on Kristus Herra. Hän on turvamme.

Me olemme terveinä. Lapset varttuivat. Mekin vanhenemme. Meillä on nyt kesä alkamassa. Aurinkoa on täällä runsaasti. Elämä on täällä vilkas. Mutta poliittisesti tilanne ja elämä on parhaillaan raskasta. Varmasti olette lukeneet lehdistä tämän maan tilanteesta. Meillä on n. 3.000—5.000 pako-

laista Zambiassa maastamme. Kansa kaipaa vapautusta ja itsenäisyyttä. Rukoilkaa maamme puolesta. Me uskomme niin, että Kaikkivaltias Jumala pian muuttaa maamme tilanteen. Hän toki on meidän kansamme Isä.

Hyvät ystävät; olkoon tämä alkava vuosi 1975 teille kaikille aineellisesti ja hengellisesti onnivodeksi.

Sydämelliset terveiset teille kaikille

Shuuya

Anna Kristof ja lapset.

HYVÄSTIT VELJELLE, JOKA LÄHTI.

Hovioikeuden Neuvos Robert Rainio Turusta.

Kun kättäs puristin, ja sanoin: »Näkemiin!»
en tiennyt, arvannut, ett' seuranas
jo oti siltoin Suuri Noutajas ...

Sa olit, heimoveti, rakas meitte
ja kannoit kortes samaan kekohon,
näin osallistuin jatoon tekohon.

Ja muisto matkastasi, seurastasi
on jäänyt meille perinnöksi tälleen,
kuin myöskin usko: tavatahan jälleen!

A a p o I h o.

toimitussihteeri. Niin ikän ojennettiin kunniakirja Antti Tervolle Göteborgista, Fotke Dalbeckitte, Juho Hirvosette Örebrosta, Juho Kempitte Eskilstunasta sekä Eero Pitkäselle. Kunniakirjat jakoi ISK:n puheenjohtaja Alfred Saklanti avustajanaan Uno Hammarström.

Juhlapuheiden jälkeen oli kevyemmän ohjelman vuoro. Antti Tervo luki hauskan tarinan isännän kosiorekkestä, ja yhdessä laulettiin kuoron avustamana kaikille tuttuja lauluja.

Tauon aikana nautittiin virvokkeita ja rupateltiin muuten vain. Silloin oli myös aikaa tutustua koulun eteisautaan järjestettyyn taidenäyttelyyn, jossa oli esillä 18 työtä mm. Tuutarissa Inkerinmaalla syntyneellä Alina Kekkosella.

Kansallisen illan loppupuolen ohjelma aloitettiin jälleen laululla, minkä jälkeen puheenvuoron käytti Tampereen paikallisosaston puheenjohtaja Eero Rautajoki. Opettaja Rautajoki esitti jälleen vetoomuksen nuoremalle polvelle inkeriläisen heimoperinteen tallentamisen ja säilyttämisen puo-

lesta. Vaikka hän itse on inkeriläinen vain vaimonsa kautta, on hän jo vuosia toiminut Tampereen paikallisosastossa tevitäten inkeritietoutta ja keräten heimoperinnettä. Hän on tehnyt oma-kohtaisiakin tutkimuksia esim. inkeriläisistä häälavoista. Hänen tutkimustensa tuloksia on julkaistu aikaisemmin mm. Inkeriläisten Viestissä.

Ohjelman loppupuoli oli nauruhermoja kutkuttava. A. Tervo ja V. Jakkal esittivät hauskan hupailun »Oppitun!».

Elävästi toi mieleen matalajäänisen Marlène Dietrichin Victor Minfors, joka esitti illan »primadonnaa». Kukapa olisi uskonut, että hän esiintyi ensi kertaa estradilla tällaisissa tehtävissä. Myöhemmin hän kertoi, että hänen lähes ex tempore -esityksensä johtui siitä, että odotetun Helsingin tanhujoukkueen esitys jäi pois ohjelmasta. Kansallisen illan päätteeksi laulettiin yhdessä A. Kuninkaan säestämänä ja kuoron johdatuksella. Lopuksi perinteen mukainen Inkerin hymni: Nouse Inkeri.

Jatkaa sivulle 14

**Yliopettaja
Eero Rautajoki
puhut kansalli-
sessa tilassa
Inkerin
heimolle sen
perinteiden
talientamisen
tärkeydestä ja
ajankohtai-
suudesta.**

**Nuori pianisti
Lisbet Monto-
nen soittimensa
ääressä. Valok.
A Luoma**

Sunnuntaina, joka oli kesäjuhlien päättäjäispäivä, kutsuivat Mölndalin kirkon kellot juhlaikse ehtoollisjumalanpalvelukseen jälleen kello kahdeksalta aamulla. Kirkko oli nytkin melkein täynnä. Jumalanpalveluksessa saarnasi tällä kertaa kirkkoherra Aatami Kuortti. Liturgina toimi Pekka Ahonen, ja Mölnlycken kuoro avusti jälleen urku-lehteriltä.

Ehtoollisjumalanpalveluksen jälkeen olivat ohjelmassa vielä päättäjaisseurat Möllan työväentalolla, mutta suomalaisvieraiden oli ennen sitä lausuttava jäähyväiset ja lähdettävä paluumatkalta kohti Nortäljeä, josta autolautan oli määrä lähteä klo 22.00 samana iltana. Juhlaväki kokoontui Färsbergskolanin pihalle, joka oli lähellä sekä kirkkoa että Möllan työväentaloa. Jäähyväishetkessä oli yhä juhlan tuntua, kun Mölnlycken kansallispukuinen kuoro viritti laulun suomalaisvieraille. Itsestään tuli osanottajan mieleen: on taasen vietetty juhlahetki ...

Kun opettaja Rautajoki lausui vielä kerran kiitokset juhlien isännille erittäin onnistuneista juhlien järjestelyistä ja korkeatasoisesta ohjelmasta, hurahivat suomalaisbussit liikkeelle. Kotimatalla kertautui monesti kirkkoherra Aatami Kuortin jo tullessa opettamala laulu: »Paljon kiitoksia, paljon kiitoksia ...»

* * *

Suomesta saapuneiden juhlavieraiden paluumatka halki Götanmaan Nortäljeen sujui helteisestä säästä ja lievästä matkaväsymyksestä huolimatta iloisen tunnelman vallitessa. Matkaa juhlisti vielä poikkeaminen Örebrossa Ruotsin inkeriläisten muistomerkillä. Se oli elämys ainakin ensi kertaa matkassa olleelle. Joku matkaseurueesta laski muistomerkille edellisessä pysähdyspaikassa poimimansa luonnonkukavihkon. Aatami Kuortin johdolla laulettiin muutama hengellinen laulu ja inkeriläisen Martti Rautasen virsi Kirkkautta kohti kulje ...

Kotikylän muistolle

Kotikyläni kaunis, olit kylistä sä parhain. Sinut olen tuntenut jo lapsuudesta varhain. Peltosi mä tunsin ja metsät, joka lehdon, olethan sä suonut mulle lapsuuteni kehdon.

Tuttuja oli mulle niityt sekä aitat
Kaikkialta muistan polkusikin kaidat.
Muistan kaikki kummut, kukkulat ja notkot
Metsistäsi tiesin pienimmätkin rotkot.

Tuttuja oli kaikki talot, sekä matalatkin
majat
Riihet sekä saunat, kaikenlaiset vajat.
Kuopikkaiset kylätiet ne oli mulle armaat
Niille vertoja ei vedä valtatietkään parhaat.

Ihmisetkin kalkki oli mielestäni rakkaat
Nuoret sekä vanhat, hapsipäiset harmaat.
Heitä aina muistan, vaikka minne kuljen
Heldät kautta aikain muistolhini suljen.

Kun petäjiköt kesäitloin hiljaa huminol
Karjankellot kiikatti ja lintuin laulu soi
Se riemua toi rintahan ja viihdytystä aina
Se poisti katkki murehet jos mitkä mieltä
paina.

Kokkotuletin ne siellä iloisesti rälski,
Kalkki ihmisetkin arkihuolet välistä.
Muistollsans, kotikylä, säilyvä oot aina,
Jos mä elän onnessa tal huolten taakka
paina.

Tähtösenä elontieellä lahdon sua muistaa.
Katkerimman kaipauksen muistosiikin
poistaa.

Aino Pönniö.

Pitkin matkaa Suomen puolella poistui busseista juhlaivieraita ja jäähyväisiksi kaikui joka kerran: »Paljon kiitoksia, paljon kiitoksia ...» Viimeisen kerran se kaikui vähän ennen pysähdystä Helsingin linja-autoasemalla. Ei ollut toki aihetta unohtaa kuljettajiamme, jotka olivat saaneet monta päivää työskennellä valppaasti toisten juhliessa ja jotka nyt toivat matkalaiset onnellisesti taas takaisin kotiin.

A. L.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Johannes Pylsyn poismenoa johdosta pidetyssä muistotilaisuudessa Jönköpingissä on kooltu rahalahja Inkeriläisten Viestille

lukemiseksi. Rahasumma on suuruudeltaan 406,60 kr eli 357,39 mk.
Viesti kiittää tuesta.

Hyvät lukijamme

Jos Teillä on aikaisemmin toimittukseen lähettämiänne kirjoituksia, valokuvia ym. julkaisitavaksi laskottua materiaalia, jonka haluaisitte saada takaisin, pyydämme Teitä ystävällisesti ilmoittamaan osoitteenne toimittukseen tai vt. toimittussuhteille edellisissä numeroissa ilmoitettuun osoitteeseen.

Toivomme Teidän myös edelleen muistavan lehteämme muisteimin, valokuvin jne.

Haluessanne valokuvanne takaisin olisi varmiota kirjoittaa nimeenne ja osoitteenne kuvan taakse, josta se olisi helpommin löydettävissä

Hyvää loppukesää Teille kaikille!

VIESTIN TOIMITUS.

Jatkoa sivulta 4.

yhä syvemmälle Jumalan sanan iankaikkisiin totuuksiin ja etsimme sieltä neuvon, lohtua ja johdatusta vaikeuksiimme. Varmasti moni tuona aikana muisti nuo tutut Saarijärven Paavon sanat: »Koettelee, vaan ei hylkää Herra.» — Kuinka hyvä oli, että meidät oli jo lapsuuden kodissa opetettu Jumalaan turvaamaan aivan kuin tällaisilla päiviä varten. Kun ihmisapu ja neuvo pettivät, Jumalan sana neuvoi, kantoi ja

ohjasi. Nyt vuosikymmeniä myöhemmin olemme kokoontuneet kesäjuhliitemme tänne hyvinvointi Ruotsiin muistelemaan kaikkea mennyttä, kiittämään Taivaallista Isäämme kaikesta, niin myötä- kuin vastoinkäymisistäkin ja pyytämään hajalle lyödyille Inkerin heimolle Jumalan siunausta ja johdatusta vastaisuudessa.

Jumala, me pyydämme sinun siunaustasi myös näille juhlille. Amen.

Vilho Mustonen.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala Rovasti S. J. Lanrikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho Hietajyvä, valitut runot	10,—
Hellä Suominen Mooses Pniron elämäkerta	3,50
A. Metiläinen Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto- julkaisun	20,—
Äänillevyjä Inkerinkoro Nouse Inkeri ym. 7,50 Lauri Santin Morrejnttuja 7,50	

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunotia	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 olisi syytä tlla- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valit- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Rnoisissa Armas Paakkunen
Snomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KAPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KUUNNITTAKAA TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI _____

UUSI LÄHIOSOITE _____

UUSI POSTITOIMIPAIKKA _____

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Koivikkotie 6. 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Virnämäki, puh. 631 285
Vt. toimitussihteeri
Anja Luoma, puh. 892 400

KONTTORI:

Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänskuja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaista klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIA:

Inkerikoti

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitetta postistitointiin
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 " " 120,—
1/4 " " 70,—
Kuolinilmoitukseksi 30,—
Kiljo- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

**PÄÄASIAMIES
RUOTSISSA:**

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postistitointi n:o 626047-5

**PÄÄASIAMIES
SUOMESSA:**

Hannu Vironmäki
Tehlaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postistitointi n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO. Helsingin Karjalatalo ottaa vastaan kesäjuhla-
vieraita. Valok. Pirkko Huurto.

Inkeriläiset vai Inkerin suomalaiset

Paljon on käyty sanasotaa siitä, ovatko inkerin asukkaat inkerin suomalaisia vai inkeriläisiä. Kun asia pitäisi myös perustella ja saattaa yhtäläiseksi käytännöttään, otin asian esille puheessani Mölndalissa Ruotsissa kesäkuuhuhtissamme. Puheeni jätkeä siitä paljon keskusteltiin ja hum.kand. Anja Luoma pyysi minulta kirjoitusta asiasta inkeritöiden Viestiin. Yleensä otin asiasta samaa mieltä ja minusta tuntui, että asia antoi perustettua ajattelemisen aihetta. Mutta tutkoon kuitenkin sanotuksi, että eräs kuultijani lupasi pyysy Inkerin suomalaisena edelleen. Vapaus kun on vatita, se suotakoon.

Voidaksemme paremmin ymmärtää eron suomataisuus- ja inkeritöisyys-sanojen väliltä vertaan kahta suomataista kansallista väestönosaa toisiinsa. Toinen niistä on inkeritöiset ja toinen skandinavian metsäsuomataiset. Inkeritöiset eivät Inkerissä ennen sotaa asuessaan tienneet itsestään inkerilöisnimitystä käytettävän. Metsäsuomataiset siirtyivät viiteen sittoiseen Ruotsin maakuntaan, joista tässä käsittelen vain Vermtantiin siirtyneitä.

* * *

Kun hämäläiset ja karjalaiset uudisasukkaat olivat asuttaneet Savon ja Savoon oli muodostunut uusi heimo, seurasi siitä aikanaan kaskimaitten topumpinen varsinaisen Savon atucetta ja kaskeminen siirtyi Hämeen pohjoisosiin ja ns. Keski-Suomeen aina Poh-

janmaan asutuksen reunamille saakka.

Kaskeaminen, kaskenviljely ja uudisasutus kohtasi sitten tilanteen, jossa kaskimaat toppuivat. Oli tuttu ekonomiseen ja sosiaatiseen kriisiin. Samanaikaisesti sodat, taudit ja nälkävuodet lisäsivät kaskimaitten tarvetta. 1500-tuvun toppupuotetta atkoi valtava määrä suomataisia siirtyä Ruotsiin, mutta vitkkainta muutta oli 1610- ja 1620-tuvuilla. Muuttotöike johtui Kustaa Vaasan aloittamasta politiikasta, jotta hatuttiin asuttaa erämaat ja varsinkin rajaseudut. Tätä politiikkaa jatkoivat sitten seuraavat vattanhattijat.

Samoihin aikoihin tiedetään myöskin toisen kansanosan siirtyneen Suomesta pois Inkeriin. Inkerissä oli jo entuudestaan kaksi vanhaa suomataista heimoa inkerkot ja vatjalaiset. Uudisasukkaina mainitaan usein savolaiset ja karjalaiset eli savakot ja äyrämöiset. Kuitenkin muuttoa on täytynyt tapahtua myöskin muista maamme osista: Hämeestä, Pohjanmaatta ja ehkä muuallakin. Ainakin hämäläisiin viittaavat tokiuisat inkeritöiden sukunimetkin.

Oli metkoinen kansallinen verenkupaus tuovuttua alle 400 000 hengen asukasluvustamme samoihin aikoihin väestöä tänne Vermtantiin ym. Ruotsiin ja etetään Inkeriin. Toiseen muuttoaajaksi sopii useampi vuosikymmen, mutta varsinkin 1610- ja 1620-tuku. Inkeriin tiedetään uusia asukkaita tulleen Stölbovan rauhan tienoilla eli vuonna 1617.

Vermännin metsäsuomalaisel sijoil-
luival suurmetsein ja rakensival lalonsa
ja pelloisa mäkien päälle, koska ruol-
salaisel olival vesislöjen varssilla. Hei-
dän elämänsä ei ollut pelkkää päivän-
pailsella. Ruotsalaisen ja metsäsuoma-
laisen edul meniväl usein ristiin ja
varsinkin silloin, kun nautinta-alueel
rajoilluival liian liiviisi loisiinsa. Sod-
al ja verilyöl eiväl myöskään olleel
lunlemaltomia.

Myöskin Inkerissä oli solia runsaasli
350 vuoden aikana. Niinkuin slaavilai-
nen ympäristö katsoi karsaasli Inkerin
suomalaisia, niin myöskin ruotsalainen
ympäristö lahtoi ajaa elujaan enmmis-
lön ja alkuperäisen kanlaväestön roo-
lillaan. Molempien väeslöjen yleisiä
elämänilon pilaaia voidaan osoittaa
useampia.

Omana havainlonani mainitsin jo,
eltä väeslö siirlyi Suomesta pois suun-
nilleen samoihin aikoihin. Toinen yhe-
leinen piirre oli se, eltä vaikka Venä-
jällä oli kirkko, se oli orlodoksinen ell
vieras suurimmalle osalle inkeriläisiä.
Ruotsissa papisto ei myöskään hyväk-
synyl mm. suomenkielisli Raamallua,
koska se ei silä ymmärlänyli. Kun aikoi-
naan Gollund yrilli saada aikaan suo-
malaisia seurakunlia, papisto vaslusli
niillä palkkojensa pienemenisen pelosa.
Kolmas seikka oli kielellisel erol ja
siillä johluval ymmärlämisvaikeudel.
Vieras pienempi kansanosal on aina vie-
ras ja niin se oli Vermännissa ja Inke-
rissäkin.

Vermännin metsäsuomalaisel oval
hävinneel sukupuoltoon eli ruotsalais-
luneel. Heillä ei kiellensä, lapansa ja
uskontonsa. Kun uskonloa ei voinul
ylläpilää Suomesta lähelellävällä pa-
pislolla, mukauluival Vermännin mel-
säsuomalaisel ruotsinkieliseen kirk-
koon, joka oli sisällöllään sama kuin
omamme. Kun kaskepöllö kielelliin
pelossa, ellä metsäl loppuval ja ruukil
eiväl saisi hiillä raudan valmislukseen,
siirlyiväl metsäsuomalaisel mm. ruuk-
kien palvelukseen. Täslä ja muislal
syislä kansal oppi vähilellen enmmis-
lön kielen ja ruotsalaislui. Ja vaikka
laval olivat pilkkään näkyvissä mm. ra-

kennustaileessa ym., sekolluival nuorel
avioliiltojen kaulla ruotsalaisiin. Verm-
länin metsäsuomalaisial ei enää ole.

Inkerissä kansal pysyli suomalaisena.
Silläkin oli oma kiellensä, lapansa ja
uskonlonsa. Inkeriläisel säilyiväl suo-
malaisina mm. seuraavisl syislä. En-
simmäisenä on muislellaval, ellä Inke-
rissä olival lukukinkeril, kansakoulul
loimival jo varsin varhain ja kaiken
kukkuraksi lukkaril, urkuril ja opella-
jal luluval suomalaisina pääasiassa
vuodeslal 1863 alkaen loimineeslal Kolp-
panan seminaarislal. Lukuisal henkilöel
käviväl erilaisia suomenkiellisiä kurs-
seja ja kouluja Inkerissä lai koli-Suo-
messa. Tavatkin säilyiväl suomalaisina,
koska yhteydel Suomeen olival hyväli.
Joku luli lyöhön Suomeen ja palasi la-
kaisin Inkeriin. Toinen luli lyöhön
Inkeriin ja palasl aikanaan ehkä Suo-
meen ja hankin toimi tapojen kuljel-
lajana. Näin Inkerissä rakensival suo-
menmaakkoiisel kirvesmiehel taloja ja
lylöl lauloival keinuilla Suomesta kul-
keuluneita lauluja, jotka olival molem-
mille yleisiä. Papistol oli suomalaislal
ja Suomesta Inkeriin siirtynylä. Saar-
nal olival omalla kielellä jne. Lisäksi
runsaasli poikkeaval ympäristöl um-
pioiilli luvautumaan omaan kansalli-
seen elämäntapaan.

On ollut merkillisli todeta, ellä sa-
mal taval, jotka oval koli-Suomeslal jo
kokonaan hävinneel ja joila Karjalassa
on muunnellen osallu, oval olleel säi-
lössä Inkerissä. Kun A. Ahlqvisl 1859
julkaisi eräässä leoksessaan löylämänsä
häätaval Inkerislä ja Väinö Salminen
kertoi niislä uudeslaan 1916 julkais-
lussal leoksessaan, niin yhä vieläkin ne
voidaan löylää vanhemmilla inkeriläi-
sillä muislilin lallenneelluina.

Inkeriläisel eiväl hävinneel siksi, ellä
heidän kiellensä, lapansa ja uskonlonsa
olival yhyedessä koli-Suomeen ja niillä
ylläpidelliin ja kehilelliin.

* * *

Mikäl oli näiden kahden kansanosan
ero?

jatkuu sivulle 13.

Helsingin kesäjuhlat

ensimmäistä kertaa Karjalatalon katon alla

Inkeriläisten kaksipäiväiset kesäjuhlat pidettiin tänä vuonna ensimmäisen kerran Helsingin Karjalatalon suojissa. Juhlat alkoivat lauantaina 12. 7. juhla-kanslian avauksella; juhla-kansliana toimi oma Inkerikolli. Samalla avattiin Karjalatalon yläkerrassa oleva ravintola, joka huolehti juhlaväen ruoasta.

Perinteelliset urheilukilpailut alkoivat Raviradan urheilukentällä Käpylässä kello 13. Urheilulajeina olivat mm. juoksukilpailut, jalkapallon välinen viesti, köydenvetökilpailu sekä karjalaisen ja inkeriläisten välinen kyykkä.

Ensimmäisen juhlapäivän kokohodaksi muodostui Inkeri-ilia Karjalatalon juhlasalissa, jonne väkeä oli kerlynnyt arviolta neljä ja puoli salaa henkeä. Alkajaisiksi laulettiin Suvivirsi, minkä jälkeen Inkeriläisten Yhdistyksen rahastonhoitaja Hertta Aaltonen lausui vieraita Iervelulleiksi.

Juhlaohjelma oli Inkeri-ilissa vaihteleva ja monipuolinen. Saliin kuulla Inkeri-kuoron lauluryhmää, joka helskytti kauniisti luultu lauluja. Kaisu Kekki, yksi kuoron jäsenistä, lausui Kanlehtaren runoja. Erittäin mielenkiintoinen oli pastori Yrjö Leväsen puhe, jossa hän kertoi Inkerin seurakuntala-elämästä vuoden 1919 jälkeen ja kosketti sielunhoitotyksensä Inkerissä ja Raudussa. Soittoa ja laulua esitti Jaana Toivakainen; hänen äärensä lausui runoja, mm. Ilmari Kiannon runon Ne tahloivat...

Tervehdyksiä esittivät sekä Ruotsin että Suomen inkeriläiset. Ruotsin Ierveläiset loi insinööri Alfred Saklani, joka puhui heimoläytön merkityksistä ja Iarpeelisuudesta huomauttaen samalla, että heimoläytölä olisi kuitenkin pyrittävä lekemään kiihköilomasti. Hän esitti myös veljeyden Vieslin luke-misen puolesia. Turun paikallisosaston

Iervehdyksen esitti Keijo Korkka, Tampereen Eero Rautajoki, sikäläisen paikallisosaston puheenjohtaja. Tervehdyksen esitti myös Juhani Jääskeläinen.

Värikäs ja perinnehistoriallisesti mielenkiintoinen oli viiden lausuparin esittämä »kansanleikki». Sitä voitaneen luonnehtia jonkinlaiseksi kansanlaulun ja piirileikin välimuodoksi. Tanssijat esittivät laulaen ja tanssin jokapäiväiseen elämään kuuluvia asioita: ihmisen aherrusta arkisissa askareissaan, morsiamen eli sulhasen odotusta jne. Leikki on peräisin Pohjois-Inkeristä, jossa sitä on leikitty vuosisadan vaihteessa, viimeksi vuoden 1919 tienoilla Miikkulaisissa ja Lempaalaissa. Leikin johtavana sieluna oli Sanni Kässi, sen esittelijänä Toimi Emilia Simpanen. Lisäväriä ja mielenkiintoa leikille antoi puku, jota eräs leikkijöistä kantoi yllään. Puku, johon kuului valkeaa pusero ja kirkkaanpunainen, ns. helmusniekka hame sekä kirjava esiliina, oli sala vuotta vanha, Miikkulaisista kotoisin oleva kansannaisen puku. Sen erikoisuutena oli »hunlu», valkoinen nappi, joka kiinnitettiin kantaan hiuksiin. Hunlu oli avioaimon lunomerkki. Napin valmisluksen liittyi oma seremoniansa ja sen lekeminen oli laulettu lyölä. Se valmistettiin kankaasta ja sen lekemiseen oltiava osaa morsiamen, tulevan avioaimon sukulaiset tai kasseli morsiamen puki. Puku oli lähes kokonaan käsilyötä, vain esiliina oli valmistettu osiokankaasta.

Illan ohjelmaan kuului lietsely myös urheilukilpailujen ja kyykän palkintojen jako. Ne jakoivat yhteisloimin Yrjö Korkkinen ja Oskari Toivokainen. Urheiluloksisia Iarkemmin seuraavassa numerossa.

Yhteislaulun Jo Karjalan kunnalliatkuu sivulle 7.

Yllä: Kaksi inkeriläisten hyvin tuntemaa henkilöä: kirjailija Aale Tynni ja pääjahiaja Erkki Tuuli puhujakarokkeella.

Alla. Inkeriläiset nuoret ilppuvartiassa. Vasemmalla: Annett ja Yrjö Karkkinen sekä Tatna Kekki, jalla sytyssään sini-puna-keittainen kukkavihko, samat värit kuin vasemmalla olevassa Inkerin lipussa.

HELSINGIN KESÄJUHLAT ...

jatkos sivulta 5.

la... ja juhlaravintotassa tarjotun iltapalan jälkeen olivat vuorossa nuorten järjestämät »itkamats». Niissä esitettiin mm. taitatemppuja, temppuiliijana Toivo Halonen.

Kaunis auringonpaiste herätteli juhtavieraat sunnuntaina 13. 7. aamupäälle Karjalatalon yläsaliin. Juhlajumalanpalvelukseen ja Pyhän Ehtoottisen velttoor. kokoonnuttiin klo kymmenettä Agricolaan kirkkoon, jossa päiväsaarnan piti kirkkoherra Matti Vironmäki ja liturgina toimi pastori Tapio Haataja. Uhrilahja koottiin Inkeriläisten Yhdistyksen työn hyväksi.

Sunnuntain päiväjuhlan viettoon kokoonnuttiin jälleen Karjalatalolle, jossa sitä ennen oli tilaisuus syödä lounasta.

Päiväjuhlan aloitti yhteisesti laulettu »Työ Suomen hyväksi uhratkaamme...» minkä jälkeen sisään tuotiin Inkerin lippu ja inkeriläisten nuorten edustajat: asettuivat paikoilleen lippuvartioksi. Kirkkoherra Vironmäen puheen ja vainajien muistolle omistetun hiljaisen hetken jälkeen lähtivät lippujatkuu sivulle 14.

Maaria Metsomäki lausoi suomalaista kansanlauluja sunnuntain päiväjuhlassa Karjalatalolla.

Ansiomerkkien saajat. Vasemmalta: Maria Taalinen Oulusta, Ida Strömberg, Susanna Kössi ja Sulo Allanmaa, viimeisessä Mikko Kolomainen. Aukeaman valok. Leevi Luoma.

Kuv Helsingi Karj

Inkeri-kuoro esintyi
juhlassa vaimen
olteeseen. Valok.
Leevi Luoma

Juana Toivakainen laulavassa lukeri-illassa

Kaisu Kekki lausui Kanlelettaren runoja.
Valok. Pirkko Huurto.

kertovat kesäjuhlista atalossa

Oikealla: Kalme ikäpolvea ritinän Yhtiöpetaja Eero Rautajoki keskustelemassa vanhan veteraanin, kevättalvella jo 91 vuotta täyttäneen Matti Virolaisen kanssa. Kuvaaan porhatanut pikkumies on kuvanottajalle tuntematon.

»Kansanleikki» Parit raseimmalta: Emita Simpanen — Yrjö Korkkinen, Olli Lihvoinen — Harri Kossi sekä Sanni Kossi — Eeva Myllari, joita yllään satavuotias kansan-naisen puku Mikkulatsista. Valkoinen nappi, ns huntu on kiinnitetty otsahiuksiin. Kuvasta punttuvat parit: Toivo Halonen — Lilja Kurppo ja Eeva Palander — Aune Liljeblad.
Siivon valokuvat: Pirkko Huurto.

RUOTSIN PUOLELTA

Juhannuksena Mölndalissa

Ruotsin inkerinsuomalaisien Mölndalissa viellellä 28:s Juhannusjuhla on vielä lähellä, mulla on jo lakanapäin ja elää enää vain muistoissa. Se on aullamaltomasti jo menneisyyllä, siihen ei voida enää mitään lisätä eikä ollaa pois. Multa ainakin sääolosuhteel suosival juhlanviielloamme. Kaikkina kolmena juhlapäivänä aurinko paisloi täydellä lerällään, niin, ettei pilven halla-raakaan näkynyl laivaalla.

Liekö juhlaicansan mielelkin olleel yhlä aurinkoisia: silä emme pysty sano-maan. Mulla iloisesti hymyilevää ja vilkkaasli rupallelevaa juhlaicansa ainakin oli; se kävi ilmi väliajoilla, kun silä sivusta tarkkalli. Juhlan jär-jesläjillä on ainakin yhdessä asiassa hyvä mieli. Nimilläio siitä, ellä näin-kin runsaasli oli kansaa juhlassa. Mei-lähän oli pyörein luvuin siinä 500—600 henkeä koolla.

Juhlamenol käynnisl Inkerin Suoma-laislen Keskustliilon vuosikokous, joka kuuluu yhtenä osana juhlaohjelmaan. Mulla varsinainen juhla alkoi Fäss-bergsskolan aulassa, jossa juhlavieraal toivolli lervehdyksesi allekirjoiltanul. ISK:n lervehdyksen esilli Aleksanleri Halllunen ja luki samalla Afrikasla lulleen lervehdyksen, jonka oli lähellä-nyl afrikkalainen paslori Krislofer Shuuya. Puheija pilivil: rov. Aalami Kuorlli ja pasl. Vilho Muslonen, pu-heillen välillä veisalliin virsiä ja kuul-tiin kuoron esilyksiä. Edelleen lerveh-dyksiä esilliväl suomesla: Yrjö Korkki-nen ja Eero Raulajoki. Illan päälös-puheen pili pasl. Juhani Ranlanen.

Juhlassa oli myös mukana Inkeriläis-len Vieslin loimilussihleeri Anja Luo-ma, hän anlanee oman selosluksensa juhlasla.

Kaksi juhlapuhujaa keskustelemassa lauan aikana Mölndalin kesäjuhilla: rovasti Aalamu Kuortti (vas.) ja kapteeni Uuno Hammarström. Valok. Viktor Tikku.

Tämän alkulilaisuuden jälkeen oli ohjelmassa vielä kokkoilla Skeppargårdenissa meren rannalla, jossa oli väkeä siinä parinsadan nurkilla.

Juhannusaamuna jo kello kahdeksalla läyllyi Mölndalin juhlava kirkko ääriään myölen juhlaicansasla ja jumalampalveluksessa saarnasi pasl. Vilho Muslonen, liturgina loimi pasl. Juhani Ranlanen, urkurina dir.canl. Bertil Karlsson ja kuoro lauloi Kaisa Leitzingerin johdolla.

Päivällä klo 11.00 olliin kaikki seuraamassa urheilukisvoja ja jalkapallo-olletua Kvarnbyvallenilla. Se aloitellun kentiäharlaudella, jonka loimilli pasl. Vilho Kurujoki.

Juhlaseura Möllan lealllerisallssa, joka alkoi klo 16.00 kokosi myös runsaasli väkeä. Salä oli aivan läynna va-jatkuu sivulle 12

YRJÖ RUTHOLM

(RYYTTELI)

Synt. 15. 10. 1901 Tuutarissa Inkerinmaalla. Sai kutsun tästä elämästä 3. 6. 1975. Kaipaamaan jäivät: vaimo, tapset, lastenlapset ja monet ystävät. Elämänvaiheet olivat olleet moninaiset. Vaikka huoleton lapsuus ja varhaisnuoruus näyttivät tupaavilta, niin kohta vallankumousvuosien pyörteet tempasivat mukaansa sotitasvetollisuuden palvelukseen ja vapaan nuoren unelmat saivat jäädä odottamaan parempia aikoja, kunnes vakiintuivat olot ja pääsi opintielle, valmistuen kansakoulun opettajaksi. Tässä tehtävässä hän sitten vuosina 1928—1938 palveli opettajana ja josta siirtyi koulujen tarkastajaksi aina vuoteen 1941 saksalais miehitykseen asti. Vuonna 1942 hän olojen pakosta tultui Saksan armeijaan, josta vuonna 1943 siirtyi Suomen armeijan palvelukseen. Syksyllä 1944 hän onnistui pääsemaan perheensä kanssa Ruotsiin, jossa ensin joutui maataloustöihin vajaan vuodeksi ja sen jälkeen teolli-

OPETTAJA

YRJÖ RUTHOLM

(Ryytteli)

synt. 15. 10. 1901 Tuutarissa Inkerinmaalla. Sai kutsun tästä elämästä 3. 6. 1975.

Kaipaamaan jäivät

Vaimo,
tapset, lastenlapset ja
ystävät.

Jeesus sanoi: joka uskoo minuun,
se elää vaikka olist kuollut.

Joh. 11: 25.

suuden palvelukseen, ensin Hälsingborgiin 16 vuotta ja sen jälkeen Partillessa lähettä Göteborgia 7 vuotta.

Nyt viimeksi jo yli kuusi vuotta viettänyt rauhattomista kotoista eläkevuosien tarjoamaa elämää vaimonsa kanssa.

Opettaja Yrjö Rutholm oli tuonteeltaan iloinen ja reipas, uhrautuva yhteisten asioiden hyväksi. Hälsingborgissa hän toimi seurakuntaryhmän esimiehenä järjestellen jumalanpalveluksia ja muita seurakunnallisia tilaisuuksia yli kymmenen vuoden ajan. Hän suoritti monia rahakeräyksiä nöyryin mielin, niin Boråsin inkeriläisten seurakuntakotitisaation, kuin Helsingin inkerinkotien hyväksi, samoin muihin yhteisiin keräyksiin hän otti osaa, hyvin tuloksin. Siksi yhdymme kiitollisin ja kaipaavin tuntein omaisten joukkoon muistelemaan kaipauksetta poismennyt ystäväämme

Omaisten pyynnöstä Tuutarilainen.

Mölnlyckan kuoro.
Edessä seisova pienokainen, tuleva kuorolainenko? Lupaavaltanäytti.
Valok. Viktor Tilkkku.

jatkoo sivulta 10.

keä ja niin oli puhettakin useita. Sieltä puhuivat: rov. Kuortti, pastorit Mustonen ja Ahonen, Juho Jänis ja Anna Parkkinen.

Tilalla kokoonnuttiin jätteen Fässbergskolan autaan kansallisujuhlan merkeissä. Illan ohjelma oli vaihteleva, mutta hilkitty; juhtapuhujina esiintyivät: Kapteeni Uno Hammarström ja insinööri Alfred Saklanti, opettaja Eero Rautajoki myös puhut. Musiikista huotehtivat: Lisbet Montonen, Arvi Haikonen ja Mönttycken kuoro. Erikoisesti 14 vuotias Lisbet Montonen valloitti kuultijansa taitavalla pianomusiikilla. Mustalaispoika ja ittan primadonna naurattivat juhlakansaa. Ja oti sieltä vielä oikein tuhma ja kuuro oppilas, joka opettajansa ponnisteluista huolimatta ei oppinut yhtään mitään.

Sitten on vielä mainittava, että meidän juhlaamme kunnioitti täsnaotottaan myös Mölndalin kuningas, jopa otti osaa ohjelmaankin. Hän on tosin kuningas ilman kruunua ja valtakuntaa, mutta hän väittää: »On minulla kruunujakin. Ne on vain taskussa». Hän on yksi suomalainen mies, joka tunnetaan nimeä: Antton Kuningas.

Sunnuntaina, juhlan viimeisenä päivänä täyttyi vielä Mölndalin kirkko,

sittoin kokoonnuttiin jumatanpalvelukseen ja HPE:sen viettoon, saarnan puu silloin rov. Kuortti, ehtootllista jakoivat pastorit Mustonen ja Ahonen, kuoro lautoi myös tässäkin jumalanpatvetuksessä.

Jumatanpalveluksen päätyttyä oli edessä ero ystäväistä, sillä Suomen vieraat lähtivät paluumatkalle. Heitä saattettiin laulutta: »Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane». Eipä tosiaankaan Herran kansan tarvitse ainiaaksi erkaantua. Jos täältä ajassa niin tapahtuukin, on meillä kuitenkin jälleennäkemisen toivo kerran taivaassa. Edellytyksenä on kuitenkin, että Herra Jeesus on meidän kaltein aarteemme ja että hän saa hattia koko meidän elämäämme. Sillä yksin Jeesus on meidän toivomme.

Mutta juhla ei vielä päättynyt, vaikka Suomen vieraat lähtivät. Möltan teatterisatitiin kokoon tu vielä yllättävän paljon kansaa. Ja tässä juhlan viimeisessä tilaisuudessa puhuivat vielä pastorit: Ahonen, Mustonen ja Kurujoki ja Juho Kajava esitti kirjoittamansa runon.

Kiitos Teille kaikille jotka otitte osaa tähän juhlaan!

Juhlatoimikunnan puolesta A. T.

INKERILÄISET VAI ...

jatkoa sivulta 4.

Ruotsissa olivat Vermlannin metsäsuomalaiset, siellä ovat nyky-suomalaiset lyönneläjät, Amerikassa ovat Amerikan suomalaiset, Australiassa Australian suomalaiset jne. Emmekä voi väittää, etteivätkö Inkerin suomalaisetkin olisi suomalaisia. Kuutenkaan mikään muu suomalaisryhmä ei ole säilynyt ajan saatossa samoin kuin Inkerin suomalaiset ja ehkä joku Karjalan heimon osasto, jotka kuitenkin ovat ortodokseja. Säilymisen syynä on se, että inkeriläiset muodostivat heimon.

Lähdemme siitä toteamuksesta, että valtio on sellainen yhteisö, joka asuu määrättyllä alueella, jolla on oma historiansa, joka ylläpitää omia tapojaan, puhuu omaa kielitään, ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan, laatii omaa lakinsa ja ylläpitää niitä sekä puolustaa maataan. Samoin on heimo väestönsä, joka asuu määrättyllä alueella, jolla on oma historiansa, joka ylläpitää omia tapojaan, puhuu omaa kielitään ja ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan.

Sellainen väestönsä, joka on siirtolaisia, lyönneläjiä, uutisraivaajia jne., ei muodosta heimoa ja se sulautuu ympäristönsä. Pienoisjoukossa asiaa voisi verrata sukuun ja sakkoihin. Toinen on kiinteä ja toinen irrallinen joukko. Vermlannin metsäsuomalaiset olivat suurelta osin Rautajärven pitäjän savolaisia, sulautuvat he pääväestöön. Heillä lienee puuttunut jämes kokonaan yhteydet Suomeen, josla syystä kaikkinaisen kulttuurikin muuttanut ruotsalaisiksi. Lisäksi yhteiskunnalliset prosessit nopeuttivat kehitystä.

Kuuluu johonkin heimoon on korkeampi muoto kuin siirtojaisjoukko, jonka aikaansaannokset häviävät vähitellen ja joka sulautuu ympäristönsä. Niinpä Suomessakin on hämäläisiä, karjalaisia, savolaisia, inkeriläisiä jne. Kaikki he ovat suomalaisia, mutta hämäläinen ei voi olla inkeriläinen eikä inkeriläinen hämäläinen. Minäkin olen hämäläinen ja olen ylpeä siitä, mutta yhtä mielelläni olisin halunnut synjätä Inkerissä ja olla inkeriläinen.

-NOVNAT JA -VITSIT.

Inkerinmaal ko eleltii, ni virallisis paperlois käyteltikkil ensiks sukunim, nim ja tsän nim perrää. Naprimer: Korhonen, Saima Ivanovna ja mies ol vaik Korhonen, Ivan Ivanovits. A siel ei sukunimnee paljoo puhultelus eikä esittelys käytetty. Vennain alamaissin ko pil elää, ni sitä pil joskus kohtelaisuuksissil nähkääs vilizalssa: Ivan Ivanovits, jos luas ol nain, ni hia ol vaik Hilja Ivanovna.

Miul on joskus kysylty, jo mitä varl Inkerinmaal ei oll käytetty näitä Suomen nimmi. Kylhä ne naislin nimel sielki suava olla vaik mitä. Miesten nimmin luas ol oltava taipuisii, ko niistä pienist pojisi joskus alkanan kasvo ja lu niistä Issii. Ei siihen oikein Suomeo oimmi voin laittaa, ko ne ei taivu -novneiks eikä -vitseiks. Siel muas ko ne naisl oo -novni ja miehet -vitsii. Toin syy ol se, jot minja ko lu mössillee ja synnylli, ni ämmäl tehli ensimmäisel lytöl kaima. Se oli Inkeris tapa ja kunnioitus vanhoi kohtaa. Ämmä suuliu kovast, ko ei vunutkas tehly kaimaa.

Toist taas kiels, si sai laittaa toisen nimen. Näin ol myös polkien lalta, jo heli lehti ensimmäiseest äljän kaima. Niin niitä Jussil sil olli Isä-Jussi, poika-Jussi, pojanpoika viel ol Jussi. Eihä Iuo Isä-Toivon nimkää oikein Iyttären nimen perrää ois sopin: Huapanen, Ieva Toivovna, ko Iois lytöl ois olleet -novni ja hlä ois oltkii jo -vovna. Isä-Toivo ois varmasi sitä ihmelell, jo mikä -vov- se hänen lytiönsä oikein on. Eikä se Väinö myöskää Isän nimeks oikein kelpaa, ko vennän puustaaviois ei uo ällä eikä öttä. Näiden priku ko jäljää pois, ni Isä-Väinön pojisi jo tuliookli niitä Väinö-vitsii.

Kajri Luipponen

Tarton rauhassa vuonna 1920 myönnettiin Inkerin suomalaiselle väestölle itsehallinto. Vaikka sitä ei koskaan pohjoismaisessa mielessä toteutettuakaan, se kuitenkin osoitti Inkerin väestön erikoislaatuisuuden ja kulltuuristaan eli heimoasleen. Samaa ei myönnetty ns. Pietarin suomalaisille eli suomalaisille siirtokunnalle.

Jatkuu sivulle 15.

Juhlakansan runsautta Helsingin kesäjuhlilla. Taustalla Inkeri-kuoro. Valok. Pirkko Huurto

HELSINGIN KESÄJUHLAT ...

jatkoa sivulja 7.

varjossa olleet nuoret viemään Inkerin väreissä koostunutta kukkavihkoa Larin Parasken, suuren inkeriläisen runonlaulajan muistomerkille.

Hannu Vironmäen esittämän Jervehdyspuheen jälkeen kuultiin Maarita Meisomäen laulavan. Heleä-äänisen laulajajaren ohjelmistoon kuului kansanlauluja Etelä-Pohjanmaalta Iä-Karajaan, kuin osoituksena suomen heimojen yhteenkuuluvaisuudesta. Mukana oli myös inkeriläinen kauniin haitkea laulu »Yksin kasvoi kaunis koivu, yksin kummullaan yleni ...; ei ihme, jos kyynele heräsi kuulijan silmään.

Myös jänään saatiin kuulla lausuntaa; siinä esitti Jorma Teva-juo. Hän oli valinnut ohjelmistoonsa Leron Heikavirsien Rääkkö Räähkän ja Uuno Kaijaan Rukouksen, jossa jäivät kuulijan korviin soimaan kaikelmat: »meikin seisomme Jässä jänään ...» ja »juo että ois kansamme silloin, niin kuin yksi mies ...»

Päiväjuhlan korkeatasoisen ohjelman arvokkuutta lisäsivät vielä kaksi puhetta: kirjailija Aale Tynnin ja pääjohtaja Erkki Tuulen. Kirjailija Tynni sanoi esittämänsä alussa junjevansa otonsa aika oudoksi, koska monet paikallaolijoista junsivat hänen kerjouslujensa jienoo paljon paremmin kuin hän. jolla omakohjaisista kokemuksista oli vain joku heiveröinen lapsen muisjo; hän saajoi kertoa vain toisten hänelle

kerjoma. Eläväsll paljauurvat kuitjenkin »muislojen maiseja» varmaan monen kuulijan mieleen puhujan vii- pyessä »Inkerin muisjelmis- saan» milloin Hatsinassa jai Sakoskan kylän Janhu- villa, milloin Kolppanan seminaarissa tai Venjoen kirkonkylän vaiheilla. Osot- juksena kuulijoiden jämpimäsä mie- tenkunnossa oli erään venjokelaisen juhjavieraan lausahdus vierusloveril- leen: »Kaikki oli Venjoella juuri sel- jaista kuin kirjailija Tynni kerjoo.»

Aale Tynnin muisjelmien jälkeen esitti Hannu Syrjälahji kanjeleen ja paimenjo-ven soittoa. Samalla hän hauskasti esitteli soittoimensa, pieneä ruokopillia, huijua, suurea paimenjo-vea jne. Lopuksi hän lauloi suomalaisia kansanlauluja säesjään itseään 36-kieli- seellä kanjeleella.

Päiväjuhlaan oli juhlapuhujaksi saatu Inkeriläisten Sivistysseuran hallinjo- neuvoston puheenjohtaja, pääjohtaja Erkki Tuuli. Pääjohtaja Tuuli vetosi kiinnostavassa ja miellinpainuvassa pu- heessaan nuoremman polven inkeriläis- siin sanoen mm., että perinjeiden säi- tyttäminen on jokaisen sukupolven vel- vollisuus. Hän kehotti myös mahdolli- simman suureen yhteydenpitoon ja kuljtuurinvaihtoon eri maissa asuvien inkeriläisten välillä, ettei suomen kieli ja inkeriläinen heimoperinne myöhem- pienkään sukupolven aikana kuolisi. »En usko, että Luojan jarkoitus on ollut, että Inkerin kansa kokonaan kuolisi, kun se on sodasta ja kalkista koeftele-

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitilaisuus 28. 9. 75
Inkerikodissa Karjalassa klo 14.00.

Lokakuun kuukausitilaisuus 28. 10. 75.
Palkka ja alka sama.

Hyvät lukijamme

Kuten sivulta 2 olette havainneet, TOIMITUKSEN OSOITE ON MUUTTUNUT Pyydämme, että ystävällisesti lähettäisitte kirjoituksianne uudella osoitteellamme; se nopeuttaisi huomaltavasti lehden toimittamista ja kirjoituksenne ehtisivät ajoissa tarkoitamiinne numeroihin.

On kesälomien aika. Sitä huolimatta lehtemme pyrkii ilmestymään joka kuukausi, tosin vähän myöhästellen. Toivomme pian kuitenkin pääsevämme päiväjärjestykseen. Mutta sitä ennen: hyvää tomla!

TOIMITUS.

muksista huolimatta tähän saakka säilynyt.» Tähän tapaan taustajä pääjohtaja Tuuti puheensa lopussa.

Juhtapuheen ja kuoron esitysten jälkeen laetuin Sivistyssäätiön ansiomerkki. Tältä kertaa merkin salvat Marja Taatinen Outusta, Helena Kirjanen, Ida Strömberg ja Mikko Kolomainen Tampereelta sekä Susanna Kössi ja Sulo Allanmaa Helsingistä. Professori Leo Ylilö tuovutti merkit, jotka Hertta Allanmaa kiinnitti ansioikkaiden rintaan. Professori Ylilö tuk merkkien (akotilal-suudessa myös niihin liittävän diplomin, jonka olivat Sivistyssäätiön puolesta allekirjoittaneet Leo Ylilö ja Erkki Tuuli.

Ansiomerkkien tuttua laetuijsi puheenvuoron käytti professori Eino Jamalainen, joka kertoi ennen vanhaan pidetyistä Inkerin lautujuhtista ja niiden yhteydessä esitetystä ohjelmasta. Karjalaisen heimon terveiset esitti vieti Boris Karpela, joka mm. toivoi puheessaan kyykkäinnostuksen tarittuvan myös Ruotsin inkeriläisiin. Samalla hän lahjoitti Inkerikodin kokoelmiin professori Pertti Virtarannan teoksen »Polku sammui».

Ennen kirkkoherra Vironmäen lausu-

mia päätössanoja lautettiin virsi, jonka aikana kerättiin kotehti juhlamenojen peittämiseksi. Yhdessä lautettiin Sol kunniaksi Luojan ... ja Nouse Inkeri. Viimeisenä kulkui Oj maamme Suomi... ennenkuin kuusi ja puoli sataa juhtavierasta jätti Karjalatalon suuren juhtasalin. Jokaiselta varmasti mietessä toivo, että taas ensi vuonna tavataan.

A. L.

INKERILÄISET VAI ...

jatkoka sivulta 13.

Inkerin historia on kirjoitettu. Samoin on kirjoitettu paljon muita teoksia Putron ja Laurikkalan elämäkertoja myöten. Mutta jokaisen inkeriläisen olisi syytä kirjoittaa muistiin jotain Inkeristä. Se voi olla mitä tahansa: historiaa, tapoja, sanoja, sotaa tai rauhaa. Se täydentää virallista historiaa. Kirjoittamisella on jo nyt kiire, sillä pian on se aika, jolloin ei ole enää niitä, jotka joutuvat Inkeristä muisteltaviksi. Alkuperäinen väestö vähenee joka vuosi. Taltentamalla muistitietoja, asiapaperit ja valokuvia jätämme testamenttimme Inkeristä Suomen kulttuurille.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsooero ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valtiol runol	10,—
Helli Suominen	
Mooses Putron elämäkerta	3,50
A. Metäläinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouso Inkeri ym. 7,50	
Lauri Sanlin	
Murrejuttuja	7,50

Inkerin seinäkartoja	2,50
Inkerin vaakunoita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adressoja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo- deksi 1975 ollel syytä tila- ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valti- sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehel:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoliteel sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätolmittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 9

syyskuu 1975

inkeriläisten viesti

- TOIMITUS:** Koivikkolantie 6, 01620 Vanha 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VL Toimilussihleeri:
Anja Luoma, puh. 692 460
- KONTTORI:** Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänselä 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19
- OSOITE- JA TILAUS- ASIA:** Inkerikoti
- TILAUSMAKSUT:** Konttorin osallistujien postilistatiliille
30636-4
- TILAUSHINTA:** mk 12,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 15 kr.
- ILMOITUSHINNAT:** 1/1 sivu mk 200,—
1/2 ” ” 120,—
1/4 ” ” 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—
- PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:** Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORÅS Puh. 033/101 850
Postilistatili n:o 626047-5
- PÄÄASIAMIES SUOMESSA:** Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postilistatili n:o 416608-9
- Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
- Kustantaja ja julkaisija:
- INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.**
-

KANSIKUVA KERTOO Kolppanan kirkko

Muistojen Sakoska

**Katkelma juhlaesittelmästä inkeriläisten kesäjuhlassa
Helsingin Karjalatalossa 13. 7. 1975**

Elämäni ensimmäinen muisto liittyy korkeisiin portaisiin, jotka olin ensimmäisen kerran nimen voimin tullut alas. Istuin ylpeänä pihan hiekkakasalla: olin astunut suuren itsenäisen asketen, maailmanlänkin laajentua.

Myöhemmin kuulemieni seikkujen perusteella tiedän, että nämä portaat olivat Kolopanan pitäjän Sakoskassa, isäni syntymäkylässä. Isäni oli rakentanut sinne vanhempiensa talon viereen kaksikerran talon. Perhe asui yläkerrassa, ja alakerrassa oli iso lunkkahunne, jossa äitini opetti alakanakoulun ensimmäistä ja toista tunkkaa.

Talon ympäristössä ja itse kylää en juuri muista. Sisarukseni muistavat Sofia mummoni kirsikkapuita, niiden alta he haravolivat tehtiä, ja nurmikäntä, jolla pelattiin krockettia. Omassa mielessäni väikyy harmaa kaupan vii, jonka edessä kasvni korkeita auringonkukkuja. Viisaalla ja toimeillaalla isänäidilläni oli pieni kytäkauppa, jossa palasi etintarvikkeita myytiin kaikenlaisia talustavaroita, kuten kuppeja, lunmalaseja yms. Sellaisia pilkku kauppoja oli asuinrakennusten yhteydessä paitsi Inkerissä.

Isäni alkoi v. 1949 kirjoittaa muistelmiaan, ja kuvattessani nyt hänen syntymäseutuaan seuraan tähinnä hänen kertomustaan.

Sakoskan kylä sijaitsee Hatsinan kaupungin välittömässä läheisyydessä. Hatsinan kautta kulkevat sekä Varsovan että Baltian radat, ja Hatsinan Varsovan-asemalta oli isäni lapsuudenkotiin vain viiden minuutin kävelymatka.

Hatsinan kaupunki kaikkine ympärillä sijaitsevine kyläineen oli alunperin Hatsinan molsin, jonka Ruotsin vallan aikana oli läänitetty kreivi Armfeltille. Pietari Suuri tahjoitti sen sisarelleen Natalia Aleksejev-nalle. Tämän kuntaa se liitettiin keisarikunnan hovin tiloihin. Myöhemmin se oli useiden aatelismiesten hallussa, kunnes palasi taas keisarikunnalle perheelle. Katariina II lahjoitti Hatsinan ja Ruotsin ruhtinas Grigori Orloville. Orlovin kuoleman jälkeen hän osti Hatsinan takaisin, liitti siihen Vanhan ja Uuden Skunrlisan mnsint ja lahjoitti tilukset pojalleen Paavaliille tämän tyttären Aleksandran syntymän johdosta. Koko tila käsitti nyt 41 kylää, ja alustalaisvaestoa oli 3031 miespuolista ja 2919 naispuolista henkilöä. Kymmenkunta vuotta myöhemmin kylää oli muutama lisääkin.

Orlov rakennutti Hatsinaan komean palatsin, josta myöhemmin tuli keisarikunnan palatsi, ja perusti kauniita puistoja. Häneltä on säilynyt Ruusseauille kirjoitettu kirje, jossa hän ylisti Hatsinan ihanouksia.

Paavali, jonka oli keisarina vv. 1796—1801,

teki Hatsinasta kaupungin ja kehitti sitä monella tavoin. Hän jakoi sen puomeilla neljään osaan, joita soillaal vartioival, rakennutti kirkkoja, kouluja, sairaaloita. Hänen leijämänsä oli mm. merkittävä Mui-tapalatsi, joka nimensä mukaisesti leijlin kokonaan muillasta, kivijalkaa ja väljämäl-jömiä puuosia Jukuunollamalta.

Hatsinaan liittyi muilakin erikoisia Paa-valin muistoja. Siellä säilyettiin vakui-sesli eräitä kammoittavia esineitä, jotka lii-lyiväl keisarin murhaan: sänkyä, peitteitä ja lyynyjä, joihin salaliiton jäsenei v. 1801 olival keisarin Jukehduuttaneel. Leskikelsa-rinna Maria Feodorovna oli eläessään joka päivä käynyl niitä katsomassa.

Isäni lapsuuden aikana Hatsina oli paia-l-sikaupunki. Aleksanteri III asui siellä. Vuo-den 1897 väenlaskun mukaan kaupungissa oli 14.824 asukasta, ja se oli hyvin hoidettu ja siisti. Siellä oli ihania avaria hovipuus-joja, joissa järvel kimalleilval. Prioratin hovipuistossa oli Filkinon järvi sekä Musta-järvi, varsinaisessa palatsipuistossa Hopea-järvi. Maastonmuodostuksesta päätelleo nämä järvel lienevyl muinaisina alkoina oi-leet yhtyneinä ja vesistö lienee jatkunut Sakoskan kylään asti. Novgorodin Vatjan viidenneksen verokirja (vuodelta 1499—1500) mainitsee suuren Holshinoo järven, jonka läheisyydessä Hatsinan moisto sijalt-see; nimi Sakoska mainitaan myös jo tässä verokirjassa.

tsäni piti Hatsinaa aina kotikaupunki-naan. «tkävöin sitä aikanaan usein asues-sani muutisassa Pietarissa», kirjoitti hän muistelmissaan.

Sakoskalaiset olivat siis muinaisista ajoista asti Hatsinan moiston alustalaisia. Pietari Suuren ajoista asti Venäjällä valitti maaorjuus. Keisarillisen hovin maaorjat olivat jonkin verran paremmassa asemassa kuin yksityisten aateiisten alaiset talonpo-jat. Yieensä kruunun talonpoikien ei tar-vinnut tehdä työtä hoviin, vaan he setvi-tyivät vetvoiliisuksiastaan veronmaksulta, aprakalla. Hatsinan talonpoikain asema oli kuitenkin poikkeuksetiinen: heidän oli ap-rakka-maksunsa lisäksi tehtävä myös jokin määrä päivätyötä. Kansa ei tästä ensinkään pitänyt, vaan nurkui. Matti Kurikka on näyteimässään "Viimeinen ponnistus" ku-vannut — tosin tyylieltien ja aikamääriä

muullaen — sitä Iraagista lapahJumasarjaa, joka saJlui Hatsinan kunnassa vuoden 1851 aikana. Talonpojal velosivat silloin kiih-keäsl keisariin aprakalle pääsälkseen, muilla heidal nujerreltiin ja heidä rangais-liin kapinoitsijoina. Simo Lattu -niminen talonpoika, joka oli oikikuormaam piioulu-neena itse vieny keisarille heidän kolman-nen anomuksensa, karkoitettiin Siperiaan ja muita ruoskuttiin. Tapahumissa oli muka-na isäni äidinisä, Kaapro Manninen, ja Malji Kurikka on näytelmässään anJanul hanelietien vähäisen roolin.

Aleksanteri II iakkauJli maaorjuuden v. 1861, 19. päivänä heimikuuta. Tänä päivä-nä, jota kansa myöhemmin vielJ suurena juhlapäivänä, vapautui myös Sakoskan kylä ja sakoskalaisten joukossa isäni vanhem-mal, Joonas ja Sofia Tynni

•

Sakoskan kylä jakauuu kahteen osaan: Yia-Sakoskaan ja Ala-Sakoskaan. tsäni koiJi oli Ala-Sakoskassa.

Sakoska, kuten inkeriläiset kylät yleen-säkin, oli rakennettu venäläiseen tapaan kahden puolen raittia, talot lähekkäin. Ky-län keskinen osa, Vanhakylä, käsitt t3 ta-loa. Lisäksi kyliään kuului kaksi erillistä ta-loryhmää, Hirvonnäki, jossa oli 6—7 taitoa, sekä Patämäki joka oli viiden talon ryhmä, ns. «otsa». Kaapre Levoskan, Paavo Le-voskan, Viipon, Joonas ja Sofia Tynnin ta-liot olivat siinä perätysten toisia puoleita tietä, ja vastapäätä oli Jaakkojan taito.

Tatojen varallisuustason ratkaisi viljetys-kelpolsen maan määrä, s.o. kuinka monta revisaa taitolla oli.

Revisa-sana tulee sanasta revisioint, tar-kastus. Maaorjuuden aikana Venäjällä tot-millettiin joka kymmenes vuosi kartanoiden alustalaisten väenlasku. Merkinnässä otetiin huomioon vain miespuoliset henktöt. Kartanoiden viljelysmaa taskettiin heidän mukaansa, oli niin ja niin monta miehen-maata eti revisaa. Maaorjuuden takkautta-misen jälkeen viljelysmaa jaettiin talonpo-jille näiden revisalukujen perusteella.

Revisan suuruus vaihteli eri seudultia jonkin verran. Sakoskassa se oli 4 ha. Koko kyliän yhteinen revisamäärä oli 51. Toinen, suurempi puoli maata oli harvahkoa ja pie-

nikasvuista metsäniittyä. Sitä käytettiin karjan yhteislaitumena.

Patamäen suurin viljelystila olti Kaapre Levoskalla, yhteensä 4 revisaa eli 16 ha. Isäni lapsuuskoti oli seuraavaksi suurin ja kasitti 3 revisaa, siis 12 ha. Muut kylän talot omistivat mikä 3 revisaa, mikä — ja useimmat — vain kaksi tal yhden revisan, olipa jokin vain puolenkin revisan kokoinen. Viljelys oli vuoroviljelystä: peltomaata oli jaettu kolmeen osaan, ja niistä yksi vuoron perään oli aina syysviljalla, toinen kevätilviljalla ja kolmas kesantona, »paarmiona».

Näin pienet tilat eivät tuottaneet viljaa edes kylläiseksi, ja useissa kylän taloissa oli suuri osa vuodesta syötävä ostoleipää. »Vähän ilpasi», sanol kansa, »vain Mikkelistä Pärtyliin.» Se on: leipä loppui Milkonpälvanä, 29. syyskuuta, ja sillä saatilin vasta seuraavan elokuun 24. päivänä, Pärtylinpäivänä. Näin väitti leikkisä sananparsi.

Karjanhoito oli varsin vähäistä. Keväisin palkattiin yhteiset paimenet: hevospaimen, lehmäpaimen ja lammaspaimen. Nämä kolme paimenta hoitivat kylän koko karjan ja olivat vuoron perään eri talojen ruoissa. Paimenet olivat säännöllisesti toispaikkalaisia, usein suomalaisia, joita tuli paljon tkkeriin lyönhakijoina. Moni Sakoskan paimen oli kotoisin Mäntyharjasta.

Aamulla varhain paimen kulki kylän halki torvea toittottaen, ja emännät taskivat porteistaan elikkonsa kylän raitille paimenta seuraamaan. Tllalla ne palasivat samalla lavoin, jonossa, ja emännät ottivat ne portteillaan vastaan. Kalevalainen näky!

Koska maanviljelys ja karjanhoito eivät elättäneet kylän väestöä, hankittiin lisätuloa Hatsinan kaupungista. Varsinkin talvisaikaan nähtiin Sakoskan miehiä Hatsinan asemalla hevosineen, ajoja odottamassa.

Pielarin-päivä oli suuri juhlapäivä. Silloin pidettiin Paaritsan kylässä suuret markkinat.

Paaritsan kylä oli Sakoskan naapurikylä ja varsin erikoinen. Sen väestö oli puoleksi venäjän-uskolsia, siis inkeroisia, jotka olivat koko Ruotsin vallan ajan säilyttäneet ortodoksisen uskontonsa. Siellä käytiin usein. Isäni perheellä oli siellä sukulaisia,

olipa isälläni siellä ristl-isäkin, Juhana Lattu.

Paaritsan kylässä oli ns. kuninkaan veljen talo. Se oli saanut nimensä jo Paavali t:n aikana.

Isäni äiti kerloi tasta talosta isälleni:

Keisari Paavali käyskeli eräänä päivänä Hatsinan-hovinsa tatusrakennusten puolelta ja tuli ns. Pyöreälle riihelle. Riihen oli rakennuttanut Katarilna It:n suostikkl Orlov ja se seisoi isäni lapsuuden aikana Hatsinan eteläisen kaupunginportin lähellä. Keisari näki riihessä paaritsalaisen talonpojan, joka parhattaiaan kumarassa syyttelil tulta riihen uuniin. Keisari oli telkiksällä tuulella: hän ojensi keppinsä ja kutitellil miestä takaapäin. Tämä eli valvautunut kääntymään, vaan luullen, että takana selsoi joku venäläisistä työtovereista, lausahti vain leppolasti: »Älä leiki, vell.» Keisari kosketti häntä toistamiseen: mies samoin toisti lauseensa: »Älä leiki, vell.» Mutta kun keisari jatkoi hännällyään, mies jo harmistuneena nousi ja kääntyl katsomaan, kuka hänä oli häiritsemässä. Nädessään keisarin hän säikähti pahoin ja lankesi polvilleen. Mutta keisari nosti hänes maasta, syleili häntä ja sanoi: »Olkkaamme siis vetjiä, koska sinä niin sanot.»

Paaritsan kylän tatonpoika Sykiäinen sals keisarin oikusta merkillisen armon: hänen talonsa vapautettiin veronmaksusta ja sotavaenotosta. Tätä erivapautta tato nautti vuosikymmenen ajan. Mutta kun sitten Aleksanteri t:n aikana annettiin laki yhteisestä asevelvollisuudesta, vaadittiin Sykiäisiäkin sotavakeen. Nämä yrittivät vedota vanhaan erikoikeuteensa kuninkaan vetjinä. Mutta keisari Aleksanteri kirjoitti helldän anomuspaperinsa päälle:

»Minä itsekin suoritan asepalvelusta ja minun veljeni tekevät samoin.»

•

Sota on kulkenut Sakoskan kylän yll. Tosen maailmansodan aikana rintama pyssätyi pariksi viikoksi Hatsinan kaupungin lähelle. Sakoskan asukkaat saivat määräyksen jättää kotinsa parin tunnin sisällä, ja laisteluajan aikana he piieskellivät Kousulan metsissä. Kun he palasivat, oli ky-

Johan Rikkisen koulu

(Hietamäen Törölässä.)

Vuosikerta vuosikerran perään
lähtea sai kouluun Rikkisen. —
Mukana myös vuosikerran erään
laulajakin koki kaiken sen,

miten lapset hänen johdoltiansa
sisään pääsi luvuntaitohon,
miten verkkaisesti rakentuvaa
maaitmassa kaikki tieto on.

Muistan hänet, ptkän partaniekan
naamoin aina sangen totisin —
nauranut ei ääneen juuri koskaan,
hymyili tok' joskus kuitenkin.

•Ehkä teistä joku vielä nousee
tiedon portahia ylöspäin ...!•
Näin han virkkoi kerran tunnillansa —
tama säväytti sisintään.

Ole Kotppanan seminaarin 50-v. juhla-
albumista v. 1913.

•Rikkinen, Johannes. (Vatokuva). Synty-
nyt Hietamäen Somerokankaalta t9. t2.
t85t. Vanhemmat: tukkarit Abram Rikki-

lästä vain rauniot jäljellä. Suurin osa ta-
toista oli tuhoutunut. Joonas ja Sofia Tyn-
nin taloa ei enää ole.

Vanhempieni asuintalo seisoi paikoittaan
vielä muutama vuosi sitten, samoin se pieni
talo, jonka Juhana setäni rakensi vähän en-
nen kuolemaansa. Siinä oli nyt venäläinen
kauppa. Kylään oli muuttanut paljon uutta
väestöä, ja sietä asui vain harvoja suomen-
kielisiä.

Kun isäni sisarentytär vuonna 1943 tähti
Suomeen, sanoivat kylän naiset hänelle:

•Kun tapaat enosi, kerro hänelle, kuinka
me olemme kärsineet.»

Nousi toki, nousi naista, miestä,
jotka etontietä eväitään
nauttiessaan kansakouluansa
aina muistelivat mielellään.

* * *

Hyvin myöhään rajan taakse kuulin,
miten päättyi koulumiehen tie,
miten vattakunnan mylterrykset
setvät viitat vinkkurahan vie ...

Nyt, jo lahes vuosisadan takaa
häntä siunauksin muistelen:
Syvän vaon kynti sarallansa
opettaja Johan Rikkinen.

26. 7.—t. 8. 75.

Aapo Iho.

nen ja Maria, o.s. Meronen. Tuli seminaa-
riin kotivalmistukseksi t886 Ei päättänyt.
Opiskelt 2 vuotta Jyväskylän seminaarissa.
Meni sitten Pietarin opettajaseminaariin ja
päätti sen t877. Toiminut opettajana Tokso-
vassa t877—78, Mosinassa t878—82, Tyrön
Ylikylässä t882—85 ja Hietamäen Törö-
lässä v:sta t891. Lukkarina Hietamäellä
v:sta t885. Kunnan äänivaltainen ja ttien-
tarkastajana useampina vuosina. Natma-
ton.»

Otteen oikeaksi todistaen:

Aapo Iho.

P.S. Torotässä hän jatkoi virkojensa hoit-
amista vielä vattankumouksen jälkeenkin
niin kauan, kuin se oli mahdollista. Sitten
hän kaikki meni niinkuin meni.

Sama.

Kylänluvut Myllykyläs

Myö oltii suomalaisil silhen ast ko meitä tuotiin Suomee, a tiäl kuultikkil, jot ollaa inkerläisil. Suomalaisist ko luaittii ni erroitettii sil, jot ollitt Suomen ihmisi. Nyt mie viännänki kyläntuvuist mein omal Inkerin murteet. Murretta ol meilki monenlaista er paikkakunnll. Miun ämmäin luatj, jot ennenvanhaa ko piettii kylänlukulol ja opetiit lukutaitoo seurakuntalaisil. Koululol ol harvaas ja ettäälki ne oltiit. Linna ol kyl montakü kouluu, mut ei niist välitetty ko lapset pit opettaa jo pienest pittäin ruutamaa. Tuliit Myllykylää kylänluvut ja Suomest ol määrätty papiks Otto Rokkanen. Muvas ol myos lukkaar ja kirkonmies. Rokkanen ol kuulemma kova ja kiivas pappi. Seurakuntalaist ei olleet nähneet konsaa ennen kirkherransa nauravan. Pient pojat ja tydt alko tappalssa äitiöinee yhtee talloo, toist hlrvsiit kovast pappi ja oliit jo itkuu purskahtamas männessä. Tolst osasiit hyväst lukkee. Tolst männilt papin luoks ja alkoi pillitlää, a lukemisest ei tull yhtää mittää, valk osasiit koton sujuvast. Pappi alkoo huutaa heil ja äidtt oliit harmilloissaa, ko pappi oli niin kiivas. Myllykyläs ol kaks veljestä Jussi ja Eerik. Ee-tä ei venytetty mein paikal kansan suus. Eerikkä sanottiit jo Ierikka. Jussi män ensiks Rokkasen ettee lukemaa ja sal Rokkasett kiitokset hyväst luvust. Tul Ierikan vuoro, a hlä ol utalapolka. Myllykylä sijalts joen varrel ja oliit korkijat penkereet mist mäkkee lasketteel, eikä kerint opellella kaikkii puuslavtoikaa. Muutakii vesselampaa tekemist ol. Rokkanen näytti kohan mist pit lukkee. terikka selso ja katso vua Ruamatuu, Rokkanen alko tuas huutamaa. Ierikka ei sanont mittää, anto vua papin huutaa. Rokkasen kilvastelu toppu ja hlä käsk Ierikkaa luvettelemaa puustaavit. Kaks puustaavil Ierikka sano ja pysähty. Rokkanen kysy: Mikä se seuraava puustaav on? Ierikka ei hätääntynt, vaan huus koval äänel: Mein Jussi, tule katsomaa mikä klu-

Vasja ja kissa

Pentikäisen ukolla oli kissa. Ukolla oli myösktn renki, jonka nimi oli Vasja. Vasja otti kissan polviensa päälle, stltteli sitä ja luki kissalle seuraavan läksyn:

Mie olen Mikko Matinpotka,
ja sie olet Kissa Kasinpoika.
Ja nyt mie vannotan sinnuu,
ja sie tottele mnnuu:
jotta tällasen asjan sie vartie otat,
jotta suojista karkotat hiiret ja rotat.
Ja sano nyt miun jälestäin: jaaaaaa.

Ja Vasja otti kissoa korvasta kii ja nipisti siintä. Ja kissa hyvin haliasti vastas: »Jaaaaaaa!»

Vuosisadan vatheen tienoilla kuulemansa tarinan muisteli

M a t t i - setä.

---

kero tiä oikein on, ko en mie, eikä tuo pap-pikaa tiijje! Silloin Rokkanen nauru, jot vatsa hylly ja seurakuntalaiskiil näkkilt jot kirkherraki nauraa.

Katri Luippunen

ARVOKA PERHEJI

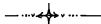
on onnitteluruno, jonka on kirjoittar
vos Teppo Samoojalle tämän täyttä
on latinankieliseen asuun tekstannut
Sen lauloivat päiväsankarin sukul
leellä) onnittelukäynnillään. Lisäks
mennos oikealla.

STEPHANO VAGATORI
annorum VXC

ed III Col. Jm anno Domini MCMLXXV

Sui arfana geneti, Fecit repere, tenet ho	Corruption
Abos Scripsisti ecle, theatra, libras	adhibere a fide
Natus in Ingermanie eo semper memet obque	Geno Super
proesse disternes gentis amato agos	manum
Lute raro grafer eicene et gelege vagatus,	Adhibe
ex goe cognomen conceleberrimum et est	Samooja
Plantam primam suam dardem Fossiciderem	Ulini
desisti Nostrum primus et optimus eo	
Te Stephanem prefecit Abos bibliothecae	Teppo
iure coronatus nomine consilio eo.	Samoojantunni
Oris possit numerare opere omnia clara magistri.	Si me
prosepter prudens, moe, pater elmus, amans	Fam'is
Vitae in solimine res minimae via sunt reverendae	Samooja
silvas epistolae pro omnibus arboribus	
Multum zelus, multum intuitus et sapienti	Speculatus
Mundum perierem cur ravidare valis?	
Jubila, amice salerrime, iure bone in grage nostra	Gratulate
falte sine diu laetitia generi!	

199 Seimo, Yrjö, Tey, Ecco, Rakel, Arvo . 4-4-4-4

MUISTO HLASTA

rvo Suominen langolleen kirjastoneu-
85 vuotta 30. toukokuuta 1975. Runon
anveistäjä Tea Helenelund-Suominen.
latinaksi (Ateenalaisten laulun säve-
joittaja itse luki sen suomeksi. Suo-

SEPPEL = KIERTOTAHDELLE (Teppeli Samoojalle)

85-vuotiaalle

30. Toukokuussa Herran vuonna 1975

(Suomennoos)

Aamun ruskoon synnyit, Suomupa vei, asetuithan	Elamanvaiheet
Turkuun. Kirjoitit lehtiä, näyttämöjä.	tähän asti
Inkerin poikana miehesi muistaa syntymäheimos	Inkerin heimo
ainlan armaisen, toimella puhemies.	
Laajaan vilsiä yhdeksättä jo vuotta samoillut	Ika
täällä sä. Siitäpä on mainehikas nimi myös.	Samooja
Taimen ensimmäisen heimoa Suomisen ammoin	Talmi
poimit. Vanhin oot meistä ja myös parhin.	
Teppopa Turkuun kirjastoon tuli johtelijaksi:	Teppo
syystäpä neuvoksen seppelä päässäsi on.	Kirjastoneuvos
Voisiko ken luetella, sä maisteri, toimesi kaikki:	Koulu
olva opettaja oot, mies, isä lempivä myös.	Perhe
Huippus tarkastain elämän asiat vähät hälpöy:	Vilisaus
metsät näät, ei puut häiritä voi näkymääs.	
Paljon käynyt, paljon nähnyt tyytyvä vilsas:	Katsomo
mailmaa huononevaa katsoa kannata ei.	
Ystävä vanhin, juhliä syytä sun on kera meidän:	Onnentolvotus
pitkään onnekas oo: siit' iloa sukukin!	

Saima, Yrjö, Dorothea, Eero, Rakel, Arvo.

RUOTSIN PUOLELTA

VILHO MUSTONEN:

Herra kokoaa kansansa

Jes. 54: 7—10

*Puhe juhलaseuroissa Mölndalissa juhannuspäivänä
21. 6. 1975*

Hyvät ystävät. Ajattelin lukea näissä juhलaseuroissa Johannes Kastajan päivän V.T:n saarnatekstistä, joka on profeetta Jesajan kirjan 54: 7—10 ja sanat kuuluvat seuraavasti: »Vähäksi silmänräpäykseksi ...» Kun kodissani luin tämän juhannuspäivän saarnatekstin, ajattelin, että Israelin ja Inkerin kansoilla on melkoisesti yhtäisyyksiä elämänvaiheissa, jotta aina ei tute ajatelleeksi.

Herra Jumala oli Istuttanut hengeltisen istutuksen eli viinitarhan niin Israelin kuin Inkerin maahankin ja oli tehnyt niissä voimaperäistä työtään satoja vuosia. Työ Herran viinitarhassa ei aina saanut rauhassa edistyä, koska sekä sisäiset että ulkonaiset viholliset olivat usein estämässä Herran tekoja. Ja Jumalan täytyi kasvattaa ja ohjata kansaansa, jotta se olisi pysynyt Herran omana ja tunnustanut Jumalan isäksseen. Sillä Herra rakastaa kansaansa ja haluaa aina sen parasta.

Kun luemme Israelin kansan historiaa, niin Herra oli varoittamalla varoittanut kansaansa epäjumalanpalveluksesta ja kalkenlaisesta synnistä ja sanonut: »Jos minut hylkäätte ja palvelette vierailta jumalia ja teette syntiä, niin teidän käy huonosti.» Jos kansa oli kuullainen Talvaallisen Isän tahdolle ja noudatti sitä, niin siitä oli aina hyötyä ja siunausta. Mutta jos se oli oppiniskainen ja rikkol Jumataansa vasiaan, siitä

oli yleensä seurauksena tuhoa, tuskaa ja onnettomuutta, koko kansalle.

Niinpä Herra joutui jo V.T:n aikana rankaisemaan omaisuuskansaansa mm. siten, että antoi sen useita kertoja vieraiden kansojen alaisuuteen. Varmaan kaikki muistamme, miten Israelin kansa karkoitettiin Egyptiin, Assyrian ja Baabelin orjuuteen. Ja miten se siellä, vieraalla maalla muisti Jumalansa, tunnusti syntinsä ja pääsi lopulta takaisin omaan maahansa.

Ja kun vallitti kansa kansana V.T:n ja U.T:n taitekohdassa hylkäsi Messiaansa, Jumala vihastui siihen niin perinjuuriin, että karkoitti sen omasta maastaan vieraitten kansojen keskuuteen kahdeksi vuosituhanneksi, niin että se vasta meidän päivinamme väkevänä Jumatan merkinä kokoaa itseään Luvattuun maahan takaisin.

Kuten jo mainitsin, Inkerin kansan vaiheissa on samanlaisia piirteitä kuin Jumalan Valtulla kansalta, Israelilla. Sekin joutui elämään satoja vuosia vieraitten kansojen alaisuudessa Idän- ja Lännen kirkon raja-alueella.

Kaikesta huolimatta kansalle oli hyötyä ja siunausta, jos se noudatti Jumalan tahtoa ja karttoi syntiä. Mutta jos se ei synnissä ja oli tottelematon Taivaalliselle Isälle, niin Herra rankaisi sitä esim. sodalla, rutolla, nälällä tai jollain muulla tavalla. Sillä ketä Herra rakastaa, sitä hän myös

Kodin ja koulun yhteistyö kasvatuksessa

Ystäväni, opettaja A. Salefors, joutui kerran kasvattamaan hyvin vallatonta kuudetta luokkaa. Harmikseen hän totesi, ettei pojista yksikään vielä osannut kertomataulua. Ystäväni kutsui oppilaiden vanhemmat kokoukseen ja pyysi vanhempia avukseen, opettamaan pojille kertomataulua ja Isä meidän -rukousta. Suureksi ilokseen hän totesi, että oppilaiden vanhemmat asetuivat tukemaan opettajaa.

Sen jälkeen pahasti ruohottunut opetustyö pääsi jälleen raiteilleen.

A. H.

---

kurittaa ja hän ruoski jokaisia lastaan, jonka hän ottaa omakseen.

Lopulta Inkerin kansan kavi samalla tavoin kulin Israelin kansan. Se joutui jättämään Isänmaansa ja se hajotettiin eri tuihoille mutten kansojen keskuuteen.

Nyt me elämme parhailleen tällä hajaannuksen kautta. Meillä on Ruotsissa, Suomessa, Virossa, Karjalassa, Amerikassa, Australiassa ja Venäjällä jne., emmekä tiedä, pääsemmekö enää koskaan kauniiseen ja rakkaaseen Inkeriin Jumala yksin sen tietää.

Monet ovat tältä osin jo kaiken toivon heittäneet. He eivät jaksa enää uskoa koko Inkeriin. Mutta vaikka emme enää koskaan sais jalallammekaan astua Inkerin kamaralle, meillä on kuitenkin perintönä Inkeriläisyys, jota ei kukaan voi meiltä riistää ja jonka alna voimme kuljettaa muusamme. Toisin sanoen: ahkeruus, rehellisyys, iisius, vaatimattomuus ja kodin perintönä luja luottamus Jumalan sanaan ja hänen johdatukseensa kaikissa elämämme vaiheissa. Jos siis Jumala on meidän puolellamme, niin kuka voi olla meitä vastaan. Hän, joka ei säästännyt ainokaista Poikaansaakaan, vaan antoi hänet uhriksi meidän edestämme, että me pelastuisimme tästä pa-

Katri Laitinen

80-VUOTIAS

Elokuun 17 p:nä täytti 80 vuotta Katri Laitinen. Hän on syntynyt Lempaalan seurakunnassa, Inkerinmaalla. Avioliiton hän solmi Matli Laitisen kanssa 1916 ja he elivät onnellisina 53 vuotta. Avioliitonsa kuoleman jälkeen hän on elänyt Ruotsissa yksinäistä elämää jo 6 vuotta, ollen henkisesti ja ruumiillisesti hyvässä kunnossa. Hänen runojaan ja muistelmiaan olemme saaneet lukea Inkerin lehdistä nimimerkillä »Lempaalainen».

80-v. syntymäpäiväänsä hän on matkustanut viettämään Kanadaan tyttärensä luokse.

Toivotamme onnea ja terveyttä päivän sankarille!

---

hasta maailmanajasta oikeaan ja lopulliseen Isänmaahan Taivaan Kotiin.

Vaikka Herra liekin yli-sevuotavassa vihasaan peittänyt meitä kasvonsa silmänräpäykseksi, kuten kerran Israelita, hän lupaa kuitenkin meitä armahtaa, jos me nöyryyimme hänen väkevan kätensä alle, tunnustamme syntimme ja rikkomuksemme ja teemme parannuksen. Sekä uskomme syntimme anteeksi hänen Poikansa nimessä ja kaallisella sovintoveressä.

Sillä vuoret vaistykööl ja kukkulat horjukoott, mutta minun armoni ei vaisty, sanoo Herra, sinun armahtajasi, sillä hän muistaa, minkä kaltaista tekoa me olemme.

Helsinki 12. 7. 75 Käpylän Raviradan urheilukentllä. Takana seisomassa Lehtisten innokas urheiluperhe. Vas Lauri Lehtineu, Helmi ja Pentti Lehtinen, Brila Lehtinen ja Pentti Lehtineu juniori. Kuvasta puuttuu Tapio Lehtinen. Lehtiset ovat myös kyykän harrastajia. Helsingin Myllypurossa heillä on ollut asunionsa läheisyydessä myös kyykkäkenllä, jossa menneinä kesinä on pelattu ahkerasti ja osallistultu joukkueella kesäjuhlillemme. Edessä istumassa kilpailujen ajanottajat ja tuomarit, vas. Seppo Kekki ja Eino Karkkainen Valok O Toivokainen.

Kesäjuhliemme

HELSINK

— Aurinkoinen sää suosi kilpailujamme, jotka pidettiin Käpylän Raviradan urheilukentällä. Valitettavasti kilpailupaikka ohjelmineen oli jäänyt kommelluksen johdosta pois kesäkuun Viestistä. Tämä vähensi osanottajia, ja osa palkinnoista jäi jakamatta. Varsinkin kalkki tyttöjen sarjal olivat vajaalukuisia jaettavina olevien palkintojen suhteen.

— Eniten oli osanottajia yleisessä 3-ottelussa. Tasollisesti sen kuulantöyhtö oli paras. Yleisen sarjan parhaaksi tuli Lauri Lehtinen.

— Nappuloiden, nun tyttöjen kuin poikienkin juoksut olivat värikkäitä. Jo lähilöviivalla kalkkien kayttäytymisessä ja asennoitumisessa havaitsi todellista innostumista ja yrityshalua kilpailtuun. Etäkennelläkään ollut matkan varrella alkaa ja varaa vilkuilla sivuuteen. Vahinko oli, että Petri ja Ari Kopponen myöhästyi varsinaisista kilpailueristään ja joutuivat juoksemaan matkan muiden jälkeen. Lisäksi Ari kompastui ja kaatui kohta lahdön jälkeen jäaden kauaksi kesän parhaasta tuloksestaan.

Helsinki 12. 7. 75. Naisten kyykkä on leviämässä maassamme. Naisten kyykkässä kyykkäneidit ja -asetetmat ovat samat kuin miestenkin petissa. Naiset saavat kuitenkin aloittaa petinsä 10 metristä ja työtä avauksen jälkeen kyykkiä pois ruudusta 8 metrin etäisyydeltä miesten vastaavien tukemien ollessa 15 m ja 10 m. Kuvassamme toimivassa Helsingin voittolaisnaisjoukkueen jäsen

urheilukilpailut

12. 7. 75

— Inkeriläisjuhliemme naisten kyykkä on saanut kiertopalkinnon, josta tänä vuonna oli kilpailumassa kaksi naiskyykkäjoukkuetta. Voiton vei Helsinki, toiseksi sijoittui Turku.

— Juhlomme miesten kyykkässä on kilpailtavana kaksi kiertopalkintoa Inkeriläisten mitaten lisäksi. Toisen kiertopalkinnon alati kiertäväksi on tahjoittanut Väinö Pietari Kekki (Väinö Pietarin pokaatti) kyykkäotteluun Inkeriläiset — Karjalaiset, toisen turkulainen tilke Kesto Puku Oy. Kesto Puku Oy:n pokaatin saa

omakseen se pokaatti säännöissä mainittu joukkue, joka ensimmäisenä saa siihen sen sääntöjen mukaan kotie kiinnitystä.

— Miesten kyykkässä oli mukana kuusi joukkuetta. Pelit vietettiin läpi järjestelmältä jokainen jokaista vastaan. Tämä antaa parhaimman ja oikeudenmukaisimman tulos tuloksen, vaikka on toisaalta aikaa vievää. Yleensä kyykän joukkuepelit kestävät kauan. Petistä kiinnostumattomalle ne saattavat tuntua pitkäveteläisiltä ja tatteahkoittakin. Vain harvat katselijat itse petäjia tukuunottamatta jaksavat seurata kyyk-

käturheitä alusta loppuun. Näin tapahtui nytkin. Kyykkä sinänsä on vaihe- ja tilan-erikas peli.

Tulokset:

Näisten 60 m:

1. Brita Lehtinen	9,6
2. Helmi Lehtinen	t3,0
3. Anneti Korkkinen	t3,0

Tyttöjen alle 14 v. 60 m:

1. Jaana Toivokainen	tt,0
----------------------------	------

Tyttöjen alle 12 v. 60 m:

1. Anna Korkka	tt,2
----------------------	------

Tyttöjen alle 10 v. 60 m:

1. Kirsti Korkka	t0,9
2. Tiina Kärkkäinen	t3,1

Tyttöjen alle 8 v. 60 m:

1. Eila Korkka	t3,0
2. Arja Tokko	t5,7

Yleinen 100 m:

1. Lauri Lehtinen	t3,2
2. Tapio Lehtinen	t3,3
3. Valdemar Kärkkäinen	t3,4
4. Olavi Tokko	t3,5
5. Jouni Kekki	t3,6
6. Toivo Toivokainen	t3,7
7. Heikki Rautajoki	14,6

Yleinen 600 m:

1. Lauri Lehtinen	2.46,6
2. Olavi Tokko	2.47,0
3. Heikki Rautajoki	2.56,9

Yleinen 3-ottelu (100 m, kuula, pituus):

1. Lauri Lehtinen	1037 p
2. Tapio Lehtinen	999 p
3. Vald. Kärkkäinen	977 p
4. Olavi Tokko	697 p
5. Heikki Rautajoki	796 p
6. Jouni Kekki	573 p
7. Toivo Toivokainen	536 p

Pojkien alle 14 v. 100 m:

1. Pentti Lehtinen	t4,0
--------------------------	------

Pojkien alle 12 v. 60 m:

1. Katevi Prähky	t0,6
2. Thomas Lundqvist	tt,0
3. Raimo Lamberg	tt,2
4. Ari Kopponen	tt,9

Pojkien alle 10 v. 60 m:

1. Rickhard Lundqvist	t0,4
2. Esa Toivokainen	tt,1
3. Ari Hyytiäinen	tt,2

4. Petri Kopponen	tt,3
5. Jukka Jousimo	tt,4

Pojkien alle 6 v. 60 m:

1. Marko Toivokainen	tt,2
2. Ari Kärkkäinen	t2,1
3. Ari Tokko	t2,1

Naisten kyykkä:

1. Helsinki
2. Turku.

Miesten kyykkä:

Juhlaottelu tnkeriläiset—Karjalaiset:

1. Karjalaiset
2. tnkeriläiset

Kyykkäturnee:

1. Turun Uusi Karjalaseura
2. Turun tnkeriläiset
3. Helsingin tnkeriläiset
4. Karjalan Sivistysseura II
5. Karjalan Sivistysseura I
6. Tikkurilan Karjalaiset.

Kyykkäterveisin

O. Toivokainen.

INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEMISEKSI

on Ida Ahl lähettänyt t0,—. Viesti kilttää tuesta.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitilaisuus 28. 9. 75
tnkerikodissa Karjalalossa klo 14.00.

Lokakuun kuukausitilaisuus 26. 10. 75.
Paikka ja aika sama.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osastomme järjestää seuraavat tilaisuu-
det:

5. 10., 9. 11. ja 7. 12. sekä vuosikokous
18. 1. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14 ja

pidetaan ne Kalevan kirkon huoneessa
n:o 9.

Johtokunta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Turun inkeriläisten **mikkeliinpäivä**juhia
Karjalaisten talossa Itäpellontie 2 **Mikkeli-**

sunnuntaina 5. 10. 75, alkaen klo 14.00
TERVETULOA.

HYVÄT LUKIJAMME

Muistattehan taas syksyn tullen penkoa
pöylälalikkonne ja muistinne lokeroita.
Sinne on varmaan ajan muttaan kasaantu-
nut mielenkiintoista julkaistavaa aineistoa.

Älkää antako sen jäädä unohtuksiin, vaan
tallentakaa esim. Viestimme palstoille. Oi-
kein hyvää syksyä!

Toimitus

OIKAISUJA

Pahoittelemme painovirheitä, jotka sivul-
la 5 ja 13 ovat muuttaneet nimiä ja teh-
neet Sanni Kõssista Sanni Kõssin ja ahke-

rasla avustajastamme Katri Luippusesta
Katri Luipposen.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala	
Rnvasii S. J. Lanrikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, valittiin runni	10,—
Hellä Suominen	
Mooses Pniron elämäkerta	3,50
A Metäläinen	
Inkerin Ev.Lnt. kirkon 350 v. muisto-	
julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
Inkeriknoro	
Nouse Inkeri ym. 7,30	
Lauri Sanjin	
Mnrrjullujs	7,30

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunnita	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adressoja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuo-	
deksi 1975 oilei syytä tila-	
la. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa valiti-	
sevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehel:

Enotalasa Armas Paakkonen
Snomessa Hannan Vironmäki
osoilleet sivulla 2.

Inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseuratiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Koivikkofie 6, 01620 VanJaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VI. toimiluss sihteeri:
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjalajalo, Käpylänkuja I,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Inkerikoli

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiltoilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 12,— vrk. kolmaassa, Ruotsissa 15 kr

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/1 " " 120,—
1/4 " " 70,—
Kuolinilmoitukseksi 30,—
Kuulos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIEN

RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORAS. Puh. 033/101 850
Postisiltoille n:o 626047-5

PÄÄASIAMIEN

SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaanala 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiltoille n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO:

Kuvassa olevat henkilöt, jotka osallistuivat aktiivisesti inkeriläisten siirto-toimintaan, kokoontuivat Helsingissä syksyllä 1963 muistelemaan 20 vuotta sitten tapahtunutta vaikeaa toimintaansa pelastaakseen Inkerin heimon rippeet varmalla kuolemalla ja sodan jaloista saksalaisten miehittämästä Inkeristä.

Kuvassa istumassa vasemmalla: rouva Inkeri Brotherus, pääjohtaja Erkki Tuuli, rouva Kaarina Helanen, professori Pentti Kallera, akateemikko Martti Haavio ja insinööri Jukka Savolainen. Seisomassa vasemmalla: toimitusjohtaja Väinö Kekki, laamanni Harry Brotherus, tohtori Sulo Haltsonen, rouva Maire Harjanne, agronomi Lea Lumme, opettaja Antti Rytönen, opettaja Herman Raski, rouva Rytönen, agronomi Lyyli Ryynänen, maisteri Yrjö Lehto, kapteeni Juho Tirranen, herra Nurmi, kapteeni Kalle Kallera, rouva Margareeta Nurmi, terveystarkastaja Anni Tukia, maisteri Helja Hovi, maisteri Maria Virolainen, opettaja Santra Yllö, tohtori Helmi Saikkonen, toimistovirkailija Sylvi Heino (Apponen), maisteri Helvi Herttua (Lehto), tohtori Leo Yllö, rouva Kaisa Kekki ja johtaja Antti Kekki.

Inkeriläisyyden vaalimisesta ja säilyttämisestä

Puhe inkeriläisten kesäjuhlassa Helsingissä Karjalatalossa 13. 7. 1975

Saatuani kevättälvellä 1943 määräyksen Väestönsiirtoasiain Keskustoimistoon Inkeriläisten siirtotehtäviin, en todellakaan tiennyt, minkälaisen kansan tai kansanosan siirtämiseslä sitloin oli kysymys. Ylioppilasaikaisen heimoaateen innoittamana olin tehtävään valmis, kun kyseessä oli suomalaisen helmon pelastaminen sodan tuholta Leningradin rintamalla. Tiesin vain, että suuri osa inkeriläisistä oli Leningradin saartorenkään sisäpuolella, saartorenkään ulkopuolisista n. 60 000 Inkeriläisestä tähes kaikki työkuntoiset oli otettu asepalvelukseen tai työpalveluun. Sotatoimialueella oleva väestö kärsi nälkää, ja tuhansiin nousevat joukot, lähinnä naisia ja lapsia, oli sijoitettu leireihin Vtroon.

Suurin piirtein vain tämän tiesin Inkeriläisistä ottaessani tehtävän vastaan, sekä sen, että inkeriläisten siirrosta oli päästy saksataisten kanssa sopimukseen.

Inkerin heimon alkaisemmista kohtaloista en tiennyt, kuten ei sen aikainen nuoriso yleensäkaan Neuvostoliiton alueella asuvista suomensukuisista heimoista, juuri paljon muuta, vaikka luokkatoverinani kolmen vuoden ajan oli istunut Inkeriläisten johtomielhin nyt kuuluva rovasti Matti Vironmäki.

En todellakaan silloin tiennyt, vaikka paljon opinkin Inkeriläisistä ja heldän kohtaloistaan siirtovaiheen aikana, että tuolla

kansalla, heimolla olt monivuosisalaiset perinteet Inkeriksi kutsutulla alueella. Se oli syntynyt ja koostunut suomensukuisista kansanheimoista Venäjällä ja kai pääosin Suomesta siirtyneestä väestöstä. Se oli vuosisatojen aikana kuulunut vuoronperään Venäjään ja Ruotsiin ja ollut lähes koko olemassaolonsa ajan lännen ja idän taistelutantereena. Sotien johdosta Inkerin kansa oli moniaita kertoja joutunut siirtymään asumasiijoiltaan ja ollut maaorjuudessaakin. Inkerin kansa on pakanuuden jälkeen väliin kuulunut kreikkalaiskatoliseen uskoon, väliin luterilaiseen ja ollut joskus jakautuneena niin, että heimoveljet uskon merkeissä ovat kayneet sotaa vastakkaisilla rintamilla.

Mitä mielenkiintoisinta on ollut tutustua inkeriläisten vapaustaisteluihin bolševikkeja vastaan, itsenäisyyspyrkimyksiin tai ainakin kulttuurilisen autonomian saavuttamiseen vuosien 1917—20 aikaisten Euroopan olojen muokkautumisen aikoihin, seurata niitä jännittäviä kohtaloita ja tapahtumia, joihin eräät vielä joukossamme elävät osallistuvat, sekä vetää johtopäätöksiä, että samoin periaattein, itsenäisen heimon säilyttämisen merkeissä inkeriläiset ovat taistelunsa käyneet aikaisempinakin vuosisatoina, koska kansa oli nuo vuosisadat yhtenäisenä säilynyt ja lisääntynytkin.

Mieleeni jäi kysymys: onko millään kan-

salla ja heimolla ollut raskaampaa, valheikkaampaa ja tuhoisampaa kohtaloa kuin tnkerin kansalla on ollut? Jos tuon olisin tiennyt, olisin suorittanut työni inkeriläisten siirron aikana vieläkin suuremmalla kunniolluksella ja rakkaudella inkeriläisiä kohtaan.

Sen vuoksi kunkin sukupolven velvollisuutena, eli se sitten itsenäisenä kansana, toisen vallan alaisuudessa, hajalle lyötynä tai siirrolaisuudessa, on huolehtia siltä, että seuraava sukupolvi on tietoinen kansansa vaiheista ja kohtaloista. tnkerin historia on erinomainen osoitus tästä huolehtimisesta. Siitä saa lähes kaikki tiedot Inkerin kohtaloista, jos vain jollakin riittää tarmoa ja sisua tuohon laajaan tnkerin historiaan perehtymiseen tänä niin moninaisen vilttelysten ja viihteiden aikana. Tänä kehityksen ja kilhkeän etämanrytmin aikana.

Siksi tällaisiin heimon kesäjuhliin olisi välttämättä saatava ohjelmanumero, jossa esitelmän, historiallisen kulkueen, näytelmän tai näytelyn muodossa kuvattaisiin lyhyehkö osa tnkerin historiaa tai kulttuuria ja tnkerin maata. Silloln sulattaisimme näkemämme tai kuulemamme ja voisimme eläytyä mukaan. Kuulin karjalaisen suurjuhlien jälkeen ulkopuolisten lausuvan, että niln komeaa kuin 7000 karjalaisen marssi lippuineen olikin, niin odotettiin myös historiallista kulkuetta, pelimannisoltajia ja kansantanhujia karjalaisuuden symbolina.

Joka tapauksessa Inkeriläisten kohtalon ratkaisevissa vaiheissa yli 30 vuotta sitten mukana olleena, kun tnkerin kansan jäljellä olevat rippeet, joista yli 60 tuhatta siirrettiin Suomeen ja suurin osa sitten 1945 palautettiin Venäjälle, eri puolille tuota suurta mattoa, tulee kulin pakosta asettaneeksi itselleen kysymyksen, olivatko nuo tapahtumat, sodan aiheuttamat, mutta myös rauhanajan seuraamukset sellaisia ja niin tehokkaita, että ne lopullisesti hajottivat ja pirstoivat tnkerin kansan niln hajalleen ja plenlin osiin, ettei enää ole mitään mahdollisuuksia koota inkeriläisiä yhtenäiseksi kansaksi ja yhtenäiselle alueelle. Ja jos pakka, vaikkapa entinen Inkeri, vapaamielisten ajatusten voittaessa kalkkiolla yhä enemmän alaa, löytyisikin niin tuo sodanaikainen hajotus ja rauhan aikainen sulautuminen sijoitus-kansoihin on vaikuttanut, että tuskin nykyi-

sestä sukupolvesta on enää tnkerin kansan uudelleen kokoojaksi.

Jollekin yhtenäiselle alueelle, jonne runsaimmin on palannut inkeriläisiä, voisi luonnollisesti kasvaa uusi tnkerin kansa, mutta se vaatisi kaikkialla muualla olevien ja toimivien inkeriläisten voimakasta tukea suomalaisen kansallisuuden ja kielen sekä suomalais-inkeriläisten kulttuurin säilyttämiseksi.

Viime sodan ja sen jälkeiset tapahtumat merkitsivät ilmeisesti tnkerin kansan lopullista hajoamista. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö inkeriläisten, sljaitsivatpa he missä maassa tai kuinka suurena tai pienena ryhmänä tahansa, tulisi pyrkiä kansallisuutensa, suomalaisuutensa ja kulttuurinsa säilyttämiseen.

Solien jälkeen kaikkialla vallinnut voimakas vähemmistökansallisuuksien sutattamisprosessi suurempiin, voimakkaampiin ja sodan voittajiin on laantunut ja kääntynyt jopa kansallisuuksien, pientenkin, säilyttämispyrkimykseksi. Siitä on konkreettisimpänä todistuksena alusmaajärjestelmien toputlinen hajoaminen ja yhä uusien ja uusien, pientenkin, kansojen itsenäistyminen. ETYK:ssakin päästaneen sopimukseen periaatteista, jotka edistaisivat vähemmistökansallisuuksien asemaa. Pienten kansojen merkitys kansainvälisissä järjestöissä on voimakkaasti kasvanut, ja taloudellisten liittymien kehitys ja laajentuminen, jolloin suurten kansojen vaikutus olisi kasvanut, on kohdannut valkeuksia. Pienten kansojen mielipide kansainvälisissä konferensseissaakin merkitsee yhä enemmän ja enemmän. Onpa YK:ssakin erillisillä heimoilla ja vapausjärjestöillä mahdollisuus esintyä, puhumattakaan siltä, että kansainvälisessä kulttuurielämässä heimokulttuuria viedään ulos, kuuluu se mihin valitioon, maanosaan tai valtiomuotoon tahansa.

Myös kotimaamme miehileissä on tapahtunut muutosta, uudelleen asennoitumista. Jos muistamme, niin sodan jälkeen radikaalilellemme ja nuorisollemme ei kelvannut mikään kansallinen, kotimainen. Mikään, mille vanhempi polvi pani arvoa ja mille se oli kehityksensä rakentanut. Haettiin ulkoa uudet aatteet, uudet tavat, uusi musiikki ja uusi kulttuurikin. Aatteet haettiin pääosin läidstä ja radikaali kulttuuri, nimenomaan

sen huonommat piirteet, omaksuttiin lännestä, lähinnä USA:sta saakka, kunnes koko laintisen maailman ulospäin näkyvä ja kuuluva kulttuuri oli yhtenäiskansainvälistä ulkokohtaista samanlaisuutta, rockia, olipa se sitten musiikkia tai maalaustaidetta tai muuta kulttuuria.

Tällainen yhtenäinen kansainvälisyys ei alkaa myöten tyydyttäneet ketään, ei sen innokkaimpia ajajia ja suosijoitakaan, kun se ei tuottanut eikä antanut mitään uutta, vain huumaa ja humua, harhaa ja sekavia ajatuksia, ja niinpä kansainvälisessä näytteilyssä kansalliset pohjalta syntyneet luomukset voittivat suurimmat palkinnot. Tässä pari vlikkoa sitten televisiossa eräät kansainvälisesti tunnetut suomalaiset taitelijat korostivatkin voimakkaasti, että vain kansallisia pohjalta lähteneellä taiteella on jotain annettavaa myös kansainvälisyydelle, toisille maille ja kansoille ja että tärkeimpänä inspiraationa ja luovan taiteen sisältönä olivat kansalliset pohjalta ja kotimaasta, omasta isänmaasta lähteneet aiheet.

Kansan musiikki on voimakkaasti saamassa sijaa musiikkielämässämme ja kansanomaisen perinteellinen taide ja tavat ovat yhä enemmän tulossa suosioon. Tämä siksi, että suomalaisia makua, muelta ja sielua tyydyttää tietenkin eniten sellainen, joka on saillyn ja kehittynyt sen omia elinympäristöstä. Ja sama koskee myös muita kansoja: sekä kansallinen kulttuuri että näkemys on yleensä kaikkialla voimistumassa. Ja korostan vielä, että siten, omalta kansalliset pohjalta syntyneenä, se myös eniten voi antaa kansainväliselle yhteistyölle ja palvelu rauhan asiaa.

Voimme olla kütöillä niille, jotka yleisen mielipiteen ja erikoisesti yleisradion vihasta ja painostuksesta huolimatta ovat jaksaneet korostaa kansallisten perinteiden, tapojen ja tottumusten, kansallisen historian merkitystä kaiken kehityksemme ja hyvinvointimme perustana.

Erityisen suuren merkityksen tässä asetaisin karjalaisen heimon työlle karjalaisuuden ja kansallisten perinteiden ja kulttuurin säilyttämisessä, sillä niinkun kansainvälinen kulttuuri tarvitsee laajentuaan ja syventyäkseen kansallisia kulttuureja, niiden aneja, niin kansallinen kulttuuri tarvit-

see heimokulttuurien ja perinteiden säilymistä.

Tässä mielessä näen inkeriläisyyden vaalimisenkin suuren merkityksen. Katsoisin sen kuuluvan kulttuurikansan ja sen kaikkien kansalaisten velvollisuuksiin, minkälaiset mahdollisuudet tuolla kansalla kansallisuutensa ja kulttuurinsa harjoittamiseen sitten ovatkin. Olivatpa inkeriläisyyden vaalimisen muut laivoitteet mitkä hyvänsä, tulisi inkeriläisen kansallisuuden ja yhtenäisyyden säilyttämisen ja Inkerin historian ja kulttuurin vaalimisen kuutua niihin ehdottomiin velvoitteisiin, joita kunkin kansakunnan kansalaisille kuuluu. Velvoitteena omaa kansaansa ja heimoaan kohtaan, mutta velvoitteena myös koko maailmaa kohtaan, sillä kehittämällä omaa kansallista kulttuuriamme me annamme parhaan panoksemme koko maailman kehittämisessä.

Inkeriläisten järjestötoiminta ja kulttuurirityö maassamme on sen vuoksi mitä tärkeintä. Tällaisten yhteisten kesäjuhlien järjestäminen yhteenkuuluvaisuushengen luomisessa on mitä otollisinta, kun juhlat sävytetään inkertiäisten kansallispuvuilla, mahdollisilta kyläkokouksilta, muista maista tulleiden inkeriläisten ohjelmalla ja perinteisillä inkeriläisillä tavoilla ja juhlimeinoilla. Tiedän, että kaiken tuollaisen järjestäminen ja vaaieminen vaatii työtä ja ponnistuksia, mutta kysyn vielä, eikö nyt olisi jo aika lähemmän yhteyden ottamiseen niihin alueisiin itäisen naapurimme alueella, jossa inkeriläisiä suurempina ryhminä asuu. Vuoron perään tapahtuvina taulu-, musiikki- ja kulttuurijuhlina ja vierailuina, kuten musiikki- ja kulttuurivaihtoa niin monella muulla sektorilla on jo olemassa. Vain muuta Inkerin kansan osilta saaduilla inkeriläiskansallisilla perinteillä voidaan luoda kokonaisinkeriläinen perinne ja kulttuuri, joka sitten on vaalimisen ja kehittämisen arvoinen. Ruotsiin tahtoisin lähettää tervelisiä, että inkeriläiskulttuurin säilymisen ja sen ymmärtämisenkin edellytyksenä on, että suomen kiell säilyisi inkeriläisväestön piirissä. Muuten koskettelemani sulautumisprosessi hävittää inkeriläiset ja inkeriläisyyden tyystin Ruotsista jo aivan lähi-vuosikymmenien aikana.

Mikko Korpelaisen muistolle

Turussa poistui ikuisuuteen 1. 3. 1975 Mikko Korpelainen. Hän oli syntynyt Venjoella, Vanhanmyllyn kytässä 24. 9. 1892. Mikko Korpelainen siunattiin haudan lepoon Kuusiston kirkossa 8. 3. 1975 lukuisan omalsien ja yslävlen joukon saaltamana. Ruuminlunauksen toimitti pastori Heikki Suominen puhuen tähtökohtanaan Joh. 11: 25—26 muistaen hiljaisuudestaan lunnellua vainajaa, joka vieli vanhuuden pälvään vursikannella solletten ja vursiä veisalen. Käylyään nuoruudessaan Haapakankaan Krisiillisen Kansanopiston hän siirtyi Suomeen ja sen jälkeen Viroon, jossa palveli Länsi-Inkerin rykmentissä. Sodan jälkeen ohjasi kohialo hänel lakaisin Suomeen ja Turkuun, jossa han asut aina tähtöhetkeensa asil.

Mikko Korpelainen oli aalleellinen Inkerin mies, joskin tkä ja pilkkäalkainen sairaus esiliväl hanlä ollamasia osaa heimoioimintaa viimeisina ellivuosinaan. Hän kuului jo noin vuonna 1932 kirjastoneuvos T. Samoojan johdolla perustetun Inkerin Kerhon perustajajäseniin ja on mun. lotminut sen kassanhoilajana sekä ahkerasii avustanut «Kolimuištoja» nlmisen kerholehden loimiluksessa. Hän oli myös kerhon piirissä lunnellu herkkänä runoittjana.

Kerholla oli myöskin urheitharrasiuksia ja kallei hlihiokilpaltui Innosilival runothin kulen «Hankien halki» ja «Tuullen tanssia».

Mikko Korpetaista oval katpaamaan jääneel vaimo ja sukulaisei Suomessa, Ruolissa ja vanhassa koltmaassa.

Muistoasi kunnioillaan
Sulo Korpelainen.

Vain haja-ajatuksina olen edellä pyslynnyt esittämään nlltä näkemysii tai ehkä oikeammnin sanottuna lehiävlä, jotia näen hajalleenkin lyodyllä inkerin kansalla otevan. En usko, että Luojan tarkollus on olul, eilä se antaa inkerin kansan kuotta ja sammua nyl rauhan ja kansojen ystävyvyyden aikana ja ehkä suuremman hyvinvoinnin seurauksena, kun se on pelastanut sen monien vuosisalojen aikana sodan, tulen, veren, nälän ja kärsimysten tuhoilla.

Näin kesän leppolsuuden aikaanakti olen säilyttamassa teille, rakkaat inkertätset,

tehiäviä, velvoilteila ja ponnisiuksia, multa suotakoon se minulle anieeksi, kun se lapahluu inhimillisen elämän ja kuttuurin, inkerin kansan ja inkeritälssyyden säitytämisen toivossa.

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Olga Montonen, 5 Rkr. Viesti klttää tahjoituksesta.

Eero Hietakarin muistolle

Inkeritäisten kesäjuhlan aikana t2. päivä heinäkuuta 1975 saatettiin haudan tepoon suuri inkeritäisten ystävä ja hyväntekijä Eero Hietakari.

Hänet tuntee ja muistaa erikoisen hyvin pieni joukko inkeritäisiä opettajia, jotka valmistuivat opettajiksi Kajaanin ja Hämeenlinnan seminaareista vuosina 1945—1946.

Eero Hietakari sai tehtäväkseen toimia johtajana kurssista, joka oli perustettu inkeritäisten opettajien uudelleen kouluttamiseksi. Kurssin osanottajat olivat kaikki pohjakoulutuksestaan hyvin erilaisia ja eritasoisia, myös eritaisista otosuuhteista tutteita, sodan kärsimykset kokeneita, puutetta ja nähköä kärsineitä ihmisiä. Tämän joukon johtaminen oli kärsivällisyyttä, taitoa ja ymmärtämystä vaativa tehtävä. Putmana kurssitaisista olivat sekä henkitökohtaiset ongelmat että myöskin perheiden ja lasten toimeentutuhuet ja sijoitusongelmat. Kaikissa näissä asioissa käännettiin Hietakarin puoteen.

Tässä tehtävässä tulee esiin Eero Hietakarin suuri persoonallisuus, hänen

johtamistaitonsa, hänen inhimittisyytensä sekä kyky ymmärtää ja tohduttaa. Hän omasi suuren taidon kuunnetta jokaisen huotia, auttaa, neuvoa ja ohjata parhaan kykynsä mukaan.

Kurssi toimi tahjavaroin. Tatoudettiset vaikeudet olivat suuret. Tämän tiensäki oti epävarmaa myös kurssin sijoituspaikka. Sitä jouduttiin vaihtamaan kaksi kertaa. Monta kertaa kurssin kohdatta oti kysymys saammeko jatkaa. Kaikki nämä vaikeudet pystyi Hietakari ratkaisemaan omalla persoonallisuudella tavallaan. Hän pystyi antamaan tutevaisuuden toivoa, nostamaan mielialaa sittoinkin, kun se oti toivottoimmillaan. Itman Hietakaria eivät kurssitaiset otisi vatmistuneet.

Suurena apuna hänetä tässä tehtävässä oti hänen vaimonsa, aina ystävällinen ja auttavainen Sirkka Hietakari.

Tutemme aina muistamaan heitä molempia suuretta kiitollisuudetta ystävänämmä ja auttajanamme.

Etsa Rautajoki.

Pyhäaamun Rauha

Pyhäaamun rauha, hiljaa huokuitee. Tempetihin Herran, kansa kiiruhtaa. Nykyään kyttä harvemmin isä, äiti lapset muassaan rientää Herran pyhää sanaa kuutemaan.

Niin, voi meitä, jotka otemme taiminlyöneet sen kauniin perinteen.

On juuri sunnuntaiaamu, on hiljaisuus ja rauha, ja niinpä tutivat nuo tauhun sanat mieteeni ensimmäisenä.

On etetty 30 v. yhteistä taivatta, on

siinä ollut tyyntä ja tuutta, myötä- ja vastamaata, mutta sunnuntait aina ovat olleet rauhallisia tepopäiviä. Appivanhempneni kirkkomatkat toivat sen oman pyhärauhan, vaikka itse lasten kanssa harvemmin kirkossa kävimme.

»Tute kanssani Herra, Jeesus, tule siunaa päivän työ, tute iltoin ja aamuin varhain tute vietä kun joutuu yö». —

E. R.

VANHA VALO

Harvinainen vanha kuva kertoo neljäkymmenenviiden vuoden takaa. Kuva on olettu Järvisaaren Mujankylän kadulla 1930. Kuvassa mukana on harvinainen henkilöahamo, Jugoslavian nykyinen presidentti Josef Bros Tito. Hän oli silloin Leningradin puoluekoulussa lukemassa. Hänet oli läheletty kuukaudeksi lomalle Mnjan kylään perustettuun paikkakunnan ensimmäiseen Kom-

muunaan nimeltään Uurtaja, ja näin hän sattui kyläläisten mukaan yhteiseen valokuvaan. Ylärivissä vasemmalla vaikoineen lakki päässä on Josef Bros Tito, seuraavat ovat: Jooseppi Kiemettilä, asuu nykyisin Turussa; Vihtori Savolainen, asuu Taivassalossa; Olto Kiemettilä, Toksovan piirin kansakoulujen tarkastaja, kadonnut puhdistuksissa; Rudolf Begman, kansakoulun

UVA KERTO

opettaja, kuollut; Juhana Talikka, asuu Tallinnassa Alarivissä; Vihtori Hutteri, käyttänyt kirjailijanimeä Leo Heio, kuollut Karjalassa; hänen vaimonsa Kyllikki ja heidän pikku tyttärensä; heidän takanaan Hilja Savolainen, kansakoulun opettaja, asuu nykyään Tampereella; maanviljelijä Pietari Savolainen ja puhdistuksissa kadonnut Yrjö Savolainen sekä pikku poika Arnold ja

vaimo Katri, asuvat Tallinnassa. Edessä nurmikolla Vihtori Savolainen, asuu Petroskoissa, ja Väinö Rompponen. Sivusta seuraamassa Juhana Romana ja Juhana Dravanti, molemmat kuolleet. Kaikki muut ovat Muijankyläläisiä, paitsi Jooseppi Klemetillä, Otto Klemetillä ja Juhana Talikka, jotka asuivat Järvisaaren Ihalaisten kylässä. — Kuvan lähetti J. Klemetillä.

RUOTSIN PUOLELTA

Katri Suomalaisen muistolle

Heinäkuun 18 päivänä kuoli Örebro'ssa Katri Suomalainen, hänel siunattiin viimeiseen lepoon 25 päivänä heinäkuuta Langbron seurakunnan kirkossa, Örebro'ssa. Iso joukko omaisia ja ystäviä oli läsnä tilaisuudessa. Siunauksen suoritti tunnettu inkeriläisen ystävä kirkkoherra Kunå Åberg. Kun seppeleet oli laskettu haudalle, lausui vainajan poika Alexander jäähyväissanat:

»Rakas äiti!

Pitkä työpäiväsi on päättynyt ja olet päässyt ikuisen lepoon. Vaikka saavutitkin korkean iän, niin meidän mieleslämmä poistui luotamme läsnä aikaisiin. On vaikea käsittää, että ahkerat kädet eivät enää koskaan nouse suorittamaan niiltä monia askareita, joihin ne olivat niin tottuneet. Niin kauan kun voimasi riittivät olit ollut niin ahkera. Elä koskaan istunut joulilaana

Me lapset olemme Sinulle kiitollisia kaikesta mitä olet hyväksenne tehnyt. Aina olet katsonut meidän parastamme. Et koskaan ajatellut itseäsi, vaan olet ollut uhrautuvainen, auttavainen, ymmärtäväinen ja ystävällinen. Sinulla oli vahva usko Jumalaan. Usko, jonka avulla jaksotit kestää kaikki elämäsi kovimmatkin koettelemukset. Ihailen muistan rohkeasti sanasi vaikean sairautesi aikana. Sanoit: »Kärsimysten kaulla voittoa!» Uskosi ei koskaan horjunut, Sinä saavutit voiton. Me lapsesi, sekä kaikki, jotka Sinut tunsivat, tulemme muistamaan Sinut kiittävyydellä.

Lepää rauhassa, rakas äiti!»

Katri Suomalainen oli syntynyt Inkerissä, Venäjän Ronolan kylässä, 15 päivänä kesäkuuta 1888. Hän oli kuollessaan 87 vuotias ja yksi vanhimpia Örebro'ssa asuvista inkeriläisistä.

Örebro'ssa hänet tunnettiin »Suomalai-

sen tatina» ja nuoremmat olivat antaneet hänelle lisänimen »toinen äiti».

Korkeasta iästään huolimatta oli hän ahkerasti ottanut osaa kaikkiin inkeriläisten tilaisuuksiin, etupäässä kirkollisiin rientoihin, ei ainoastaan kotikaupungissaan Örebro'ssa, vaan matkusti mielellään myös muillekin paikkakunnille. Hän oli ahkera kirkossa kävijä sekä harras Jumalan sanan kuuntelija.

Hänen harrastuksensa sisälsivät etupäässä kolme K:tä. Kirjallisuus ja kukkasat sekä kasityöt. Vaikka hän pitkin elämänsä varrella olikin saanut kärsiä ja kokea paljon, säilytti hän silti huumorinlajunsa koko elämänsä ajan. Lisänimi »toinen äiti» sopii hänelle mainiosti. Usko ja huumori olivat hänelle se lääke, jonka avulla hän voitti elämänsä valkeudet.

Kiittävyydellä ja kaipauksella tulemme aina muistamaan Katri Suomalaista.

A. S.

Kurssimietelmiä

ISK oli suunnitellut viikon kestäväen kurssileirin Borásin Inkerin Kerhon mökille 21—27 p. heinäkuuta 1975. Kutsu oli lähetetty jo maaliskuussa jäsenseuroille ja monelle yksityiselle henkilölle. Inkeriläisten Viestissä oli ilmoitus ja samoin oli myös suullisesti ilmoitettu sekä Mölndalin että Helsingin juhlilla kurssista. Näin voi olettaa että jokainen toiminnasta kiinnostunut oli tietoinen asiasta. »Monet ovat kutsutut mutta harvat valitut.» Kurssille oli ilmoittautunut etukäteen johtajat mukaanlaskettuna 9 henkilöä. Kurssille saapui näistä 6 henkilöä, joista 4 on mukana toiminnassa. Hieman masentuneena täytyy todeta, että noin 5.000:sta inkeriläisestä on kokonaista 6 kiinnostunut tulevasla inkeriläisestä toiminnasta. Tässä yhteydessä heräävät kysymykset: Onko ISK oikealla asialla? Tarvitaanko yleensä järjestynyttä toimintaa inkeriläisten yhteydessä? Onko sopivaa, että inkeriläinen toiminta luovutetaan muutaman yksityisen henkilön yksityiseksi asiaksi? Mistä johtuu näin lievä mielenkiinto inkeriläisyyden hyväksi?

Asiasta toiseen. Millainen on inkeriläisten kiinnostus Inkeriläisten Seurakuntakotisäätiön tulevaisuuteen Ruotsissa? Mölndalin kesäjuhlilla oli järjestetty säätiön vuosikokous. Tähän tilaisuuteen tuli 5—6 henkilöä. Kokous jäi pitämättä mielenkiinnostuksen puutteen takia. Herää kysymys: Vastaaiko seurakuntakoti Borásissa alunperästä tarkoitusta? Mitä on tehtävä talon kanssa? Myydäänkö pois kokonaan?

Jos tekee mielesi vastata näihin kysymyksiin niin tartu kynään ja lähetä mielipiteesi Inkeriläisten Viestin toimitukselle. Toivomme asiasta mielipiteiden vaihtoa.

»Mukana ollut».

ISK:n vuosikokous Mölndalissa

ISK:n vuosikokous pidettiin Mölndalissa Fässbergskolanilla 20. kesäkuuta 1975. Lsnä kokouksen alkaessa n. 32 henkilöä.

ISK:n puhj. Alfred Saklanti avasi kokouksen ja toivoi lsnäolijai tervetulleiksi vuosikokoukseen.

Aänioikeutettuja eri paikkakunnilla olivat: Inkerin Kerho Borás: Juho Korpelainen, Emilia Pyykkonen, Wiktör Kainelainen, A. Jämsä, T. Jaaskelainen. Eskilstuna: Juho Kemppi, Vainö Kemppi. Gavle: Lennart Mattikainen. Jönköping: A. Saklanti, A. Kapanen. Råda: Viktor Tiikku, Antti Tervo. Västerås: Maria Toikka, Henrik Toikka. Örebro: Matti Randefell, Nikolai Rokka, Arvo Hynén.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Alfred Saklanti ja sihteeriksi Juho Kemppi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Arvo Hynén ja Viktor Suomalainen, jotka myös toimivat äänienlaskijoina.

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Puheenjohtaja luki kokouksen työjärjestyksen, joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Hyväksyttiin johtokunnan laatima toimintakertomus kuluneella toimintavuodelta.

Esitettiin tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto.

Kokouksen päätöksen mukaisesti myönnettiin tilij- ja vastuuvapaus tilivelvollisille ja johtokunnalle tilintarkastajien lausunnon mukaisesti.

Hyväksyttiin johtokunnan esittämä toimintasuunnitelma, jossa mainittiin, että talvijuhlai jätetään pois ISK:n ohjelmasta. Talvijuhlai voi järjestää jokainen paikallisjärjestö mielensä mukaisesti. V. 1976 kesäjuhla jätettiin johtokunnan harkittavaksi. Tuloarvio 4550:— kr, menoarvio 4900:— kr. Vuosimaksu päätettiin pitää entisellään eli 3 kr jäseneltä.

Varsinaisiksi jäseniksi johtokunnan kolmeksi vuodeksi valittiin Alfred Saklanti, Viktor Suomalainen ja Nikolai Rokka.

jatkuu sivulle 13.

OPI RUKOILEMAAN!

Jo joitakin vuosia sitten, pyydettiin opettaja Leiniä Turusta juhlapuhujaksi Borásin kesäjuhlaan.

Matkalla hän kuitenkin sairastui, niin että juhlapuhetta piti supistaa kaikkein tärkeimpään. Hän sanoi: »Äidit, isoäidit, opettakaa lapsillenne Isämeidän rukous suomeksi».

Tuon lyhyen puheen muistan niin kauan kuin elän!

Rukouksen tulee kuitenkin olla vilpittöntä sydämen asiaa Isän ja rukoilijan välisenä yhdyssiteenä, joten katson olevan viisainta antaa Matteuksen opettaa se sellaisena, jona Mestari itse sen hänelle opetti, sanoen: »Kun rukoulette, älkää olko niin kuin ulkokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoilevat synagoogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät.

Vaan sinä kun rukoulet, mene kammioosi ja sulje ovi ja rukoile Isääsi, joka on salassa.

Kun rukoulette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan.

Älkää siis olko heidän kaltaisinaan, sillä teidän Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette, ennenkuin Häneltä anottekaan.» (Matteus 6: 5—8)

»Rukoilkaa te siis näin:

Isä meidän, joka olet taivaassa!
Pyhitetty olkoon sinun nimesi;
tolkoon sinun valtakuntasi;
tapahtukoon sinun tahtosi myös maan
päällä niinkuin taivaassa;
anna meille tänä päivänä meidän
jnkapäiväinen leipämme;
ja anna meille meidän velkamme
anteeksi,
niinkuin mekin annamme anteeksi
meidän velallisillemme;
älkää saata meitä kinsankseen;
vaan päästä meitä pahasta,
sillä sinun on valtakunta ja voima ja
knnia iankaikkisesti. Amen.»

(Matteus 6: 9—13).

Onhan rukouksessa meillä yhteys Isään; sinä me saamme puhua ja kertoa Hänelle kaikki huolestamme, sekä pyytää Hänen apuaan silloin kuin meidän oma apumme ei enää riittä, tahi emme pysty näitä elämän ristiriitoja ratkomaan. Hänen tahtonsa mukaisesti. Samalla saamme kiittää Häntä kaikesta siitä, mitä olemme osaksemme saaneet elämämme varrella.

Samalla saamme todeta: rukous ei ollut turhaa, kunhan meidän uskomme on ollut edes sinapin siemenen kokoisena, tuossa rukouksessa.

V. Raski, Örebro.

ISK:n vuosikokous...

jalkoa sivulta 11.

Varajäseniksi kolmeksi vuodeksi valittiin Vaino Kemppi ja Mikko Silvaslin lalalle yhdeksi vuodeksi Marlla Pappinen.

Varsinaisiksi lillnlarkaslaajiksi yhdeksi vuodeksi valittiin Arvo Hynén ja Malli Randefell, varalillnlarkaslaajiksi valittiin Tolvo Jäaskeläinen ja Viktor Kainelainen.

ISK:n puheenjohtajaksi valittiin yhdeksi vuodeksi Alfred Saklanlli.

Muilla loimikunllia ei valillu. Tama leh-läva valluutellin johlokunnalle.

Päällellin pillä vuosikokouksen kulsumstapa enllseällä. Ilmoilelaan kirjeilse jäsenseuroille kaksi viikkoa ennen kokousla.

Hyväsksyllin Tukhoiman Inkeri Kerho ISK:n jäseneksi.

Nikolal Rokka ilmoilll, ellä lähän mennessä (1975-06-20) on keräilly Väinö Pielari Kekin rinlaveistosla lai muolokuvaa varten 3.748 kr.

Puheenjohtajaj ilmoilll, ellä johlokunnan paälksen mukaiselil Borásin Inkeri Kerhon mökillä pidelään leiri heinakuun lopul-lä 1975 ISK:n toimihenkilöille sekä muillle jäsenille vaikka osanollo lällä kerlaa näyl-taa vähäiselä. Kutsu on lahelelly jäsenseuroille.

Henrik Toikka ilmoilll, ellä Örebrohon pyslylelyn muuslokiven lleoppaita on saalavissa ja niilla voi levillää tässä juhlassa.

Puheenjohtajaj kiilll enllisä johlokunnan jäseniä heidän lelemäslään lyoslä järjes-lömmel hyväksi ja loivotti uudel jäsenel lerveullelksi johlokunllaan, hän kiilll myös kokouksen osanollajaj ja päälll kokouksen.

Aika ja paikka kullen yllä.

Alfred Saklanlli Juho Kemppi
puheenjohtajaj shleeri

Arvo Hynén Viktor Suomalainen
Pöyläkirjan tarkastajaj.

Viikking vei vainosilta Inkerin

En uskois luollalsi toen leoks, a nil siin vua käi.

Kasvol kaunolar ruotsin mual, punapos-kiseks, hopeakulriseks. Sil yks Viikking tulj ja vel.

Ryoslo ei onnistani läi kertaa. Hyo joulull kli Saksan rajal. Näel Saksan muan lainpykaläl seisoöl viel kohalla, ei siel an-neta Ruotsin nuortenkaa vallaslella, uuv-ven muojin mukkaa. Saksan viranomaisel käskill nuoria kiänlymää lakaisii koljpal-kallee ja käymää ensin vihil, sil vasi lulla lyönhakkuu.

Kuullseessä läsi, kuohahliil kummil, kuo-mal ja kaimal. Pojal pannil karäjansä käynliin, uhkasil selkäsäunaa Viikkingille, mul loinen ei ymmärtänyl, miksväri ollaa hänel äkäsi. Miä sie nyl loikuttammaa heil, ella ellää yhes lyölän kans vihkimällä, loukkaa heimon kunniaa!

Sulhasmies puolust ilsejää, lunnusi jou-luvansa pullaa. Hlä luk ilseens diploomi-insinooriks. Velkaanlui. Sil ei lyöta, elkä rahhaa. Sosiaalihuollon porhot käskill mololsoila lulemaa heijen asiakkaaksee. Siihe nöyrytyksen kurmuksee ei harpanl poika, ell lasseisl lytlö. Hyö keksiil kun-niallee pelasluksen ja läksil muan pakkoo Saksaan.

Jussi Vainonen, Garphyttan.

Isäni muistolle

Kirjastoneuvos, maisteri

Teppo Samooja

1890. 05.30 — 1975. 05.30

Suomen Turussa.

Ei tunne tietänsä ihminen, eto on kuin haihtuva hetkinen.

Sinä, isäni, kuljit monentaista tietä eteenpäin. Monasti tie oli vaikeahko kutkea. Nuorena kuljit sitä nuoruuden innolla, niissä olosuhteissa, joissa elite, siellä Lempaalan Mustilankylän, ehkä mielestäsi kauneimmassa paikassa.

Minä, isäni, muistan sinut kauaksi taaksepäin, vaikken Lempaalan ajasta lähtien.

Muistoni ovat pienen tytön suuresta isästä, jolla oli aikaa minulle. Monet yhteiset retket, metsän salaisuudet, muurahaispesät, sammal pehmeä salaperäinen, lintujen laulut, sinne me yhdessä menimme.

Han edellä, minä perässä, polven korkeusena, melkein juosten.

Polkumme oli kapea, isä siirteli oksat sivulle, ettei pientä olisi satuttanut mikään.

— Valot, varjot vuoroin vaihtelee ...

Oli ihminen läheinen, kenelle puhua ja keneltä kysyä mielipidettä.

Ajan ratas pyörii, elämä kulkee eteenpäin ...

Isäni sanoi: »On hyvä olla nyt».

— Nytkös vasta, kun jalkasi kulku on tullut lyhyeksi ja köpöttäväksi?

Tämä hyvyys tulikin kovin lyhytaikaiseksi.

Kun äidin kanssa suunnittelitte uuden, soman kodin laittoa, jonne sinä, isä, et halunnut lähteä.

Vai tiesitkös, isä, jo silloin taivaan kodista?

Jonne jo matkasit ja tietäsi kuljit. Vielä viimeisillä voimillasi, me kolmi-sin sairaalan käytävällä kuljimme.

Istahdit tuolille, katsellen nurmikko-a, jonka oli aurinko polttanut.

Motto: »Kuka ei uo käynt Skuoritsas ni heä sitä ne znaet.
Ai jesli hänel rassakatzj, ne heä ne ponimaet.

kotoinen hokema.

Siinäpä taika on sanottu tälle!

- Skuoritsan poikapa ramilla jälleen: sitkeä, sinnikäs, ponteva veikko. Mitäpä siitä, jos näkö on heikko — äly kuin sinistä sähköä täynnä!
- Sielläpä monasti muinoin oon käynnä, kuullunna Skuoritsan kumeat kellot, nähynnä viljavat, satoisat pelot ... Sinnepä kaivaten nähnyt oon unta — olihan Skuoritsa naapurikunta!
- Kiittäen Sinua kaikesta siitä, mitä ei kuvaamaan sanani riitä, totean vain, että uljaalta näytät. Vieläkin terävää kalpaasi käytät. Inkerin lippua ylväänä kannat, kansasi puolesta parhaasi annat! Kiittäen, aseveljeydellä

A a p o I h o.

Silloinkin uskoin, sinä paranet vielä. Sunnuntaina 13. 7. 1975 kello 6.00 olit tullut perille ja nukkunut pois iäksi.

Hyvästi isä.

Sinua kaipaava tyttäresi

A i l i.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Lokakuun kuukausitilaisuus inkerikodissa Karjalalalossa 26. 10. 75 klo 14.00.

Marraskuun kuukausitilaisuus vietetään pikkujoulun merkeissä 30. 11. 75 aikaen

kello 12.00 joulumyyjaisillä inkerikodissa ja jatkuen joulujuhlajäljaisuutena kello 13.00 Karjalatalon Yläsalissa. Huomatkaa aika!

TERVETULOA.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osasjonne järjestää seuraavat tilaisuudet:

9. 11. ja 7. 12. sekä vuosikokous 18. 1

Kaikkil tilaisuudet alkavat klo 14 ja pideaan ne Kalevan kirkon huoneessa n:o 9.

Johtokunta.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Muistotilaisuus Turussa inkerin suomalaisten vanhojen muistomerkillä **Pyhäinpäivänä 1. 11. 75 kello 12.00** sekä kunnia-käynti karjalaisten muistomerkillä

Tämän jälkeen hartaustilaisuus mahdol-

lisesi Siunauskappelissa kello 13.00.

Kahvitarjoilua ja ohjelmaa Karjalaisten talolla täpellontie 2 kello 14.00.

TERVETULOA.

HYVÄT LUKIJAMME

Muistajathan taas syksyn tullen penkoa poytäläatikkonne ja muistinne tokerolta. Sinne on varmaan ajan mittaan kasaantunut mielenkiintoista julkaistavaa aineistoa.

Älkää antako sen jäädä unohtuksiin, vaan jallentakaa esim. Viestimme palstoille.

Oikein hyvää syksyä!

Toimitus.

SUKULAISIA ETSITÄÄN

Eva Puolakainen o.s. Pekonen, Söderforsgatan 17 D, 50251 Borås, Sverige, etsii sisarensa tyttäriä: Mari, synt. 1925 ja Ida, synt. 1932 (aiti Helena Jääskeläinen, o.s. Pekonen, isä Matti Jääskeläinen, kuollut

Venäjällä) Lyymäen kylässä, Venjoen seurakunnasta, vielä Saksaan Inkeristä. Äiti kuoli Saksassa, sen jälkeen tyttäret tuotu Suomeen, ovat nyt ehkä naimisissa Suomessa.

BORÅS

Inkeriläisten seurakuntakotiseätiön yleinen VUOSIKOKOUS

pideaän 9/11 Gusjav Adolfin seurakuntatalossa klo 15.00. Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat: tili- ja vastuuvapauden myöntäminen johtokunnalle; Juetaan

Joimintakertomus; selostus menoista ja tuloista; puheenjohtajan ja johtokunnan valitseminen vuodeksi 1976.

Vuosikokoukseen ovat kaikki asiasia kiinnosuneet tervetutleita.

Puheenjohtaja.

ÖREBRO

Pyhäinpäivänä 1. 11. 75 klo 14.00 muistojumalanpalvelus ja Pyhä Ehtoollinen St. Mikaelin kirkossa, saarnaa pastorl S. Erkstam.

Seppelen Jasku muistokivelle klo 16.00.

Kahvitarjoilua ja juhla-seurat Olaus Petrin seurakuntatalolla.

Tervetuloa mukaan kaikki läheitä ja kaukaa.

A. H.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.	
Inkerin suomalaisten historia	50,—
Salmi Laurikkala	
Rovasil S. J. Laorikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Hietajyvä, vaillut runot	10,—
Heli Suominen	
Mooses Pulron elämäkerta	3,80
A. Melläinen	
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto-	
julkaisu	20,—
Aanilevyjä	
Inkerikuoro	
Nouse Inkeri ym. 7,50	
Lauri Sauffu	
Morrejuttuja	7,50

Inkerin sefnäkirjoja	2,50
Inkerin vaakunolta	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesli vuo-	
deksi 1975 olisi syytä tila-	
ta. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunuissa vailli-	
sevan kurssin mukaan	

Pääasiamieheltä

Ruotsissa Armas Paakkouen
Suomessa Ilauuu Viromäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSTASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHISOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 11

marraskuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VL toimilussihleeri:
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjalalalo, Käpytänkuja I,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIAT:

Inkerikoli

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtotilille
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 15,— vsk. kolimaassa, Ruotsissa 20 kr

ILMOITUSHINNAT:

I/I sivu mk 200,—
I/I » » 120,—
I/4 » » 70,—
Kuolinilmoituksel 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 BORAS. Puh. 033/101 850
Postisiirtotili n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTO: Mcluskovitsan kirkko 1800-luvun jalkipuoliskotta.
Kirkko on rakennettu v. 1632 valkeasta kalkkikivestä

Muinaisia muistellessa

Tykkimäki

Krasnojoeseton sotitasteirin täntisen puolen alueetta oli n.k. Tykkimäki. Rop-sun tietä tuttaessa Krasnojoesetoon yti-tettiin keskustassa Pietariin menevä tie ja siitä eteenpäin vähän toistasataa met-riä, niin edessä oli Krasnojoeseton soti-lasteiriatue.

Tien oikealta puolelta oli jokseenkiin syvä rotko (tetta-atue) ja vasemmalla, ehkä sadan metrin verran tiestä mäki.

Mäen päälle oli sijoitettu iso tykki. Tykin putken suu oli suunnattu sotitas-teiriä kohti.

Ainoastaan ruutipanoksetta ammut-tiin tykistä yksi taukaus (oka itta, soti-lasteirin (manoveerien) aikana ketto 9 ittaa, mikä oli ajan merkki. Sittoin oti toimitettava nimenhuuto kaikissa jouk-ko-osastoissa. Manoveereihin osattistui-vat jatkaväki, ratsu- ja tykkiväki. Ni-menhuudossa oli kaikkien ottava pai-kalla, paitsi niitä, jotka olivat komen-nuksella.

Nimenhuudon jälkeen tautettiin tsä-meidän rukous ja keisarin hymni, jonka jälkeen säännönmukaisesti oti mentävä nukkumaan.

Aamulta ketto kuudelta oli päivystäjän herätyks. Aamuteen kanssa haukattiin mitä oti tarjotta. Leipää oti tarpeeksi ja ostaa sai omasta kaupasta vehnäistä ja muutakin oti myytävänä. Kun tee oti juotu, otitiin valmiit menemään mihin päättystö tähetti.

— Hyvin usein olivat sotamiehet ma-nervis meidänkin kytän taidunmaitta ja pettoitoittakin. Kun olivat suuret maner-vat, keisari oti seuraamassa miten pojat »sotivat», niin silloin ei peltokajaan

kaarrettu. Suoraan vaan pojat menivät komennuksen mukaan. Sittoin tatonpo-jitta ransattiin paljon viljapettoloi ja ryytimaita.

Jälkeen manoveerien sitten sotaher-rat ajelivat kunnanvanhinten kanssa katselemassa ja arvioimassa tatonpoi-kien tattiioittuja maita. Tavattisesti jok-seenkin tyydyttävästi tulivat vahingois-ta korvausrahat, se riippui paljon niistä kunnan ja kytän vanhimmista (stuaras-toista ja starssinoista).

Kun otin vielä pikkupoika, niin sit-loin manoveereissa venääläiset asettivat tykit mäkiin päätte ja kukkutoitte, mut-ta kun olivat japanitaisten kanssa so-dassa, niin niittä oppivat asettamaan ty-kit atavaan maastoon ja puiden oksilla maskeeraamaan.

— Kuutaruiskut hankittiin vasta Ja-panin sodan jälkeen.

Niinkuin edellä oten jo maininnut, olivat sotilaat hyvin usein meidänkin kytän maitta sotaharjoituksissa.

Eräänä ittäpäivänä noin ketto kuuden tienoissa tuli heittä iso joukko kytään ja pystytti telttansa talojen tarhoihin (tavallisesti kaikissa tatoissa oli osa tonttimaata ruohikkoa, missä mm. etä-pettoitta noiveena tuodut heinät kui-vattiin). Heittä oli olkiset tetonat jokai-sella miehettä mukana, jotka tevivittivät atteensa, kun kävivät nukkumaan.

Mutta ensin he söivät itättisen, keit-toa ja puuroa.

Keittovälineet olivat silloin vietä vaa-timattomat. Oti kaksi hyvin isoa mat-mikattitaa, jotka sijoitettiin lähteenajan pengermään.

Lapiolla kaivettiin juuri sopiva lila, ellä kallila siihen mahlui jääden siihen kiinteisiä korvislaan riippumaan, kalttilan alle kaivelhin pesä, mihin puul syllelliin palamaan. Halol heillä oli mukana. Kallilan takapuolelle he jäljiväl aukon, mistä luli ja savu kohosi ylös.

Lienen ollut silloin noin kuuden vuoden ikäinen ja veljeni Paavo oli minua kahla vuolta vanhempi. Hänen kanssaan — loisiakin poikia oli — juoksenleimme sotamiehii katsomas.

Seuraavana päivänä, kun solilal purkival lellansa ja jäksiväl pois, minä ja veljeni läksimme katsomaan heidän lellansa sijoille, ellä eikö ne milään pudollaneel. Ja siellä juoksennellesamme veljeni jalkapohjaan pisti puikko, se oli jäänyt maahaa pysylyn niistä lellan kiinnilysvaajoisla (puisista). Se lielysli koski kovasli ja me juoksimme lykien koliin. Puikko hyvin näkyi missä se oli, mulla kynsiljä ei silä saalu pois. Jsä Jainasi parlaveitsen aaapurista lholan Oskalta ja silä leikkasi haavaa isommaksi, jolla sai vedelyksi puikon pois. Veljeni ilki koko ajan. Kun likku oli saalu pois, ilku lakkasi, haavan kohta pesliin, hāmāhākin kinoa panliin päälle ja puhlaajla rievuulla käärilliin kiinni. Jalka parani aikanaan ilman viholteJua (lulehdusla).

— Aina kun solamiehel tulival sota-harjoituksiin, meillä pikkupojilla oli hauskaa. Heidän jäljiltään me keräsime kiväärin patruunan hylsyjä ja myimme ne räpökkömiehelle (Jumppuri), taikka vaihdoinme kauriskaan (siirapijla makeulellu ohul soodalla nostajellu leivonnainen) lai palapilliin.

— Kesällä 1894 saluin näkemään ja kuulemaan, kun Krasnojoeslon suunnalla pilkin Ropsun liellä käymälajkaa eskadroona Suomen kaartiJaisia ajoin Ropsun suuntaan. — Vasta aikojen kuJussa sain kuulla kelä he olival. Mis-läpä siljoinen 9-vuolias inkerijäispoika olisi liälänyl, ketä Venäjän sotaväessä palveli. Ihmellelipä vain itseksen, kun kuuli solamieslen puhuvan suomea. Silä Inkerin pojat oli sekoitettu venäjāisten joukkoon ja puhultiin lielysli venäjāää.

Palataanpa luohon eskadroonaan.

Upseeril ratsaslival edellä ja puhuival outoa kießä, nähtävästi ruotsia, multa sotamiehel hiljakseen rupallelival keskenään suomen kielellä ja silä minä kovasti ihmeltelin itsekseni.

Heidän vaalelukuksensa oli venälāisen sotilaan.

Kaikilla oli liinaharjahevoset, ne olival keskikokoa.

Lienevälkö olleel menossa solaharjoituksiin.

Silloin lenee ollutkin viimeinen vuosi, kun Suomen pojat suorillival asevelvollisuultaan Venäjän armeijassa. Ainakaan ei heilä seuraavana kesänä näkynyl eikä kuulunul.

Nyl muutama sana kasakoista. Kasakal suorillival asevelvollisuultaan omilja hevosillaan ja olival hyviä ja vikke-liä ratsumiehiä. Aseina heillä oli kivääri, miekka ja pislin. Ja niin tottuneita he olival ratsaslamaan, eltä mies kurolli ollamaan maasta hopearahan hevosen juostessa läyllä Jaukkaa.

Kuulemani mukaan he lapsesla asli opelleleval ratsaslamaan ja myös aivan nuorena osallisilval miekkailu- ja ampumaharjoituksiin.

Silloisen solijassānnōn mukaan sotilaan lukka oli Jyhyeksi leikallu. Mutta kasakoilla oli pilkä lukka, hieman korvan alapuolelle, ja lasaiseksi oli heidän lukkinsa leikallu.

Kivääriä he piliväl selässään perä vassemalla kupeella, muilla ratsumiehillä oli kiväärin perä oikealla puolella.

Viimeksimainiluilla ei ollut kivääreissä pislimiä kulen kasakoilla.

— Tserkessellä oli samanlainen aseis-lus kuin kasakoilla. Tserkessil kuululival keisarin varliojoukkoihin. Heidän vaalelukuksensa ei ollut kenllāharmaa, vaan kiillävāvarlisel saappaal, hyvin isluval suoral housul ja ohulta muslaa verkaa oli päällysvaale, yläosa vartalon mukainen, helmaosa hyvin väljā. Viisloon ommellu patruunavyō korisli mojempiä rinlapiejiä. Ja korkea musta krimilakki oli hiukan kalJellaan päässä. Miehel olival pitkiä ja solakoilla, hevosel olival muslia ja parhaila juoksemaan.

Katri Laitinen vietti 80-vuotissyntymäpäiväänsä Kanadassa. Kuvassa päivänsankari juhlavieraitseen kuuntelemassa Helmi-tyttären lausumaa aheista juhtarunaa.

Rakkaalle äidilleni

Nyt kas ystavia ampi tässä:
Suomest', Saksast', Ruotsist' Canadasta.
Suurta juhtapäivää viettämässä
— syntymäpäivää äidin armaan.
Kaikki kas sen tietää varmaan:
länään äiti 80 täyttää
vaan viet' nuoretta ja nakketatta näyttää.

* * *

Kultaa hahti viljapellat
kauniisti sai karjakellot.
Linnut tauloi, lehdet saivat
metsän hangat huminaivat.
Kertamista atis nälstä
menneen ajan asialsta.
Perhe-etäst, karkaituksist
sata-ajan rasituksist.

* * *

Syntynyt an ältt Inkerissä, Lempaalassa
Kas maata kauniimpaa et tle maailmassa.
Sielt' an kaunit järven rannat
kuttaa an sen rannan sannat.

* * *

Vieraaksemme aamme saaneet äidin.
Siis unhalaan nyt jääkööt menneet.
Täna merkkipäivänäsi
sua muistaa uudet ystäväsi.
Minäkin siis taivatan:
Terveyttä, ilaa
elämäsi talpaleelle, jokaiselle askeleelle.

Rakkaudetlla tyttäresi
Helmi.

Rekimatka Liissilän mummolaan jouluatton aattona

Oli varhainen aamu, kun minui ja pikuveijeni lemmailiin kiireisin käsin lämpimisiä vunielstamme. Meidäi syötettiin ja junteiliin sekä pueitiin puhlaisiin vaatteisiin, minui jnpa juhliamekkoon. Kiireesti äili aikni kääriä matkahunpiin veljeäni, jnka nli vasta vuoden ikäinen. Mumm, isäni äili, jnka asui kanssamme, alkni kieina minua. Aluksi salimme ympärillemme isni, pehmeäi villahuvii, minkä jälkeen meidäi klednitiin knikuinisiin villahunpiin siien, ellä hunvan yläkulma asellui pään ympärille kasvujen jäädessä näkyviin. Siilien meidäi vielä pyrräyteiliin paksujen vanuläkkien sisään niin, että yksi kulma jäi vapaaksi ja nli vedeltävissä kasvujemme sunjaksi purevaa viimaa, luiskua ja pakasta vastaan.

Miten hyvin kaiken muistilankaan! Isä ryntäsi sisään inuhukkaana ja linisena himnilään Mustan nlevan jn valjaissa ja odnileievan meidäi ulkn-nven edessä.

Knhia sen jälkeen meidäi lapsei kanneliin uins, laskeliin kirkknekeen hevsnimelle — viereisyien — ja peiteltiin ihmien avaiulia iiepeeliä. Täkinkulma aseteltiin heli kasvujemme sunjaksi, siliä juuri sisäillä iutiuamme pakkasilman hengiliämiin nli liian henkeä salpaavaa.

Isän Musta nli lämminverinen junksijanni, jnsia isä nli eriliään yipeä. Siliä ei hän leellännyt maatiilan iöitiäkään, vaan siliä ajeiliin vain mailina kaupunkiin — kaksipyrräisiliä kieseiliä, äili nhjaksissa. Pyhäisin Mustalla ajeiliin kirkkoon ja iaskiaksena isä ajni iaskiaksia, sekä muutiin muila kevyempiä ajnja. Luulen, ellä jnkavunilisel jnuumalkai Liissilään nli vai tärkeimmäl ajni ja siksi juuri isä Mustan nsliikin.

Kirkknreki, jnlla majkai lehtiin, nli ieeieiy nman kyiän sepäliä. Reen elunsassa nli knrkea, kupera melalliknuru, jnka sunjasi matkajia hevosen kaviniden roiskeella. Kahden isjuutiava penkki nli varustettu leveäliä ja knrkealla seikannajilla. Penkin alla nli liiaa malkalavarnille. Reen keskelie,

islujien jalknjen aile, snpivai hevnsen matkaeväli: heinäi ja kaurapussi. Samalla malkaajien oli mukava sujauttaa jaiat pehmeisiin heiniin, sunjaan knvalia pakkaselia. Reen plikäi jalaksei esiiväi siliä kaalumasia ja takasival iasalsen mennn.

Usein samaan suuntaan menevä luitu jalkamies sai nnsuta jalaksille ja malkaja seuraavaan risteykseen lai kylään. Kirkknreki nli musta ja kiliiävä nlin kuin isän Musta.

Juuri ennen lähtöämme mumm nli reen lun, raotti täkin kuimaa ja kuiskasi minulle, ellä hänen lulee minua ikävä ja että luitiimme pian ja ierveinä iakaisin.

Pitkiin malkaiurkkeihinsa pukeutunui isä ja äili asettuival rekeen. Peileliyään jalkansa malkahunvalla isä nykäisi nhjaksisia. Jn kauan rauhallinmana seisnnui Musta sai kuin silvel aileen.

Hevnsen juoslessa reipasia ravia pakkasiumi kirkkui ja vikisi jalasien aila ja knurua vasien knpsahielival iumipaakut. Näitä ääniä kuunneliessani nlin nukahainui. Veljeni nukkui jn rekeen kannellaessa, jnien hänen iäsäniinsa ei minua häirinny knkn majkan aikana.

Kun vihdn n heräsin, peiinn kulman aila piiknili pälvä. Kuulin isän ja äidin hiljaisla keskustelua ja isän nhjeila hevnselle. Pyysin äiliä siirtämään läkin pnis kasvuniliani, jnlla näkis nmaiseman, muila äili vastusteli, siliä hän pelkäsi kasvujeni paiteliuvan. Alnin lahallani rimpuiilla peiliinjen sisäillä nnostakseni iulumaa-asennnn, jnitiin äili sunsui kahdesla pahasta pienempään ja nnsii sunjan kasvuniliani. Vainn häikäilemäänä ja silmiäni räpylleen katsoin laiavaale. Näin harmaan laiwaan, jnia vasien tiellä reenusiavien kuusien lumisei laivai junksivai kehässä — ininen inisiaan iakaa ajaen. Vni, milien kaunlita nliivaikaan valknisei lumilähdel, jnka aseituival peiinn kuimalle!

Metsäie nli hyvin kapea. Ohittaakseen vastaanjuivai ajnneuvni nli ajeltava han-

keen. Isäni oli se mies, joka antoi aina ensimmäisenä tietä vastaantulijalle.

Paikka paikoin tie oli aivan tukossa, jolloin musamme loikki kuinjänis, siili velaen rekeä meiko tasaisesti. Kerlaakaan rekemme ei kaafunut kumoon koko 40-virsian maikkia. Isän hopuukissa Mustalle päällein milloin kinokse! olivat pahimmin uikkineet ajolien.

Tien johlaessa yhä sankemman meisan haiki — kuuse! nayllivä! yhä pitemmiä ja lunlui, e!lä ne lavoi!liva! jo! loisensa. Joskus pyrähti lenloon peläsllynyt linu. Joskus llen poikki loikkijänis, jo! en minä kuitenkaan voinut siinä pohjalla maatessani nähdä, vaan jos! äili ker!oi — sen loikkimista kauniisil! kuvailien.

Mulla minäkin saafon nähdä — kun porrohan!a-orava loikki kuuses!a toiseen varislaen lunla oksilta.

Vihdoin!in kuusen!alva! ka!osiva! näköpiiris!äni ja lunsin savun hajua. Koh!a sen järkeen ohilimme muutamia laloja ja kolral aikoival! haukkua. Kysyin äidillä — missä nyt o!imme, ja äili ker!oi, e!lä kylän nimi oli Pohhi!, ja e!lä siellä asui äidin Aafami-serkun perhe. Heidän luonaan vanhempani vierail!iva! aina Läissillän maikkia ollessaan ennen- ja luitlen, ja n!in oli nyk!in tarkoi-lus lehdä.

Sitten isä pysäy!i! Muslan. Isä ja äili nousiva! rees!ä, ja menivä! sisälle laloon. Koh!a synyi pihalia hällnä! ja vilskettä, kun kalkki juoksiva! ulos. Meldä! lapsel noslet!iin rees!ä ja v!e!lin sisälle avaraan lupa!an, jossa äili ja l!äl pääs!eivä! meidä! vapaaksi paksuista käärbistämme.

Musammekin sai lallin ja loimen, sai le-välä ja syödä kauroja.

Alkajaisiksi meil!e l!arjoi!iin hyvää kah-via haudulefun uunikerman kera. Koko ajan keskusteli!iin vilkkaasti vanhempieni ja l!al-lonväen vaihtaessa k!lvan kuulumis!a.

Katselin aluksi ujona pikkuserkkujeni leikkijä, mulla pian jo leikin heidän kanssaan. Pikkuv!eljen!kin sai olla mukana ja ryomiä puhlailia, kauniilia räsymaloilla pelletyillä etuluvan la!ualla.

Takaluvan puolella kuului astioiden kolinaa. Koh!a, ihanien ruo!anluoksujen houkuttelem!ana, juoksin kalsomaan ja näin, kun l!ä!i o!i! isosta maalalsuunis!a ulos ruo-

Suom-miehet pilshikkoin Inkerinmual

Inkerinmua on Leningradin ympär! ja on vauras! seuluu. Ennenvanhaa ko ol Vennäin raja auk, n! Suom-miehe! o!lii! usjaa löis Inkerinmual. Heitä ol plotniekkoi, petshniekkoi, pilshikko!, paimeni ja monis muis töis. Yhteen lalveen l!l kaks pilshikkaa Suomees! Edvard ja Joonas. Murteel heittä sano!-tittkii E!var!ti ja Juonas. Hyö o!l!i! kor!teeris yhes inkeriläisperrees. En-nenvanhaa ol ruoka vuolima!onia, eikä nais! oikein kerinneel sitä niin hyvä! lailtamaa ko heil ol penikat hoijeta-va, elokkaa! ruoki!tava, siin ol viel ämmä ja äijä! yhes. Kesäl pi! viel jouluu pello! ruutamaa.

Talvel ke!räsii! pellavü rihmoiks, kuttoit kankaita ja poppanoi. Kar!lasi! villat, ke!räsii! ne lankoiks, jos si! lek-kii! villapaija!, suka!, sormikkaa! ja kinta!a. Kovvii ruatniekkoi o!lii!tkii in-kerläist. Miehe! o!lii! myös lalviloil pilshikkoin ja hevosiin kans, v!e!li! halot ja hirre! metsäsi. Rahtil myös aje-lii!t. Kerran tullii! si! oma! miehe! ja Suom-miehe! E!var!ti ja Juonas kolli! illansuus. Emännä! ol sinä päivään ke!te!ly hapan!kualii ja pu!roo. E!var!ti ei suvain! si!, mu! Juonas suvait. E!var!ti jäi vähän viel nälkäiseks. Hiä eho!i!kkii Juonaal: Männä! toise! tal-loo, syvvvää munat.

Katri Luippunen

kia kannelliss!a ja kannellomiss!a padoiss!a ja saviku!hoiss!a. Sitten kalkki kutsu!iin syömään. Oli hernerokkaa, oli ruskeaks! haudo!l!ua perunaa lihan ja laakerinlehtien kera, oli make!a rokkaa, oli karpalokiisse-iä ja monenlais!a piirakkaa — pöytä aivan nolkul ruuan paljoudes!a. Nämä ruo! ol!-vat jouluruoka ja mehän o!imme heidän ensimmäise! jouluvieraansa.

jalkuu sivuile 14.

Väinövelje

(Väinö Pietari Kekki, synt. 14. 9. 1907)

Niin aitoa, niin iskevää
Sun oli sanontas,
kun yhteisiä asioitamme pohdit;
Pakolaisjoukon kärjessä
kuin Mooses, aikoinas
sa hajanaista heimoamme johdit.

Kuin painajaisena
jäi mieltäs jäytämään
kotoalähtös surullinen hetki:
Niin paljosta kun täytyi luopua,
erota kalleimmastakin
ja alkaa murheellinen pakoretki ...

Kuin tuulen siivellä
eläen huomiseen
ei aina tiennyt, missä viettää yönsä ...
Vaan sisu karkeni:
kun ehti aamuhun,
sai jossakin taas alkaa arkityönsä ...

i muistaen

anitsassa, kuoli 29. 5. 1974 Helsingissä)

Kuin isät aikoinaan
rakensi kaiken taas,
mikä ei petastunut sodan tietä, —
niin nykypolvetkin
taas tuovat uutensa
näin itmentäen urheata mieltä.

Ja oli meittäkin tavote pitvissä!
Se, heimovetjesvoimat jännittäen
pois, alas tempaistiin
ja oma koti tuotiin.
Vaan ilman Sinua sen satkoihin
työn päättyessä heimotiput tuotiin ...

Jo ennen sitä juhtahetkeä
sai Noutaja si käskyn käydäkseen. —
Jäi jälkees murhe, suru, kaipuu ...
Jäi meitte muistosi ja neuvosi:
Hän oikeassa on, ken nöyränä
ja kiittäen Luojan tahtoon taipuu.

Kuulollisena Aapo Iho. 28. 10. 75.

RUOTSIN PUOLELTA

Inkerin suomalaisten keskusliiton johtokunnan syyskokous

ISK:n johtokunta kokoon tuli 13 p. syyskuuta Boråsin Inkerin Kerhon mukuttu la-
vanomalseen syyskokoukseen.

Johtokunnan puheenjohtajaksi on valittu
Möndatissa pidetyssä vuosikokouksessa
Alfred Saklanlii. Tässä kokouksessa valittiin
edelleen varapuheenjohtajaksi Aleksanteri
Hallunen, sihteeriksi Armas Paakkonen,
kassanhoitajaksi Nikolai Rokka ja
informaationhoitajaksi Henrik Toikka.
Päivät näitä kuuluu johtokuntaan Aappo
Björn, Eino Paakkonen, Juho Jänis ja Viktor
Suomalainen, sekä varajäsenet Marja
Pappinen, Viktor Titku ja Väinö Kemppi.

Päättelyin käytilä Suomi—Ruotsi Kuit-
tuurirahastoista v. 1974 saatu määräraha

1.500:— kr seuraavaksi:

Kurssiteirimenojen pellämiseksi 149:— kr
Örehon nuorille v. 1976 kesä-
juhlan yhteydessä ..... 500:— kr
Boråsin Inkerin Kerholle mokin
ja saunan vuokra ..... 500:— kr
Motnlycken kuorolle ..... 351:— kr
V. 1975 määrärahasla 149:— kr Möln-

lycken kuorolle ja 1.351:— kr litaisuuteen,
jossa huomioidaan ISK:n 20-vuolinen lot-
minla.

Keskusteltiin mahdollisen kerhon perus-
lamisesla Suur-Gölehorgin alueette. Valli-
lun lyöryhmä viemään asiaa eleeppäin.

Kuultin setostus Möndatissa pidetyssä
kesäjuhlassa ja lodeilin, eillä juhta oli hy-

JUHLAOHJELMAT

Inkerin Suomalaisen Keskusliito (ISK)
haluaa tallella luteville sukupolville lieioja
inkeritäläisla loiminnasta. Sen lakia olam-
me miellhyvin vaslaan ISK:n arkislooin in-
keritäläislen juhlien juhtaohjelmat, juhla-
merkil tai muul pienel julkaisut. Jos ei halua
luopua niistä niin pyydämme saada niila
lainaksi kopioimisla varlen. Osoilleeni
löydäl sivulla 2.

Armas Paakkonen.

vin onnistunut. Monissa lilaisuksissa oli
yleisöä enemmän kuin oli arvioitu.

Alfred Saklanlii selosli Helsingissä pide-
lyslä Suomen inkeritäläislen juhtasla, joka
keskllettyä Inkerikotlin Karjalaalotla oli
hyvin onnistunut.

V. 1976 kesäjuhlapalkka on Örehro, jär-
jestäjänä Örehron Kerho. Örehroläisel jär-
jesläväl myös lämän vuoden pyhänmieslen
pälvänä lavanomaisen valnajlen muislo-
juhtan. Juhtaan loivolaan juhlaaväkeä myös
muilla paikkakunnilla.

Rahakeräys Inkerikotlin Väinö-Pielari
Kekin rinlavelislosta varten olt lähän men-
nessä luottanut 4256:— kr. Valittin lyö-
ryhmä Armas Paakkonen, Viktor Suoma-
lainen, Juho Jänis ja Marja Pappinen velä-
mään asiaa eleeppäin.

Keskusteltiin, miten voitaisiin enst vuon-
na huomoida ISK:n 20-vuolinen lotminla.
Tämä voisi luonnislua kesäjuhlan yhtey-
dessä lai järjestämältä erikolnen juhlaalil-
suus ja saamalta aikaan juhlaajulkalsu. Lo-
pullisla päätöstä ei lehly, vaan jätellin asla
edelleen harkittavaksi.

H. T.

Inkeriläiset vai Inkerin suomalaiset

Inkerin vävypoika, yliopettaja Eero Raulajoki kirjoilli läslä aiheesla Inkeriläisten Vieslissä n:o 8/1975 ja sanoi siilä puhuneensa myös Ruotsissa Inkerijuhlassa. Yliopettaja Raulajoelle on annellava milä parhain lunnustus loiminnasla Inkerin suomalaisien hyväksi.

Sallittakoon kiulenkin palala yllä mainilluun tärkeään aiheeseen. Varmaan Rautajoellakaan ei ole milään sitä vaslaan.

Täylyy lielysli hyväksyä nimily Inkeriläinen = Inkerin asukas. (Vrl. Piellarilainen = Piellarin asukas, lampere-lainen = Tampereen asukas). Tekisimme suomen kielelle väkivalaa, jollemme sanaa hyväksyisi. Mulla sillen on eri kysymys, milä tähän käsilleeseen sisällytämme ja annammeko sen syrjäyttää käsilleen Inkerin suomalainen

(lai kun on alellu kirjoillaa amerikan-suomalainen, niin voidaan kirjoillaa myös inkerinsuomalainen).

Lieneekö kukaan larkoin määriellelyl käsillellä inkeriläinen? Raulajoen mukaan heilä oval 1600- ja 1700-luvulla Suomesla Inkeriin muullaneiden suomalaisien jälkeläisel. — Kysymme, eivätkö inkeriläisiä ole myös 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa Suomesla Inkeriin muullaneel ja siellä Suomen alamaaisina 1920-luvulle saakka pysyneel »Suomen maakkoiisel», joila esim. Kellossa lienee ollul noin neljäs osa suomalaisisla. Enlä ovalko inkeriläisiä Suomesla Inkerin punakapinan jälkeen, v:n 1918 jälkeen, muullaneel ja sinne aselluneel. Ovalko inkeriläisiä Inkerin valjalaiset, enlä kreikkalaiskalolisel inkerikol, jotka kai käyälliväl itseslään nimeä inkeriläisel? Nämä kysymysel oval olleel ralkaisemalla.

Välillä erääseen kokemukseen. Ei liene vain minun, vaan luhansien inkerinsuomalaisten kokemus lämä: Inkerissä pidimme itseämme suomalaisina, mulla kun lulimme Suomeen (varsinkin ennen viime solia), niin lulimmekin olemaan jotain muuta kuin suomalaisia, lulimme olemaan inkeriläisel-nimistä heimokansaa, heimoveljiä, kulen virolaisel, unkariläisel ja liiviläisel. (Huom. liiviläisel poikkeaval niin paljon suomalaisista, ellä heilä varlen käännelliin Suomessa 1930-luvulla liivin kielinen Uusi lestamentlii). Me olimme inkeriläisiä heimoveljiä, ja samalla kiulenkin puhulliin Värmlannin suomalaisisla Ruotsissa, Ruijan suomalaisisla Norjassa, Amerikan ja Australian suomalaisisla. — Mikä petlymys se meille oli-

SPECIALARBETE OM INGERMANLAND

I årskurs 3 av den svenska gymnasieskolan skall eleven prestera ett specialarbete inom ett valfritt ämnesområde. Margareta Andersson heter en dam i Smedjebacken och hon hade valt just Ingermanland till sitt ämne. Är inte detta något att taga efter för ingermanländska studerande i svenska skolor? Det finns ju massor av litteratur både på svenska och finska att ösa ur. Dessutom finns det levande människor att intervjua! Jag hjälper dig gärna på traven med litteraturanvisningar och ev. »goda råd» om du önskar. Adress och telefon hittar du på sid 2.

Armas Paakkonen.

kaan! Inkerissähän me olimme olleet vain suomataisia.

Rautafoen mukaan Värmtannin suomalaiset sutautuivat ja hukkuivat ruotsalaisiin, kun he tunsivat olevansa vain suomataisia. Rautafoen mukaan kansattisuus ja omakietisyys säilytetään, jos heimotunto säilytetään eti jos siis kai esim. nuo suomataiset olisivat tunteneet olteensa rautalammitaista tai savotaista heimoa.

Rautafoeki väittää myös, että Inkerin suomataisten suomalaisina »säilymisen syynä on se, että inkeritaiset muodostivat heimon». — Nyt rohkenen otta hyvän ystäväni kanssa ehdottomasti toista miettiä ja sanoa: Inkerin suomataisten suomataisuuden ja suomen kieten säilymisen syynä oli ottut se, että he tunsivat ja sanoivat aina olevansa suomataisia eikä mitään erikoista heimoa. Joka puotetta Inkeriä puhuttiin: suomatainen kirkko, venätäinen kirkko, suomatainen kylä, venätäinen kylä, suomatainen koutu, venätäinen koutu, suomatainen poika, venätäinen poika, ja vatlankumouksen jätkeen puhuttiin Inkerin suomataisesta »tuter. konsistorista ja Inkerin suomataisesta kirkkottiskokouksesta.

Kun otin sota-aikana rintamatta Itä-Karjatassa, kertoivat patatfooonani pojat minutte tavanneensa tietiä ataiikäisen pojan, jotta he kysyivät: »Otetko sinä karjatainen?» Poika vastasi: »En, mie olen suomatainen.» Sotitaiden kysettesä poika setitti joskus tutteensa kotiväkensä kanssa Inkeristä tänne Itä-Karjataan. Solitaa ihmettelivät, että poika oli suomatainen ja sanoi settainen olevansa. He olivat kuuttee siihen vain jostakin inkeritaitien heimokansasta. Sana inkeritäinen oli sotkenut heidän käsityksiään. Miten selventävä vaikutus otisi ottutkaan sanoitta Inkerin suomatainen!

Rautafoen väite, että on säilytettävä heimotunne eikä kansattisuustunnetta, on myös väärä, jos ajattellemme saksataisia. Kun heittä oli Battian maissa, tai Puotassa, eri tääneissä Venäjättä, Amerikassa, niin aina he olivat saksalaista eikä asuinmaakuntansa nimisiä heimo-

taisia. Kaikkiatla he säilyttivät erinomaisesti kansattisuutensa, myös kielensä. Kun vallankumouksen jätkeen Volgan varretla asui noin 600.000 saksataista, niin he muodostivat »Autonomisen Volgan saksalaisen neuvostotasavatlän» eivätkä volgalaista tasavattaa.

Toistan: Inkerin suomalaiset säilyttivät suomataisuutensa, kun he pitivät itseään (luteritaisina) suomataisina eikä eräänä heimokansana. Pelkkä nimityksen käyttö Inkerin suomataiset (tai inkerinsuomataiset) vastaa monta esitel-mää inkeriläisistä ja ilmaisee, keittä inkeriläiset oikein ovat. Itmaistakoon, kuinka suomataisia inkerinsuomataiset olivat vietä vuosisatojen jätkeenkin, esimerkiksi: Ensimmäisen maailmansodan aikana väkirikkaan Tyrön seurakunnan kirkkoherra tutki Tyrön vihittyjen kirjat noin 200 vuodetta, kuinka monta seka-avioliittoa on siettä sotmittu kreikkalaiskatotisten kanssa, joita venätäiset olivat. Tulos oli: 2 seka-aviotiittoa. Niistäkin toinen morsian oli ottut pappitan piika, joka oli joku aika sitten tuttt Suomesta Inkeriin.

Nimenomaan tuteritaisen uskonsa takia Inkerin suomalaiset olivat säilyneet vuosisadat puhtaasti suomataisina verratään ja mietlettään.

Oten itoinen, että tohtori Saini Laurikkata antoi setäänsä koskevatte kirjatte nimen »S. J. Laurikkata inkerinsuomatainen isä».

Rautafoeki mainitsee, että Ruotsissa Inkeri-juhlassa oli eräs (= yksi) kuuliija, joka tupasi pysyä edetteen Inkerin suomalaisena. Minä itmoittaudun nyt toiseksi! Saa nähdä, jäämmekö kahden! Suosittelem Inkerin suomataisina otemista myös teitte, suomataisemme, Ruotsissa. Jos te sanotte ruotsataisitte olevanne Ingermantändareita, niin he eivät tiedä, otettekko täheisiä hottantitaisitte, vai jugostaaveitte, vai aasiataisitte. Mutta kun sanotte olevanne Ingermantands finnar, niin heittä on kohta metko setvä käsitys teistä itman pitkiä esitelmiä. Tervehtien

Juhani Jääskeläinen.

Antti Jääskeläinen

75-VUOTIAS

Antti Jääskeläinen syntyi 21. 10. 1900 Vuoleen Vuolejärvellä. Kun kylä vihdoinkin v. 1910 sai oman kansakoulun, lähti Tynimäen tanhuilta koulutietä kulkemaan kaksi Anterus Juhanan poikaa, — Antti jo 10-vuotias ja Juho häntä kolme vuotta nuorempi. Yhdessä he sitten jakoivat koulutien ilot ja surut keskenään selviytyen kumpikin hyvin — samanaikaisesti loppu-tutkinnosta. Kouluvuosiin sattui mm. tuhoisa kulkutauti Vuolejärvelle. Tauti iski heihin molempiin, mutta he suoriutuivat siitä voittajina Toksovan sairaalassa.

Vasta Suomeen päästyään he saivat sotilaskoulutusta Kirjasalossa 1919—1920 sekä myöhemmin vapaaehtoisessa

maanpuolustusharrastuksessa useilla kursseilla. Juho J:n elämäнкааri katkesi v. 1947. Antti J. sai palvella jatkosodan aikana reserviläisenä kotiutuen pian iän perusteella.

Parhaina miehuusvuosinaan Antti Jääskeläinen ahersi Imatran voimailutoksen työmailla ja vuosikymmenen Kymissä, puuhiomossa koneenhoitajana. Lopullisen ammattinsa hän sai VR:n palveluksessa. Suoritettuaan joitakin asema- ja vaihdemiehen kursseja hän toimi vaihdemiehenä eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Hänen vapaa-aikaharrastuksiinsa kuului mm. osanotto rautatieläisten järjestötoimintaan ja oman kodin rakennustyöt. — PVI.

REKIMATKA LIISSILÄN ...

Jatkoa sivulta 7.

Kun olimme näin syoneet, tuoneet ja te-
vanneet atkolvat vanhempani puhua mat-
kan jatkamisesta. Äiti ja tati kiettoivat mi-
nut ja pikkuveljeni uunin paallā tāmmitet-
lyihin huopiiin ja meidān kannettliin rekeen
loimelle. Niinpā sitten matkan toinen osuus
alkoi. Matkasimme nyt kohti Perrin kytāā,
jossa toinen mummo, äitini tati, meitā odotli
vielā tänā iltana saapuvaksi.

Pohhiista lähdettyämme tie vei metsān
hatki kohti ttāā. En antanut äidin peittāā
kasvojeni, sillä pakkanenkaan ei ollut niin
kova kuio aamuvarhaisella, kotoa tähdet-
tyämme.

Harmaa taivas makasi kuusten tatvojen
varassa ja satoi tunta. Ilma oli sakeaoa
isoja valkoisia palloja, jotka uhkasivat peit-
tāā meidät ja koko maailman alleen. Hiljal-
leen Mustamme kahlasī halki valkoisen
pehmein massan ja päivä alkoi hämärtä
llaksī. Vihdoin tumisadekin toppui ja itma
selkeni.

Nyt taivas muuttui niin erilaiseksi vatais-
tukseltaan ja illan yhä pimetessä taivaalle
alkoivat syttyä tähdet. Tietli ei ollut enā
kinoksia, joten Mustakin alkoi ravata ke-
veysti. Pyörtvä taivasmaisemani muuttui
yhä ihmeellisemmäksi ja kavi aavemaiseksi.

Mitā kaikkea sepittelinkāān tapenmieles-
tāni siinā reen pohjalta maatessani — läm-
pimien peittojen alla — taivasta katsellen.
Koetin keskittāā katseeni yhteens tsoin-
paan tähteen ja yritin sen kautta katseellāni
läpäistā taivaankannen. Jospa otisin nähnyt
siellä vaikka vilahduksen enketelstä tai Jee-
suksesta, joista mummoni oli minulle niin
paljon kertonut.

Metsästā alkoi kuulua susien joikunaa ja
ulvahtetua, jota Musta petästyi, korskahdeti
ja santāsi taukkaan. Silloin isā puhui Mus-
talle rauhallisestī ja tyyntytelten. Pian
Musta jo rauhoittuikin, siltā se tuotti tsāān.

Matka tuntui jatkuvan loputtomlin vat-
kolsen metsān halki. Pakkanenkin kiristi jo
otettaan. Hieroin salaa kätösillāni nenān-
pātāni ja poskiani, eikä äiti huomannut
minun palelevan, sillä hän olisi muuten
peittänyt kasvoni tākīn kulman alle. Silloin-
han en olisi eolā nähnyt sitä taivaan kieh-
tovaa piirli — valkoisten kuusentatvojen ja
kirkkaiden tähtien kuurupittoilekkiā.

Nuorten palsta

on
viime
aikoina
loistanut
—
tyhjiyttään.

— Löytyyhän Teillä, nuorel, varmasti aina
jotain sanottavaa. Ilmaiskaa itseänne
vaikkapa runon, sadun tai kertomuksen
muodossa. Tai kirjoittakaa ajatuksistanne
muuten valn. Tämä palstahan on omanne.
Juuri Teitä varlen. Kyna käteen ja tarinaa
paperille — vie!

Toimitusterveisin

LAHJOITUKSIA INKERIKODILLE

Liisa Moilanen, kaitaliina
Irma Rautio: kynttilänjalat ja kaksi mal-
jakkoa.

ARPAJAISVOITOT

Helsingin palkallisosaston tilaisuuksiln
ovat lahjoittaneet

Eeva Akkanen: Riitimaen lasin maljakko
Ruut Hämeen-Anttila: Pertti Pakarisen
kirja »Älä hättääle».

Olin valpunut niin syvälle ajatuksini,
että hätkähdin, kun yhtäkkiä hevonen py-
sähtyi ja iloinen hälinä riemukkaine terve-
tuliaistoivotuksineen atkol ympärillämme.
Tämän matkan tapahtumat mulstan niin
hyvin juuri siksi, koska siihen mennessä
minulta ei ollut tapahtunut mitään näin
jännittävää — melkein nelivuotiaaksi eh-
dittyäni.

Maria Ripatti

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Marraskuun kuukausilaisuus vietetään **pikkujoulun** merkeissä 30 t.l. 75 alkaen kello 12.00 joulumyyjäisillä tnkerikodissa ja jatkuen joulujuhlailaisuutena kello 13.00

Karjalatalon Ylasalissa. Huomatkaa aika!

Tammikuun kuukausilaisuus 25. 1 1976

TERVETULOA

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Osastomme järjestää seuraavat tilaisuu-
det:

Kuukausilaisuus 7. 12. sekä vuosiko-
kous 18. 1. Molemmat tilaisuudet alkaval

klo 14 ja ne pidetään Kalevan kirkon huo-
neessa n:o 9.

Johtokunta.

Arvoisat tilaajamme Suomessa ja Ruotsissa

Joulukuun numeron mukana saatte postisiirtokortin, jolla voitte
uudistaa tilauksenne vuodeksi 1976.

**Uudet tilaushinnat vuoden 1976 alusta ovat: 15 mk kotimaassa ja
20 kr Ruotsissa.**

Rattoisia lukuhetkiä.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. Inkerin suomalaisten historia	50,—
Saini Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho Hietajyvä, valitut runot	10,—
Hellä Suominen Mooses Putrou elämäkerta	3,50
A. Metiläinen Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä Inkerikuoro Nouso Inkeri ym. 7,50 Lauri Santtu Murrejuttuja 7,50	

Inkerin seinäkarttoja	2,50
Inkerin vaakunolta	6,—
Inkerin lippuja	4,—
Inkerin postimerkkejä	
sarja 20,—	
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1975 ollut ayytä tilata. Hinta 12,—.	
Hinnat kruunulissa vallitsevan kurssin mukaan.	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkunen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA I
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTAKAA ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistysseuratiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäkeltä, puh.
631 285.

inkeriläisten viesti

numero 12

joulukuu 1975

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Koivikkolte 6, 01620 Vantaa 62
Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
VI. toimilussihleeri:
Anja Luoma, puh. 892 460

KONTTORI:

Inkerikoli, Karjatalato, Käpytänkuja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Auki maanantaisin klo 17—19

OSOITE- JA TILAUS- ASIA:

Inkerikoli

TILAUSMAKSUT:

Konttorin osoitteella postisiirtoitettie
30636-4

TILAUSHINTA:

mk 15,— vsk kolimaassa, Ruotsissa 20 kr.

ILMOITUSHINNAT:

I/I sivu mk 200,—
I/I ” ” 120,—
I/4 ” ” 70,—
Kuoltittimoluksel 30,—
Kiltos- ym. itm. 20,—
Kuva itmoluksessa 30,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsalan 4 B
50253 BORAS. Puh. 033/101 850
Postisirtoliti n:o 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisirtoliti n:o 416608-9

Lehlt itmesllyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSI: Peter Parsons, POHJOLAN JOULU

Joulua 32 vuoden takaa

Kokonaisuutta silloisesta joututunnelmas-
la voisi nyt luonnehtia jotenkin näin: Elet-
tiin vuoden pimeintä aikaa; oltiin kansaa,
joka koki pimeydessä vaettavansa. Kuiten-
kin kaikesta huoltamatta uskottiin, että ker-
ran vielä pilvet hajoavat ja valo koittaa. —
Suomalaiset ja v. 1943 Suomeen tulleet in-
keriläiset viettivät ensi kertaa yhteistä
joulua.

Pari tilannetta on jäänyt mieleeni Inkeri-
lälsten karanteenileirin salraatasta.

Olti jouluaatto. Hanget olivat todella kor-
kelta ja pakkanen kovaa. Harjulla oleva
kansakoulu oli tilapäisesti Inkeriläisten sai-
raalana. Se otti täynnä potilaita — kaiken-
laisia ja heillä monenlaisia salrauksia.
Kultenkin tuli joulu silloinkin ja silhen sal-
raataan.

Muistan, miten kuusi selsoi koristettuna
aattoamuna, kun sairaanhoitajia tuli työ-
hön. Sen olivat potilaat yön aikana koris-
taneet suomalaisen henkilökunnan ttoiksi.
Kuusen oksilla oli vaateanpunaisia ruusuja
sekä nauhaa, jossa riippul eri maiden pape-
risia lippuja. Sairaala oli saanut tahjaksi
suomalaisia kuusenkoristeita. Ehdotettiin,
että kuusi koristettaisiin suomalaiseen ta-
paan. Inkeriläiset saavat sitten itse rat-
kaista, kumpi jätetään. Suomalaista joulu-
kuusta sitten yhdessä rakennettiin. Latvaan
kilnnettiin tähti ja oksille hopeanvärtsiä
nauhoja, kynttilöitä ja erilaisia koristeita.

Omenia en mutsta siinä oileen. »Suomalai-
nen joulukuus on sorjemp», sanoivat Inke-
riläiset ja yleisestä sopimuksesta se jätet-
tiin.

Pitäjän rovasti tuli salraajaan pttämään
jouluaton hartaushetkeä. Hänelle Inkerin
kansa oli tuttua jo aikaisemmilta vuosilta.
Siksi joulun saarna osul suoraan sydäimestä
sydämiin. Jouluevankellumina luettiin:
»Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee
suureo valkeuden, ja jotka isluvat kuote-
man varjon maassa, niille toistaa valkeus.»
(Jes. 9: t.) Äänekäs itku säästi rovestin
varähtelevin äänin lausumia ajatuksia. »Sy-
vyydestä minä huudan Sinua, Herra!» —
Niln, — joulunakin. — Yhdyttiin joulu-
virteen, vaikka se valkealta tuntuikin.

»Ah iloni jos Sinuss' ois,
Enk' unholtaa Sua koskaan voisi!
Suo silhen apus' armosta,
Niln kiitän aina riemulta» ... (S.V.K. 2t: 9)

— Se otti Joutu, jolloin saimme syödä kyy-
netten teipää ja juoda ahdistuksen vettä.

Tänä Jouluna yhdymme jätteen yhdessä
jouluvirteen:

»Nyt Jumataille kunnia,
kun antoi atnoon Poikansa,
silti' enkeilkin riemulten
velsaavat Hälle kiitoksen.»

(S.V.K. 2t: t0.).

Heljä Huttunen.

KOTOISIA HENKILÖKUVIA

Aatu Haltsonen

Kolppanan seminaarin 50-v. albumissa sanotaan: Aalami Haltsonen, synl. Hietamäen Nuuttilassa 11. 2. 1873. Vanhemmat: Talollinen Juoseppi Haltsonen ja Maria (o.s. Puranen). Tuli seminaariin kansakouluvalmistuksella 1888. Päälli 1892 o.l.u. (= opettaja-, lukkari- ja urkuri)loddistuksilla. Täydenl. myöhemmin luelojansa opellajien yleissivistävillä ja tarbanviljelys-ym. kursseilla. Opellajana Tyrön Ylikylässä 1892—97, Hietamäen Rospeekassa 1897—1902, sitä lähtien Pietarin Suom. aluslavassa koulussa Kalrinnanbovissa. Opeltajatoimensa obella loiminul railliusy:s »Inkerin» siblerinä, esimiehenä ja rabaslönboitajana vuorolellen v:sta 1898, »Alku»-r.y. siblerinä ja esimiehenä v:sta 1903, Pietarin Suomalaisen Yhteiskoulun kannallajay:n siblerinä v:sta 1907, »Soiblu»-seuran pubeenjob-lajana v:sta 1912. Avuslanul »Inkeriä», »Uulla Inkeriä» ja »Nevaa». Viimemainilun tolmillajana ollul v.v. 1910—1912. Tolsissa naimisissa Mallida Anna Sobvi Pokin kanssa v:sta 1898. Lapsia 1 poika.

Kyseinen albumi ilmestyi keväällä 1913. — Sen jälkeisiltä ajoilta saalan lämän monipuubaisen ystävän ja veljen elämänvaelluksen kuvaan liiillää ja liisää joillakin piirleitä omlen subjektiivisten bavalnlojeni pobjalla.

Tilaisuulta, jossa bäneen henkilökoklaisesti lulusluin, en valillelvasill muista. Kaikell se lapablui siinä v. 1909—1910 tienoilla joissakin juhlissa. Ennenpitkää olimme melko viikkaassa kirjeenvaihdossa ja banelle olen suuressa killollisuuden velassa siltä, että hän käsilil minun benkisen orpouleni ja yksinäisyyteni sekä alkol obajilla 18 vuolta itseänsä nuorempaa beta-mäkeläisliä ...

Hänen kolinsa Pietarissa, Kalrinnanbovin kouluhuoneuston ybleydessä oll minulle, niinkuin monille muillekin, aina avoinna, menin sinne koska labansa. Monel rikkaal ja kaunil muistol ybdessalobelkisliä siellä oval jatkuvasill lallessani.

Railliusasia oll banelle sydamenasiana ja lukemaltoman monel oval ne illaisuudel, joissa hän esiinylt railliusasian puolesla pubein, esilelmin ja kirjoilelmn. Vaikka kolipaikka oli banelle kaupungissa, liikkui hän paljon myoskun maaseudulla. Railliusesilemissään lapasi Aalu-veli valaisla esilyslaan bavalntovalineillä. Sarjaan kuului railliin ja juomarin sisuselimiä kulen sydan, maksa, munuaisel yms. Niltä hän sälytelt »Nevan» konllorissa eräässä kaapissa ja toisel siella vitsalival sillen, kun ne joskus vyöryriväl abtaassa sälytyspaikaslaan lallialle, ella siellä ne Aalamn sisuskalul laas meneväl sekalsin!

Muislanpa erään vierailun Hallsosilla nilbin aikolhin, jolloin Aalu-veli loimilleli sivubomminansa Neva-lehleä. — Koulupaivän päälylylä labdelliin Nevan loimilukseen, mikä silloin sijaiti Hernekadun 32:ssa. Pietarissa ajeltiin siiben aikaan vielä »konllakalla», s.o. kaksikerruksella raitiovaunulla, jola ei liikutellul laisinkaan sähkö, vaan kaksi luollaista kauramootloriluuskaa. Yläkerla oli joltakin kopekoila balvempi, valkaka siellä oli raillilimpl ilma mielestänl. Ei se käynyl laisinkaan se malkanleko niin kilvakasti kuln sähkön voimalla käy, mulla elbän kukaan osannul sähköä edes kalvatakaan sellaiseen loimeen ...!

Mennen-lullen siis isluakörötellein siellä yläilmoissa ja minä, yksinkertainen kylänpoika senkun katsella pöllöllelin kaupunkilalsnäkyymiä. Lalska luutunut parivaljakko

jotenkin juosta lönnkytteli uneliaan ajurin
hoputtamana ja matka edistyi ...

— — — — —
Nättä ajoilta mulstan erään teatterissa
käynnin. Kalketi se olli »Alku»-raittiusyh-
distyksen alkaansaama amatööriesitys.
»Pastori Jussilainen» tai »Kuopion ta-
kana». No niin. Patuumatkalla sain kuulla
sitten, että minun tuli taatia sitä arvostelu!
Lehtä varten tjetenkin. Jo se oli kauhis-
luttava velvolte. Yrjtin vapautua siitä,
mutta Hattsonen vaan sanoli, että se on
kirjoitettava, koska osaan kerran kirjoittaa.
No, värkäsinhän siitä jonkunlaisen omlen
puuttuvaisten hoksottimien mukaan ja se
julkastiin sellalsenaan. Mutta tojmiluspa
sai näyttelijöiltä saplskat mokomasta arvostelusta ja olli Aatu itse sitten joutunut sitä
parsimaan, niinkuln hän myöhemmin nau-
reskellen kertoi: minä kun tyhmyyksissäni
olin epäkiltollisen osan esittäjän jättänyt
huomioimatta.

Niin, eräs pillere vielä on llsättävä tähän
kuvaan: Haltsonen harrasti myöskin mehi-
laisholtoa. Hänellä oili taällä Valkjärvellä
omistuksessaan sellainen kesämökki ja ke-
sälsin perhe siis majaili täällä sekä isäntä
hoiteli piensiiplikarjaansa ansaitun kesälo-
man aikana

Sattuipa kerran sitten sellainen tapaus,
että minun kaikenlaisten intomielisten ihan-
leiden kyllästämissä käsityksissänini näistä
tnkerin suurmiehistä syntyi pahanlainen
repeämä. — Olin mukana »Neva»-tehdn
taloudellista tilaa pohdlskelemaan kutsu-
lussa neuvottelutilaisuudessa Mikko Kaa-
solaisen*) luona Leppisaareessa (Toksovaassa).
Olin kasvanut kodissa, jossa vallitsi — sa-
noisinko terve, metkeinpä puriltaaninen ta-
lonpoikainen »jumalanpelko» ja korttipell
luettiin suureksi synniksi ... Miten otta-
kaan, iltamyöhällä — oltiin jo asetuttu sel-
laiselle siskonpettille, kun joku veljistä
kysäsi: Onko kenelläkään kortteja, tässä
ennen unen tuloa sopsi vielä panna to-
meksi! Ja Haltsonen laushti, että hänellä
on! — No, jopa jotakin, tuumasin järkyt-
tyneenä ja seurasin sitien tuollaisen illusio-
nin raunioilta tätä peliä. ...

— — — — —
Viimeisen kerran tapasin Haltsonen t9t9
lienoissa. Sen jälkeiset ajat koitultvat hän-
nelle niinkuin kaikille muillekin Inkerin

Joulu Inkerissä

Himmeästä joutuvatot Inkerissä toistaa.
Kansa töihin kiirehtil, tehtaan pilit
soittaa.

Inkerin tapsen joutuklrkko vatajstu on
siltoin,
tajvaan tähdet, kirkas kuu kun
kimmettääpt ttoin.

Inkerin tapsen kotipthaa vieras jalka
astuu,
pyyhit enket kyynet pois, kun tapsen
sijmä kastuu.

Maria Hartikainen

valistustyön tekijöille kärsimysten ja koet-
temusten, tuskan tleksi. Kuutin hänen
muuttaneen Pietarista Hietamäelte. Pidä-
tykset, kuulustetut, kotietsinnät, karkoituk-
set — kaikki ne sai hän kestää ennenkuln
viimelen matka alkol. Sitä en tiedä, mil-
loin ja missä tämä tapahtui.

Hänen ainoa poikansa Sulo, filtri, eli ja
valkutti Helsingissä, mutta en ote ollut hän-
nen kanssaan missään tekemisissä.

Teen kunniaa Aatu Hattsonen elämän-
työlle Inkerin ja Pietarin suomalaisen asu-
tuksen keskeitä suoritettun pitkän toimi-
kauden valhellta.

t8. t. 44 — t. tt. 75.

*) Mikko Kaasolainen ei silloin vietä
kuulunut kommunisteihin.

Muistelma Iisakki Latun kotimatasta

Pieni tarina sedästäni, näyttetiä Iisakki Latusta.

Kun selant mtttoin oli tulul Suomesta kottiin Lätinän kylään, niin hän atna ensin oli tulut ajuritta Hatstnan asematta Kotppanan seminaariin. Oli sieltä yötä ja seuraavana aamuna tuli kävelen kottin. Se oli vatn parin kilometrin matka.

Hatstnassa oli stliotn inkeriläisiä mtehtä ajureina. Kolppanan kyläisiä oli Hanneti ntmtnen mtes ajurina myösktn.

Hänen kerrottiin olevan kova teen juoja. Hän kun ott tatvelia mennyt trahteerin, nlttn kuusijoisia lasttista juotuaan otti vasta päällyysvaatteet pots ja jatkot juomistaan. Hän oli sanonutkin, että vast on kuuvetloist stakana ni jo pttää riisuissa.

Sitten kerran kun setäni oli tullut unalla Hatsinaan. ja asematta oli paikannut ajurin viemään Kotppanan seminaariin, ajuri sattuihin olemaan Kotppanan Hannetti.

Kun hän oli kuuttut setäni puhuvan suomea, niin hän oli thmetetten sanonut, että suomalaisen herra ja nain hyvä vualtees. Oikeeks ste uot Suomesi ast tulut?

Stettähän mtnä olen tulul, oli setäni vasaannul. Ja Hanneti jatkot, että stnne Suomeehase mänj Lätinast se Latun Uapon potkaki, miks lie rietistetiäks, antot tiseen vthollisen hattuu. Lieks stt stel vualteitakkaa pttä.

Setäni eli oltut sanonut mitään, vaan kun tulivat Seminaarin portille hän kyydtn maksettuaan sanoi, että minä olen Lätinäsiä sen Latun Uapon polka ja niinkutn näei, nlttn minulta on vaatteet päällä. Ja Hannetin puhe muuttui ja hän sanoi, että vain se uotkii Aapram Semontsan polka Lätinästä ja nätn hyvä vualtees.

Setäni oli nauranut. että kun ensin oli

Heikki Ärttö

80 vuotta

Marraskuun 28 p:nä laytti Heikki Ärttö 80 vuotta. Hän syniyt 28. tt. 1895 Hietamäettä Ärttölän kytässä. Inkerissä oltessaan Ärttö oli monissa vasiuunalaississa toimisissa Neuvostovattan aikana hän oli mm. kolhoosin johtajana ja tämän ohella hän suoritti useita kursseja, mm. kelnoslementäjän kurssin. Niinpä saavuttuaan Suomeen v. 1942 hänestä tuli Suomen enstmmäinen kelnostementäjä, jossa tehtävässä hän toimi eläkkeelle siirtymiseensä asti. Täien hän oli omatta osaitaan aloittamassa tämän nyt tärkeästä tunnustetun työnsä.

Yhdistyksemme rientothin Heikki Ärttö on koko ajan ottanut vatppaasti osaa. Hän on tuttu näky oltpa kysymyksessä retket tai muut tilaisuudet.

Helsingin paikallisosasto sekä Viestin toimitus esittää lämpimäi onnittelunsa.

Latun Uappo ja sitten tulikin Aapram Semonts.

Hanneti oli tottunut näkemään, kun Suomesta oli tulut palmenia ja kirvesmiehla, työvaatteissa, ja nyt otti tulutkin herra, jota hän oli ihmetellyt.

Liisa Musikka.

Vapauden uhri

Simo Lattu, josta kirjailija Työöl mainitsi puheessaan kesäjuhllilla, oli Kotppaao seurakuoasta Lätioäo kylästä.

Hän oli setäni, oäyttelijä Iisakki Latuo ja isäni isoisä.

Isäni kertoi meille, että mummo, Simo Latuo vatmoi, oli heidän otlessa pieiä, keräoout heille ja itkeoyt isoisäo kovaa kohta-
loa.

Muistao isäni kertoeeo, että Simo Lattu oli ollut staarostaoa silheo aikaao. Ja herrat olivat pitäoeet häotä itsetteeo uskotiiseoa.

Herrat olivat kehottaneet häntä puhutte-
lemaan taatopoikia ja ktrjottamaan pape-
rin, etteivät he hatua mitään muutoksia elä-
mänsä, eikä mitään vapautuksia.

Mutta hän oli puhunut päinvastoin talon-
pojille, että nyt ei hellettä niin kauan, kun-
nes päästään vapaaksi. Ja he ktrjoittivat
anomuksen keisarille. Ja hänet oli sitten
viety otkikuorman sisällä Pietariin.

Pietarissa hän oli odottanut, ja kun kei-
sari ajoi hevoselta, hän tankest potvitteen
tiette ja kumarteli. Ketsari otti pysäyttänyt
hevoset ja hän antanut anomuksen.

Mutta omassa kytässä oli ollut mies, Pien-
Pekko nimeltään. Hän oli kannettut her-
roille katkki Simo Latun puuhut ja vakoili
häntä. Simo ei enää uskattanut asua kotona,
vaan oli ollut karkuteittä metsissä ja mit-
toin missäkin.

Metsässä oli ollut yksi paikka, mihin oli
yötä aina viety hänelle ruokaa.

Kotona oli kaity usein tarkastuksia teke-
missä. Otjet ja heinät tadosta ja viljat
aitasta otivat keihäitten kanssa pistetteet,
eltä jos on siellä piitossa.

Hänen vaimonsakin oli ollut vangittuna
yhdeksän viikkoo ja pidetty pimeässä, ei
päivän valkeutta näkytty. Mutta hän ei
muuta puhunut kuin, ettei mitään tiedä.
Niin hänet olivat päästäneet vapaaksi.

Kerrao Simo Lattu oli meooyt hetuotai-
pyhiäo sukutatsille Virkkitao kytäao. Se oo
meidäo kylästä parikymmeotä kilometriä.
Kyltä vakottu kävi ja sotilaat tulivat slooe-
kio. He olivat ottaoeet häoet kiiool. Mutta
kytāo oaset otivat tutteet apuun ja pääs-
tāoeet häoet karkuuo. Ja seuraavaao päi-
vāoä oäitä oalsta oli piiskattu.

Näytetmākappate »Viimeioeo poootus»,
oo ktrjotettu Lätioäo kytāstä Lattulao ta-
lostā, mloun syotymākodistaoi.

Siinä on inkeriläiset läksiläiset. Helitä otti
silheo aikaao läksiäiset. Simo Latuo tytär
oli mennyt naimislin Saaprun kytāän.
Klrjailijan mlellkuvitukseen ja näytetmā-
kappateeseen sopi paremmin, että isäntä
vangitaan kotona.

Mutta itse asiassa hänet oli vangittu ni-
tyllä olleesta helnäladosta, johon hän oli
onnettomuudekseen nukahtanut. Naiset oli-
vat otteet peltoita ruista tai kauraa telkkaa-
massa. Kun häntä oli tuotu raudoissa, niin
natsilit sirpitiin otivat pudonneet käsistä
pols. Naista etvät luokse enää päästäneet,
pitemmän matkan päästä oli vain heitte jää-
hyvätset sanonut.

Ja Pien-Pekko oli saanut herroilta uuden
tuvan palkaksi.

Mutta Simo Latun kohtalosta ei saatu
mitään tietoa. Miten ja missä hänen päi-
vānsä päätyivät.

Heitä oli ollut kotme miestä Inkerissä,
jotka hommasivat taatopoijille vapautta.
Toiset kaksit olivat säityneet vankitatta, kun
heitä etvät ehtineet vangita ennen mani-
festia. Sen jälkeen, kun keisari jutisti ta-
lonpojat vatpaksi, herroilta et otut enää
oikeutta vangita.

Mutta Simo Lattu tuli vangituksi Pien-
Pekon ansiosta ennen manifestia.

Liisa Musikka o.s. Lattu.

Laloi-ilta

A. S. Pushkin.

(Tämä runo on vuodelta 1824, jolloin runoilija A. S. Pushkin oli karkoitettuna kahden vuoden ajaksi vanhempiensa ränsyneelle, huonohoitaiselle maatilalle Pskovin läänissä. Hänen lähimpänä seurataisenaan oli vain entinen »njaanja», maaorja-mummo Arina Rodionovna, joka aikanaan oli hänen lähin huoltajansa. Lieneepä ollut vaihtaneen käytännön mukaan pojan imettäjänäkkin ...)

Myrskynryöppy taivaan katiaa
(unia pyörteihin nietosain,
väliin ulvoen kuin peto
tai kuin vauva valittain
Väliin ahon okikaion
oJei (entoon hoputiaa,
ioisinaan kuin matkalainen
ikkunaamme kopuitaa ...)

Vanhan mökkiönöseemme
suruiiseen ikkunaan
iuljoitellen ysiävni
unohiuvu kaisomaan ...
— Myrskyn ulvontaanko väsyii,
vaiko öyiyi miehe uus,
vaiko iorkahiehe vällin
hyrinähän kehräpuus?

Maisiakaanpa, ysiava sä
köyhän, polon nuoruutein,
ryyppy ehkä (ieven(aisi
kaikeruuta sydämeihin.
— Lausia, kuinka iäitiini
kaukomallia asustaa,
kerro, kuinka neito norja
kaivoitietä (auhtaata ...)

Myrskynryöppy taivaan katiaa
(unta pyörteihin nieosain,
mil(oin ulvoen kuin peto
iaikka vauva valittain ...
Maisiakaamme, ysiävä sa
köyhän polon nuoruutein,
tänne tuopp(täysinäinen —
kevenytis(sydämeihin ...)

Juhlavuoden kunniaksi suomentanut

Aapo Iho

18. 04. 75.

(Runoilija A. S. Pushkinin syniymästä on
kulunut 175 vuotta).

Joulujeni muistelmia

Nyt jo seitsemäskymmenes joulukuulla
ompi laaskin ovella.
Olenkohan Herra Sulle joka joulun
mä oikein pyhittänyt todella?

•

Näillä asioilla miettimään, mun oikein
laytyy pysähtyy.
Että meidän juhlimiset aina
Herra oikeiksi hyväksyy.

•

Lapsuusajan joulujuhlat usein mieleheni
juohtuu näin.
Kuinka yli Lempaalanjärven jouluaamuna
matkasimme kirkolle päin.

•

Kirkon ikkunoissa valot kirkkuhaasti
vastahaamme loistivat.
Joulutervehdystä kellot lapullista toistivat.

•

Silloin mentiin joulukirkkoon
melkein koko perhekunnittain.
Samoin Pyhän Sanan lukemiseen
kolona joka sunnuntai.

Noita lapsuus- ja nuoruusajan muistoja
on hyvä joskus miettiä.
Silloinhan olivat joulujuhlat niin kovin
ihania hetkiä.

•

Nythan ovat joulutkin jo ylellisyyttä,
ihan täyteen täytetty.
Kun ei vaan pientä Seimenlasta,
olisi ihan lyystin hyljätty.

•

Kerran saamme ikijoulun viettää
Isä kolonas.
Aula läma muistamaan kun pidät
meitä omanas.

•

Siellä saamme sitten olla rakkaitemme
parissa,
jotka nyt jo joulua viettää
Taivaan kultasalissa.

Liisa Makara

RUOTSIN PUOLELTA

Pyhäinpäivä Örebrossa

Tavanomaiseen vainajien muistojuhlaan kokoonnuttiin Örebrossa Sankt Mikaelin kirkkoon. Tänne ollaan totuttu tulemaan. Onhan tämä kirkko osaltaan meille oma. Örebrossa asuvat inkerilaiset ovat olleet talkooloissa kirkkoa rakentamassa, ja kirkon vieressä on muistokivi, pystyletty pois menneiden omalstemme muistoksi.

Suomenkielisen juhla jumalanpalveluksen piti ruotsalainen pappi, pastori Ungve Erkstam, Kumlasta. Avustamassa ja Herran Pyhää Ehtoollista jakamassa oli pastori Bengt Olsson. Herkän tunnelman ilaisuudelle antoi paikallisen seurakunnan lapsikuoro, heleästi laulaen.

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin muistokivelle, jossa laskettiin inkerin Suomalaisen Keskusliiton seppeli. Kukkia oli Eskilstunan inkerin kerholt. Muistokivi on muodostunut todella symboliseksi pois menneiden omaistemme haulakummiksi. Siinä seistessä ja veisatessa käymme ajatuksiemme siivillä omislemme haulakummuilla, missä ne sitten lieneekin.

Siirryttiin kirkon kellarikerrokseen, jossa emännillä oli kahvia ja volteivät tarjottavana. Näin samalla tarjoutuu tilaisuus lausua omaisia ja ystäviä, jolloin on aina aihetta keskusteluun.

Juhla jatkui kirkkosalissa, jossa alkuvirren jälkeen laukinaneuvos John Heldin piti esitelmän Pohjois-Ruotsin suomenkielisen väestön elämän vaiheista. Esitelma oli mielenkiintoinen kuvaus torniolaaksolaisten taloudellisesta, kansallisesta ja henkisestä kehityksestä vuosisatojen kuluessa. Anna Parkkinen puhui rukouksen voimasta, kertomalla esimerkin, miten rukoilemalla voidaan parantaa sellainenkin sairaus, jota lääketiede ei voi parantaa.

Juho Jánis johdatti loppurukoukseen, jonka jälkeen laulettiin kiitosvirsi — Herraa hyvää kiitlää.

On aihetta tuoda julkis suuret kiitokset juhlan järjestäjille, ja erikoisesti ahkerille emännille. Oli ilahduttavaa nähdä emäntiä auttamassa nuoret — trja Randefelt, Mirjam Rokka ja Kirsti Hirvonen.

Ensi vuoden kesäjuhla on Örebrossa. Sunnuntai-aamulla kokoon tuli Inkerin Suomalaisen Keskusliiton johlokunta Matti Randefeltin kodissa Kokouksen puheenaiheena oli ensi vuoden kesäjuhlan järjestely, ja sen yhteydessä mahdollisen julkaisun aikaansaaminen tSK:n täyttäessä 20 vuotta.

H. T.

BORÅS

Yleinen Inkeriläisten seurakuntakokous pidetään 28/12 -75 Carolin seurakuntatalossa kln 15. Ohjelmassa sääntöjen määräämät asiat sekä puheenjohtajan vaalit. Tervetuloa.

Puheenjohtaja.

Juhlakansaa muistokivellä.

Alfred Saklanti, Rotand Randefelt ja Kirsli Hirvonen laskemassa ISK:n seppelettä.

Synnyinmaalle

Viimeiset päivät sinun tuonas
mä vletän rakas synnyinmaa.
Kyyneisiimin sinut jätän
ja lähden maaiimaa kulkemaan.

Monta surua ma siellä
sydäimestäin kevensin.
Pyhat kalliit iupaukset
sen alttarillia uudistin.

Jaivat rakkaat kotikummut
kuin myös rakas kotni.
Vaikka missä kuikenenkin
sä muistut aina mieleeni.

Ne pyhät kalliit tupaukset
mä maallmassa unhoitin.
Maaiiman tlot katoovaiset
mä itsetleni omistin.

Kuvasi on sydämessäin,
ei kukaan riistää voisi pois.
Valk vieras maa ois kuinka kailis
ei kotimaani vertaa ois.

Oi sä kallis tapsuuskoti
jossa kasvoin, vartuin ma
Et sä koskaan maaiimassa
multa unhoituksiin jää.

Taall oli rakas Herran huone.
nyt raunioina seisooipi.
Jaahyvaiset vieä mutle
sen kiviseinä iausuupi.

Ja niin lähden kulkemaan,
matka ompi edessä.
tlon ninkuin murheen päivät
otan Herran kädestä.

Anna Tuutarista.

*Oikein hyvää ja rauhallista joulua
ja
onnellista uutta vuotta*

kaikille lukijoilleen toivottaa

INKERILÄISTEN VIESTI

Vanha valokuva kertoo

Kuva on otettu 1931 Struupaan veneveistamolla Kosemkinen pitäjässä. Kuvassa vasemmalta. Edvard Yllo, kuvan lähettäjä Robert Lukka, Johannes Lukka, Antti Kustola ja Johannes Vonita. Alarivi: Simo Toivonen, Matti Lukka, Matti Lukka (edellisen vetjenpoika). Kaikki ovat Kosemkinen pitäjän Kaipaan kytästä, paitsi Edvard Yllo, joka on Hakajau kylästä.

Muistellaanpa Ruotsin matkaa

Kesa oo mennyt ja syksytkio, mutta muistetta voimme vietä tavellakio kesäisiä matkoja. Eiko oiio, hyvät ystävät. Matkat ja juhtat ovat lakaoapäio, vietä kerrao kayo muistoissa uudetteeo tuoo Ruotsio matkamme juhtitte Motodatitio.

Kytta sellaiset matkat ovat hauskoja ja katkiopuolin atoioisia, vaikka pitkä automatka jo vähö väsyttikio päästyämme Motodatitio.

Mutta kaikkt se, mita saimme kokea ja oahda häivytti väsymykseokio. Saimme tavata tuttavia ja sukutatsia, kuka vielti yoosa äitinsä, kuka tyttäreoä tuooa sekä toiset taas ystävieoä tuooa.

Kauois pikku kaupuoiki se Molndal stetta Goteborgio kytjessä. Kirkko korkeatta mäetä tuuheitteo tehtipuitteo kesketta. Juhlilla oli mukavaa, mutta omasteo tapaa-miset lietenkio otivat kaikkeio tärkeioä matkassa. Kyttä silioä jäähyväishetkettä oli kyynekto silmässä.

»Eipä koskaao Herran kaosa aioiaakst erkaoe» tautotvat saattajat silioä koutuo tuooa meille tähtiessämme taas patuumatkalle.

Meoomatkalla mekin autossa tauioimme patjoo, mutta patuumatkalla ei eoää oikein lautu maillaout. Oli jo tarpeekst taulettu ja oyt muistettitio siettä vietettyä juhao-ousta ja juhlia.

Kalkki edettisetkio ruotsiomatkat ovat suureoa muistooa mietessä. Niio että melkeioä tekee mieltä jo ajatetta ensi kesäio juhtamatkaa siitä mietettä, että mukaa vaao.

Ott lattavat kutjettajat, matka sujui oiio oooettisesti.

Ja kalkeo ytioää iktaiokio Jumata, joka soi meille hyvät itmat ja katkeo hyvö.

Soi kunoiakst Luojaao,
oyt virsi kiitkoseo.
Taao kaikeo hyvän tuojao
ja suojao ainaiseo.

E. R

Seukko-seura syntyi

Ja tottahaao se jo syötytkio, kun edes-aittaja oli 14. Synlymäpätvä oli marras-kuun 6. 1975.

Seukot tahtovat kertoa, että kokoooumi-oen oo kaikille avoto. Osotte oo: Iokeri-koll Karjatatalo. Aika: joka torstiat klo 13—15. Tämäo vuoden puotetta kokoooumme aloa joutukuun 11 pätvään saakka. Uudeo vuodeo puotella atoitamme jälteeo tammi-kuuo 15 p:öä so. torstaiöa samaao aikaao.

Juomme kahvia ja rupattelemme alkuun päästäksemme. Virst ja Raamatun tai uskonnotliseo kirjan lukeminen tulevat otemaa ohjelmaa tähtökohtioa. Yhdessäto kaavoteltiin jatkuvakst keskustelleo. Keotitää oo muassaan ruoo, kenellä luettavaa. Ehkä jottakin oo henkilökohtaineo ongelma, jooka haluaa kertoa; llo, jota purkaa. Kuka taas tahtoo muistella meoottä vaihetta ims. Otemme ryhmänä kootta ja tahdomme pyrkiiä totteeo toisemme kanssa tavoitteeseo: »Me yhdessä autamme teitä teidäo llooo-oe». (2 Kor. 1: 24.) Yhdessäolomme päättämme aina kiitosvirteen.

Seukko-seuralla oo parikio vetäjä, on sihteeri, rahastonhoitaja ja emäntiä atna part vuoroltaan. Ryhmässä ilmoittautui eräs osanottaja isännäksi ja tupautui mm. tuotten järjestäjäksi. Uudeo vuodeo alussa palataao vetäjän valiotaoa vteä uudetteeo.

Näio se perustamineo kävi — että siitä vaan. Seukko-seurassa oo olin rattoisaa. Saoomme stoullekin, oletpa mies tai oal-oeo, että tervelutoa, SEUKKO!

H. H.

LAHJOITUS INKERILÄISTEN VIESTILLE

Emilia Simponen on tukenut Viestiä 400 mk:lla.

Viesti kiittää tuesta.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

Osallistu sävellahjaan Auta meitä näkemään

Sävellahjakonserttien kautta kootaan varoja maamme ensimmäisen näönkuntoutuskeskuksen perustamiseen 10. 11. 1975 — 10. 1. 1976.

Sitimatapaturman jälkeen vammautunut henkilö ei osaa käyttää alentunutta näkökykyään. Näönkuntoutuskeskuksessa jäljettä otevaa näköä pystytään kuitenkin kuntouttamaan siinä määrin, että useassa tapauksessa henkilö pystyy jälleen tukemaan ja kirjoittamaan ja voi palata työetämään.

Peräti 93 prosenttia heikkonäköisistä voi saada apua näköongelmiinsa näönkuntoutumisesta.

Säveltäjän avulla voit patauttaa tuhansille heikkonäköisille kyvyn tukea ja kirjoittaa.

Toivo, tervehdi, haasta ja ota haaste vastaan.

Sävellahja 22.000 odottaa suoritustasi.

SOKEAIN KESKUSLIITTO RY.

OMAISIA ETSITÄÄN

Etsitään Mari Nikkarista, synt. t. nkerin Tuularissa, Repolan kylässä n. 1923. Asunut Karkkylässä vuosina 1943—44. Vastaukseen rva Katri Kaipainen (o.s. Sappilainen), Tesomajärvenkalu 20 D 65, 33310 Tampere 31.

O i k a i s u

t. nkeriläisten Viestin lokakuun numerossa sivulla 8 ja 9 »Vanha kuva kertoo» kirjoittajalle on sattunut inhimillinen erehdys: Topt Huttarista on tullut Vihtori Hutteri ja hänen kirjailijanimensa on Lea Heto eikä Leo Helo. Hänen kirjailijatoverinsa arvostelivat häntä, että hän ei uskalla käyttää miehistä nimeä, vaan kulkee naisten hamelissa. — Heldon välissään oleva pikku tyttö on trja Savolainen. Se ei ole heldon tyttärensä, vaan Topin sisaren tytö, kuuleman mukaan kaksi vuotta sitten Moskovassa kuolleet.

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun kuukausitilaisuus 25. t. -76.

TERVETULOA.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous 18. t. Tilaisuus alkaa klo 14 Kalevan kirkon huoneessa n:o 8.

Johtokunta.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Juho Pöntönen, synt. 24/tt 1899, kuoli Boråsissa 3/6 1975.

Sofia Liski, synt. 12/8 1897 Venjoella, kuoli Boråsissa 24/8 1975.

Pekka Korkkinen, synt. 5/3 1895, kuoli Molnlyckessä 30/8 1975.

Nikola t. konen, synt. 24/6 1918, kuoli Boråsissa 14/tt 1975.

Aino Hämäläinen, synt. 13/t0 1912, kuoli Lindomessa 9/tt 1975.

Leo Leltzinger, synt. 23/3 1929, kuoli Molndalissa 17/tt 1975.

Jaakko Huli, synt. 10/t0 1896, kuoli Boråsissa 20/tt 1975.

Maria Varkki, synt. 12/7 1905, kuoli Molnlyckessä 24/t1 1975.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsoueu ym.	
Inkerin suomalaisien historia	50,—
Satul Laurikkala	
Ruusaill S. J. Laurikkalan elämäkerta	14,—
Aapo Iho	
Elätsäjävä, vallilul runol	10,—
Helli Suominen	
Muoses Pulrou elämäkerta	3,50
A. Mellainen	
lukeriu Ev.Lul. kirkou 350 v. muisto- julkaisu	20,—
Äänilevyjä	
lukerikuoro	
Nouse lukeri ym. 7,50	
Lauri Saulju	
Murrejulluja	7,50

lukeriu seluäkarltoja	2,50
lukeriu vaakunoita	8,—
lukeriu lippuja	4,—
lukeriu posilmerkkejä	
sarja	20,—
Adresseja	7,—
Inkeriläisten Viesli vuo- deksi 1976 olisi syyta ti- lata. Hinta 15,—	
Hinnal kruunuissa vallit- sevan kurssin mukaan	

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkoueu
Suomessa Hauuu Vironmäki
osoitellevi sivulla 2

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOI-
TE VIIMEKSI SAAMASTANNE
INKERILÄISTEN VIESTISTÄ
KIRJOITTA KÄÄ ALLE UUSI
OSOITTEENNE JA POSTITTA-
KÄÄ MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla
Inkeriläisten Sivistyssäätiötä.
Testamenttiasioissa voi kysyä
neuvoja päätoimittajalta, Kirkko-
herra Matti Vironmäeltä, puh.
631 285.